

7-C

57

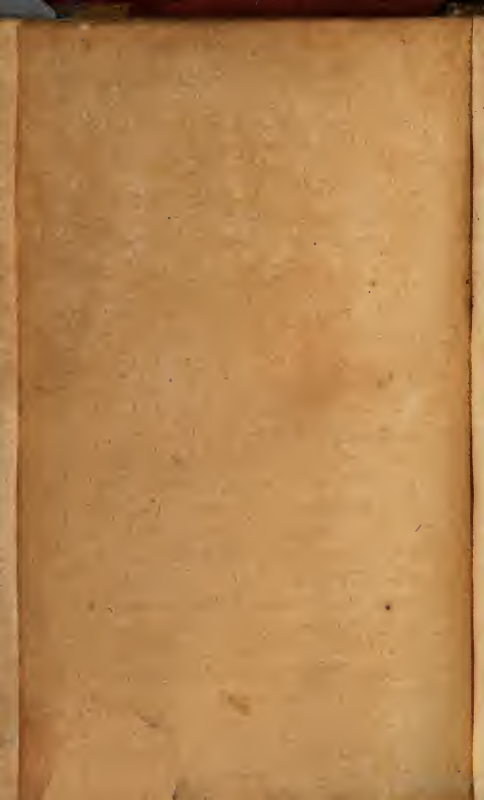
A-4.

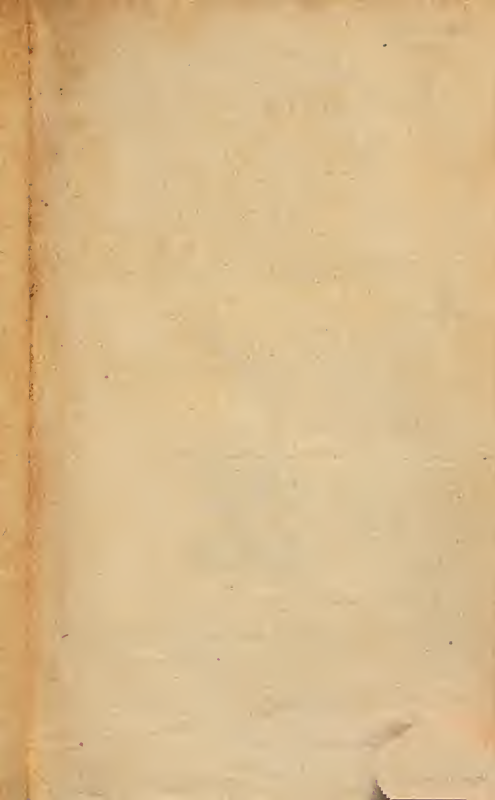
8-7. C. 5' 4.

~~7-8. C. 31.~~

XX.3.12

EGMONDA-
NORVM; POTEN-
TISSIMÆ HOL-
LANDIÆ GENTIS:
HISTORIA ET
GENEALOGIA.

P. Cornelissonij Bockenbergiij
Goudani.

Ecclesiastici 9.

*Terribilis est in Civitate sua homo
linguosus.*

LVGDVNI BATAVORVM,
Ex officina Ioannis Paetsij.

M. D. LXXXIX.

THE
 NEW YORK
 HISTORICAL SOCIETY
 125 NASSAU ST.
 NEW YORK

The
 Library of the
 Historical Society
 of the City of New York

The
 Historical Society
 of the City of New York

AMPLISSIMIS &
CLARISSIMIS

DOMINIS: IOANNI AB
OLD-BARNEVELDA, IANO PAV-
LI DORDRECHTANO; FRANCISCO
Maelfonio; Emanuëli à Steenbor, Petro Han-
nemanno; & Philiberto à Turnhouta.

P. C. BOCKENBERGIVS. S. D.

VANTO DIVITIIS, memo-
riam Rerum Personarũ & Tem-
porum replico, atque in vsum com-
munẽ concinno, tanto magis expe-
rior, molestiam odiãque maleuo-
lorum aut præcauenda, aut perferenda. Quamob-
rem, etiamsi ad morum atque sermonum toleran-
das iniurias, genij mei benignitate mediocriter
fortè videar exercitatus, accommodatũsque; quo
tamẽ saniorum hominum offensionem, indignam
otiosorum fabulam, ac malorum technas, securius
quo ad possum euitem, soleo post nouum quodque
elucubratum opus, non tam meo commodo quam
periculo edendum, in caussa cum mea tum Patrie,
Eos deligere Patronos, quos iure edendi operis de-
cet esse censores, vel quos publicæ utilitati maxi-

mè reor esse idoneos. Postquam igitur Philippus Illustrissimus Egmondæ Dynastes, è manibus meis, sine graui periculo, Gentis suæ Historiam accipere nequit; Vobis Viri Amplissimi, quo & Reipublicæ, & Familiæ Egmondanæ, & Nostræ necessitudini citius commodiusque satisfacerem, multas grauesque ob causas Eam inscribendam existimaui. Amplitudini quidem Tuae OLD-BARNEVELDIE; quod principem locum auctoritatēque, inter Optimates, prudentia iuxta ac eruditione tenenti, artēsque simul liberales & literas, cum Fratre tuo Helia Old-barneueldio, benignè qua via potes promouenti, me specimen aliquod facultatis & diligentiae meæ, debere iamdudum agnouerim. Tibi Spectatissime IANEPAVLI, primis ferè suffragijs pro Republica ferendis, celeberrimo; quod nisi Te adnitente, hunc studiij mei fructum, Egmondani & Populares Nostrī, forte nunquam tulissent. Tibique Doctōr MAELSONIE Franciscæ, simili prope in Republica dignitate; quod insigni erga me beneuolentia, & singulari familiaritate Illustrissimis Heroinis Franciscæ & Sabine, (Egmondanis nunc in Hollandia degentibus) coniunctū Te non ignorabam. Et Tibi Nobilitate humanitatēq; insigni STEENBORIË; quod, cum ipsas Serenas Do-

minas præterire cogebat, Tua veluti Earum au-
 thoritate & gratia, partum hunc meum, contra
 dentes æmulorum, præmunendum, cum Aule
 Egmondanæ, tum officij tui suadebat dignitas.
 Tibi item Integerrime HANNEMANNE, cum
 quo suauissima mihi studiorum communicatio &
 necessitudo; quod sicut in Wassenarorum ita in
 Egmondanorum Historia & Genealogia, pluri-
 mum diligentie collocasse Te, vel integris manu
 martæque tuo conscriptis libris testatus, non solum
 commodissimus operis huius Censor, sed & Fide-
 lissimus inter ceteros mihi videbaris futurus De-
 fensor. Item tibi Cõsultissime TURNHOVTE;
 quod Illustrissimis Heroinis à Consilijs, Gloriæq;
 Egmondanæ studiosissimus, quamdiu Nos vetera
 illa monimenta, è quibus contexenda erat Histo-
 ria, Grauenhagæ detinebant, amplissimis ita me
 tibi meritis deuinxeris, ut opere tandem finito, id
 sine Nominis tui auspicijs euulgare nequiuero
 noluerim. Ac denique simul Omnibus Vobis,
 quod atramentum magnis pecuniæ summis mul-
 toque sanguine temperatum, æquis me æstimato-
 ribus propinaturum, moderatissimosque calami
 huius haustus, candidissimis animis Vestrīs, auidè
 beneuolæque excipiendos summopere sperabam.
 Scitis enim vario ipsi scientiarum genere du-

dum exculti (si inde singulos rectè ijs noui ornatos muneribus, quibus & publicis Rebus, & Rerum publicarum Studiosis magnificè potèstis consulere) Historiæ Scriptorem modo auctoritatis suæ dignitatem, inter Prudentes, Doctos, & Optimos quosque, tueri valeat, omni sua undique comparata facultate, & quocunque potèst modo, Hominum ita sèse debere accommodare ingenijs, ut omnes è rebus quas tradit fructum, damnum verò præter improbos capiant nulli. Intelligitis quam sit hoc arduum, quantaque in eo difficultas: Nam (quod raro inter impunitos aui nostri inuenio Scriptores) etiamsi pietate & auctoritate, item philosophico oratorio poëticoque quis polleat delectu, Quotusquisq; Rerum simul Sanctissimus arbiter, Reipublicæ & Priuatis hominibus satisfacere studens, & quæ vult sentit, & quæ sentit sine præsentis futuræque suo damno politè conscribit? Quod, si rara quadam temporum felicitate (vel teste Tacito) fortè contingat, sanè in hoc opere, sicut ferè in alijs à me pertractatis, factu longè expertus sum difficillimum. Propugnanda passim fuit, male hæctenus à nonnullis eleuata Gentis Egmondanæ dignitas, spectandaque nihilominus Reipublicæ utilitas, ac sine fædo inuidiæ vel adulationis crimine, veritatis luce (qua nihil in omni Historiæ

L. 1. hist.
ab excessu
Nero.
njs.

ria potius aut dulcius) illibata ubique conscientie simul retinenda fuit integritas. Videte igitur Egmondani Nominis Vindices, Illustriſſima & Potentiſſimaq; Domus ſamam & exiſtimationem, partim temporum iuiuria, partim Scriptorum inuidia aut ignorantia hæcenus depeculatam, per integram genealogia ſeriem, undiq; ex vetuſtiſſimis ſcriptis, multo labore conquiſitis hiſtorijs, à me illuſtratam atque deſenſam; & de Aduocato Egmondano cum primis (Capite vt aiunt Gentis) celebrem illam in æternum repreſſam calumniam. Conſiderate item rogo, Præcipui Reipublicæ Adminiſtratores, quam in Domus huius propugnatione difficile fuerit, inter plurimum ſeculorum ſæpe deciſas, ſepèque redintegratas lites, modo Dynaſtæ, modo Antiſtitis Egmondani priuilegia, actaq; (ſine quibus manca erit hiſtoria) ita referre, vt ſimul Illis, & Reipublicæ vtilitati ſatisfieret; & mihi poſt graues completos labores, cum vita mea tranquillitati, tum alijs à me item edendis Hiſtorijs, nullum accerſeretur attrahereturue impedimentum. Poſtquam enim in hanc Mundi & Patriæ ſenectutem ſeruati, in Eos plurimum incidimus homines, qui virtutes vitia, & vitia opinari videntur virtutes, adeo vt eruditione prudentia & vitæ integritate reuerendi (quique ipſam ſum-

mo omnium nostrum malo profligatam Reuerentiam, in omnes Cætus possent reducere) indocti, stulti, & vita citius censeantur infames, quam inter Improbos clarescere, seque pro dignitate tueri possint; quoties nouum aliquod opus in lucē edo, vehementer metuo; ne dum commoda quadam ut reor non contemnenda alijs præsto, ipse varia inter discrimina vel leuissimo calami lapsu, magna æmulatorum meorum voluptate, in intolerabilia incommoda aliquando præcepsum ruam: Idq; magis, quod generis sui nobilitatem iactantium, & aulicorum ingenia iamdudum domi forisq; belle perspexi; quod Religionum hac tempestate Doctores, intus propè ut in cute noui, denique quod Literatorum acies, quas non alio vnquam seculo extitisse constat maiores, plurimum semper vereor reuereorque: Quorum omnium iniurias censuræ sue, nō quidem adeo pertimesco, quin obscuros quosdam fortè per lectuli sui culmos tabe diffluentibus, & optimos tantum rabie sua nefariè interim perstringentes, magis abhorream. Qui ut multa felicia & Reipublicæ utilia ingenia percellūt atq; à præclarissimis functionibus deterret, ne me quoque frangant, vel tandem calamū ponere cogant, Quanquam soleam, quanto Eos maiori erga me flagrare inuidia experior, tanto maiori animo mirificè

rificè urgentibus honestatis aculeis, ope atque auxilio Optimorum ad præclariora meipsum semper accēdere; (Non ignarus, (quod & Vos Rempublicam constanter gerētes experiri cum primis reor) Gloriam atq; felicitatem comitari inuidiam; Nec quenquam eo in dignitatis gradu unquā floruisse, unde simul improbis iuxta ac probis satisfaceret.) quia tamen intolerabile est, omnia cognitionis & sciētiae amore à pueritia perpeffos, & nunc neq; valetudinis neque rei familiaris habita ratione, plus atramenti quā vini in sanctissimis Reipublicæ negotijs exhaurientes, item quacunque virtutis via per medios improbos ad gloriam indefesse grassantes, vitāque agentes innocentissimam, ut fatuos puerosue, à putida hominum ne rectius dixerim an pecudum carne, contemni, nedum fame & rerum incomparabilia damna accipere; Cum pauci & admodum pauci (ut Cicero ait) honore & gloria amplificati, vel corrūpere mores Ciuitatis, vel corrigere possunt; facite queso omni oportunitate oblata, Præcipui Reipublicæ Administratores, faceffant vicia illa cadauera, & ne diutius in foro & alibi impunè debacchantia, pestilentissimo suo anhelitu optima Reipublicæ membra depascantur vel insi-

ciant, è celeberrimis locis profligentur, vel intraganearum suarum septa coërceantur, quo ingenuis studijs artibusque præstantes animæ ille miserisque mortalibus totis viribus succurrere auentes, securè & sine præsentì damno aut contumelia, se prodere in posterum ausint. Equidem hic, longè vehementérque satis ad hoc digressus; ne Diuinos & Sapientissimos Viros, inter Musarum secreta, cum magno Bonorum tædio, perpetuo delitescentes, grauissimis verbis more meo, ob causam iam è Tertio de legibus libro Ciceronis recitatam propugnans, turpi me ambitione in causa ambigua contaminare potius, quam ab animantium illorum ventri tantum obedientium iniurijs, cum Illos tum me meaque hæc scripta, Amplissima auctoritate Vestrâ vindicari, efflagitare videar: Si me summa fidei & beneuolentiæ Vestræ opinio non fallit; Si patrocinijs Vestri ardentissima exspectatio, rectè me alit; Si inter tam immaniũ beluarum, nefarios conatus; Omne meum studium cum Vobis tum Patriæ pijsimè consecratum, præmio aliquo dignum videbitur. Quintum iam Annum priuatis magis quam publicis sumptibus, Omnem ubique Batauiæ vetustatem diu nocturne perscrutantem, Dum in suffragijs beneuolentiæque
Vestrâ

Veſtra præcipuè conquieſco ; ita ab omni impedi-
mento liberare , ita defendere , & promouere di-
gnemini , ut quicquid de augenda Batauorum glo-
ria meditatùs ſum , & maiori cum ſecuritate au-
thoritatiſque edere , & ingenij mei qualibuſcunque
monimentis , Indoctos ætatis noſtræ & contume-
lioſos , Templorum Peripateticos , Hortorum Aca-
demicos , Fori Stoicos , Aule Epicureos , & domi-
liueſcentes Cynicos , ita magis magiſque confun-
dere valeam , ut vel unius exemplo , occulta
illa & Reipublica quæ dixi ſalutaria ingenia , glo-
riouſè ſe quoque prodere aliquando incipiant . Hoc ,
veluti per extenſum funem periculoſè incedere
coaſtus , nec aliud ſerè quo me ſuſtentem inueniēs ,
quam quod Solon (Pittaci (Rempublicam deſe-
rentis) notans mollitiem) aptiſſimè mihi dixiſſe
videtur , DIFFICILIA QUÆ HONE-
STA ; vehementiſſimè nunc cum à ſingulis Vobis
Viri Magnificentiſſimi , tum à Te maximè Cla-
riſſime OLD-BARNEVELDIE , quia Patria
Noſtræ Summus & Diſertiſſimus es Aduocatus ,
oro peto flagitòque . Deinceps multo euulgaturus
ampliora , ſi Claritudinis Tue commendatione ,
integerrimam hanc de Patria benemerendi vo-
luntatem , probari ab omnibus ſenſero atque fo-
ueri.

ueri. Valet Viri Amplissimi. Lugduni Batavorum, unde nunc Nouem Historiarum mearum volumina, Quinque Libris in orbem emisi. Anno Millesimo Quingentesimo Octuagesimonono. Octauo Calendas Martij. Ipso die Cathedra D. Petri Antiochia olim dicato.

Amplitudini & Claritudini Vestrae,

*Officiosè
Addictus;*

*P. Cornelisonius
Bockenbergius.*

P. C. BOCKENBER-
GIVS, HISTORIÆ EG-
MONDANÆ LECTORI.

VM VETERA PATRIÆ
monimenta pertractans,
nusquam ea ex quibus uti-
litas aliqua sperari potest
supprimo; Et dū omne passim occur-
rens vtile, cū maiori legentiū utili-
tate aut voluptate, continuata vbiq̃ue
oratione ornari nequit. Malui omīssa
interdum historica gravitate, ex Mo-
nasterij Egmōdani Annalibus, de ver-
bo ad verbum præsenti operi, prolixè
quædā inserere, quā vel omittere, vel
singula, inglorio labore perstringere.
Ratus, eadem quamcunq; ornata nec
doctos nec indoctos recreatura, incul-
ta verò & barbarismis plena, omnibus
ob rerū ipsarum quandam (si dice-
re licet) barbariē fore gratissima. Quis
enim

enim Religioforum cucullos, supelle-
ctilia, arma, hortulos, poma, ciconias,
Coquos, Pistoros, Opiliones, pecora,
& minutissima quæquæ, aliter quam
monasteriensi, hoc est humillimo di-
cendi genere, & pene puerili, (nescio
quomodo iucundo) enarrata, & quidē
quò grauiora rebus illis occultè con-
iuncta intelligere possit, legere magno-
pere aueat. Ornāda erat Domus Fami-
liaq; Egmondana, circa Annū Millefi-
mum Quadringentesimum Octuage-
simum à Ioanne de Leydis Carmelita
Harlemensi, & Hollandiæ Annalium
Concinnatore, in Annalibus illis Mo-
nasterij, dū (Nicolai Adrichemi Anti-
stitis & Monasteriēsiū fortè arbitrio
nimis obtemperans) Monasterio illata
damna, caussis sæpè neglectis, amplè
exaggerat, nō satis cōmendata. Quam-
obrem inuestigatis & additis vbique
caussis,

caussis, cum ea quæ Nobilissimæ Gen-
ti antè videbantur aduersa, Eidẽ passim
obseruabam vt impunita sic ferè glo-
riosa; quò minimo negocio, & acta
vtrinq; sine cuiusquam iniuria fidelis-
sime traderẽ, & quicquid Annales illi
(propter Monasterij existimationem
nomine quam re ampliores) habet; vel
in Regulorum Holladiæ, vel in Anti-
stitum, vel in Dynastarum Egmonda-
norum Historijs, integrè pertractarẽ;
Item quò maiori rerum omniũ & va-
rietate dicendi, pro diuersorum captu
ingeniorum, vniuersa mea abundet
Historia, quò itẽ nõ ignobilis Ver-
naculi Rerum Batauicarũ Scriptoris,
quædã non prorsus illepida, extarent
Scripta latina; placuit ea hoc loco, quo
maximè sunt necessaria, ab interitu
vindicare. Porro omni in opere præ-
cipuè opitulati sunt;

M. PE-

M. PETRVS HANNEMANNVS,
his ipsis rebus præ cæteris plurimum
deditus.

D. EMANVEL A STEENBOR,
Aulæ Egmondanæ in Hollandia Præ-
fectus.

M. PHILIBERTVS A TURNHOVT,
Eiusdem Aulæ Consiliarius.

D. IACOBVS BLONDELIVS
ALOSTANVS, Rerum Egmondana-
rum Vindex Præcipuus.

M. CORNELIVS MVDENVS,
Iurifconsultus.

D. IOANNES VISCERVS, è Fa-
milia Culenburgenfi.

M. PETRVS MEERHOVT-
ANVS, Rector Scholæ Amsterdamenfis.

HISTORIA ET GENEALOGIA EGMONDANORVM, Potentissimæ Gentis Hollandiæ.

P. C. Bockenbergiij Goudani.

.I.

.739.

.792.

.53.

RADBODVS PRIMVS, Ald-
gilli Frisię Regis Filius, D. Gon-
deboldi frater, & cum eo matris
potissimum instinctu, Halhemi (nunc
Egmondæ) à D. Adelberto Regis Dei-
rorum filio, Primo Archidiacono Vi-
traiectino, simul literis moribus ac pie-
tate, imbutus. Anno circiter Septingē-
tesimo Trigesimonono Caroli Mar-
telli interuentu, *AMARRÆ Regis Hun-
garię (aiunt) filię matrimonio sociatus;*
tulit Gerbrandum & Volbrandum filios.
Bonique Minoris Frisię partis Domi-
nus; Pagos Limenum & Relum (nunc

B Scho-

Radbodus à
D. Adelberto
institutus.
I. Halhem.

I. Timmer.
I. Vliet.

1. Schozel.
1. Warmen-
husen.
1. Huisdunen
elms:
1. Alderdyk.

Schorelum) vetustate collapsos repa-
rauit; Warmenhusam, Huisdunamque
excitauit. Vixit ad Annum (vt verisimi-
le est) Septingentesimum Nonagesi- 792.
mum secundum, quo equo fortè (vt tra-
dunt) delapsus, & Reinegemum vbi se-
dem habebat deportatus, non multo
post è vita decessit. humatusque cum
Coniuge, paulo post Eum extincta, in
Arcis illius area, (quæ nunc RADBODI
COEMITERIVM, vulgo Radbouts kerk-
hof/) iam dudum ab Egmondanis, (ve-
tustissimo suffragante Epitaphio) cele-
bratus est.

Reinegemū
Radbodi
sedes,

Cœmeteriū
Radbodi;

*Hac iacet in terra Raetbout cum coniuge Amerra,
Stirps fuit hæc Regis, de quibus ista legis.
Natus ab Aldgillo Raetbout syncerus illo
Vixit, Nec miro peior Amarra Viro.
Sanctus Adelbertus, multa pietate refertus,
Quos docuit lucis, querere regna Ducis.
Hos mors deleuit, tales Hæc mundaq̃, fleuit,
Dignus uterq̃ coli, semper in Arce poli.*

.II.

.792.

.845.

.53.

GERBRANDVS, Radbodi
Primifilius; Armis militiaque insi-
gnis,

gnis, Danos atque Normannos Batauiam vastantes, (angelo (vt aiunt) in aëre omnibus conspicuo, minaci gladio auxiliante,) ab agris limitibusque suis exclusit, absterruit. Sepultus Cælebs, Anno Octingentesimo Quadragesimo quinto, Ad Patrem.

Angelus Egmondæ Pro-pugnator.

.III.

.845.

.868.

.23.

VOLBRANDVS, Radbodi item filius; ac vt Gerbrandus belli apprimè eruditus. *Genuisse creditur, ex Saxonia Reguli filia Adelheyde legitima coniuge; Rolandum; Radbodum heredem; Teclam, & Ceciliam.*

868. Circa Annum Octingentesimū Sexagesimum octauum, simul cum Rolando filio, à Francis fortè cæsus, cū Theodoricum Aquitanum Primum Hollandiæ Regulū, metu coniurationis Optimatum non ita pridem à suscepta ditione profugum ad Caluū Carolum, inuitis ac rebellantibus Hollandis Fri-

Volbrandus à Francis cæsus.

Clades Hol-
landiæ & Fri-
siæ Nobili-
tati à Francis
illata;

sijſque vi ferroque dignitati restitue-
rūt. Constat sanè præcipuam Batauiæ
& Frisiæ Nobilitatem, hac clade dele-
tā aut procul dispersam, nec vlli dein-
ceps sine Principis arbitrio vel sine iu-
re beneficiario, ad sedes agrosque pri-
stinos redire permissum. Si qui tamen
beneuolè Eum à Carolo ob bello te-
statam virtutem & gloriā, in Franciam
abductum, & in Britonum expulsionem
cessum, aut bello illo finito, varijs bene-
ficijs auctum, Filiumque eius Radbo-
dum, Lucretiæ Filix Caroli matrimo-
nio fuisse cōiunctum, hincque à Regni
illius æmulis nocte intempesta nefariè
contrucidatū, inq; Regali illo D. Dio-
nisijs Fano humatum, contendere ma-
lint; videant ne cum magna fortè Eg-
mondanorum iniuria, non sat fidis fre-
ti Scriptoribus, hætenus iusta aliqua
ratione asserta, ipsaque Nobilitatis
quodammodo fundamenta, regijs illis
continuatis matrimonijs alijsque reci-
tationibus ineptè coniunctis, apud re-
rum peritos traducant potius quam
commendent.

.IIII.

.868.

.919.

.51.

RADBODVS SECVNDVS,
Volbrandi filius; Legitur, Anno

902. Nongentesimo secundo, e Primi Rad-
bodi Coemiterio, Maiorum suorum
reliquias, ad Coniugis, *Dodonis Fily*
partu exanimatæ corpus, in Templo
D. Adelberti cōdidisse; Ipseque iuxta
919. humatus, Anno Nongentesimo Deci-
monono,

Egmondæ-
norum reli-
quias, è Rad-
bodi cœmi-
terio transla-
ta.

.V.

.919.

.977.

.58.

DO D O PRIMVS, Radbodi Secū-
di filius; Creditur Fossam aqua-
que, Alcmaria Egmōdam vsque duxis-
se; Morboque absumptus, à Saraceno-
rum expeditione è Palestina redux, *re-*
lictis Guilielmo & Eufamia liberis, Anno
977. Nongētesimo Septuagesimo septimo,
Vigesimo May, Egmōdæ in Mona-
sterio, cum Vxore, ad ossa Maiorē situs.

In plerisque ve-
tustis Scriptis
inueni Odo;
Odonis vero no-
men & Otonis,
in Diplomatis
antiquis obser-
uauit confundi.
Vide num sortè
nomen Aus-
Marini sit.
Fossa Alcmaria
Egmondæ, à Do-
done ducta.

B 3

.VI.

.VII.

.977. .1036. .59.

*Alj. Guilielmus, Primus,
l. Eginond
op. Zee.*

VALGERVS, Dodonis Primus Filius; Egmondæ ad mare, Sacellique D. Agnetis, (vt tradunt) primus fundator; Arnolfo, tertio Hollandiæ Principi in Frisios auxiliarius. Excessit, hærede relicto Dodone filio, Anno¹⁰³⁶ Millesimo Trigesimo sexto; Altero die Ianuarij.

.VII.

.1036. .1074. .38.

DODO SECVNDVS, Valgeri filius; Vir multis in Frisios bellis exercitatus. *Genuit Bervoldum, Hæredē, Petronellam, & Gertrudim.* Excessit, Anno Millesimo Septuagesimo quarto, Decimo Martij. Sepultus ad Auos.

.VIII.

.1074. .1093. .19.

BERVOLDVS PRIMVS, Dodonis Secundi filius; *Sustulit*

.IV.

38

Ber-

*Bervoldum vocatum Iuniorem, Nonum
Egmondæ Dynastem; & Alterum Bervol-
dum dictum Seniore; Item Stephanum,
Quintum Egmondæ Antistitem. Extin-*
1093*ctus Anno Millesimo Nonagesimo ter-*
tio, pridie D. Martini. Egmondæ ad
Maiores sepultus.

BERVOLDVS BERVOLDI

PRIMI FILIVS, NATV

SECVNDVS;

ADVOCATVS, Custos defensor-
 que iuris & libertatis Monasterij Eg-
 mondani singularis; nequaquam vt
 Vespasiani Spongiæ, attractiua, mol-
 lisque conditionis; sed, testantibus
 verbis Annalium Monasteriensium,
 „ Oportunus auxiliator Waltero Abbati, pro re-
 „ constructione & renouatione Monasterij, tam
 „ in pecunijs quam in laboribus corporalibus.
 Verumenimvero legitimine Aduocati
 titulum (quem Anno Millesimo Cen-
 tesimo Septuagesimo tertio, Florétium
 Decimum Hollandiæ Principem sibi
 vendicasse constat) monasticæ simpli-
 citati egregiè addictus, æquè sibi ac po-
 steris, vt filius Dodo tribui seruareque
 B 4 voluerit,

Egmondani
vnde Antisti-
tibus obno-
xij.

voluerit, non temerè pronunciauero.
Hoc tantum dicam, quomodo meo
quidem iudicio, Gens Egmondana,
Antistibus præcipuè facta videatur ob-
noxia. Bervoldus (vt beneficia bene-
ficijs inter Pios & verè ingenuos per-
petuo compensantur) sua atque Gual-
teri Antistitis opera iam benè fælici-
terque instituto ac florente Monaste-
rio, accepit ab Antistite (vt rursus An-
nalia Monasterij verba subiungam)
in feodum, mansum vnum, id est, een Houff/ “
cum sex domibus, titulo locationis emphiteoti- “
cæ, census annuos perpetuo soluentibus. Vnde “
singulari affectu cum Antistite & Sa-
cerdotibus cōfæderatus, Perpetui Ad-
uocati, Beneficiarioque nomine est ce-
lebratus.

Arcis Egmond-
anæ pri-
mordia.

Porro autē in agro etiam illo (exin-
de *op de Houff* nostratibus dicto;) Ar-
cis Egmondanæ ab eo excitata primor-
dia, nomenque Egmondanum, post-
quā ad Dynastas, Aduocati venit offi-
cium, Dynastis cum Arce factum hæ-
reditarium, Item *Filios ex eo natos, Do-*
donem Aduocatum, Alardum, Theodo-
ricum,

ricum, Bervoldum, & Varmboldum,
 cum gloria potius, quam Serenissimæ
 Gentis iniuria, memoriæ prodi exi-
 stimo; cum Reinegemum quantum ex Reinegemū
Dynastarum
sedes ante
Egmondam.
 fidis Monasterij scriptis colligo, eodem
 prope loco, dudum ante extiterit, pris-
 ca nimirum primi Radbodi Sedes.

„ Creditur obijisse (ait auctor Annaliū Mona-
 „ sterij) circa Annum Domini, Millesimum Cen-
 „ tesimum Quinquagesimum octauum. Secundum
 „ aliquos Sexagesimo septimo.

*Grauis error, inter Iuniolem & Se-
 niolem Bervoldum, Bervoldi Primi
 Filios; diligenti studio
 obseruatus.*

NON defuerunt, qui Nono ac De-
 cimo loco inter Egmondanos Dy-
 nastas, item qui Primos Egmondanæ
 Gentis statuerent, Bervoldum Senio-
 rem, eiusque filium Dodonem, Mona-
 sterij Egmondani Aduocatos. Multum-
 que me pressit, communis illa à pleris-
 que cōcepta opinio, antequam, omni-
 bus exactissimè discussis, Vetustissimos Vetustissimi
Egmonda-
norum Ca-
talogi.
 Catalogos, omni prorsus Bervoldi

B 5 Senio-

Egmondani
vnde Antistiti-
bus obno-
xij.

voluerit, non temerè pronunciauero. Hoc tantum dicam, quomodo meo quidem iudicio, Gens Egmondana, Antistibus præcipuè facta videatur obnoxia. Bervoldus (vt beneficia beneficijs inter Pios & verè ingenuos perpetuo compensantur) sua atque Gualteri Antistitis opera iam benè fæliciterque instituto ac florente Monasterio, accepit ab Antistite (vt rursus Annalium Monasterij verba subiungam) *in feodum, mansum unum, id est, een Houff/ cum sex domibus, titulo locationis emphiteotica, census annuos perpetuo soluentibus.* Vnde singulari affectu cum Antistite & Sacerdotibus cōfæderatus, Perpetui Aduocati, Beneficiarioque nomine est celebratus.

Arcis Egmond-
anae pri-
mordia.

Porro autē in agro etiam illo (exinde *op de Houff* nostratibus dicto;) Arcis Egmondanę ab eo excitata primordia, nomenque Egmondanum, postquā ad Dynastas, Aduocati venit officium, Dynastis cum Arce factum hæreditarium; Item *Filios ex eo natos, Dodonem Aduocatum, Alardum, Theodoricum,*

ricum, Bervoldum, & Varmboldum,
 cum gloria potius, quam Serenissimæ
 Gentis iniuria, memoriæ prodi exi-
 stimo; cum Reinegemum quantum ex
 fidis Monasterij scriptis colligo, eodem Reinegemū
Dynastarum
sedes ante
Egmondam.
 prope loco, dudum ante extiterit, pris-
 ca nimirum primi Radbodi Sedes.

„ Creditur obiisse (ait auctor Annaliū Mona-
 „ sterij) circa Annum Domini, Millesimum Cen-
 „ tesimum Quinquagesimum octauum. Secundum
 „ aliquos Sexagesimo septimo.

*Grauis error, inter Iuniorē & Se-
 niorē Bervoldum, Bervoldi Primi
 Filios; diligenti studio
 obseruatus.*

NON defuerunt, qui Nono ac De-
 cimo loco inter Egmondanos Dy-
 nastas, item qui Primos Egmondanæ
 Gentis statuerent, Bervoldum Senio-
 rem, eiusque filium Dodonem, Mona-
 sterij Egmondani Aduocatos. Multum-
 que me pressit, communis illa à pleris-
 que cōcepta opinio, antequam, omni-
 bus exactissimè discussis, Vetustissimos Vetustissimi
Egmonda-
norum Ca-
talogi.
 Catalogos, omni prorsus Bervoldi

Egmondani
vnde Antisti-
tibus obno-
xij.

voluerit, non temerè pronunciauero. Hoc tantum dicam, quomodo meo quidem iudicio, Gens Egmondana, Antistibus præcipuè facta videatur obnoxia. Bervoldus (vt beneficia beneficijs inter Pios & verè ingenuos perpetuo compensantur) sua atque Gualteri Antistitis opera iam benè fæliciterque instituto ac florente Monasterio, accepit ab Antistite (vt rursum Annalium Monasterij verba subiungam) *in feodum, mansum vnum, id est, cen Houff/ cum sex domibus, titulo locationis emphiteotice, census annuos perpetuo soluentibus.* Vnde singulari affectu cum Antistite & Sacerdotibus cōfæderatus, Perpetui Aduocati, Beneficiarioque nomine est celebratus.

Arcis Egmondanæ primordia.

Porro autē in agro etiam illo (exinde *op de Houff* nostratibus dicto;) Arcis Egmondanæ ab eo excitatā primordia, nomenque Egmondanum, postquā ad Dynastas, Aduocati venit officium, Dynastis cum Arce factum hæreditariū, Item *Filios ex eo natos, Dodonem Aduocatū, Alardum, Theodericum,*

vicum, Bervoldum, & Varmboldum,
 cum gloria potius, quam Serenissimæ
 Gentis iniuria, memoriæ prodi exi-
 stimo; cum Reinegemum quantum ex
 fidis Monasterij scriptis colligo, eodem
 prope loco, dudum ante extiterit, pris-
 ca nimirum primi Radbodi Sedes.

Reinegemū
 Dynastarum
 sedes ante
 Egmondam.

„ Creditur obijisse (ait auctor Annaliū Mona-
 „ sterij) circa Annum Domini, Millesimum Cen-
 „ tesimum Quinquagesimum octauum. Secundum
 „ aliquos Sexagesimo septimo.

*Grauis error, inter Iuniorē & Se-
 niorē Bervoldum, Bervoldi Primi
 Filios; diligenti studio
 obseruatus.*

NON defuerunt, qui Nono ac De-
 cimo loco inter Egmōdanos Dy-
 nastas, item qui Primos Egmondanæ
 Gentis statuerent, Bervoldum Senio-
 rem, eiusque filium Dodonem, Mona-
 sterij Egmōdani Aduocatos. Multum-
 que me preffit, communis illa à pleris-
 que cōcepta opinio, antequam, omni-
 bus exactissimè discussis, Vetustissimos
 Catalogos, omni prorsus Bervoldi

Vetustissimi
 Egmonda-
 norum Ca-
 talogi.

Senioris, Dodonifque mentione neglecta, post Primū Bervoldum, Octauum Dynastam, Nono ac Decimo loco, Bervoldum Iuniorem eiusque filium Alardum commemorate obseruabam. Quos non sat tutæ auctoritatis existimarem, nisi ipsos tandem Monasterij Scriptos Annales, Dynastis ferè nō fauentes, & Catalogis illis, quasi inuitè interdum consentientes, suspectassem. Videbam enim Egmōdanorum, à Frisiæ Regibus descendentes Maiores, in Annalibus illis, non modo ex ordine enumeratos; sed (quia in id vsque tempus tradita impugnare, difficile aut temerarium erat) quadam quoque cum reuerētia arbitrio atque sententiæ Eorum, fuisse relictos. Videbam Iuniorem Senioremq̃ue Bervoldum, Bervoldi Primi filios, æquè ac in scriptis vetustissimis concinnè positos: Iuniorem à Frisijs cæsum; Seniore Monasteri Aduocatum: Senioris item Filium Dodonem, Patris officium Monasterijque tutelam sibi vendicasse: Recordabar nullū ipsis Aduocatis ante Gualterum, Imperij

Scripti Monasterij Egmōdani Annales.

Cap. 25.

Cap. 23.

Imperij Egmondani titulum, vlllo veteri in scripto, præterquam in margine vetustissimi Catalogi, mutata recentiorque manu tributum. Legebam in
 „ eisdem iteni Annalibus, *Anno Domini* ^{Cap. 28.}
 „ *Millesimo Ducentesimo*, obiit *Dodo filius Ber-*
 „ *woldi*, *Aduocatus hacmundensis Monasterij*,
 „ *& quia creditur sine liberis obiisse*, *succedit ei*
 „ *Walterus*, *huius nominis Primus*, *de Egmonda*
 „ *Miles*, *in aduocatia prædicta*, *filius videlicet*
 „ *Alardi de Egmonda*, *occisi in Schagen à Friso-*
 „ *nibus*. Item: *Anno Domini Millesimo Du-*
 „ *centesimo octauo*, obiit *Walterus de Egmonda*
 „ *Miles* 13. die mensis *Septembris*, postquam re-
 „ xisset Annis quadraginta, *& sepelitur in Hac-*
 „ *munda*. *Primusq;* etiam reperitur *Hacmunde*si
 „ *Calendario* inscriptus. Quamobrem simul
 ac labyrinthum quendam (vulgarè se-
 quutus errorem) per multos dies, ma-
 gno me tedio ingressum sensi, hoc mo-
 do tacitus mecum regrediebar. Gual-
 terus, hætenus vndecimo inter Dyna-
 stas loco, primusque in Monasterij Fa-
 ctis recensus, & Dodo Aduocatus, Am-
 bo vt Monasterio opulentissimo (inui-
 tis vel consentientibus Hollandiæ Re-
 gulis) infestissimi, ita potentia procul-
 dubio, minimè vulgaris, nedū noue (vt
 quidam

quidam opinantur) in Monasterij scriptis, eam primi videtur obtinuisse memoriam, quam nulla delere vnquam potuit aut voluit inuidia. Atque adeo minimè mirū, si Maiorum eorum dubiam tātum, & pene oblitteratam, Monasterienses tradant memoriam; vt qui ne Bervoldi quidem Aduocati, bene magnificentissimeque de Monasterio meriti, in Fastis suis vllum extitisse testatur vestigium. Vterius: Gualterus, Anno Millesimo Ducētesimo Octauo fato functus, *rexit annis quadraginta*, hoc est, (vt interpretor) Patris Alardi Decimi Dynastæ Egmondani imperium, Anno Millesimo Centesimo Sexagesimo octauo suscipiens, præfuit illi Annis quadraginta; At vt Annalium aperta sunt verba, *Walterus post Dodonem* *Advocatū. factus est Aduocatus Hæmundēsis,* Anno scilicet, Millesimo Ducētesimo: Ergo regnum seu malis Dominium Gualteri, diu aperteque alienum fuit à Dodone Monasterij Aduocato; Adeo vt Bervoldo Dodoneque Aduocatis, Alardus & Gualterus, ex Bervoldo

Iuniore

Iuniore siue Secundo, Nono Dynasta Egmondano, hoc est ex Bervoldi Primi, Octauæ Dynastæ filio Seniore nati, (vt vetustissimi testatur Catalogi) non immerito Maiorum suorum quamcunque imminutum, rexisse videri possint imperium. Sed, imperium aiunt, ex D. Adelberti patrimonio propagatū; Quid dicam? Primum de amplitudine conditioneque imperij, dum Genealogiam magno tædio examino, nō ago; suffecerit hoc loco, si passim erratē, de Serenissimæ Gentis origine opinione, cohibuero, & cum Frisiorum tum Batavorum Regiū Stemma, post Wassenaræ Gentis masculinum defectum, etiam in hæc vsque tempora, vt Patriæ nostræ decus quoddā minimè prætereundum, conseruari, vel verisimili aliqua ratione ostendero. Interim vt ad vagam illam de Imperio calumniam, obiter saltem quid referam. Defecerat sensim, Pipinis, Carolis, Alijsque Franciæ, Brabantiaue Principibus, omnē hunc Frisiæ Batauiæque tractum inuadentibus, celeberrimum amplissimumque

Regiū Frisiæ
& Bataviæ
Stemma, ad
hæc tempora
conseruatū,
& incolume.

Occasus Re-
gni Frisiæ &
Bataviæ.

mumque illud Frisiorū & Batauorum Imperium; Diuoque Gondeboldo tandem sublato, ac Normannis cum Danis, igne ferroque omnia deinde exscindentibus, vix ullæ Regni restabant reliquæ: Eas præsertim à Leydæ Burgrauijs, Wassenaris, & Egmondanis (quocunque nomine censi fuerint) primum collectas, moxque sub genuinis Dominis coalescentes, Primus Hollandiæ Regulis rursus disperfit, & regia Caroli Calui fretus potestate inuasit; Multisque exinde bellis aut iniurijs ab Hollandiæ Principibus semper attritæ; partim à Leyde Regulis, partim à Wassenaræ Heroibus, partim ab Egmondanis Dynastis, sine certa historia, in hoc ferè tempus creduntur conseruatae. Varijs itaque cladibus maximè ante Bervoldorum tempora exagitati Dynastæ, & viuentibus Bervoldis (vt longè magnificentissima illa matrimonia tanquam nō satis mihi explorata omittam) honestæ opulentia, nec vt reor infra equestrem dignitatem, exinde nō tam D. Adelberti patrimonio, quam nobi-

nobilissimis matrimonijs; perpetuo
aucti, amplissimeque, sunt propagati.
Quid? Bervoldus senior Aduocatus,
nonne egregio ab Antistite beneficio
est auctus? Dodo Aduocatus, Gualte-
rus, Guilielmus, & Alij, nihilne è Mo-
nasterij bonis violentè sibi vendicarūt?
Hæc etsi concessero, falsa nihilominus
videtur illa de generis imperijque Eg-
mōdanorum propagatione calunnia.
Bervoldus enim Aduocatus, non Dy-
nastes, sed Frater fuit Dynastis, nec an-
te Beneficium accepit, quam Ipse vt *Cap. 23.*
Monasterij Annales testantur, proprijs
pecunijs collapsum Monasterium, re-
parauerat, auxerat; Vides credo, quis
fuerit viuēte Bervoldo Seniore D. A-
delberti Monasterijque, quis itē Ber-
voldi vel ante Aduocati officium, Dy-
nastarumque status. Sed amabo te,
Quanti hoc ab Antistite acceptum
æstimandum beneficium, si (quod pla-
cere quibusdam video) omne patrimo-
nium, D. Adelberto (prisca illa opti-
morum hominum æmulatione) Ber-
voldus Frater eius, iamdudum deuo-
uerat;

uerat, nec alio quam beneficiario iure, posteris, ab eo recipiendam hæreditatem reliquerat. Nam hinc à Dodone Alijsque, Monasterio statim à morte Bervoldi Aduocati, non temerè fortè illata violentia; Hinc item tot Annorum ille lites, (post quas Summa Egmondani Imperij quanquam primum Antistiti, postea tamen Dynastis adjudicata) non immerito originem habere videri possunt.

Hallucina-
tio inter
Bervoldos.

Restat inter Iuniorem Senioremq̃ue Bervoldum, grauis illa hallucinatio. Credo equidem Bervoldum Seniore Aduocatum, Nono inter Dynastas loco, Decimoque mox à plerisque Dodonem esse insertum, non alia ratione, quam quod Senioris nomine decepti, Altero Bervoldo, natu maiorem crediderunt. At nodus expeditur, Catalogo, ante annos cētum circiter & quinquaginta, cōscripto, & ad nostra vsque tempora ab ipsis Monasteriensibus cōseruato, Octauum Nonumque Dynastam, his verbis, hoc modo, & hoc ordine recensente: Ant Jaer ons Heeren
Duyfent

Dus sent ende Driectnegentich / op sinte
 Martins auont / in de winter / sterf Heer
 Barwout / Heer van Egmont / Heer Do-
 den soon voorschreue. Int Jaer Elf hon-
 dert ende Veerthien / op den Nieu dach /
 wert de Jongh Heer Barwout, Heer van Eg-
 mund, H. Barwouts soon voorschreuen, ver-
 slaghen van de Westvriesen / in eenē strijt
 by Vronen. Item Latino, ante annos
 Centum conscripto. Berwoldus Primus
Filius Dodonis, Octauus Dominus Egmondēsis,
præsuit Annis Nouemdecim, Obijt q³, Anno Do-
mini Millesimo Nonagesimo tertio, in profesto
S. Martini. Berwoldus secundus siue Iunior,
Filius Berwoldi, Nonus Dominus Egmondē-
sis, præsuit Annis viginti & vno, Obijt q³, à Fri-
sonibus in Bello occisus, Anno Domini Mille-
simo Centesimo Decimoquarto, prima die Mē-
sis May. Comparatio non inter Fratres
 vt pater, sed inter Patres eiusdem no-
 minis facienda est; vt scilicet Bervol-
 dus Iunior Nonus Dynasta, Bervoldi
 Patris comparatione, Bervoldus Iu-
 nior siue secundus, Et Bervoldus Se-
 nior, Monasterij Aduocatus, Iunioris
 siue Secundi Bervoldi Frater Iunior,
 Filij sui Bervoldi vel longæ ætatis ra-
 tione, Bervoldus Senior censeatur.

.IX.

.1093.

.1114.

.21.

BERVOLDVS SECVNDVS,
SIVE IVNIOR, Filius Bervoldi
Primi: A Frisijs non procul Alcmaria
ad Veronam, Calēdis May, Anno Mil-
lesimo Centesimo Decimoquarto, cæ-
sus; *Alardum filium reliquit heredem.* 1114

.X.

.1114.

.1168.

.54.

ALARDVS, 2. Bervoldi Filius;
Ordinis Equestris, ob varia cum
Frisijs fæliciter commissa prælia, Flo-
rentio Holladiæ Regulo Charissimus,
summisque ab eo administrationibus
præfectus; Anno Millesimo Cētesimo 1168
Sexagesimooctauo, post tertio à Frisijs
exustā Alcmariā, (dum Schorelæ ma-
gnis collectis copijs, Hollandiæ Prin-
ceps vindictæ ac optimas belli ratio-
nes, mora fortè diuturniore prudētio-
rum

Exercitus
Hollādorum
Schorelæ,
post tertio
exustam Alc-
mariam.

rum iudicio expēdit) cum Alijs Eque-
stris ordinis (Principe dissuadēte) diri-
puit atque incendit Scagenum. Moxq;
cum Symone Antverpiensi, Guiliel-
mo Vorhoutano, Balduino Harlemio,
Gerardo Dapifero, Florentio Ruy-
schio, Brunone Castrichemo, Gerardo
Iongeo à Monasterio, Euerardo Nort-
uico, à Frisijs in insidijs collocatis, De-
cimo tertio Cal. Februarij contrucida-
tus; simulq; delatus Egmondam, in
Monasterio post annos Quatuor &
Quinquaginta quàm Patri Bervoldo
Iuniori, à Frisijs item cæso, successerat,
funeratus.

Dum Scage-
num ab Alar-
do incēditur:
p. Antverpē
p. Voorhout.
p. Harlem.
p. Dapifer.
p. Ruyseh.
p. Castriche.
p. Jongheva
Monster.
p. Noort-
wijk.
A Frisijs cru-
cidatur.

*Filius ei natus est Posthumus, Gualte-
rus, Duodecimus Egmonda Dynasta.*

.XI.

.1168.

.1200.

.0.

DO D O TERTIUS, Bervoldi Se-
nioris, Primi Aduocati Filius; bre-
uis & crassus; Alardo à Frisijs cæso, nō-
dumq; nato posthumo illo Alardi

.IX.

.1093.

.1114.

.21.

BERVOLDVS SECVNDVS,
SIVE IVNIOR, Filius Bervoldi
Primi: A Frisijis non procul Alcmaria
ad Veronam, Calēdis May, Anno Mil-¹¹¹⁴
lesimo Centesimo Decimoquarto, cæ-
sus; *Alardum filium reliquit heredem.*

.X.

.1114.

.1168.

.54.

ALARDVS, 2. Bervoldi Filius;
Ordinis Equestris, ob varia cum
Frisijs fæliciter commissa prælia, 5 Flo-
rentio Holladiæ Regulo Charissimus,
summisque ab eo administrationibus
præfectus; Anno Millesimo Cētesimo¹¹⁶⁸
Sexagesimooctauo, post tertio à Frisijis
exustā Alcmariā, (dum Schorelæ ma-
gnis collectis copijs, Hollandiæ Prin-
ceps vindictæ ac optimas belli ratio-
nes, mora fortè diuturniore prudētio-
rum

Exercitus
Hollādorum
Schorelæ,
post tertio
exustam Alc-
mariam.

rum iudicio expēdit) cum Alijs Eque-
stris ordinis (Principe dissuadēte) diri-
puit atque incendit Scagenum. Moxq̃;
cum Symone Antverpiensi, Guiliel-
mo Vorhoutano, Balduino Harlemio,
Gerardo Dapifero, Florentio Ruy-
schio, Brunone Castrichemo, Gerardo
Iongeo à Monasterio, Euerardo Nort-
uico, à Frisijs in insidijs collocatis, De-
cimo tertio Cal. Februarij contrucida-
tus; simulq̃ue delatus Egmondam, in
Monasterio post annos Quatuor &
Quinquaginta quàm Patri Bervoldo
Iuniori, à Frisijs item cæso, successerat,
funeratus.

Dum Scage-
num ab Alar-
do incendiari
p. Antwerpē
p. Doorhout.
p. Harlem.
p. Dapifer.
p. Ruyssch.
p. Castrichē.
p. Jongheba
Monster.
p. Noord-
wijk.
A Frisijs cru-
cidatur.

*Filius ei natus est Posthumus, Gualte-
rus, Duodecimus Egmonde Dynasta.*

.XI.

.1168.

.1200.

.O.

DO D O TERTIVS, Bervoldi Se-
nioris, Primi Aduocati Filius; bre-
uis & crassus; Alardo à Frisijs cæso, nō-
dumq̃ue nato posthumo illo Alardi

Dodo Tutor
Gualteri,

Contendit
Dodo, legiti-
mi Aduocati
munus sibi
ac posteris
hæreditariū.

hærede, Egmondæ constitutus Dyna-
sta, sed iam nato Gualtero, Tutor eius,
& quoad vixit imperio æqualis. A Pa-
tris sui Bervoldi excessu, mox Priuile-
giorum eius acerrimus vindex, pro le-
gitimi Aduocati officio, quod Patri si-
biq̃ue contende-
bat hæreditarium, oc-
cupatis Monasterij bonis, & lite insti-
tuta grauissima, Antistiti vsque eo sese
opposuit, quoad partibus tandem fati-
gatis, arbitrio 3. Florëtij, Decimi Hol-
landiæ Principis, res omnis commissa,
atque ad modum literis submissis ex-
pressum tandem decisa est.

Sed Florëtius
Hol. Prin-
ceps dato Di-
plomate, le-
gitimū se Mo-
nasterij ad-
uocatum de-
clarat.

*Notum sit omnibus hominibus Christi fide-
libus, Quod Florentius Comes Hollandiæ deci-
mus, filius Theodorici Noni Comitis, intuitu
diuinæ remunerationis, diremit & composuit li-
tem qua erat inter Ecclesiam Hæmundensem,
& Dodonem Filium Berwoldi, illo asserente
quod Aduocatia & Ius totius Abbatis suum
esset feodum, & conuentu hoc negante, Decre-
nit ergo Comes consilio Principum & Nobiliū
suorum, & coram magna frequentia hominum
promulgauit, Quod Comes Hollandiæ solus
sit legitimus Aduocatus Ecclesiæ Hæcmun-
dentis, & quia in minoribus Ecclesia Aduocato
carere non potest, ideo palam determinauit, ut
quem*

quem Comes terra & Abbas Ecclesia communi consensu elegerint, ille sit Aduocatus, Et Aduocati-
 catiam non ex beneficio, sed ex condicto, tamdiu
 teneat, quamdiu utile videtur Abbati & Co-
 miti. Huius rei testes fuerunt omnes Fratres
 Haemundenses. Balduinus Frater Comitis, Al-
 binus & Hugo Capellani, Luso Medicus, Flo-
 rentius de Voeren & Frater eius Theodoricus, p. Voeren.
 Isbrandus de Haerlem, & frater eius Gerar- p. Haerlem.
 dus, Symon Galo, & frater eius Nicolaus, Wil- p. Galo.
 helmus de Theylinge, Albertus Baniart, Costi- p. Theylinge.
 nus de Mule, Gerbrānus & fratres eius Eylge- p. Mule.
 rus, Euerhardus, Theodoricus, Alardus, Ono,
 Hugo de Ackersloot, & Alij quamplures. p. Ackersloot
 Gesta sunt hac Anno Dominica incarnationis
 M. C. Lxxiiij. Indictione 7. quinto Nonas
 Octobris.

Lite composita, inchoatum à Patre Dodo Castrū
 Castrum absoluit; Vixitque nulla su- Egmondanū
 scepta prole, ad Annum Ducentesi- consummat.
 mum supra Millesimum.

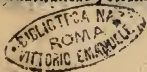
.XII.

.ii68.

.i208.

.40.

GVALTERVS PRIMVS, Alar-
 di filius posthumus: Vir proce-
 rus, venusta facie, cæsarie crispa, barba
 rufa,

C 3

Gual. Aduo-
catus Acta
Maiorum re-
scindit.

rufa, iracūnus. Dodone mortuo, etiam
Monasterij Aduocatus; mox ob bene-
ficiaria Maiorum bona, Frāconi Vnde-
cimo Antistiti, ac Sacerdotibus perti-
nacissimè infensus, dū per fas aut nefas
omnia inter Maiores atque Antistites
acta rescindit, mali agnomē adeptus.

De quade
Wouter.

Anno Millesimo Ducentesimo ter-¹²⁰³

tio, Ludouico Lossensi (ob Ade, Theo-
dorici, Vndecimi Hollandiæ Reguli fi-
liæ, matrimonium) inuadente Hollan-
diam, inter alios primæ Nobilitatis fa-
cilè princeps, dū plerique, Hollandiæ-
se imperium, Guilielmo, tertij Florētij
filio, Orientalis Frisiæ Domino defere-
bant; Cunemarijs cum Adelberto Ba-
niaert à Breroo præfectus, primum
Lossensem, Socrumq; eius cū Gisberto
Amstelio, inde Adam cū Rogero Van-
dermero, Othone Fureno, aliosq; Los-
sensis partes fouētes, metu commotos,
Harlemo Vltraiectum partim, partim
Leydās subducere se compulit; Adam-
que in Castro Leydensi profugā, atque
à comœatu aliquamdiu interclusam,
quamcunque strenuè propugnaram,
simul

W. Willem
sonder laut.

Cunemarijs
præficitur
contra Los-
sense.
p. Baniaert
Breroo.
p. Amstel.
p. Vander-
meer.
p. Duren.

Arcem Lug-
dunensem, &
Adam capit.

simul cum Castro in deditionem com-
 pulit. Inde cum Adelberto, nauibus
 Amstelam appellēs, perrupto aggere,
 totam aquis obruit Amsterdamiam,
 prædisque euectis, reliquias igne ab-
 sumpsit. Verum 2. Theodorico Ponti-
 fice Ultraiectino connitente, Loffensis
 Castro rursum potitus Leydensi, ac
 Ioannis Persijni, Ioannis & Isbrandi
 Harlemiorū, Arnoldi & Henrici Rijfui-
 corum, Gualteri que Ruuenij auxilio
 ingressus Harlemum, temerè ad præ-
 lium rursum accensos Cunemarios,
 sed maturo consilio & inito foedere ar-
 ma ponentes, illatam non ita pridem
 Amsterdamia cladem, magna pecunię
 summa compensare coëgit; Profectus-
 que cum Pontifice Egmondam, Diuę
 Agathę pagum (iam Beueruicmn) Æ-
 des Adelberti Baniaert, Castrumque
 Gualteri inflammauit. Quamobrem
 vehementius accensi Gualterus & A-
 delbertus, cum fortè Hugonis Voer-
 nensis tyrannide, Zelandi à Loffensi
 antè defecerant, mox cum Guilielmo
 Teylingio & Philippo Wassenaro, à

Amsterlan-
diam aquis
obruit.

Reliquias
incendit.
Arce Lugdu-
nensi, à Lof-
senſe pelli-
tur.

p. Persijn.
p. Harlem.
p. Rijswijk.

p. Ruuen.

Loffensis Cu-
nemarios
mulciat.

Beueruicum
incendit.

Et Ædes Ba-
niaert Ca-
strumque Eg-
mondanum.

p. Voeren.

p. Teylinge.
p. Wasse-
naer.

Gualterus
Loffensem
Hollandia
pellit.

Guilermo, 3. Florétij filio acciti, omne-
que bellū non sine mutua strage confi-
cientes; eiecto cum suis Ludouico Lof-
fensi, Guilielmo natiuo Principi, Hol-
landiæ, Zelâdię, Frisîæque vendicarunt
imperium.

Apud Theo.
Rietuicum
degit.

Anno Millesimo Ducētesimoquin- 1205

Ab hostibus
se vindicat.
p. Rietwijck.

to, Egmondano Castro nondū restau-
rato, apud Theodoricum Rietuicum
degens, Franconis vndecimi Antistitis
instinctu (aiunt) ab equitum subornata

I. Crigt.

manu de nocte cæsus fuisset, ni à Riet-
uico præmonitus & hostibus obuius,
in campo Critio, à nefaria crudelitate
armis fidisq. socijs se vindicasset. Hinc
animo percito, plura quotidie in Anti-
stitem, non sine Hollandiæ Principis
indignatione ausus, eodemque Anno,

Hemskerck
in custodia
detinetur.

pridie Cal. Ianuarij iussu eius compre-
hensus atque Hemskerckam ductus,
quatuor Fratribus, Ioanne, Cornelio,
Iacobo, & Petro annitentibus, fælici

Libetatur.

lepidoque euentu euasit. Hi varijs in-
strumentis, & cum præsentī vitæ discri-
mine vno armati atque cōpulsī animo,
nocte quæ quartumdecimū Ianuarij

præ-

præcedit, per fenestram ex improuiso
 incredibili strepitu, in Hemskerkanam
 Arcem irrumpentes, attonitosque pri-
 mo illo impetu & fugientes, ad inter-
 necionem cedentes vigilēs, Dynastem
 suum reduxerunt Egmondam. Fami- Quatuor fa-
milæ apud
Egmondanos
non ignobi-
les.
 lijsque suis (vt fama est) hætenus eo in
 tractu non ignotis, à Conclauis quo
 Dynastem liberarunt, à Securi, Claua,
 Pulsuque & strepitu excitato, Vander- p. Camer.
p. Bjl.
p. Codd.
 camerorum, Bijliorum, Coddiorum,
 Clopperorumque cognomina, nomi- p. Clopper.
 nibus ante positis, ordine accommo-
 data, ipso facto reliquere nobilitata.
 Mox Gualterus, multis licet ab Hol-
 landiæ Principe acceptis incommodis,
 Arcem Egmondanā, longè quam antè Arcem Egm.
incensam re-
staurat Gual-
terus.
 reedificauit ornatiorem; belloque &
 hoste Lossensi profligatis, Hierosoly-
 mæ honorem equestrē accepit. Extin- Equitibus
Hierosoly-
mitanis ascri-
bitur.
 ctus Anno Millesimo Ducentesimo
 octauo, 13. Septembris. In Templo pa-
 gi humatus.

*Filios reliquit Guilielmum, Gerardum,
 & Arnoldum.*

GERARDVS GVALTERI

PRIMI FILIVS.

Mitis iuxta ac pius, Equestris ordinis; Anno Millesimo Ducētesimo Decimoseptimo, Hierosolymam peregrinatus, & Decimo Calendas Martij in Terra (vt aiunt) Sancta naturæ concedens, ibidem sepultus est.

Gerardus &
Gualterus,
malè inter
Dynastas
recensiti.

Genuit ex Sandrina Coniuge, Gualteriū,
quem nonnulli hallucinantes, simul
cum Patre, in Serie Dynastarum, malè
hactenus posuerunt.

ARNOLDVS, quantum post magnum
studium collegi, etiam GVAL-
TERI PRIMI FILIVS.

Quod si verū, Falsa est opinio Duos
ei Filios tribuentium, falsiorque eorū,
qui Vnicum ei Gerardum tribuendum
censent. Heuterus, Duos ei tribuit Fi-
lios, GVILIELMVM Imperij hæredem;
ARNOLDVM Anno Millesimo Ducen-
tesimo Decimoseptimo in Syria fato
functum; Et Filiam HALEVINAM Vxo-
rem Henrici Cucani; Quam Guiliel-
mi Tertij, Decimiquinti Dynastis
existi-

Haleuina
Egmondana
vxor Henrici
Cucani.

existimo; Additque Arnoldum, Filium
 reliquisse Gualterum, qui multos libe-
 ros tulit. Vidi vetusto in Scripto, Gui-
 lielmo, Anno Millesimo Ducentesimo
 Trigesimo quarto, in bello Statingensi
 cæso, (quem Decimum tertium consti-
 tui Dynastem;) germanum fratrem
 tribui Arnoldum, atque ex eo Henri-
 cum Egmondanum Antistitem ortum;
 Illum fortè Antistitem, post quem vs-
 que ad 2. Lubbertum Egmondanum,
 de Monasterij statu, & de Arnol-
 do, Theodorico, & Isbrando, Antistiti-
 bus, nihil penè extat certi.

Henricus 1.
 Antistes Eg-
 mondanus.

Status Mo-
 nasterij &
 Antistitem,
 annos ali-
 quot incer-
 tus.

Lubbertus, Decimus sextus Egmondanus Anstites, quem Allij 2. Gualteri Domini Egmondani filium vocant.

Arnoldus, Equestris Ordinis, extinctus Anno 1275. 7. Julij. ut ait Catalogus vetustissimus, & Catalogus benemeritorum de Monasterio. Verum eodē in Catalogo quem semper verum inueni, lego, quoque Arnoldum quemdam Egmondanum Anno 1276. die 14. May, fatis functum.

Gualterus
Gerardi filij
Gualteri
Primi filius; Obijt
Anno Domini M.
CC. xxiij.
Vigesimo-
nono die
May.

Gerardus, Extinctus Anno 1332. huiusmodi in Monasterio Egmondensi, loco quē Patris sum vocant.

Gualterus, Naturalis; cognomine Frijsius, Equestris Ordinis; Pretor Cuiemarie; In bello à Frijsis captus, An. 1276. 14. May.

Theodoricus, Seruellus, Vigessimus secundus Egmondanus Anstites. Nicolaus, Naturalis, diem obiit, An. 1332. 22. May.

Florentius, Anno circiter Millesimo Ducētesimo Nonagesimo sexto, Arcis Medeblicanę (contra Occidentales Frijsios (quos Guilielmus Bertoldus Quadragesimus primus Pontifex Ultraiectinus, in Hollandos concitauerat) vel ante oculos incensa Medeblica, & extrema cum comestus inopia) propugnatur egregius.

Gualterus, cognomento Stoutkint. Equestris Ordinis.

Ex hoc item, plures familia (ait vetustissimus Catalogus) Alcmarię, & Niuportę, non procul Alemarię degentes, ut Guilielmi Iunioris, Gualteri, & Hauici.

Menso, Scutifer.

.XIII.

.1208.

.1234.

.26.

1213. **G**VILIELMVS PRIMVS,
Gualteri Primi filius; Anno Mil-
lesimo Ducentesimo Decimotertio,
Munus Aduocati, Bonaque beneficia-
ria à I. Lubberto Duodecimo Antisti-
te, vel inuitis Monasterij Sacerdotibus
tulit.

*In nomine Domini; Ego Lubbertus, Dei per-
missione Abbas in Hacmunda; scire volo tam
posteror quam presentes; Quod ego fidei meo
Wilhelmo, Aduocato Egmondensis Ecclesie,
Aduocatiam & cuncta bona feudalia, que ipse
de Ecclesia nostra tenet, sub hac forma contuli;
Quod si idem Wilhelmus sine filio legitimo de-
cesserit, filia sua maior natu predictam Aduo-
catiam cum toto predicto feudo percipiet; quod
si nec filiam legitimam habuerit, Frater suus se-
nior legitimus successor, in eadem Aduocatia &
in eodem feudo statuatur, Vniuersiq; haredes in
prefata bona legitime successuri, hoc eodem iure
in eisdem bonis tenendis quo concessa sunt pre-
memorato Wilhelmo, perpetuo potiantur. Porro
ne contra sepedictum Wilhelmum vel suos suc-
cessores, aliqua possit calumnia super hac dona-
tione in posterum oriri, presenti pagina sigillo*

Guilielmus
Aduocatus
Ecclesie Eg-
mondensis.

Aduocati
munus etiam
à filia Gui-
lielmi, possi-
dendum.

Item, à Fratre
Guilielmi,
aliisque ha-
redibus.

meo

p. Lane.
p. Heiligelo.
p. Alcmere.
p. Wtenhage.
p. Duese.

meo roborata, factum hoc dignum duxi & utile confirmari. Testes affuerunt Isbrandus de Lane, Isbrandus de Heilighelo, Gerbrandus de Alcmere, Albertus Wtenhaghe, Berwoldus Friso. Actum Dominica incarnationis Anno M. C C. xiiij.

Verum his minimè contentus, cœpit (vt verbis Annalium Monasterij, negotia huiusmodi nudè aperteque referam)

Guil. Aremer
sweet & Win
nemersweet
sibi vëdicat.
Ius itē in Mo
nachos, & in
Alios Mona
sterio addi
ctos.

sibi vendicare omnem jurisdictionē inter Aremer sweet & Winnemersweet; & ad maiorem se extendens iniuriam, dicebat iuris sui esse, si Monachi pugnaret in clauſtro hoc indicare & corrigere, Mansionarios & Ministeriales Ecclesie, & etiam famulos Abbatis, Cocos, Pistores & Braxionarios suo iudicio stare; Interdicens eisdem, ne Fratribus sicut consueuerant seruirent aliquo modo. Vnde die quadam cœpit Wilhelmus sedere pro tribunali, in facie Ecclesie, & dictos seruos Ecclesie Mansionarios & Ministeriales (Abbate & Conuentu nolente & contra-

In medio Tē
pli, è Tribu
nali ius di
citi

Antistite cū
Sacerdotibus
interceden
tibus.

dicente) conuocauit ad suum iudicium; Abbas vero & omnis Conuentus exierunt ad locum ubi ipse Wilhelmus suam statuerat iudicij sedem, & sublata cruce præcepit omnibus Ministerialibus, sub obtentu omnium bonorum suorum, ne eius starent iudicio, qui omnes è vestigio recesserunt, & remansit Wilhelmus solus cū suis. Qui de contemptu & rubore sibi illato vehementer iratus, omnium Ministerialium Ecclesie,

Vnde Armen
ta & pecora
Monasterio
addictorum,
inmadit.

clesia, oves, boues, & pecudes, ad suam vi fecit
 adduci Domum, & Abbati in suum minatus
 est sanguinem, opprobriosa & contumeliosa ver-
 ba Monachis loquendo; Et ab illo tempore ca-
 pit *V*ilhelmus Abbati & Monachis graues
 minas inferre & insidias ponere. Super tam gra-
 ui oppressione & ruina, cepit Abbas vocare
 Nobiliores Feudarios Ecclesie, querens ab eis
 consilium & auxilium, quomodo spolia Mini-
 stralium recuperare, & tanta violentia resiste-
 re valeret, quorū auxilio Ministerialibus Ec-
 clesie, pecora sua restituta sunt. Interea tempo-
 ris hæc dum agerentur, defuncta est quadam
 mulier Tetta nomine, cuius hereditas ad Ec-
 clesiam *Hacmundensem* pertinebat; Misit er-
 go Abbas duos monachos Sacerdotes, in domum
 defunctæ mulieris propter conseruationem bo-
 norum, ne aliquo modo distraherentur; quos
*V*ilhelmus ruptis eorū cucullis, armata manu
 & violenta eiecit, super quo sacrilegio factō, ad
 instantiam Abbatis & Conuentus, vocatus est
*V*ilhelmus ad audientiā Reuerendissimi Ot-
 tonis Traiectensis Electi; qui die constituto cō-
 paruit. Voluit tunc Abbas violentam eiectionem
 & manuum impositionem in Monachos
 suos, prout canonica dictaret autoritas statim
 probare; *V*ilhelmus contra ea excepit, dicens
 suam purgationē suscipiendam. Dictauit proin-
 de iniqua sententia, magis *V*ilhelmi expur-
 gationem suscipiendam esse. Super qua iniqua
 senten-

Et contume-
 liose mina-
 tur Antistitem
 & Sacerdo-
 tibus,
 Consultat
 Antistes de
 recuperandis
 amissis.

Et recuperat.

Lis inter Gui-
 lielmum &
 Antistitem
 pro hereditate
 Tette.

Guilielmus
 iniicit manus
 violentas in
 Monachos.

1. Otho. Pō-
 tiffex Ultræ-
 ctensis 34. lu-
 dex inter
 Guiliel. &
 Abbatem.

Antistes ca-
 dit causa.

Antistes pro-
uocat ad Se-
dem Apосто-
licam.

Guilielmus
Monasteri-
es nihilomi-
nus vexat.

Antistes ar-
mata multi-
tudine se-
tuetur.

Pontifex Ma-
ximus inter
Guilielmū &
Antistitem,
Alios Iudices
statuit.
Scribitque
Hollandiæ
Regulo.
Monasteriū
Egmon. Sedi
Apostolicæ
subiectum.

sententia & alijs plurimis iniurijs & oppressio-
nibus, & maximè super Aduocatia dicti Mo-
nasterij, quā sibi V Vilhelmus cōtra libertatem
Ecclesie, iniustè & violenter profundo vsurpa-
uit, Abbas ad Sedem Apostolicam appellauit;
Personam suam & Monachorū suorum, res &
homines sui Monasterij, sub tutela Apostolica
protectionis supponēdo, & à iudicio dicti Electi
discessit. V Vilhelmus hāc appellationem parui
pendens, conuocauit cognatos & amicos suos,
armataq; manu Abbatem, Monachos, Homi-
nes, & Ministeriales Ecclesie, quotidie inque-
tare & impugnare non cessabat. Abbas è cōtra
conuocatis Nobilioribus Feudatarijs Ecclesie,
& suis etiam consanguineis, pro defensione vita
sue & suorum, quocunque esset eundum, cum
armatorum multitudine diuertens, graui labore
& expensis maximis, dicto V Vilhelmo quantū
potuit restitit. Durauit autem hac guerra vsq;
dum Nuncius Abbatis à Roma reuersus fuis-
set. Obtinuerat dictus Nuncius Abbati à Sede
Apostolica Indices super violenta manū inie-
ctione in Monachos prædictos, Maiorem Præ-
positum, Decanum S. Maria ad gradus, Ma-
gistrum Henricum, Rasnemin Colonia, Scri-
psit etiam Dominus Papa per eundē Nuncium,
Nobili Viro V Vilhelmo Comiti Hollandie
Duodecimo; cum ipse non dubitaret Hecmun-
dense Monasterium specialiter Beati Petri in-
ris existere, & immediatè pertinere ad eandem
Sedem

Sedem Apostolicam; iniungendo ei in remissionem omnium peccatorum suorum, ne dictum Monasterium per semetipsum, in rebus & personis quocunque modo turbaret; Et quantum in ipso erat turbari aut molestari pateretur à nemine. Comes verò de tanta indulgentia gavisus; Guerram inter Abbatem & Wilhelmum suspendit, tam Abbati quam Wilhelmo diem praefigendo ad sex septimanas, ut ipso pro tribunali sedente uterq³ suo pro iure astaret. Hunc diem acceptavit Wilhelmus; Abbas vero super iniuria Aduocatia, & omnibus qua forum civile requirunt, ipsum diem acceptavit; Dicto igitur die utraq³ parte praesente, sedit pro tribunali V Vilhelmus Hollandia Comes, quem ante omnia Abbas rogabat, quatenus aliquem, suo loco Iudicem sisteret, & causas iniuria Monasterij sui tanquam Aduocatus, contra V Vilhelmum allegaret. Quasiuit è vestigio Comes in sententia, si hoc saluo iure partis utriusque facere posset? Dictavit sententia hoc esse licitum, & de iure deberet, eo quod esset Aduocatus Ecclesia. Sedit itaq³ pro tribunali quidam Miles Theodoricus Boeckiel nomine: Proposuit V Vilhelmus Comes, pro Abbate & Ecclesia Hacquendensi, quod V Vilhelmus de Hacquenda temerario ausu & minus iuste sibi usurparet Aduocatiā, & Jurisdictionē inter AremerSweet & V Vinnemersweet, & Ministeriales & Missionarios Ecclesia, & etiam Famulos Abbatis

Proinde
quieti eius
consuleret.

Is, Dynastæ
& Antistiti
diem dicit.

Comparat
uterque.

Hol. Regulus
in tribunali,
paratus au-
dire causam.
Sed poscit
Antistes Aliū
loco eius
substitui.

Theodoricus
Boquelius
Vices Princi-
pis in tribu-
nali gerit.

Princeps vt
Aduocatus
Causam Mo-
nasterij agit.
Accusat Gui-
lielmum.

D

conuo-

conuocasset & coëgisset ad suum iudicium, & suū seruitium; & quod grauius est, & hactenus inauditū, monachos stare suo iudicio attētauit.

Ille Respon-
det.

Intercedit
Antistes.

Vnde disce-
ptatio, inter
Guilielmū &
Principem
de Aduocati
officio.

Propositio
Principis,
vtrum Anti-
stites sit con-
ferre officiū
Aduocati?

Sententiā
Iudicum.

Intercedit
Guilielmus.

Sed probat
Princeps, lus
Aduocati ad
se pertinere.

*V*ilhelmus super hoc habito consilio respōdit, *A*duocatiam & omnia prædicta suum esse fe-
dum, & sui iuris nō esse de feudo suo ibi respon-
dere; *A*bbas extemplo & constanter negauit
ipsum esse *A*duocatū, dicens *E*cclēsiā *H*æc-
mundensem nunquam alium habuisse *A*duoca-
tū præter *C*omites *H*ollandiæ: Sic orta est dis-
ceptatio inter *C*omitē *H*ollandiæ & *V*ilhel-
mum de *E*gmonda super *A*duocatiā. *P*etiiuit
*C*omes per sententiā declarari, cum sui proge-
nitores *E*cclēsiā *H*æcmundensem fundassent
ditassent & dotassent, & hactenus pro *A*duo-
catis habiti fuissent, & iam nūc *A*bbas & *C*on-
uentus eum pro *A*duocato *H*æcmundensi reco-
gnoscerent & haberent, si *A*bbas sine consensu
& volūtate sua, suam *A*duocatiam, alicui pos-
set cōferre vel donare? *D*ictauit sentētia, *Q*uod
nec *A*bbas, nec *C*onuentus sine consensu *C*omi-
tis, nec *C*omes sine consensu *C*onuentus & *A*b-
batis ipsam *A*duocatiam alicui in feudum pos-
set conferre. *V*ilhelmus è contra respōdit; licet
hoc esset sententiātū, quod non admitteret, quod
*A*duocatiā *M*onasterij sui iuris esset & suorū
progenitorū fuisset, nisi hoc manifestius proba-
ret. *C*omes *W*ilhelmus abūde respōdit è vestigio
se velle probare per se & duos *N*obiliores *H*ol-
landiæ, quod dicta *A*duocatiā sui iuris esset, &
suorum

suorum progenitorum fuisset; Cuius probationi
*W*ilhelmus de Egmonda detulit. Dictavit
 sententia, ex quo *W*ilhelmus Comitis proba-
 tionem detulisset, ipsum Comitē pleno & integro
 iure esse *A*duocatū Ecclesie *H*æmundensis.

Declaratur
 que Aduo-
 catus.

Petiuit ergo Comes iam probatus *A*duocatus
 Ecclesie, omnem expensam, omne damnum, à
*W*ilhelmo Ecclesie illatum, ad summam *Q*uin-
 gentarum librarum; exceptis opprobrijs, & cō-
 tumelijs. Hoc audito, *W*ilhelmus conuocauit

Mox à Gui-
 lielmo repe-
 tit damna
 Ecclesie &
 Monasterio
 illata.

ad suum consilium: omnes Nobiliores *H*ollan-
 diæ, & habito super hoc consilio, cōstanter & in-
 stāter petijt à Comite cum omnibus terræ *N*o-
 bilioribus, omne damnum & *A*bbati & Eccle-
 sie illatū, in super omnes emendas opprobriorum

Obseruanda
 hoc loco & tem-
 pore, *A*uthori-
 tas Dynasta Eg-
 mondani, cuius

& contumeliarum, ut in suum susciperet arbi-
 trium; & sibi ad hoc sociaret de Nobilioribus,
 quos uellet. Comes *A*duocatus Ecclesie respō-
 dit id se facturum minimè, nisi *A*bbas & Con-
 uentus assensum preberent. *Q*uamobrem roga-
 tus *A*bbas multa instantia & Comitē & *H*ol-
 landiæ Nobilium, ut omnia ista deduceret in

arbitrio aut
 causa praci-
 pua Hollandiæ
 nobilitas conuo-
 cari potuit.

arbitrium Comitē. Deliberato consilio ita re-
 spondit; Vos Domini tanta mala & grania
 „incommoda à *W*altero patre *W*ilhelmi, & ab
 „ipso *W*ilhelmo passa est Ecclesia nostra. Nam
 „*W*alterus de *H*æmunda pater eius captiuauit
 „quendam Monachum nostrum, & tamdiu
 „vinculo addixit, donec ab eo quandam pecunie
 „summam extorsisset. *W*ilhelmus hūc sacrilegas

Ille, arbitrio
 Principis,
 multatū
 poscit.

„Vnde Prin-
 ceps & No-
 biles *H*ollan-
 diæ, seque-
 stri, in causa
*W*ilhelmi.

Sed graui ac-
 cusatione in
*W*ilhelmū,
 & *G*ualterū
 Patrem eius,
 intercedit
*A*ntistes.

Petitque Ec-
clesiasticorū
iudicium
adhiberi.

manus in monachos nostros iniecit; unde ista & multa alia quæ non requirunt forum ciuile, in arbitriū Comit̃is deducere non audemus, incon- sultis Iudicibus quos à Domino Apostolico obtinemus.

Cap. 31.
Cognati Guil-
ielmi, Causam eius, cō-
mendāt Prin-
cipi.

Audientes hoc Cognati & Coadiutores Wilhelmi, Dominum Comit̃em seorsum vocauerūt, dicentes ei, Domine Comes scit Reuerentia Vestr̃a, quod guerra inter Vos & Lodonicum Lossensem nondum est determinata, & opus habetis nostro seruitio; petimus ergo intuitu seruitij nostri, ut omnem hanc discordiam, inter Abbat̃em & Wilhelmum Cognatum nostrum, in ve-

Princeps An-
tistiti.

strum suscipiatis arbitrium: unde Comes magis instabat; Abbas vero ex deliberato consilio respondit, Si Wilhelmus omni impugnationi & pradietorum vendicationi in manibus dicti Comit̃is, Nobilium terra & hominū Ecclesia vellet in perpetuum renūciare, Ipse Abbas, omnia quæ non requirunt ecclesiasticum iudicium, in Comit̃is vellet arbitrium deducere; Wilhelmus admonitus his omnibus, in perpetuum renūciauit, quod nec ipse nec heredes sui de cetero in perpetuum repeterent, vel hoc sibi vendicarent, nisi per gratiam Comit̃is Abbatis & Conuētus,

Is omnia à
Guilmo
inuasa re-
poscit.

Concedit
Guilielmus.

& benemerito consequi posset; Sic ergo vtraque pars se dedit arbitrio Comit̃is. Comes vero omnem discordiam sedauit per literas desuper ab eo confectas, in hac forma verborum;

Mox Principis arbitrio,
deciso litis
relinquitur.

In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Ego

Ego WILHELMVS Comes Hollandiensis, Si-
gnifico vniuersis, presentem paginam inspectu-
ris, Quod controuersia inter Lubbertum Ab-
batem Egmondensem de Rijswijck, & inter Wil-
helmum filium Walteri de Egmonda (super
Aduocatu & iure inter Aremersweet & Win-
nemersweet, fundo suo excepto, & super dimidia
parte Thelonei, in dedicatione Ecclesie, & su-
per tertia parte Thelonei in Alcmere, quam idē
Wilhelmus ad pactum duarum librarum Hol-
landiensium annuatim tenet) (Ita tamen quod
Abbas de Conuentus conuenientia, si ipsum
Theloneum vendere voluerit, habeat liberta-
tem) de consilio hominum meorum, & eiusdem
Monasterij, utriusque partis consensu, est re-
formata. Itaque hac est forma compositionis;
videlicet; Quod Wilhelmus iuri suo, quod in
prædictis bonis pro fundo sibi vendicare niteba-
tur, omnimodè renunciauit, sed in vita sua ipsa
bona, pro gratia habebit. Sanè omnia placita co-
ram Abbate seu eius Nuncio infra portam atrij
tenebuntur, & Scultetus cum consilio Abbatis
substituatur; Si autem querela delata fuerit ad
Abbatē supradictum, Wilhelmo intimabitur,
qui ad indicandum cum Abbate vel eius nuncio
presidebit; Et si aliqua querimonia ad ipsum
Wilhelmum deferatur Abbati similiter est si-
gnificandum ut ipse vel eius nuncius ut dictum
est causis intersit; Quod si interesse postposuerit,
nihilominus ipse Wilhelmus in iudicio procedet,

Diploma: pri-
mi Guilielmi
13. Hollan.
Reguli, de
concordia
inter Guil. &
Antistitem
facta.

Decisio con-
trouersie.

omnia forefacta & emendas ipse *V*ilhelmus percipiet: Minor bannus duos denarios, maior duos solidos facit; Inspectionis aggerum forefactum, duos denarios vel Gallinam exsoluet; Et nullum Monasterij Ministerialiū ad suum *V*ilhelmus cogit seruitiū; Meliores Ecclesia Ministeriales & Feudati, tū illi qui non solūnt guermede/ Coci & Pistores, Bractionarij, & reliqui seruientes Abbati, à iure prataxati *V*ilhelmi penitus immunes existant. Si autē sepe memoratus *V*ilhelmus seriem compositionis pralibata infringere prassumpserit, nisi cōsilio Comitissæ & hominū Ecclesiæ vel secundum iuris ordinem velit emendare, iuris sui priuilegio quod obtinebat in gratia, perpetuo priuetur. Testes verò sunt, Aleydis Hollandiæ Comitissa, *V*ilhelmus de Teyling, Theodoricus Dapifer, Theodoricus & Philippus de *V*assenaer fratres, Theodoricus Boekel, Otgerus de Voerschoten, Albertus Baniaert, Jacobus de Heyligheloo, Jacobus Castellanus in Leythem, Arnoldus de Rijswijck, Ioannes Persijn, Isbrandus de Haerlem, Henricus Presbiter de Heefkerck, Henricus Sacerdos de Noortich, & Henricus persona de Vlaerdinghe, Notarius Hollandiæ. Actum, Anno incarnationis Domini, Millesimo, Ducentesimo Decimoquinto, quinto 1215 Calendas Septembris, Indictione tertia.

Verum enimvero primo Lubberto Antistite extincto, pristini sui iuris memor

p. Teyling.

p. Dapifer.

p. Wasse-
naer.

p. Boekel.

p. Voers-

choten.

p. Baniaert.

p. Henricus

gheloo.

p. Leythem

nunc Leyden.

p. Rijswijck.

p. Persijn.

p. Haerlem.

p. Henricus

kerck.

p. Noortich.

p. Vlaerding-

he.

mor Guilielmus, à Successore eius Hērico, vel inuitis Sacerdotibus, aliter rursus rebus hæredibusque suis, submisso prospici fecit Diplomate.

Guilielmus¹
melius rebus
& hæredibus
suis cōsult.

Ne gestarum rerum memoria processu temporis pereat, aut euanescat, ad calumniā extinguendam, congruum existit res mortalium ratione robustas, scripto perennare. Cognoscat ergo præsens ætas, & sciat posterā; Quod ego Hēricus Dei gratia Abbas Hæmundensis, omnia Beneficia, quæ Dominus V Vilhelmus de Egmonda ab ipso Monasterio titulo feudi iusto debet obtinere, in iusto feudo eidem contuli; in tali forma; Quod eadem fēda, à linea ipsius generis V Vilhelmi non exorbitabunt neque recedent.

Diploma primi Henrici, Antistitis decimitertij de Bonis beneficijs Guilielmo, & Posteris eius concessis.

Et ne venenosa discordia, ipsa facta subueriat, aut litura dubietatis aboleat, sed perennatio vigeat, adiicitur etiā, Quod si iam dictus Wilhelmus sine filio decesserit, ad filiam ipsius natu maiorem, eadē fēda, difficultate qualibet postposita deuoluentur. Si hærede sexus utriusque contigerit eum fortē carere, Filij vel filia sōboles in Beneficijs sæpe dictis, Parenti legitimo succedant. Si vero nec talem Hæredē præfatus Wilhelmus habuerit, proxima parentela persona, ad quam reliquæ eius hereditates diuiscuntur ritè pertinere, sæpe dicta beneficia, iure feudali possidebit; Ita quod à regula propaginis eiusdē nullo pacto migrent. Sanè si duo diuersi sexus, in æquali consanguinitatis gradu conuenerint, ad

Guilielmo, Iustus titulus feudi.

Beneficia Guilielmi, à quibuscunq. eius hæredibus possidenda.

simus, non Secundi Gualteri Dynastę,
sed Primi filius; decimo tertio inter
Dynastas loco recēfendus: Qui Anno

Guilielmus
Sacelli Arcis
Egmondanę,
fundator,

1229 Millesimo Ducentesimo Vigesimo-
no, ab Hermanno Præsule Leonensi,
Andrę Pōtificis Vltraiectini Vicario,
Deo ac Virgini Matri, Diuisque Nico-
lao & Catarinę, consecrato Sacello,
Arcis suę amplitudinē auxit: Qui item

1234 Anno Millesimo Ducentesimo Trige-
simo quarto, cum Principes Christia-
ni nono Gregorio Pontifice Maximo
auctore, Statingos hęreticos ditionis
Bremensis, terra marique inuadebant,
Florentium Decimum quartum Hol-
landię Regulum, trecentis nauibus au-
xiliarem sequutus, Decimo septimo
May, mortem pro fide Christiana con-
stanter oppetijt.

Statingos
Hęreticos
oppugnans.

Mortem pro
fide Christiana
na oppetijt.

*Ex Badelochā Domini Amstelę Filia, p. Amstel.
(quam inuita matre fertur duxisse) tulit,
Gerardum heredem, & Mariam primis
annis extinctam.*

.XIIII.

.1234. .1242. .8.

Bis Palestinā
petit.

GERARDVS PRIMVS, Gui-
lielmi Secūdi filius, D. Adelber-
to & Monasterio addiētissimus; Bis in
Palestinam profectus; Moritur, Anno
Millesimo Ducentesimo Quadragesi-
mosecundo, octauo Calend. Ianuarij. 1242

*Liberis ex Mabelia uxore relictis Gui-
lielmo herede, Theodorico, (cuius memi-
nerunt literæ à 5. Florentio Hollandiæ
Principe 2. Theodorico Wassenaræ he-
roidatæ) item Sophia.*

SOPHIA GERARDI

PRIMI FILIA;

p. Woude.
p. Warinot.

Vxor Iacobi Woudani Warmontio-
rū Domini, Equestris Ordinis. Exces-
sit è vita, Anno Millesimo Trecentesi-
mo Nono.

.XV.

.1242. .1304. .62.

GVILIELMVS SECVNDVS, Ge-
rardi Primi filius; Accepit Anno
Mille-

1248 Millesimo Ducentesimo Quadragesimo octauo, à 2. Lubberto Decimosexto Antistite, Winnenses Decimas, beneficio.

Decimæ, in
L. Winnen.

Tulit à 5. Florentio Decimo sexto Hollandiæ Principe, Imperij sui inter Aremerſyvedam & Winnemerſyvedā, aliorumque Arcis suæ, ab Antistitibus perpetuo ferè impugnationum Priuilegiolorum, Testimonium.

Nos Florentius Comes Hollandia, Notum facimus vniuersis presentia visuris vel audituris; Quod coram nobis venit, Fidelis Noster Wilhelmus de Egmonda Miles, & ostēdit Nobis, cum hominibus Ecclesiæ, & literis Monasterij Egmondensis, se feudali iure tenere liberè à prefato Monasterio, omnem Iurisdictionem altam & bassam inter Aremerſweet & Winnemerſweet. Ulterius ostendit nobis cum hominibus nostris & vera cognitione, Quod ipse in Domo sua prope Rijnegum super mansum suum ubi Domus sua situata est, retinere liberè potest nostros exules, dummodo cum rapinis & incendijs damnum nobis non inferunt, neque terris nostris; sed in alijs locis in Egmonda & Dominij sui, non potest eos retinere, cum tamen omnes alia Jurisdictiones sibi liberè pertineant, sicut dictum est. Et quoniam ista ostensio in veritate coram nobis facta est, ideo recognoscimus

Diploma
5. Florentij
Hol. Principis.
de Priuilegijs Guilielmi Egmondani.

Aremerſwedæ & Winnemerſwedæ Iurisdicção liberè à Guilielmo possessa.

Dynasta Egmon. liberè retinere potest exules Hollandiæ Principis.

pro

I. Alberts
bergh.

pro Nobis, & pro tota posteritate nostra, eam
figillatam esse, sigillo nostro. Datum apud Al-
bertsbergh, Anno Domini Millesimo Ducent- 1283
tesimo Octuagesimotertio, Dominica die post
Festum Nativitatis Sancti Ioannis Baptiste.

(Addit Scriptor Annaliū Monasterij)

*Ista Scedula habetur in teutonico in simili sententia, sicut hic ponitur in
Latino, Et multoties Abbas Haccmuidensis laboravit ad improban-
dum eam.*

Obtinuit item, Anno Millesimo Du- 1288
centesimo Octuagesimooctauo, à Flo-
rentio Vtenhagio, Decimonono An-
tistite, quod antè primus Lubbertus, &
primus item Henricus, Auo eius Gui-
lielmo concesserant, vt se fortè Gerar-
do filio diutius (quod euenit) supersti-
te, beneficiaria bona, sine controuersia
Nepotibus cederent.

Bona Bene-
ficiaria Gui-
lielmi, etiam
Nepotibus
concessa.

Guilielmus
expers con-
iurationis
Velsenæ.

Et Caput ho-
stij Velsen.

Anno Millesimo Ducentesimo No- 1296
nagesimosexto, cum Gerardi Velsen,
coniuratio, funestaque Principis cæ-
des, primæ nobilitatis Familijs, extre-
mo corporum ac facultatum dispèdio,
ignominia sempiternæ notam inure-
bat, Cuius maiorum intolerabilè Prin-
cipis cladè impedire conantium, eam-
que tandem implacabili ira, præ cæteris
acerbius vindicantium, Caput; Cro-
nenbur-

nenburgum, Arcemque Mudenam, ad quæ veluti tuta Asyla facinorosi audacter confugerant, cum Alijs tota statim Hollandia, ac vndique concurrētibus, expugnauit. Inde cum ob cædem, facinusque Velseni potissimum, Theodoricus Cliuie Regulus accitus, Septentrionalem (vt distingunt) Hollandiam, vicario quidem Principis titulo, sed proprio arbitrio gubernabat; Eique aduersus Guido Quæstor Leodiensis, Frater Ioannis Hannonie Reguli, Gertrudbergæ se continens, Australis Hollandiæ administrationē violentè inuaserat; Ne graui periculosissimæque defensione, diutius periclitarentur Patria iunctæque Prouinciæ, cum Florentio Antistite, Henrico Burgraui Leydensi, & 4. Theodocico, Brederodæ Domino, priuatis (vt illi) sumptibus, Ioannem Cæsi Florētij filium, legitimumque hæredem, primis illis connubij forte irretitum illecebris, cum coniuge Elisabetha magnificè reduxit ex Anglia.

Cronenburgum, Mudenamque, expugnat.

Theodoricus Cliuie Regulus, Septentrionalis Hollandiæ administrator.

Guido Hannonius Australis Hollandiæ administrator.

Guilielmus cū alijs Optimatibus Principem Hollandiæ, reducit ex Anglia.

Vide reliquam Historiam in 4. Theodorico, Brederodæ Domino.

1304 Fato functus, Anno Millesimo Trecentesimo Quarto, quarto Cal. Aprilis;

lis, humatusque in Monasterio, ad Maiores.

p. Melanen.

Genuerat in Ada (Principis (aiunt) Mediolanensis filia) matrimonio, Gerardum, Haleuinam, & Mariam.

GERARDVS GVILIELMI
SECUNDI FILIVS.

p. Strenen.

Equestris quidem ordinis, sed male à plerisque inter Dynastas recensus, Genuit ex Domini Strenensis filia Elisabetha, Guilielmum Decimum sextum Dynastam, Gualterum Dynastam decimum septimum, Nicolaum, Ioannem & Adelheydem.

Vita excessit Ille, Patre Dynasta superstite, Anno Millesimo Trecentesimo; Decima octava die May; Illa verò, Anno Millesimo Ducentesimo Nonagesimo septimo, Decimo sexto Decembris. Ambo in Monasterio ad Caput Guilielmi Patris, humati.

HALEVINA GVILIELMI SE-
CVNDI FILIA PRIMA.

p. Leyden.

Legitimè sociata, Henrico Leydæ Burgrauio.

MARIA

MARIA GVILIELMI SECVN-
DI FILIA SECVNDA.

Vxor Henrici Borsaliensis. Diem ^{p. 250. fclat.}
obijt Anno Millesimo Trecentesimo
Quinquagesimoquarto.

NICOLAVS, GERARDI FILII
GVILIELMI SECVNDI
FILIVS.

Ordinis Equestris; Anno Millesimo
Trecentesimo Quinto, Egmondæ in
Monasterio humatus.

IOANNES, GERARDI FILII
GVILIELMI SECVNDI
FILIVS.

Arcis Merefteynensis, iam aquis ab-
sorptę fundator, familiæque Mereftey-
norum Caput. Liberos tulit, Guido-
nem, & Gualterum. Mortem obijt, An-
no Millesimo Trecentesimo Decimo
nono, Decimo Februarij. Sepultus in
Templo Monasterij, inter Fratres suos,
Nicolaum & Gualterum.

p. 11. Meref-
teyn.
Merefteynio-
rum origo.

ADEL:

Petitque Ec-
clesiasticorū
iudicium
adhiberi.

Cap. 31.
Cognati Gui-
lielmi, Cauf-
sam eius, cō-
mendāt Prin-
cipi.

Princeps An-
tistiti.

Is omnia à
Guilielmo
inuasa re-
poscit.

Concedit
Guilielmus.

Mox Princi-
pis arbitrio,
decisio litis
relinquitur.

manus in monachos nostros iniecit; unde ista & multa alia quæ non requirunt forum ciuile, in arbitriū Comitis deducere non audemus, inconstitulis Iudicibus quos à Domino Apostolico obtinemus.

Audientes hoc Cognati & Coadiutores Wilhelmi, Dominum Comitem seorsum vocauerūt, dicentes ei, Domine Comes scit Reuerentia Vestra, quod guerra inter Vos & Lodonicum Losensem nondum est determinata, & opus habetis nostro seruitio; petimus ergo intuitu seruitij nostri, ut omnem hanc discordiam, inter Abbatem & Wilhelmum Cognatum nostrum, in vestrum suscipiatis arbitrium: unde Comes magis instabat; Abbas vero ex deliberato consilio respondit, Si Wilhelmus omni impugnationi & prædictorum vendicationi in manibus dicti Comitis, Nobilium terra & hominū Ecclesia vellet in perpetuum renūciare, Ipse Abbas, omnia quæ non requirunt ecclesiasticum iudicium, in Comitibus vellet arbitrium deducere, Wilhelmus admonitus his omnibus, in perpetuum renūciavit, quod nec ipse nec heredes sui de cætero in perpetuum repeterent, vel hoc sibi vendicarent, nisi per gratiam Comitibus Abbatis & Conuētus, & benemerito consequi posset; Sic ergo utraque pars se dedit arbitrio Comitibus. Comes vero omnem discordiam sedauit per literas desuper ab eo confectas, in hac forma verborum;

In nōmine Patris, & Filij, & Spiritus sancti.

Ego

Ego WILHELMVS Comes Hollandiensis, Si-
gnifico vniuersis, presentem paginam inspectu-
ris, Quod controuersia inter Lubbertum Ab-
batem Egmondensem de Rijswijck, & inter Wil-
helmum filium VValteri de Egmonda (super
Aduocatia & iure inter Aremersweet & Win-
nemersweet, feudo suo excepto, & super dimidia
parte Thelonei, in dedicatione Ecclesie, & su-
per tertia parte Thelonei in Alcmere, quam idē
Wilhelmus ad pactum duarum librarum Hol-
landiensium annuatim tenet) (Ita tamen quod
Abbas de Conuentus conuenientia, si ipsum
Theloneum vendere voluerit, habeat liberta-
tem) de consilio hominum meorum, & eiusdem
Monasterij, vtriusque partis consensu, est re-
formata. Itaque hac est forma compositionis;
videlicet; Quod Wilhelmus iuri suo, quod in
prædictis bonis pro feudo sibi vendicare niteba-
tur, omnimodè renuncianit, sed in vita sua ipsa
bona, pro gratia habebit. Sanè omnia placita co-
ram Abbate seu eius Nuncio infra portam atrij
tenebuntur, & Scultetus cum consilio Abbatis
substituetur; Si autem querela delata fuerit ad
Abbatē supradictum, Wilhelmo intimabitur,
qui ad indicandum cum Abbate vel eius nuncio
presidebit; Et si aliqua querimonia ad ipsum
Wilhelmum deferatur Abbati similiter est si-
gnificandum ut ipse vel eius nuncius ut dictum
est causis intersit; Quod si interesse postposuerit,
nihilominus ipse Wilhelmus in iudicio procedet,

Diploma: pri-
mi Guilielmi
13. Hollan.
Reguli, de
concordia
inter Guil. &
Antistitem
facta.

Decisio con-
trouersie.

omnia forefacta & emendas ipse *W*ilhelmus percipiet: Minor bannus duos denarios, maior duos solidos facit; Inspectionis aggerum forefactum, duos denarios vel Gallinam exsoluet; Et nullum Monasterij Ministerialiū ad suum *W*ilhelmus cogere seruitiū; Meliores Ecclesiæ Ministeriales & Feudati, tū illi qui non solūnt quæmede/ Coci & Pistores, Bractionarij, & reliqui seruientes Abbati, à iure prataxati *W*ilhelmi penitus immunes existant. Si autē sepe memoratus *W*ilhelmus seriem compositionis pralibata infringere præsumpserit, nisi cōsilio Comitissæ & hominū Ecclesiæ vel secundum iuris ordinem velit emendare, iuris sui priuilegio quod obtinebat in gratia, perpetuo priuetur. Testes verò sunt, Aleydis Hollandiæ Comitissa, *W*ilhelmus de Teyling, Theodoricus Dapifer, Theodoricus & Philippus de *W*assenaer fratres, Theodoricus Boekel, Otgerus de Voerschoten, Albertus Baniaert, Jacobus de Heyligheloo, Jacobus Castellanus in Leythem, Arnoldus de Rijswijck, Ioannes Persijn, Isbrānus de Haerlem, Henricus Presbiter de Heeskerck, Henricus Sacerdos de Noortich, & Henricus persona de Vlaerdinghe, Notarius Hollandiæ. Actum, Anno incarnationis Domini, Millesimo, Ducentesimo Decimoquinto, quinto 1215 Calendas Septembris, Indictione tertia.

Verum enimvero primo Lubberto Antistite extincto, pristini sui iuris memor

p. Teyling.

p. Dapifer.

p. Wasse-
naer.

p. Boekel.

p. Voerschoten.

p. Baniaert.

p. Henricus

Gheloo.

p. Leythem/

nunc Leyden.

p. Rijswijck.

p. Persijn.

p. Haerlem.

p. Henricus

kerck.

p. Noortich.

p. Vlaerdinghe.

mor Guilielmus, à Successore eius Hērico, vel inuitis Sacerdotibus, aliter rursus rebus hæredibusque suis, submisso prospici fecit Diplomate.

Guilielmus¹
melius rebus
& hæredibus
suis cōsulit.

Ne gestarum rerum memoria processu temporis pereat, aut euanescat, ad calumniā extinguendam, congruum existit res mortalium ratione robustas, scripto perennare. Cognoscat ergo præsens ætas, & sciat posterā; Quod ego Hēricus Dei gratia Abbas Hæmundensis, omnia Beneficia, quæ Dominus VVilhelmus de Egmonda ab ipso Monasterio titulo feudi iusto debet obtinere, in iusto feudo eidem contuli; in tali forma; Quod eadem feuda, à linea ipsius generis VVilhelmi non exorbitabunt neque recedent. Et ne venenosa discordia, ipsa facta subueriat, aut litura dubietatis aboleat, sed perennatio vigeat, adiicitur etiā, Quod si iam dictus Wilhelmus sine filio decēsserit, ad filiam ipsius natu maiorem, eadē feuda, difficultate qualibet postposita deuoluentur. Si hærede sexus utriusque contigerit eum fortē carere, Filij vel filia soboles in Beneficijs sape dictis, Parenti legitimo succedant. Si vero nec talem Hæredē præfatus Wilhelmus habuerit, proxima parentela persona, ad quam reliquæ eius hereditates diuiscuntur ritē pertinere, sape dicta beneficia, iure feudali possidebit; Ita quod à regula propaginis eiusdē nullo pacto migrent. Sanè si duo diuersi sexus, in equali consanguinitatis gradu conuenerint, ad

Diploma primi Hentici, Antistitis decimitertij de Bonis beneficijs Guilielmo, & Posteris eius concessis.

Guilielmo, iustus titulus feudi.

Beneficia Guilielmi, à quibuscunque eius hæredibus possidenda.

sexum masculinum, omni penitus cessante gra-
uamine, prænominata feuda deriuabunt. Vi au-
tem concessio prælibata, Domino VVilhelmo &
successoribus suis, qui feuda prænominata (vt
prælibatum est) iure possidebunt, firma & inco-
lumis conseruetur, sine dolo & tergiversia, præ-
sentem paginam meo sigillo & hominum Eccle-
sia Egmondensis duxi roborandum. Testes vero
sunt hi; Isbrānus de Haerlē, Nicolaus Persijn,
VValterus de Haerlem, Theodoricus de Was-
senaer, Iacobus de Heyligenloo, Reynerus de
Rijswijck, Isbrānus de Egmōda, Theodoricus
de Aelsmaer, Theodoricus frater eius, Theodo-
ricus de Laen, Henricus de Heyligheloo, Al-
bertus de Harga, Volpert filius Gerardi; &
quamplures Alij tam clerici quā laici. Actum
Anno Dominica Incarnationis M. C C. xxvij. 1227
Mense Nouembri.

p. Haerlem.
p. Persijn.
p. Haerlem.
p. Wasse-
naer.
p. Heyligen-
loo.
p. Rijswijck.
p. Egmōda
p. Aelsmaer.
p. Laen.
p. Heyligheloo.
p. Harga.

Cap. 34.

Meltruden
lant.

Anno sequenti (vt habent Annales) 1228
idem Henricus dedit VVilhelmo titulo loca-
tionis emphitheatica, prope castrū suum, Mel-
truden lant / sicut ipsa quondam viuens possi-
debat, in huerware / sub hac forma conditionis,
vt iam dictus Wilhelmus Abbati & Conuen-
tui suisq; successoribus, annuatim tres libras &
quindecim denarios inde persoluant, in die vel
infra octauam S. Martini, post festum omnium
Sanctorum, sub pena amissionis terra prædictæ.

Hic ille Pius Guilielmus corporis
& animæ viribus ad bellum promptis-
simus,

simus, non Secundi Gualteri Dynastę,
 sed Primi filius; decimo tertio inter
 Dynastas loco recēfendus: Qui Anno
 1229 Millesimo Ducentesimo Vigesimo-
 no, ab Hermanno Præsule Leonensi,
 Andreę Pōtificis Vltraiectini Vicario,
 Deo ac Virgini Matri, Diuisque Nico-
 lao & Catarinę, consecrato Sacello,
 Arcis suę amplitudinē auxit: Qui item
 1234 Anno Millesimo Ducentesimo Trige-
 simo quarto, cum Principes Christia-
 ni nono Gregorio Pontifice Maximo
 auctore, Statingos hæreticos ditionis
 Bremensis, terra marique inuadebant,
 Florentium Decimum quartum Hol-
 landię Regulum, trecentis nauibus au-
 xiliarem sequutus, Decimo septimo
 May, mortem pro fide Christiana con-
 stanter oppetiit.

Guilielmus
 Sacelli Arcis
 Egmondanz,
 fundator,

Statingos
 Hæreticos
 oppugnans.

Mortem pro
 fide Christia-
 na oppetiit.

*Ex Badelochā Domini Amstely Filia, p. Amstel.
 (quam inuita matre fertur duxisse) tulit,
 Gerardum heredem, & Mariam primis
 annis extinctam.*

.XIIII.

.1234.

.1242.

.8.

GERARDVS PRIMVS, Guilielmi Secūdi filius, D. Adelberto & Monasterio addictissimus; Bis in Palestinam profectus; Moritur, Anno Millesimo Ducentesimo Quadragesimo secundo, octauo Calend. Ianuarij.

Liberis ex Mabelia uxore relictis Guilielmo herede, Theodorico, (cuius meminerunt literæ à 5. Florentio Hollandiæ Principe 2. Theodorico Wassenaræ heroi datæ) item Sophia.

SOPHIA GERARDI

PRIMI FILIA;

Vxor Iacobi Woudani Warmontiorū Domini, Equestris Ordinis. Excessit è vita, Anno Millesimo Trecentesimo Nono.

.XV.

.1242.

.1304.

.62.

GVILIELMVS SECVNDVS, Gerardi Primi filius; Accepit Anno Mille-

Bis Palestinā
petit.

p. Woude.
p. Warmont.

1248 Millefimo Ducentesimo Quadragesimo octauo, à 2. Lubberto Decimosexto Antistite, Winnenses Decimas, beneficio.

Decimæ, in
L. Winnen.

Tulit à 5. Florentio Decimo sexto Hollandiæ Principe, Imperij sui inter Aremerfvedam & Winnemerfvedā, aliorumque Arcis suæ, ab Antistitibus perpetuo ferè impugnatorum Priuilegiorum, Testimonium.

Nos Florentius Comes Hollandia, Notum facimus vniuersis presentia visuris vel audituris; Quod coram nobis venit, Fidelis Noster Wilhelmus de Egmonda Miles, & ostēdit Nobis, cum hominibus Ecclesiæ, & literis Monasterij Egmondensis, se feudali iure tenere liberè à prefato Monasterio, omnem Iurisdictionem altam & bassam inter Aremerfweet & Winnemerfweet. Ulterius ostendit nobis cum hominibus nostris & vera cognitione, Quod ipse in Domo sua prope Rijnegum super mansum suum ubi Domus sua situata est, retinere liberè potest nostros exules, dummodo cum rapinis & incendijs damnum nobis non inferunt, neque terris nostris, sed in alijs locis in Egmonda & Dominij sui, non potest eos retinere, cum tamen omnes alie Iurisdictiones sibi liberè pertineāt, sicut dictum est. Et quoniam ista ostensio in veritate coram nobis facta est, ideo recognoscimus

Diploma
S. Florentij
Hol. Principis,
de Priuilegijs Guilielmi Egmondani.

Aremerfweet & Winnemerfweet Iurisdicatio liberè à Guilielmo possessa.

Dynasta Egmon. liberè retinere potest exules Hollandiæ Principis.

pro

L. Alberts
bergh.

pro Nobis, & pro tota posteritate nostra, eam
figillatam esse, sigillo nostro. Datum apud Al-
bertsbergh, Anno Domini Millesimo Ducen- 1283
tesimo Octuagesimotertio, Dominica die post
Festum Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ.

(Addit Scriptor Annaliū Monasterij)

*Ista Scedula habetur in teutonico in simili sententia, sicut hic ponitur in
Latino, Et multoties Abbas Hæmwindensis laborauit ad improban-
dum eam.*

Obtinuit item, Anno Millesimo Du- 1288
centesimo Octuagesimooctauo, à Flo-
rentio Vtenhagio, Decimonono An-
tistite, quod antè primus Lubbertus, &
primus item Henricus, Auo eius Gui-
lielmo concesserant, vt se fortè Gerar-
dø filio diutius (quod euenit) supersti-
te, beneficiaria bona, sine controuersia
Nepotibus cederent.

Bona Bene-
ficiaria Gui-
lielmi, etiam
Nepotibus
concessa.

Guilielmus
expers con-
iurationis
Velsenæ.

Et Caput ho-
stijū Velsen.

Anno Millesimo Ducentesimo No- 1296
nagesimosexto, cum Gerardi Velsen,
coniuratio, funestaque Principis cæ-
des, primæ nobilitatis Familijs, extre-
mo corporum ac facultatum dispedio,
ignominia sempiternæ notam inure-
bat, Cunemariorum intolerabilē Prin-
cipis cladē impedire conantium, eam-
que tandem implacabili ira, præ cæteris
acerbius vindicantium, Caput; Cro-
nenbur-

nenburgum, Arcemque Mudenam, ad Cronenburgum, Mudenamque, expugnat.
 quæ veluti tuta Asyla facinorosi audacter confugerant, cum Alijs tota statim

Hollandia, ac vndique concurrētibus, expugnauit. Inde cum ob cædem, facinusque Velseni potissimum, Theodoricus Cliuie Regulus accitus, Septentrionalem (vt distingunt) Hollandiam, Theodoricus Cliuie Regulus, Septentrionalis Hollandiæ administrator.

vicario quidem Principis titulo, sed proprio arbitrio gubernabat; Ei que aduersus Guido Quæstor Leodiensis, Guido Hannonius Australis Holl. administrator.
 Frater Ioannis Hannonie Reguli, Gertrudbergæ se continens, Australis Hol-

landiæ administrationē violentè inuaserat; Ne graui periculosissimæque dissensione, diutius periclitarentur Patria

iunctæque Prouinciæ, cum Florentio Antistite, Henrico Burgrauio Leyden- Guilielmus cū alijs Optimatibus Principem Hollæ. reducit ex Angliæ.
 si, & 4. Theodocico, Brederodæ Domino, priuatis (vt illi) sumptibus, Ioan-

nem Cæsi Florëtij filium, legitimumque, Vide reliquum Historiæ in 4. Theodocico, Brederodæ Domino.
 hæredem, primis illis connubij forte irretitum illecebris, cum coniuge Elisabetha magnificè reduxit ex Anglia.

1304 Fato functus, Anno Millesimo Trecentesimo Quarto, quarto Cal. Aprilis;

lis; humatusque in Monasterio, ad Maiores.

p. Melanen. *Genuerat in Ada (Principis (aiunt) Mediolanensis filia) matrimonio, Gerardum, Haleuinam, & Mariam.*

GERARDVS GVILIELMI
SECUNDI FILIVS.

Equestris quidem ordinis, sed male à plerisque inter Dynastas recensus,
p. Strenen. *Genuit ex Domini Strenensis filia Elisabetha, Guilielmum Decimum sextum Dynastam, Gualterum Dynastam decimum septimum, Nicolaum, Ioannem & Adelheydem.*

Vita excessit Ille, Patre Dynasta superstite, Anno Millesimo Trecentesimo; Decima octava die May; Illa verò, Anno Millesimo Ducentesimo Nonagesimo septimo, Decimo sexto Decembris. Ambo in Monasterio ad Caput Guilielmi Patris, humati.

HALEVINA GVILIELMI
SECUNDI FILIA PRIMA.

p. Leyden. *Legitimè sociata, Henrico Leydæ Burgrauio.*

MARIA

MARIA GVILIELMI SECVN-
DI FILIA SECVNDA.

Vxor Henrici Borsaliensis. Diem ^{p. 250. fclat.}
obiit Anno Millesimo Trecentesimo
Quinquagesimoquarto.

NICOLAVS, GERARDI FILII
GVILIELMI SECVNDI
FILIVS.

Ordinis Equestris; Anno Millesimo
Trecentesimo Quinto, Egmondæ in
Monasterio humatus.

IOANNES, GERARDI FILII
GVILIELMI SECVNDI
FILIVS.

Arcis Mereſteynenſis, iam aquis ab-
ſorptę fundator, familięque Mereſtey-
norum Caput. Liberos tulit, Guido-
nem, & Gualterum. Mortem obiit, An-
no Millesimo Trecentesimo Decimo
nono, Decimo Februarij. Sepultus in
Templo Monasterij, inter Fratres ſuos,
Nicolaum & Gualterum.

p. 11. Meres-
teyn.
Mereſteynio
rum origo.

ADEL-

ADELHEYDIS, GERARDI
FILII GVILIELMI SE-
CVNDI FILIA.

p. Lichtens-
bergh.

Matrimonio iuncta, Iacobo Lich-
tenbergio. Obijt Anno Millefimo Tre-
centesimo Vndécimo.

.XVI.

.1304.

.1312.

.8.

Huc Mon. An-
nales, Cap. 51.
Quartum vo-
cant, unde colli-
ge, quam violen-
tiam fuerit, ha-
bitus à vetu-
stissimis Catalo-
gu recessisse,
quamq, impro-
bium Monaste-
riensium scriptis
mordicus inhe-
rere.

De goede
Willien.

p. Henes.

p. Creuelt.

p. Sonnevelt.

p. Raephorst.

p. Rietwijk.

p. Baniaert.

Egmonda cū

quacunq

Ciuitate Hol-

landiæ olim

conferenda.

GVILIELMVS TERTIVS, Ge-
rardi, Filij Guilielmi Secundi fi-
lius; à singulari pietate & clementia
boni cognomen adeptus. Vixit omni
vndique bello sublato, habuitque Eg-
mondam ætate sua, Familijs, Ioannis
Renessei, Henrici Creuelij, Cornelij
Sonneveldij, Vernerij Raephorstij, A-
driani Rietuicij, Nicolai Baniaert, Alio-
rumque coeutorum Nobilium, Floren-
tissimam, Nullaque Hollandiæ Ciui-
tate (vt lego) amplitudine inferiorem.

Accepit Anno Millefimo Trecen-
tesimo Decimo, à 5. Clemente, Pon-
tifice Maximo, Beneficiorum Priuile-
giorumque suorum confirmationem.

CLE-

1310

CLEMENS Episcopus, Seruus Seruorum Dei, Dilecto filio Wilhelmo de Egmonda nobili Armigero Traiectensis Diocesis salutem, & Apostolicam benedictionem; Iustis petentium desiderijs, dignum est nos facilem prebere consensum; & vota quæ à rationis tramite non discordant effectui prosequente cõplere. Ea propter dilecte mi in Domino Fili, tuis multis postulationibus, grato concurrẽtes consensu; Literas seu instrumenta tuis Progenitoribus super Aduocatia Ecclesie Sancti Adalberti Hacquendensis, ceterisque bonis suis feudalibus, à dilectis Filijs Abbate & Conuentu eiusdem Hacquendensis Ecclesie dictæ Diocesis concessa (per hæc verba: Omnibus Sanctæ matris Ecclesie filijs Fidelibus, ad quos præsens scriptum peruenerit, Henricus Dei gratia Abbas Hacquendensis, Isbrandus Prior, totusque Conuentus, Salutem in eo qui est salus omnium. Ne gestarum memoria temporis processu euanescat, congruum est, res mortalium ratione robustas, scripto perennare. Cognoscat igitur præsens atas ac postera; Quod Fidei Nostro Domino, Wilhelmo Aduocato Egmondensis Ecclesie, Aduocatiã, quam ab ipsa Ecclesia nostra, feudaliter obtinet, & cuncta bona sua feudalìa ab Ecclesia nostra recepta, sub hac forma contulimus: Quod si idem Wilhelmus sine Filio legitimo decesserit, Filia sua maior natu, prædicta Aduocatiã, cum toto prædicto feudo recipiat; Quod si nec Filiam legitimã habuerit,

Diploma Pontificis Maximi quo confirmatur Bona Priuilegiaque Guilielmi.

E

Frater

Frater suus senior legitimus successor, in eadem Aduocatia & dicto fundo statuatur, Vniuersi quoq; heredes ipsius Wilhelmi in prædicta bona legitimè successorum, hoc eodem iure in eisdem bonis tenendis, quo concessa sunt Wilhelmo præmemorato, perpetuo potiatur, Et ne aliqua subinde posset calumnia suboriri, sed donatio nostra rata & inconvulsa permaneat, presenti pagina, Sigillis nostris roborata, hoc factum dignum & utile, dignum duximus roborandum. Testes su-

p. Egmond

p. Heyligheloo.

p. Alcmare.

persuerunt, Isbrandus de Egmonda, Dodo de Heyligheloo, Henricus de Heyligheloo, Geerbrandus de Alcmare. Datum Anno Domini ca Incarnationis 1226. in Mense Decembri.) Sicut eas aut ea iustè, libèrè, & quietè, obtinisti & obtines tibi tuisq; successoribus, cū earundem seu eorundem tenore, auctoritate Apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si qua autem Ecclesiastica secularisue persona sciens contra eam temerè venire præsumpserit; à sacratissimo corpore & sanguine Domini Nostri, Iesu Christi aliena fiat, atque in extremo iudicij die districtè subiaceat ultioni. Datum Avinionæ 15. Calend. Februarij. Anno Domini M.CCC.X. Pontificatus nostri Anno quinto.

l. Minton.

p. Blanchet
beni.

Habuit sine liberis in matrimonio, Margaretam Comitis Blanquenhemi filiam.

Anno

1312 Anno Millesimo Trecentesimo Duodecimo, Quinto Nonas Iulij excedēs, in Templo Monasterij inter Parentes humatus.

.XVII.

.1312.

.1321.

.9.

Hunc Scriptor
Annaliū Mona
sterij, Cap. 53.
Gualteri ter
tium, & Deca
mianoſtaum
Egmonde Dō
minū vocat, ſui
ſorte oblitus,
qui omne haſta
nus Egmonde
imperium Dy
naſti derogauit.

GUALTERVS SECVNDVS, Gerardi, Filij Guilielmi Secundi, item filius, & 3. Guilielmi Frater, pacifque vt ille æquē studiosus; Neglectis Maiorum suorum priuilegijs, has legitur dedisse subſignasseque literas:

Egō Walterus de Egmonda, Notū volo esse omnibus præsens scriptum intuentibus vel audientibus; Quod de consilio amicorum meorum, discordiam qua erat inter Bertholdū Abbatem Hacmundensem ex vna parte, & Personam meam ex altera; de bonis in Hacmunda, tradidi in manu Hugonis Prioris Hacmundensis, Gerardi de Heemskerck militis, Ioānis Persijn senioris, Walteri Wterwijck, & Theodorici de Rollant, ad obseruandum eorum arbitrium; Quorum arbitrij promulgatio patet in sequentibus. In primis arbitrati sunt, quod sub arbore ante lapideam Domum, ter in anno debent obseruari tria iudicia, sermone vulgato dicta gadinge.

Literæ Gualteri quibus Priuilegia sua, moderati permittit.

p. Heemskerck.
p. Persijn.
p. Wterwijck.
p. Rollant.

Tria annuē iudicia seruanda.

Iudiciū occi-
forū Egmon-
dæ, præten-
te Antistite
aut Priore,
intelligendū
Gualtero.

Nec iudica-
bit, Ecclesiæ
adictos, ho-
micidij aut
pugna, causā
excepta.

Famuli Mo-
nasterij delin-
quentes in
Pago Egmo-
dano, à quo
puniendi?

Electio Pra-
toris Egmo-
dani, penes
quem?

Ecclesiæ Eg-
modani defi-
ciēte Abbate
à Gualtero
iudicandi.

Gualterus &
Abbas mu-
tuo sibi opi-
tularuri.

dinge. Item si aliquis occideretur in villa, tunc
ego VValterus prænominatus venire & que-
rerem ab eodem Abbate, quando sibi placeret
iudicium de super fieri, & rogabo Abbatem, ut
presens intersit iudicio, Et in casu quo Abbas
absens esset, rogabo Priorem ut iudicio adsit, Et
iudicium occisi erit ante proximiorē domum
villa ante pontem. Ulterius, non habebō iudiciū
exercere, aduersus homines Ecclesiæ, nisi de ho-
micidio & pugna. Item si Famuli Monasterij
in villa fore facerent, hoc ego vel per nuncium
meum intimare Abbati, ut ipse eos admoneret
ad satisfaciendum competenti tempore sicut de-
cet, & in casu quo Abbas non faceret, ego pro-
cederem iudicialiter contra Eos. Ulterius de
Sculseto, ego eligam tres viros, & de illis Abbas
eliget unum Sculsetum, quemcunque voluerit
ad faciendum iudicium & iustitiam. Et in casu
quo aliquis veniret & peteret iudicium de Ho-
minibus & Famulis Ecclesiæ, & Abbas respon-
deret quod non vellet vel non posset, tunc ego
facerem. Et etiam in casu quo Abbas vel nūcij
eius non valerent obtinere iudicium in villa vel
alibi, ubi ius haberet, tūc ego venirem ei in au-
xilium, sicut teneor in licitis suis, Et è conuerso
Abbas tenetur mihi succurrere in meis licitis.
Igitur omnia ista durabunt solum ad vitā meā
& non amplius. Et ut ista firma & inconvulsa
permaneant, & à me obseruentur, appēdi sigil-
lum meum ad presentem paginam. Datum &
factum

1312 factū in Hæmūda, An. Domini M.CCC.xij.
in die Apostolorum Simonis & Iudæ.

En quantopere illa inter Dynastas
atque Antistites, à Bervoldi Dodonif-
que Primorum Aduocatorum tempo-
re,perpetuo exarserit æmulatio. Cau-
tum erat post multa maximaque diffi-
dia, Anno Millesimo Ducentesimo Vi-
gesimoseptimo, literis Henrici Deci-
mitertij Antistitis, vt Beneficia inter
Dynastam atque Antistitem sæpe ha-
ctenus controuersa, & à 2. Guilielmo
Decimotertio Dynasta, Abquo Gual-
teri possessa, perpetuo posteris eius ce-
derent, nec à stirpe Dynastarum alie-
narentur, propinquioribus interme-
dijsque licet cōsanguineis morte subla-
tis, vt varijs diplomatis eadem legimus
confirmata. Hic verò (vt multorū ma-
lorum fontem causasque æterni odij
atque dissidij propius videas) veluti
prioribus actis omnibus rescissis, aut
iustè abrogandis, Gualtero, legitimo
adhuc hæredi, Beneficia Priuilegiaque
Maiorum, tantum conceduntur ad vi-
tam, quæ mox magno cum Monasterij

Perpetua in-
ter Dynastas
& Antistites
æmulatio

Vnde orta.

damno, à Ioanne filio eius, violentiffimè nihilominus occupata sunt atque possessa.

Egmonda cū
Arce incensa
à Frisijis.

Familia No-
biles Egmon-
da Leydas &
Harlemum
migrant.

p. Doctos
ghe.

Reperio, Anno Millesimo Trecen-
tesimo Decimoquinto, Frisios Egmon-
dam Arcemque incendisse, exindeque
omnem ante Egmondæ degentem No-
bilitatem, aut Harlemi, aut Leydæ
mansisse.

*Pacta ei Beatrix Doertogana, genuit
Ioannem heredem, Et Gerardum.*

Anno Millesimo Trecentesimo Vi-
gesimoprimo, circa Nonas Septem-
bris, multas perpeffus erūnas, Egmon-
dæ in Monasterio mandatus tumulto.

.XVIII.

.1321.

.1370.

.49.

Egmondam
reclaurat.

IOANNES PRIMVS, Gualteri
secundi filius; Egmondam incendio
conflagratam restituit. Imperio Maio-
ribus nihil inferior. Bona ab eis posses-
sa, neglecta Antistitum & Sacerdotum
gratia violentè retinuit.

Duxit

Duxit Guidam Domini Iselsteynensis p. Iselsteyn
filiam, tulitq; ex ea, Mares sex, Arnoldum
Dominatum heredem, Gerardum, Ioan-
nem, Guilielmum, Othonem, & Adelber-
tum; Sexus feminini septem, Beatricem,
Bertam primam, Mariam primam, Cata-
rinam, Antoniam, Mariam secundam, &
Bertam secundam.

1351 Principibus Hollandiæ addictissi- Ieannes Gul-
lielmo Baua-
ro venit sup-
petias.
 mus, Anno Millesimo Trecentesimo
 Quinquagesimoprimo, Guilielmo Bau-
 uaro cum Matre congregienti, suppe-
 tias venit; stetitque per eum quodam-
 1355 modo victoria. Anno item Millesimo
 Trecentesimo Quinquagesimoquinto,
 cum Bauarus agrū Ultraiectinum po-
 pulabundus, Ioanni Arquelio Pontifi-
 ci Ultraiectino temerè bellum indixe-
 rat, octiduumque non procul Bata-
 uoduro castra habebat, Bunschotios Bunschotios
cædit, aug
fundit,
 ad præliandum egressos, partim cæci-
 dit partim in fugam compulit. Rur-
 1356 sum, Anno Millesimo Trecentesimo
 Quinquagesimosexto, à Mense Maio,
 Niueidam, Stephani Arcem, septima-
 nis septem, multis varijsque tētans tor-

E 4 mentis,

Quæ ab Hol-
landis mox
demolitur.

mentis, Stephano tandem pacifcente,
deditione accepit: moxque vel renitēte
Guilielmo Principe, incensa, funditus-
que ab Hollandis est demolita.

Inde dum graui eius detrimento,
Hugo Assendelphius Vigefimus sextus
Antistes, imperij sui vires finesque, Pō-
tificis Maximi ope implorata extendit;
Nouum Egmondæ paratum est bellū:
quod quia Monasteriēſium scriptis ce-
lebratum, ipsis eorum verbis clariffimè
referam.

Cap. 58.
Monasterio
Egmondano
bellum indi-
citur.
p. Wilde.

*In profesto Natiuitatis Beata Maria vir-
ginis, venit VValterus cognominatus de V Vil-
de, & detulit Monasterio Hacmundensi duas
diffidationis literas, recenter in papiro scriptas,
& una earum erat sigillata, sigillo Florentij Ar-
noldi, & altera sigillo V Vilhelmi Gallicani, cū
quibus quilibet in ſolidū diffidauit Dominum
Abbatem Hacmundenſem cum conuentu ſuo,
& omnes Miniſteriales eiufdem Monasterij.
Tunc in nocte Dominica ſequentis, combuſſe-
runt magnum horreum, in quo equi Comitſ
Hollandiæ conſueuerunt locari, quando venie-
bat Hacmundam, Et quia ventus aduerſus
conuentum erat, ideo etiam ex eodem igne com-
buſta ſunt quatuor domus, & duo receptacula
de frumento plena, & feno eiufdem Monasterij*
cum

Incedium in
Monasterio
excitatum.

cam equis & alijs iumentis multis, supellectilibusq; diuersis, & lignis pro noua structura preparatis, & in tantum istud incendiū praualluit, ut Abbatem & Conuentum damnificaret ultra septem milia scudatorum. Post incendium verò præfatum inuenta fuerūt sagittæ ignitæ, & scalæ cum quibus incendium compleuerant. Eadem etiam hora quoddam molendinum ad Abbatem & Conuentum iusto titulo pertines, & per spærium quoddam à Monasterio segregatum, igni tradiderunt.

Mola Monasterij incensa.

1361. Anno Domini Millesimo Trecentesimo Sexagesimo primo, Cap. 59.

Sabbato ante Festum Sanctorum Philippi & Iacobi, summo diluculo combusserunt etiam unum horreum ad Monasterium pertinens, remotè à Monasterio iuxta montes arenosos stans. Deinde primo May venerunt Gerardus de Heemskerck, & Valterus de Merensteyn, & fecerunt tantum tumultū ad iannas chori, quod Sacerdos in missa existerens, necessitate compulsus celebrationem habebat dimittere, & deponere vestes Sacerdotales. Post hæc perrexerunt tres Monachi Scipelingbergas, eiusdē Monasterij, ad Ducem Albertū, qui illuc tunc venerat ut homagiaretur à Kynnemarijs pro tutore Fratris sui Wilhelmi Ducis Frenetici. Ubi cum essent, petierūt à Duce Alberto ut faceret pacem inter Abbatem Hacmendsensem & Ioannem de Egmonda Militē. Qui dixit eis, Sequimini usq; Catwijck,

Horreum Monasterij incensum.

Gerardus Hemskeranus, & Gualterus Mersteinus, in Templo Egmontum tumultuantur.

Scippelingeberge. Monachi apud Hol. Principem instant, pro pace componenda cum Dynasta.

l. Catwijck.

Quæ mox
componitur.

Sed Gualte-
rus Merelstei-
nienſis, pace
violata con-
fringit fores
Hoſpitalis.

Ciconiæ Ioā-
nis Weentij
furtim abia-
tz.

Ianua Do-
mus Portæ
eſſe fracta, &c.

Ceraſa Arnol-
di Drielij fur-
tim decer-
pta.

& ibi audiam Vos & habebitis optatum. Cum ergo ibi eſſet ut homagiaretur à Rijnlandēſibus, acceſſerunt ad Eum prædicti Monachi pro cauſa præfata. Tunc Dux Albertus ordinauit pacem inter Abbatem Hacmundenſem & ſuos Conſanguineos & Monasterium cum ſuis Miniſterialibus ex una parte, & Joannem de Egmonda militem, & ſuos Conſanguineos, Miniſteriales, & Adiutores eiſdem militis ex altera parte. Quæ tamen pax non diu ſeruata fuit, ex parte Egmondensis; quia poſt modicum tēpus, redijt VValterus de Merenſteyn cum duobus Socijs, & euellendo confregit fores portæ Hoſpitalis, ne de cætero portæ Hoſpitalis clauderetur, quæ tamen tunc temporis erat aperta. Deinde feria tertia poſt feſtum Sæcti Confeſſoris Odulphi rapuerunt tres ibes ſeu ciconias ex antiquo pomario pertinentes Ioanni de W'cent Monacho, Et Gerardus de Heemskerck loco poſt modum dixit, in deſpectum Monasterij, ſe uidiſſe per ſomniū tres ibes per muros auolaſſe. Sequēti etiam feria quinta redierunt, & cum ſcalis per muros ſcanderunt, & confringendo ianuam domus portæ, rapuerūt unum optimum mutonem, ſed nec monachi valebant agere cōtra raptōres illos. Deinde in feſto S. Adelberti, Gerardus famulus Gerardi de Heemskerck, cum uno ſocio, intrauerunt pomariū Arnoldi de Driel monachi, & rapuit ex eo ceraſa ad libitum ſuum, & cum diceretur eiſut deſiſterent & exirent,

euagi-

euaginauerunt gladios suos, & Gerardus Boom p. Boom.
 prædictus vulnerauit duos famulos conuentus, Famuli Mo-
 adeo ut unus eorum æstimabatur mortuus. Eo- nasterij vul-
 dem etiam die sero sub Vesperis, Gerardus de neratis
 Heemskerck, & Walterus de Merensteyn cum
 suis famulis scanderunt muros, & destruxerunt
 portam pomarij, Arnoldi de Driel, proijcien- Porta Poma-
 tes eam in fossis, & inde exierunt super plani- tij Ar. Driclij
 talem cum balistis & alijs instrumentis bellicis, diffecta.
 ita quod nullus de Monasterio audebat exire.
 Post hoc videlicet altera die Sanctorum Petri &
 Pauli Apostolorum, venit Gerardus de Heef- Gerar. Hemf-
 kerck, cum socijs suis & verberauit Pastorem sine kerckanus Pa-
 Custodem ouium, fugans eundem de sua custo- storē & Oues
 dia, dispergensq; oues ut una amitteretur, Monasterij
 & altera vulnere afficeretur. Alia autem die inuadit.
 uenerunt Gerardus de Heemskerck, & Walterus Cerasa Anti-
 de Merensteyn cum tribus socijs, & scanderunt stitis violēter
 muros in clara die, & rapuerunt cerasa violen- ablata.
 ter ex pomario Domini Abbatis. Altera vero
 die venit Walterus de Merensteyn, cum quinq; Gualterus
 Socijs uiris super camiterium, ubi Dominus Merc. Itrid.
 Laurentius Prior, & Ioannes de Weent Mo- gladio inua-
 nachus circa inuicem stabant, Tunc Walterus dit Mona-
 prædictus & quidam famulus eius euaginati- chos.
 gladijs nitebantur eos interficere, Et nisi prohi-
 biti fuissent à circumstantibus & concurrētibz,
 interfecissent Sacerdotes religiosos monachos in
 eorum camiterio. Porro Gerardus de Heemf-
 kerck, & Walterus prædictus prohibuerunt
 terro-

terroribus, ne aliquis emeret decimationes Monasterij Hecmundensis, quia volebant ipsos emptores interficere, vel eorum incendere habitacula. Quare nemo vicinorū ausus fuit emere, cum tamen ut asseriebant illis multum indigebant. Et quia nec conuentus, nec famuli eius potuerunt decimare, sed nec decimas illas Monasterio inferre, Ideo manserunt blada tam diu in agris, quousq; Nicolaus de Waterlandt veniret & emeret decimas illas ad voluntatem suam, quia nemo alius emere audebat; Quibus à Nicolao emptis, statim venerunt Gerardus de Heemskerck, & Walterus de Merensteyn, & dixerunt vicinis Egmondensibus, Quamuis habetenus decimarum emptionem impediuimus, de cetero tamē vobis emendi facultatem facimus; Et sic Nicolaus iterum undidit eas vicinis, ad voluntatem suam, & lucratus est inde ultra sexaginta scudata; Et Gerardus & Walterus sapredicti fuerunt illius participes lucri. Deinde in die Sanctæ Margareta post vespervas, venerunt Gerardus & Walterus super camiterium, cum arcubus, lanceis, & alijs instrumentis bellicis, & sagittam miserunt versus Bartholdum hocu/ qui stabat in ianua Monasterij, & cum mox clauderetur ianua, eidem ianua missa sagitta imprimitur; Et statim illi extranei accesserunt ad ianuam inuitantes claustrales ad ex-eundum, ut pugna inirent cum eis. Post hac in profesto Magdalena infra tertiam & sextam, Ioannes

p. Waterlandt.

Bertholdus hocu sagitta petitus.

Monachi prouocantur ad pugnam.

Joannes de Egmonda Miles captiuauit ante
ianuam Dormitorij Petrum Reynskens, Et

Petrus Replis-
kens à Dy-
nasta captus.

VValterus de Merensteyn euaginato gladio
persecutus est Theodoricum famulum Hospi-
talis de camiterio per Ecclesiam vsque ad sum-
mum Altare. Deinde feria sexta post festum

Famulus Ho-
spitalis ad
tutum
Altare pro-
fligatus.

Assumptionis Maria, venerunt Gerardus de
Heemskerck & Gerardus Boomen, & intraue-
runt ad placitum pomaria, & altera die redijt

Gerar. Hem-
kerk. cum Fa-
mulis & Scor-
tis, rapit Po-
ma Moua-
sterij.

idem Gerardus de Heemskerck cum Famulis
suis & meretricibus multis ad pomaria cum
sportis, & rapuit tam in die, quam in nocte, tot
poma quod bene implessent octo saccos frumeti,
& vexit inde aperte cum curru Iacobi Joannis.

Tempestas illa (pro dolor) diu durauit, & in
ea etiam Joannes de Egmonda Miles Dominus

Arnoldus
Drielijs
Prior, cæsus.

Arnoldum de Driel, Priorem claustralem Mo-
nasterij Hæmundensis infra muros & septa
Monasterij crudeliter per suos satellites, pro
nefas occidit, & neci tradidit. Quare Urbanus

Ioannes Eg-
excommuni-
catur ab Vr-
bano Pö. M.

1366 Anno Domini Millesimo Trecentesimo Sexa-
gesimosexto, Indiotione quarta, die nona Mēsis
Augusti, Pontificatus sui Anno quarto, eun-
dem Ioannem de Hæmunda Militem, & suos
complices excommunicauit, & publicè excom-
municatos denunciavit; Commissariosq; huius
negotij constituens in vicinis Hollandia parti-
bus, precepit eis infra determinatum terminum
sub pœna excommunicationis suspensionis & in-
terdicti,

Ritus solēnis
excommu-
nicationis.

*terdicti, ut ipsos præfatos sceleratos, palam & publicè infra Missarum solennia, dum ibidem populi multitudo ad diuina conueniret, & sermonibus publicis & alibi, ubi & quotiens expediens fuerit, omnibus & singulis diebus Dominicis & festiuis, campanis pulsatis, candelis accensis, & demum extinctis, & in terram proiec-
tis, excommunicatos auctoritate Apostolica nunciarent, mandans ipsos ab omnibus Christi fidelibus arctius euitari, donec & tamdiu ad unionem sanctæ matris Ecclesiæ venirent, & de præmissis satisfecerint, & mererentur absolutionis beneficium obtinere. Literæ vero huius excommunicationis habentur in Abbatia Hæmunden-
si. Sed utrum ante mortem obtinuerit absolutionis beneficium, indagare non valui.*
Hactenus Scriptor Annalium Monasterij, Monasteriensibus potius, quam Dynastis fauens.

Imperiū Isel-
steynense, ad
Holl. Princi-
pes deuolu-
tum, Egmō-
danæ sobili
concessum.

Porro durante hoc bello, cum virili Iselsteynensium stirpe deficiente, Imperium illud à morte Arnoldi filij Gifberti, iure beneficiario Holladiæ Principi obueniebat, obtinuit, ut præter vetus beneficii ius, fæminili successione admissa, etiam ex Guida vxore susceptæ proli, perpetuo cederet.

Quadraginta & Nouem annos po-
titus

titus rerū, humatus est Iselsteyni. Anno
1370 Millesimo Trecentesimo Septua-
gesimo, Cum diem obierat sub finem
Anni Millesimi Trecentesimi Sexage-
siminoni.

GERARDVS, IOANNIS PRIMI *Alij Ioannem
pwant.*
FILIVS SECVNDVS;

Iunctus Ioannæ, filiæ Theodorici *p. Raephorst
p. Dooytoge.*
Raephorstij, Dortogæ Dominæ.

IOANNES, IOANNIS PRIMI
FILIVS TERTIVS;

Prætor Cunemariæ, bis matrimo-
nio iunctus, primo Guilielmæ VVate-
ringiæ, secundo Henricæ Rodenbur-
giæ VVeldami Dominæ; quæ viginti
quatuor liberis fœcunda, etiam Prima
Quenneburgiorum extitit mater.

GVILIELMVS, IOANNIS PRI-
MI FILIVS QVARTVS;

Dominus Soetermeræ, Seguarti, &
Seuenhusæ, duxit Machtildim Hemer-
tinam.

OTHO,

*Hunc Plerique
Gerardū vocant,
Et Hollandia
Annal. & Gerar-
dū Egmondanū
VVateringa Do-
minū, Equestris
Ordinis, An-
no 1399. ab
Ostervandæ
Regulo. Castrū
Staureni Prae-
fectū constitu-
tū referunt.
p. Waterius
ghe.
p. Rodens
burgh.
p. Weldam.
p. Henne-
burgh.
p. Doeters
incer.
p. Segwaert
p. Seuenhus-
sen.
p. Gemert.*

OTHO, IOANNIS PRIMI
FILIVS QVINTVS;

p. Hethel.

Matrimonio sociatus Mabeliæ Ioā-
nis Domini Arquelii filiæ, Sorori Ioan-
nis Arquelij Pontificis Vltraiectini.

ADELBERTVS, IOANNIS PRI-
MI FILIVS SEXTVS;

Collegio Sacerdotum (Canonico-
rum) D. Mariæ ascriptus Vltraiecti.

Alibi Lucia.

BEATRIX, IOANNIS PRIMI
FILIA PRIMA;

p. Biamen.

Vxor Gislberti Vianæ Domini.

BERTA PRIMA, IOANNIS
PRIMI FILIA SECVNDA;

p. Culen-
burgh.

Vxor Gerardi Culenburgi Domini.

Alibi Heyl-
chis.

MARIA PRIMA, IOANNIS
PRIMI FILIA TERTIA;

p. Wasse-
nær.
Leyden.

Vxor Philippi Wassenaræ Herois, &
Leydæ Burgrauij.

CATARINA, IOANNIS PRIMI
FILIA QVARTA,

p. Raephorst.

Vxor Bartholomei Raephorstij.

ANTO-

ANTONIA, IOANNIS PRIMI

FILIA QUINTA;

D. Claræ Virginibus Ducissyluæ Clarisse tot
S. Marto
genbosch.
annumerata.

MARIA SECVNDA, IOANNIS

PRIMI FILIA SEXTA;

Vxor Rijfingē Domini. Diem obiit, p. Rijfinghe.
Anno Millēfimo Trecentesimo Quin-
quagesimoquarto. Humata ad Patruū
Ioannem, In Monasterio.

BERTA SECVNDA, IOANNIS

PRIMI FILIA SEPTIMA;

Vxor Valrauij Brederodij, Filij iu- p. Brederode
nioris 5. Theodorici, Decimiterrij Bre-
derodæ Domini.

.XIX.

.1370.

.1409.

.39.

ARNOLDVS PRIMVS, Ioan- p. Iselsteyn.
Ar. E. Egmond-
dam auget.
nis Primi filius; Iselsteyni Domi-
nus; Arcem Egmondanā fossa circum-
dedit; Nouam aquam Egmonda Alc-
F mariam

Cum Antist-
tib. dissidet.
p. Weent.
p. Ockens-
bergh.

Beneficio
Hol. Princi-
pis, & armis.
Eg. Imperiū
sibi vëdicat.

Fundat Mo-
nasterium ad
Iselsteynum.

Bellis exerci-
tatus.

mariam duxit; Egmondam vtramque
auxit; Implacabili odio cum Ioanne
Weentio, & Gerardo Oquëbergio An-
tistibus dissedit; Imperiumque Egmō-
danum, Eisdem Maximoque Pontifice
inuitis, armis iuxta ac Adelberti Prin-
cipis beneficio, more Maiorum sibi
vendicauit.

Fundauit ad Iselsteynū, Anno Mille-¹³⁹⁴
simo Trecentesimo Nonagesimoquar-
to, Religiosis Viris Ordinis D. Bernar-
di, Monasterium.

Bellorum vsu egregiè exercitatus,
celeberrimis illis, Adelberti Hollan-
diæ Principis, eiusque filij Guilielmi
Osteruandiæ Reguli, in Frisios Orien-
tales (sæpè victos sæpeque rebelles) ex-
peditionibus, inter Duces commemo-
ratus præcipuos.

*Paçto matrimonij vinçtus Iolende fi-
lia Comitis Lininghemi ad Rhenum; tulit,
Ioannem Imperij Egmondani heredem, &
Guilielmum Iselsteyni Dominum.*

Anno Millesimo Quadringëtesimo¹⁴⁰⁹
Nono, circa Calendas Aprilis Iselstey-
ni terræ redditus.

GVILIELMVS, ARNOLDI PRI-
MI, FILIVS IVNIOR,

Iselsteyni Dominus; Duxit Annam
Henninam, filiam Iacobi Boffui Do- p. Vlemin.
p. Boffui.
p. Bozelen.
mini, Iacobi Borsaliensis viduā. Exces-
sit eodem quo Frater anno, Millesimo
Quadringentesimo Quinquagesimo
primo, pridie Calen. Ianuarij. Prolem
nullam legitimam, sed Nothum, Ar-
noldum, Equestris Ordinis, Castri
Woerdeni Præfectum, reliquit; cessit- Ar. Castri
Woerdeni
Præfectus.
que Iselsteynēsis Dominatus, Guiliel-
mo iuniori filio Ioannis fratris.

Sepultus Iselsteyni in D. Mariæ Sa-
crario; Coniunx Hennina, Anno Mil-
lesimo Quadringentesimo Sexagesimo
primo, Grauenhagæ in Templo Do-
minicanorum, vbi Borsaliensium Sa-
cellum.

.XX.

.1409.

.1451.

.42.

IOANNES SECVNDVS, Arnoldi Jan niet de
bellen.
Filius; Bellator eximius, ab argen-
teis è balteo quoties congregiendum

F 2

erat

p. Nchel.

erat dependētibus cymbalis, agnomē adeptus. *In matrimonio Mariae Ioannis Arquely Filie; genuit, Anno Millesimo¹⁴¹⁰ Quadringentesimo decimo, Arnoldū Geldrie Zutphaniæq; Regulū; Item Anno Millesimo Quadringentesimo Duodecimo,¹⁴¹² Guilielmum Egmōdæ & Iselsteyni Dominum; Aliunde nec legitimè; Arnoldum, Catarinam & Iolendam.*

Discordia
inter Hol-
landiæ Prin-
cipē, &
Io. Atque-
lium.

Io. E. Hollā-
diæ Regulo
inuisus.

Petulum
cuius.

Antistes O-
quenbergius
causam pro-
sequitur cō-
tra Dynastas.

Grauis iam ab Anno Millesimo Quadringentesimoprimo, inter Ioannem Arqueliū, & Adelbertum Hollandiæ Principem, hoc tempore nondum extincta, exarserat maximoque bello aucta erat discordia. Quamobrē Guilielmo Adelberti filio Hollandiæ item regulo, multas ob causas semper inuisus (vt qui Socero Arqueliæque genti deuinctus) in summum corporis omniumque bonorum tandem venit discrimen. Antistes enim Gerardus Oquenbergius, sicut Weentius, quem miserè profligatum atque extinctum sequutus est, causam illam inueteratam cōtra Dynastas, Anno Millesimo¹⁴¹⁰ Quadringētesimo Vndecimo, Scono-
uia

uiæ in Procerum conuentu prosequēs; Sconouix in Procerum conuentu.
 ampla oblata occasione; obtinuit vt Guil. Hol. Princeps licet decidit.
 controuersiæ summa Guilielmi Principis decideretur arbitrio. Id tale erat.

WILHELMVS *miseratione diuina Comes Palatinus circa Rhenum, Dux in Banaria, Comes Hannonie, Hollandie, Zelandie, & Dominus Frisie.* Diploma donationis, Guilielmi Hol. Principis.
 Notum facimus vniuersis, quod longo tempore discordia fuerunt, inter Monasteriũ S. Adelberti in Hæcunda ex una parte, & Ioannem Dominum Egmondensem & suos progenitores ex altera, ratione alta & bassa iurisdictionis, nec non diuersarum possessionum, & seruutum tam realium quam personalium villa Egmondensis, infra terminos vulgariter dictos Aremersweet & Winnemersweet; de quibus discordijs in nostram personam tãquam arbitratorem, amba partes cõpromiserunt; ideo matura deliberatione prehabita, in Christi nomine taliter pronunciamus, arbitramur, quod de cetero, prædictæ partes seinuabunt, & pacificate erunt, in articulis infra scriptis.

In primis licet in literis Progenitorum nostrorũ pia recordationis, qui fuerunt principales patroni dicti Monasterij clare cõtineatur, quod omnes & singula possessiones culta & inculta pleno iure ad dictum Monasterium pertineat, infra dictos terminos videlicet Aremersweet & Winnemersweet; attamen pro bono pacis in-

Mansus in
quo Castrum
Eg. perpetuo
à Monasterio
alienus.

dicamus & arbitramur, quod dictus Dominus
Egmondensis tenebit à dicto Monasterio heredi-
tario iure Mansum illū, in quo Castrū suum
constructum est, in feudum, Ita quod ratione
successionis dictus mansus qui fuit versus orien-
tem usque ad primam aquam, nunquam ad
Monasterium deuoluetur.

2. Vtraq; Iuris-
dictio Aremer.
& Winne. in
beneficium
hereditariū
Dynastis
concessa.

Item tenebit dictus Dominus Egmondensis à
Nobis & nostris successoribus, altam & bassam
iurisdictionem; infra dictos terminos Aremer-
sweet & Winnemerssweet in feudum heredita-
rium, nullo unquam tempore ratione successio-
nis ad nos aut nostros successores reuersurum.

3. Villicus intra
Aremer. &
Winnemer.
constituendus
ab Antistite.

Officium
Villici.

Item Abbas qui pro tempore fuerit, ponet
infra dictos terminos Aremersweet & Winne-
mersweet, villicum suum vulgariter dictum
Meper/ regētem nomine dicti Monasterij vil-
licationem in illos qui de iure vel consuetudine
antiqua sua denegāt seruitia Monasterio exhibere,
sive in piscibus marinis, sive in curribus in-
fra Wijck Alcmariam & Hargam, vehendo
omnia & singula, quæ Abbati Conuentui seu
Monachis expediunt; Faciet etiam iustitiam
Monasterio de suis debitoribus; Iudicabit etiā
inter agros & agros, inter domos & domos,
quandocunque contigerit vicinos inter se de ta-
libus disceptare seu litigare; Habebit etiam cu-
ram pascuorum vulgariter Scutten/ & coget
Vicinos ad omnia alia seruitia, quæ ab antiquo
consueuerunt Monasterio exhibere: Scultetus
autem

autem cum Villico examinabit vias publicas & aqueductus, & eos in bono statu facient conservari.

Via publicæ
& aqueductus à Villico
& Prætoribus
lustrandi.

Item omnes servitores Monasterij, qui in eius sunt quotidianis expensis, erunt in omnibus exempti & liberi à Domino Egmondensi, sed si forefacerent in Villa, illud emendaretur per Dominum Egmondensem absque captione Personarum, dummodo non fuerint fideiussores de satisfaciendo. Item infra muros Monasterij & infra portas Hospitalis Dominus Egmondensis nullam potestatem habebit in illos qui ibi forefecerint vel morantur, nisi Abbas qui pro tempore fuerit innocauerit auxilium Domini Egmondensis. Et Dominus Egmondensis non coget proprios ministeriales Sancti Adalberti, ad servitia sua, nec exactionabit eos nisi forefecerint, & iustitia exigente de hoc fuerint convicti; vel nisi Dominus Egmondensis, aliquem Filiarum vel Filiarum suarum coniugio copularet, vel quod novus Dominus Egmondensis de novo in Dominio reciperetur, Et tunc dicti proprii ministeriales Sancti Adalberti equaliter solvent cum Alijs qui sunt liberi,

4.
Dynastis nullum imperium in Monasterio addictos.
Nisi in eius iurisdictione deliquerint.

Vel, si liberos suos in matrimonium collocaverit.

Aut novus inauguraretur Dynastes.

Item Dominus Egmondensis nunquam succedet in hereditate bastardis qui fuerunt proprii ministeriales Sancti Adalberti, sed Monasterium succedet eis, quia sunt proprii homines dicti Monasterij.

5.
Monasterium in hereditate Northorij Dynastis præferendum.

Item Dominus Egmondensis habebit usum

6.

Terrallitoralis in usus Dynastarum cedit;
L. Bacchem.

terrarum incultarū vulgariter dictarū Duppi-
 landt/ à Mansu suo vsque ad principium de
 Bacchem pro nutriendis cuniculis, sed non lo-
 cabit illas alicui, nec ponet custodem vulgariter
 Schutter in eisdem terris, nec intromittet se de
 aliqua proprietate dictarum terrarum, sed ha-
 bebbit simplicem usum pro cuniculis nutriendis,
 vt dictum est supra. Sed Abbas prædictus, ha-
 bet proprietatem illarum terrarum, & potesta-
 tem locandi quibus, & quando voluerit; Et in
 recompensam dicti usus, Dominus Egmondensis
 tradet annuatim ad usum Abbatis & Con-

Vnde, qua-
 dringēti Cu-
 niculi Mona-
 sterio dandi.

uentus Hæmundenſis infra festum omnium
 Sanctorum & Carnis primum, tot cuniculos &
 rotiens non excoriatos sed cum pellibus, quod &
 quotiens nuncius Monasterij petierit, vsque ad
 summam ducetorum parium cuniculorum per-
 petuis temporibus duraturam.

Reſtor Scho-
 la ab Anti-
 ſite conſi-
 tuendus.

7. Item Abbas prædictus, qui pro tempore fue-
 rit, & nullus alius, ponet Rectorem Scholaſti-
 corum; Nam Scholaſtici deſeruiunt Eccleſia,
 & collatio Eccleſia pertinet ad Abbatem.

Deerenael-
 truden lant.

8. Item Dominus Egmondensis habebit titulo
 locationis emphitheotica à dicto Monasterio,
 terram dictā Deerenaeltruden lant/ annuatim
 pro tribus libris & quindecim denarijs bonæ
 moneta, hoc est Deeren gelts; Et quia solutio
 dictæ pensionis, seu dicta pensio restat soluenda
 à quinquaginta quinq; annis, circa cuius sum-
 miam ascendit ad centum sexaginta octo libras,

octo

octo solidos & nouem denarios, dicta moneta, arbitramur quod dictus Dominus Egmondensis soluet Monasterio ipsam summam, in secundo Festo omnium Sanctorum proximè futuro; Annuam autem summam trium librarum & quindecim denariorum, soluet annuatim in festo omnium Sanctorum, vel infra quindenam sequentem.

Item Abbas predictus potest ponere Molendinum ad ventum ubi consuevit antiquitus stare, vel propè in suo solo; Et in illo molent omnes vicini Egmondenses vsque ad initium Vicinie illorum de Rijnegom, & non alibi; Et hoc fiet absque contradictione seu displicentia Domini Egmondensis vel suorum Successorum. Et consimili modo, alij extranei vicini molent ibi, quibus placuerit, absque offensa alicuius.

9.
Mola Antiquitatis ad vsus Egmondanorum.

Itē adiudicamus Monasterio predicto, omnes & singulas possessiones iacētes in Berghermeer & circumuallatas ab aquis ipsius Meere id est, stagni, vocantur vulgariter Sliklandt; nam Monasterium predictum de illis possessionibus, nostri predecessoris Wilhelmi, pia memoria Comitum duodecimi, habet literas aperte & clare sigillatas.

10.
Sliklant in Berghermeer.

Item adiudicamus dicto Monasterio, illa decem & nouem gramina in Rijnegom situata, vulgo dicta Suptmade; que quondam Vilhelmus de Egmonda à dicto Monasterio titulo perpetue locationis, * & sub suo patenti * obtinuit.

11.
Suptmade in Rijnegom

que se recepit, liberâq; constanter vsus
 Proscribitur. contumacia, proscriptus omniq; im-
 perio priuatus, à Principis ditione ubi-
 que exulare compellitur. Iselsteynum-
 que per legatos primum, ac iusto tan-
 dem ab ipso Principe tentatum exer-
 citu, (Iacobo Gaesbequio, Huberto
 Culenburgio, & Ioanne Viano, Eg-
 mondanis affinitate proximè coniu-
 ctis, interuenientibus) his quoque pa-
 ctis Guilielmo Principi, est traditum.

Iselsteynum
 à Principe
 obsidetur.

p. Gaesbeek
 p. Culenburg
 p. Viano.

Deditur.

Deditionis
 pacta.

Ioannes Egmondæ Dynastâ, & Gui-
 lielmus Iselsteyni Dominus, cum Ma-
 tre Iolenda, ex Arce Oppidâque, om-
 nibus ibidem saluis facultatibus, exce-
 derent. Hollandiam, Zelandiamque
 inuito Principe nunquam repeterent.
 Guilielmo Iselsteyni Domino, duo
 Millia veterû Scutorû, Ioanni Scexcē-
 tæ Franciæ Coronæ, Matri Octingētæ
 eiusdem pretij, à Principe eiusque hæ-
 redibus, quotannis censu perpetuo
 soluerentur.

Iselsteynû ab
 Egmondanis
 recuperatur.

Sed his neglectis Guilielmus Eg-
 mondanus insequenti Anno Millesimo
 Quadringentesimo. Decimoseptimo,
 cum

cum vita concesserat Princeps, nō mediocri clam collecta manu, & Amicis intra mœnia agentibus fretus, nocte-
que adiutus, primum in Oppidum tandemque in Arcem, hæreditariæ dominationis sedem, cum Ioāne Fratre rursus inuasit.

Vnde postquam Valrauius Brederodæ Dominus, & Ioannes Montfordiensis, Iacobæ Principi tum in Han-
nonia agenti egregiè fideles, Ultraie-
ctinos & Amersfordios educētes, Ioā-
nes Bauarus Pontificatu Leodiensi nuper defunctus, armatis cohortibus è
Goylādia accelerās, propèque omnes
Hollandiæ Ciuitates, concurrētes, Isel-
steynum & Egmondanos, quinto &
decimo obsidionis die, Ioannis Hens-
bergij interuentu deditioe receperāt,
Fratresque ex pacto, cum aduenis atq;
proscriptis, saluis rebus rursus exiue-
rant, Ultraiectini Hollādiæ tutissimum
propugnaculum, suisque finibus sem-
per infestum, à Iacoba volūtati eorum
relictum, muris portis ac turribus sta-
tim nudarunt; Arcem solo æquarunt.

Iterum dedi-
tur.

p. Brederode
p. f. Mont-
foerde.

I. Bauarus.

Egrediuntur
Egmondani.

Iselsteynum
cum Arce,
diruitur in-
cenditur.

Nec

Ritus solēnis
excommu-
nicationis.

terdicti, ut ipsos præfatos sceleratos, palam & publicè infra Missarum solennia, dum ibidem populi multitudo ad diuina conueniret, & sermonibus publicis & alibi, ubi & quotiens expediens fuerit, omnibus & singulis diebus Dominicis & festiuis, campanis pulsatis, candelis accensis, & denum extinctis, & in terram proiectis, excommunicatos auctoritate Apostolica nunciarent, mandans ipsos ab omnibus Christi fidelibus arctius euitari, donec & tamdiu ad unionem sanctæ matris Ecclesiæ venirent, & de præmissis satisfecerint, & mererentur absolutionis beneficium obtinere. Literæ vero huius excommunicationis habentur in Abbatia Hæmündensi. Sed utrum ante mortem obtinuerit absolutionis beneficium, indagare non valui. Hactenus Scriptor Annalium Monasterij, Monasteriensibus potius, quam Dynastis fauens.

Imperium Isel-
steynense, ad
Holl. Principi-
eipem deuolu-
tum, Egmō-
danæ sobili
concessum.

Porro durante hoc bello, cum virili Iselsteynensium stirpe deficiente, Imperium illud à morte Arnoldi filij Gisberti, iure beneficiario Holladiæ Principi obueniebat, obtinuit, ut præter vetus beneficii ius, fæminili successione admissa, etiam ex Guida vxore susceptæ proli, perpetuo cederet.

Quadraginta & Nouem annos po-
titus

titus rerū, humatus est Iselsteyni. Anno
1370 Milleſimo Trecentefimo Septua-
geſimo, Cum diem obierat ſub finem
Anni Milleſimi Trecentefimi Sexage-
ſiminoni.

GERARDVS, IOANNIS PRIMI *Alij Ioannem*
FILIVS SECVNDVS; *putant.*

Iunctus Ioannæ, filiæ Theodorici *p. Raephorſt*
Raephorſtij, Dortogæ Dominæ. *p. Doortoge.*

IOANNES, IOANNIS PRIMI *Hunc Plerique*
FILIVS TERTIVS; *Gerardū vocant;*
Et Hollandiæ

Prætor Cunemariæ, bis matrimo-
nio iunctus, primo Guilielmæ VVate-
ringiæ, ſecundo Henricæ Rodenbur-
giæ VVeldami Dominæ; quæ viginti
quatuor liberis fœcunda, etiam Prima
Quenneburgiorum extitit mater.

GVILIELMVS, IOANNIS PRI-
MI FILIVS QVARTVS;

Dominus Soetermeræ, Seguarti, &
Seuenhuſæ, duxit Machūldim Hemer-
tinam.

OTHO,

Hunc Plerique
Gerardū vocant;
Et Hollandiæ
Annal. i. Gerar-
dū Egmondanū
VVateringæ Do-
mini, Equeſtri
Ordinis, An-
no 1399. ab
Offeruandæ
Regulo. Caſtrū
Staverenī Pra-
ſectū conſtitu-
tum reſeruat.
p. Waterius
ghe.
p. Rodens
burgh.
p. Wveldam;
p. Heines
burgh.
p. Soeters
meer.
p. Segwaert
p. Seuenhuſ-
ſen.
p. Hemert.

OTHO, IOANNIS PRIMI
FILIVS QVINTVS;

Matrimonio sociatus Mabeliæ Ioā-
nis Domini Arqueli filiæ, Sorori Ioan-
nis Arquelij Pontificis Vltraiectini.

ADELBERTVS, IOANNIS PRI-
MI FILIVS SEXTVS;

Collegio Sacerdotum (Canonico-
rum) D. Mariæ ascriptus Vltraiecti.

Alibi Lucia. BEATRIX, IOANNIS PRIMI
FILIA PRIMA;

p. Wiaren. Vxor Gislberti Vianæ Domini.

BERTA PRIMA, IOANNIS
PRIMI FILIA SECUNDA;

*p. Culen-
burgh.* Vxor Gerardi Culenburgi Domini.

*Alibi Heylui-
chis.* MARIA PRIMA, IOANNIS
PRIMI FILIA TERTIA;

*p. Wasse-
narr.
Lepden.* Vxor Philippi Wassenaræ Herois, &
Leydæ Burgrauij.

CATARINA, IOANNIS PRIMI
FILIA QVARTA,

p. Raephorst Vxor Bartholomei Raephorstij.
ANTO-

ANTONIA, IOANNIS PRIMI
FILIA QUINTA;

D. Claræ Virginibus Ducissylux Clarisse tot
D'Warto
genibosch.
annumerata.

MARIA SECVNDA, IOANNIS
PRIMI FILIA SEXTA;

Vxor Rijfingę Domini. Diem obiit, p. Rijfinghe.
Anno Millésimo Trecentesimo Quin-
quagesimoquarto. Humata ad Patruū
Ioannem, In Monasterio.

BERTA SECVNDA, IOANNIS
PRIMI FILIA SEPTIMA;

Vxor Valrauij Brederodij, Filij iu- p. Brederode
nioris 5. Theodorici, Decimiterrij Bre-
derodæ Domini.

.XIX.

.1370.

.1409.

.39.

ARNOLDVS PRIMVS, Ioan- p. Iselsteyn.
Ar. E. Egmond-
dam auget.
nis Primi filius; Iselsteyni Domi-
nus; Arcem Egmondanā fossa circum-
dedit; Nouam aquam Egmonda Alc-
F mariam

Cum Antistitibus diffideret.
p. Weentio,
p. Ockersberg.

Beneficio
Hol. Principis,
& armis,
Eg. Imperiū
sibi vëdicat.

Fundat Monasterium ad
Iselsteynum.

Bellis exercitatus.

mariam duxit; Egmondam vtramque auxit; Implacabili odio cum Ioanne Weentio, & Gerardo Oquëbergio Antistitibus diffedit; Imperiumque Egmondanum, Eisdem Maximoque Pontifice inuitis, armis iuxta ac Adelberti Principis beneficio, more Maiorum sibi vendicauit.

Fundauit ad Iselsteynū, Anno Mille-¹³⁹⁴ fimo Trecentesimo Nonagesimo quarto, Religiosis Viris Ordinis D. Bernardi, Monasterium.

Bellorum vsu egregiè exercitatus, celeberrimis illis, Adelberti Hollandiæ Principis, eiusque filij Guilielmi Osteruandiæ Reguli, in Frisios Orientales (sæpè victos sæpeque rebelles) expeditionibus, inter Duces commemoratus præcipuos.

Paçto matrimonij vinçtus Iolendæ filiæ Comitis Lininghem ad Rhenum; tulit, Ioannem Imperij Egmondani heredem, & Guilielmum Iselsteyni Dominum.

Anno Millesimo Quadringëtesimo¹⁴⁰⁹ Nono, circa Calendas Aprilis Iselsteyni terræ redditus.

GVI.

GVILIELMVS, ARNOLDI PRI-
MI, FILIVS IVNIOR;

Iselsteyni Dominus; Duxit Annam
Henninam, filiam Iacobi Boffui Do-
mini, Iacobi Borsaliensis viduā. Exces-
sit eodem quo Frater anno, Millesimo
Quadringentesimo Quinquagesimo
primo, pridie Calen. Ianuarij. Prolem
nullam legitimam, sed Nothum, Ar-
noldum, Equestris Ordinis, Castri
Woerdeni Præfectum, reliquit; cessit-
que Iselsteynēsis Dominatus, Guiliel-
mo iuniori filio Ioannis fratris.

p. Meimint.
p. Boffui.
p. Borsaliensis.

Ar. Castri
Woerdeni
Præfectus.

Sepultus Iselsteyni in D. Mariæ Sa-
crario; Coniunx Hennina, Anno Mil-
lesimo Quadringentesimo Sexagesimo
primo, Grauenhagæ in Templo Do-
minicanorum, vbi Borsaliensium Sa-
cellum.

.XX.

.1409.

.1451.

.42.

IOANNES SECVNDVS, Arnoldi
Filius; Bellator eximius, ab argen-
teis è balteo quoties congregiendum

Tan niet de
bellen.

F 2

erat

p. Mckel.

erat dependētibus cymbalis, agnomē adeptus. *In matrimonio Mariae Ioannis Arquelij Filiae; genuit. Anno Millesimo* ¹⁴¹⁰ *Quadringentesimo decimo, Arnoldū Gel-driae Zutphaniaeq; Regulū; Item Anno Millesimo Quadringentesimo Duodecimo,* ¹⁴¹² *Guilielmum Egmōda & Iselsteyni Domi-num; Aliunde nec legitimè; Arnoldum, Catarinam & Iolendam.*

Discordia
inter Hol-
landiæ Prin-
cipē, &
Io. Arque-
lium.

Io. E. Hollā-
diæ Regulo
inuisus.

Periculum
cius.

Antistes O-
quenbergius
causam pro-
sequitur cō-
tra Dynastas.

Grauis iam ab Anno Millesimo Quadringentesimo primo, inter Ioan-nem Arquelium, & Adelbertum Hol-landiæ Principem, hoc tempore non-dum extincta, exarserat maximoque bello aucta erat discordia. Quamobrē Guilielmo Adelberti filio Hollandiæ item regulo, multas ob causas semper inuisus (vt qui Socero Arqueliæque genti deuinctus) in summum corporis omniumque bonorum tandem venit discrimen. Antistes enim Gerardus Oquenbergius, sicut Weentius, quem miserè profligatum atque extinctum, sequutus est, causam illam inuetera-tam cōtra Dynastas, Anno Millesimo ¹⁴¹³ *Quadringētesimo Vndecimo, Scono-
uia*

uiæ in Procerum conuentu prosequēs; Sconouix in Procerum conuentu.
 ampla oblata occasione, obtinuit vt Guil. Hol. Princeps litē decidit.
 controuersia summa Guilielmi Principis decideretur arbitrio. Id tale erat.

WILHELMVS miseratione diuina Comes Diploma donationis, Guilielmi Hol. Principis.
 Palatinus circa Rhenum, Dux in Bauaria, Comes Hannonie, Hollandia, Zelandia, & Dominus Frisie. Notum facimus vniuersis, quod longo tempore discordia fuerunt, inter Monasteriū S. Adelberti in Hecmunda ex una parte, & Ioannem Dominum Egmondensem & suos progenitores ex altera, ratione alta & bassa iurisdictionis, nec non diuersarum possessionum, & seruutuum tam realium quam personalium villa Egmondensis, infra terminos vulgariter dictos Aremersweet & Winnemersweet; de quibus discordijs in nostram personam tāquam arbitratorem, amba partes copromiserunt; Ideo matura deliberatione prehabita, in Christi nomine taliter pronunciamus, arbitramur, quod de cetero, predicta partes seinuabunt, & pacificata erunt, in articulis infrascriptis.

In primis licet in literis Progenitorum nostrorū pia recordationis, qui fuerunt principales patroni dicti Monasterij clarē cōtineatur, quod omnes & singula possessiones culta & inculta pleno iure ad dictum Monasterium pertineāt, infra dictos terminos videlicet Aremersweet & Winnemersweet; attamen pro bono pacis in-

Mansus in
quo Castrum
Eg. perpetuo
à Monasterio
alienus.

dicamus & arbitramur, quod dictus Dominus
Egmondensis tenebit à dicto Monasterio here-
ditario iure Mansum illū, in quo Castrū suum
constructum est, in feudum, Ita quod ratione
successionis dictus mansus qui fuit versus orien-
tem usque ad primam aquam, nunquam ad
Monasterium deuoluetur.

2.

Vtraq; Iuris-
dictio Arem.
& Winne. in
beneficium
hereditariū
Dynastis
concessa.

Item tenebit dictus Dominus Egmondēsis à
Nobis & nostris successoribus, altam & bassam
iurisdictionem; infra dictos terminos Aremers-
sweet & Winnemerssweet in feudum heredita-
rium, nullo unquam tempore ratione successio-
nis ad nos aut nostros successores reuersurum.

3.

Villicus intra
Aremet. &
Winnemer.
constituendus
ab Antistite.

Officium
Villici.

Item Abbas qui pro tempore fuerit, ponet
infra dictos terminos Aremerssweet & Winne-
merssweet, villicum suum vulgariter dictum
Meper/ regētem nomine dicti Monasterij vil-
licationem in illos qui de iure vel consuetudine
antiqua sua denegāt seruitia Monasterio exhi-
bere, siue in piscibus marinis, siue in curribus in-
fra Wijck Alcmariam & Hargam, vehendo
omnia & singula, quæ Abbati Conuentui seu
Monachis expediunt; Faciet etiam iustitiam
Monasterio de suis debitoribus; Iudicabit etiā
inter agros & agros, inter domos & domos,
quandocunque contigerit vicinos inter se de ta-
libus disceptare seu litigare; Habebit etiam cu-
ram pascuorum vulgariter Scutten/ & coget
Vicinos ad omnia alia seruitia, quæ ab antiquo
consueuerunt Monasterio exhibere: Scultet us
autem

autem cum Villico examinabit vias publicas & aqueductus, & eos in bono statu facient conservari.

Viz publicæ
& aqueductus à Villico
& Prætoribus
lustrandi.

Item omnes servitores Monasterij, qui in eius sunt quotidianis expensis, erunt in omnibus exempti & liberi à Domino Egmondensi, sed si forefacerent in Villa, illud emendaretur per Dominum Egmondensem absque captione Personarum, dummodo non fuerint fideiussores de satisfaciendo. Item infra muros Monasterij & infra portas Hospitalis Dominus Egmondensis nullam potestatem habebit in illos qui ibi forefecerint vel morantur, nisi Abbas qui pro tempore fuerit innocauerit auxilium Domini Egmondensis. Et Dominus Egmondensis non coget proprios ministeriales Sancti Adalberti, ad servitia sua, nec exactionabit eos nisi forefecerint, & iustitia exigente de hoc fuerint convicti, vel nisi Dominus Egmondensis, aliquem Filiarum vel Filiarum suarum coniugio copularet, vel quod novus Dominus Egmondensis de novo in Dominio reciperetur, Et tunc dicti proprii ministeriales Sancti Adalberti equaliter solvent cum Alijs qui sunt liberi.

4.
Dynastis nullum imperium in Monasterio additos.
Ni in eius iurisdictione deliquerint.

Item Dominus Egmondensis nunquam succedet in hereditate bastardis qui fuerunt proprii ministeriales Sancti Adalberti, sed Monasterium succedet eis, quia sunt proprii homines dicti Monasterij.

Vel, si liberos suos in matrimonio collocaverit.
Aut novus inauguraretur Dynastes.

Item Dominus Egmondensis habebit usum

6.

Terralltoral-
lis in vsus
Dynastarum
cedit;
L. Bacchem.

terrarum incultarū vulgariter dictarū Dupu-
landt/ à Mansu suo vsque ad principium de
Bacchem pro nutriendis cuniculis, sed non lo-
cabit illas alicui, nec ponet custodem vulgariter
Schutter in eisdem terris, nec intromittet se de
aliqua proprietate dictarum terrarum, sed ha-
bebit simplicem vsus pro cuniculis nutriendis,
ut dictum est supra. Sed Abbas prædictus, ha-
bet proprietatem illarum terrarum, & potesta-
tem locandi quibus, & quando voluerit; Et in
recompensam dicti vsus, Dominus Egmondensis
tradet annuatim ad vsus Abbatis & Con-

Vnde, qua-
dringēti Cu-
niculi Mona-
sticio dandi.

uentus Hæmundensis infra festum omnium
Sanctorum & Carnis primum, tot cuniculos &
rotiens non excoriatos sed cum pellibus, quod &
quotiens nuncius Monasterij petierit, vsque ad
summam ducentorum parium cuniculorum per-
petuis temporibus duraturam.

Reſtor Scho-
la ab Anti-
ſtite confi-
tuendus.

7. Item Abbas prædictus, qui pro tempore fue-
rit, & nullus alius, ponet Rectorem Scholaſti-
corum; Nam Scholaſtici deſeruiunt Eccleſia,
& collatio Eccleſia pertinet ad Abbatem.

Deeruael-
truden laut.

8. Item Dominus Egmondensis habebit titulo
locationis emphiteotica à dicto Monasterio,
terram dictā Deeruaeltruden laut/ annuatim
pro tribus libris & quindecim denarijs bonæ
moneta, hoc est Deeren gelt; Et quia solutio
dictæ pensionis, seu dictæ pensio reſtat ſoluenda
à quinquaginta quinq; annis, circa cuius ſum-
mam aſcendit ad centum ſexaginta octo libras,

octo

octo solidos & nouem denarios, dicta moneta, arbitramur quod dictus Dominus Egmondensis soluet Monasterio ipsam summam, in secundo Festo omnium Sanctorum proximè futuro; Annuam autem summam trium librarum & quindecim denariorum, soluet annuatim in festo omnium Sanctorum, vel infra quindenam sequentem.

Item Abbas predictus potest ponere Molendinum ad ventum ubi consuevit antiquitus stare, vel propè in suo solo; Et in illo molent omnes vicini Egmondenses vsque ad initium Vicinie illorum de Rijnegom, & non alibi; Et hoc fiet absque contradictione seu displicentia Domini Egmondensis vel suorum Successorum. Et consimili modo, alij extranei vicini molent ibi, quibus placuerit, absque offensa alicuius.

Itē adiudicamus Monasterio predicto, omnes & singulas possessiones iacētes in Berghermeer & circumuallatas ab aquis ipsius Meere id est, stagni, vocantur vulgariter Sliklandt; nam Monasterium predictum de illis possessionibus, nostri predecessoris Wilhelmi, pie memoria Comitis duodecimi, habet literas aperte & clarè sigillatas.

Item adiudicamus dicto Monasterio, illa decem & nouem gramina in Rijnegom situata, vulgo dicta Suptmade; quæ quondam Wilhelmus de Egmonda à dicto Monasterio titulo perpetuæ locationis, * & sub suo patenti * obtinuit.

F 5 sigillo

9.
Mola Antistitis ad vsus Egmondanorum.

10.
Slicklant in Berghermeer.

11.
Suptmade in Rijnegom

sigillo iterum dicto Monasterio renuntiavit. Nisi dictus Dominus Egmondensis cum melioribus literis seu documentis probare potuerit, dicta gramina ad ipsum pertinere.

12.

Decima in
feudum pos-
sessæ.

Item dictus Dominus Egmondensis tenebit à dicto Monasterio in feudo omnes illas decimas, quas antecessores sui à dicto Monasterio tenuerunt, dummodo probare potuerit per legitimas literas, antecessores suos aliquas decimas in feudum à dicto Monasterio tenuisse, & secundum tenorem dictarum literarum eas de cetero tenebit.

13.

Telonij &
Maleficij
fructus æque
diuidendi.

Item dicti Abbas & Dominus Egmondensis, telonium in Festo omnium Sanctorum, & omne forefactum seu maleficium tunc perpetratum aequaliter diuident.

14.

Iniuria omittenda & aucta utrinque.

Item dictus Dominus Egmondensis aut Successores, nunquam inferent nocumentum consilio vel facto, dicto Monasterio in suis Iuribus vel rebus, Nec nocere volentibus assistent, sed potius resistent, & se mutuo iuuabunt, sicut Dominus feudi & Vassallus seinnicem iuuare tenentur. Et Dominus Egmondensis aut Successores sui non facient noua statuta, noua præcepta, aut nouas adinventiones, in præiudicium Abbatis aut Monasterij Hæmundenfis.

Pœna violæ-
tis decreta.

Et si aliquis partium prædictarum violaret hanc pronuntiationem totam vel in aliqua sui parte, ille violans caderet in panam mille aureorum Scudatorum, moneta Regis Francie, totiens

tiens quotiens contraierit, nobis seu successoribus nostris applicandorum. Nihilominus maneret hac prasens pronuntiatio nostra. Et si ista dicta partes in aliquo dubitarent, de intellectu huius pronuntiationis, hoc reservamus nostra declarationi. In cuius rei veritatem, Sigillum nostrum impressimus huic litera. Datū Schoenhavia, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Undecimo, tertia die Mensis Octobris.

Dubia arbitrio Principis solucnda.

Schoenhavia,

Acerbè hæc ferens Ioannes, compressum aliquādiu animum, paulatim prodere, ipsumque Arbitrum Principem passim traducere, & Anno Millesimo Quadringentesimo Decimosexto, in Summo Hollandiæ Procerum consilio grauitè à Principe accusatus, Decisionem, vt non suo æquè atque Antistitis consensu factam, palam constanterque reijcere, nec non occultas inter conspirationes acceptam iniuriam exaggerare.

Io. Eg. exacerbatus in Principem ob præmissa.

Quamobrem fusius multò accusatus, læpeque citatus, potentiam Principis, animumque Hollandicę Nobilitatis æmulum prorsus suspectans, socio Henrico Rietuicio, cum ducentis militibus Iselsteynum ad Matrem Fratrumque

Principem suspectans abie Iselsteynum.

p. Rietwijck

que se recepit, liberâq; constanter vsus
 Proscribitur. contumacia, proscriptus omniq; im-
 perio priuatus, à Principis ditione ubi-
 que exulare compellitur. Iselsteynum-
 que per legatos primum, ac iusto tan-
 dem ab ipso Principe tentatum exer-
 citu, (Iacobo Gaesbequio, Huberto
 Culenburgio, & Ioanne Vianio, Eg-
 mondanis affinitate proximè coniu-
 ctis, interuenientibus) his quoque pa-
 ctis Guilielmo Principi, est traditum.
 Deditur. Ioannes Egmondæ Dynasta, & Gui-
 lielmus Iselsteyni Dominus, cum Ma-
 tre Iolenda, ex Arce Oppidóque, om-
 nibus ibidem saluis facultatibus, exce-
 derent. Hollandiam, Zelandiamq; in-
 uito Principe nunquam repeterent.
 Guilielmo Iselsteyni Domino, duo
 Milliaveterû Scutorû, Ioanni Scexcē-
 tæ Franciæ Coronæ, Matri Octingētæ
 eiusdem pretij, à Principe eiusque hæ-
 redibus, quotannis censu perpetuo
 soluerentur.
 Sed his neglectis Guilielmus Eg-
 mondanus insequēti Anno Millesimo
 Quadringentesimo. Decimoseptimo,
 cum

Iselsteynum
 à Principe
 obsidetur.

p. Gaesbeek
 p. Culenburg
 p. Vianio.

Deditur.

Deditio-
 nis
 pacta.

Iselsteynū ab
 Egmondanis
 recuperatur.

cc

1417

cum

cum vita concesserat Princeps, nō mediocri clam collecta manu, & Amicis intra mœnia agentibus fretus, nocte-
que adiutus, primum in Oppidum tan-
demque in Arcem, hæreditariæ domi-
nationis sedem, cum Ioāne Fratre rur-
sum inuasit.

Vnde postquam Valrauius Brede-
rodæ Dominus, & Ioannes Montfor-
diensis, Iacobæ Principi tum in Han-
nonia agenti egregiè fideles, Ultraie-
ctinos & Amersfordios educētes, Ioā-
nes Bauarus Pontificatu Leodiensi nu-
per defunctus, armatis cohortibus è
Goylādia accelerās, propèque omnes
Hollandiæ Ciuitates, concurrētes, Isel-
steynum & Egmondanos, quinto &
decimo obsidionis die, Ioannis Hens-
bergij interuentu deditioe receperāt,
Fratresque ex pacto, cum aduenis atq;
proscriptis, saluis rebus rursus exiue-
rant, Ultraiectini Hollādix turissimum
propugnaculum, suisque finibus sem-
per infestum, à Iacoba volūtati eorum
relictum, muris portis ac turribus sta-
tim nudarunt; Arcem solo æquarunt.

Iterum dedi-
tur.

p. Brederode
p. Mont-
foerde.

I. Bauarus.

Egrediuntur
Egmondani.

Iselsteynum
cum Arce,
diruitur in-
cenditur.

Nec

Nec multo post, Templo Oppidanorum, Monasteriôque exceptis, non sine Hollandiæ Optimatium indignatione, reliquum quoque incendere eis permissum.

Ioannes Egmondanus, cum I. Bauaro confederatus.

Post hæc cū Guilielmo Fratre Guilielmôque Arquelio vnico vxoris Germano, summa rursus omnium potiûdorum bonorum expectatione, Ioanni Bauaro (agnatæ suæ Iacobæ imperium, administrationis nomine violenter affectanti, bellumque suscipienti) sanctissimo foedere iunctus, iterumque milite & ciuibus adiutus occultis, miserando quidem, sed Filijs suis non infelici euentu, Guilielmo Arquelio recuperauit Gorcomum. Mox enim cū pristinum atque auitum imperium sibi vendicabat Arquelius, & Egmôdani Alijque proscripti, secundis rebus animati, vallum, quatuorque mille ad pugnam intra moenia expeditis viris, Arci impressionem parabant, Iacobæ addicti trepidâtes, vndique in Arcem admissi, eorum conatibus constanter se obijcientes, tandêmque, Iacoba iusto cum exercitu

Gorcomum Arquelio recuperat.

Sed miserando euentu.

Temerè vallum & impressionem Arci parat.

exercitu adueniente, vno simul erumpentes impetu, Calēdis Decembribus ex inopinato in Ciuitatem inuaserunt; signisq̃ue collatis, memorabili cōgressi prælio, præter Valrauium Brederodæ Dominum, summū Imperatorē exercitus, paucos amiserunt. Occubuerūtq̃ue aduersi, Guilielmus Arquelius

Iacoba Gorcomum inuadit.

Valrauius Brederodius occumbit.

(Egmondanos relinquens hæredes) Egmondani, Cæsi Arquelij Heredes.

Ioannes Heruini Dominus; N. Domini Peterfhemii filius; Henricus Arquelius Nothus; N. Opburgi Comes; Otho Bureus; Splinterus Nienrodus Nothus; Otho Gellichemus; Otho Gemenius; Otho Hæftenus; Guilielmus Appeldornius; Alijque Nobiles siue Ignobiles Mille. Capti; N. Vernenburgi Comes; N. Comes Holburgi; Alardus Bureus; Henricus Homoeus; N. Milendoncæ Dominus; N. Heinsbergi Comes; N. Poderoyjæ Dominus; N. Waldorpæ Tutor; N. Batenburgi Domini filius; Theodoricus Liēdanus; Guilielmus Isēdornius; Guilielmus & Raso Ordingeni, fratres; Theodoricus Hemenus; N. Domini

Cæsi Gorcomi.

p. Herwine.

p. Peterfheim.

p. Arkel.

p. Opburg.

p. Buren.

p. Nienrode.

p. Gellichem.

p. Gemen.

p. Hæften.

p. Appeldor.

Capti Gorcomi.

p. Vernenburg.

p. Holburg.

p. Buren.

p. Homoeus.

p. Milendonck.

p. Heinsberg.

p. Poderoyjæ.

p. Waldorp.

p. Batenburg.

p. Liēden.

p. Isēdorn.

p. Ordingen.

p. Hemen.

Orslotæ

p. Orslot.
p. Egmond
p. Buren.
p. Haren.
p. Oren.
p. Craenhem
p. Harlact.

Ioannes Egmondanus captus, Egmondam remittitur.

Orslotæ filius; Arnoldus Egmondanus; Otho Fuereus Equestris Ordinis; Ioannes Heterenus, Ioannes Oyen; Arnoldus Craenhemius; Arnoldus Harlarensis, Ordinis Equestris, & Alij plus Mille Clari siue Obscuri. inter quos Egmondæ Dynasta Ioannes, aliquamdiu Ultraiecti seruatus, mox Egmondam remissus est.

Cap. 70.
Animatur in Antistitē & Monachos.

Periculū Gerardij Ockenbergh Antistitis.

Antistes cū Familiaribus ab Ultraiectum.

Monasterij Quæstorem Dynastā additum remouet.

Inde Ioanni Bauaro à Consilijs, iterū *se animauit erga Abbatē & Conuentū Egmondensem* (ait Auctor Annalium) *capitali q̃ odio Dominum Abbatem & suos fautores persequitur, in tantum quod Gerardus de Ockenbergh Abbas pramonitus fuit, quod nisi à Monasterio Hecmundensi recederet, per fautores Domini Ioannis de Egmonda interficiendus esset. Porro ne tantum malum eueniret, dictus Dominus Abbas recessit in vigilia Philippi & Jacobi Apostolorum, Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Decimonono. Et cum eo etiam recesserūt quamplures sui familiares, & transtulerunt se cum prædicto Abbate ad ciuitatem Traiectensem, ut ibi tutè absque periculo residerēt. Igitur post hæc cum Gerardus præfatus absens esset, & malum regimen Ioannis Bartholomei Monachi reddituarij prædicti Monasterij fautoris Domini Egmondensis, à narrantibus percepisset, deposuit eundem Dominum*

minum Ioānem Bartholomei ab officio suo pra-
 dicto, & ordinauit Dominum Ioannem Alewi-
 ni Priorem praedicti Monasterij in reddituariū
 eiusdem Monasterij. Quibus gestis, in Anno
 1420 Domini Millesimo Quadringentesimo Vigesi-
 mo, venerunt ad vindicandum istud intuitu
 Ioannis de Egmonda, feria quinta post Pascha,
 Malhugo & quidam alius Troestgen dictus,
 cum sex socijs. Cumq; per modicum temporis,
 sub dolo in Monasterio tardaissent, atque cum
 Monachis potassent, exierunt de cameris Mo-
 nachorum, & profugauerunt duos famulos dicti
 Monasterij in fossatis. Vteriusque processerunt
 aduersus molendinum Monasterij explicantes
 vela in cursu suo, sperantes quod sic incendere-
 tur. Deinde rapuerunt vestimenta Portarij
 quae valuerunt viginti libras, & vendiderunt
 ea in Rijnnegom. Post hac in nocte sequēti scan-
 derant muros Monasterij, & intrantes poma-
 ria Monachorum, rapuerūt ex eis lectisternia,
 & quamplura alia bona. Deinde in nocte feria
 sexta sequentis, Malhugo praedictus & sui
 complices, per quandam fenestram Aule Ab-
 batiae cum malleis, cācellis ferreis destructis, in-
 trauerūt, Et mox in camera super Aulam Ab-
 batiae situatam accedentes armati, interfecerunt
 ibidem Portarium praefatum, à quo etiam ra-
 puerunt florenos Arnhemenses; Vteriusq; ad-
 huc vulnerauerunt duos Famulos, feceruntque
 tantum tumultum, ut omnes Monachi excitati

Alium con-
stituit.

Malhugo &
Troestgen
Monasteriū
turbant.
Cum Mona-
chis potant.

Monachorū
famulos pro-
fligant.
Molaz frustra
incendium
parant.
Vestes Porta-
cultodis duri-
piunt.

Res Mona-
chorum ra-
piunt.

Irrumpunt
in Aulam
Antistitis.

Porta custo-
dē occidunt.
Famulos
vulnerant.
Concurrunt
excitati Mo-
nachi.

accurrerent, & viderent quidnam ibi fieret,
 Quos cum Sathana satellites viderent, cum ni-
 mio impetu per ianuam camera prefata cum
 hastis versus Monachos trudentes, ex eis duos
 Sacerdotes Monachos, videlicet Dominum
 Walterum & Dominum Wilhelmum Symonis
 de Mathenes, graniter & enormiter vulnera-
 uerunt, alios profugantes super turrin, alios ad
 villam & nonnullos ad chorum. Et ibidem ex
 scrineis & cistis Abbatis violenter effractis cū
 eorum instrumentis plura bona & clenodia ra-
 puerunt. Similiter de eadem camera quandam
 infulam pretiosis gemmis ornatam, pulchra or-
 namenta, bonos libros, abstulerunt; Item tuni-
 cas, togas, pannum. Item ex alia camera eius-
 dem Abbatie ceperunt sexaginta paria lintea-
 mina, quinquaginta tria mensalia, sexaginta
 puluinaria, plures lectos, omnia vtēilia coqui-
 na; Et etiam omnia clenodia Prioris rapuerunt.
 Deinde cum fulgurantibus & tinnientibus gla-
 dijs accesserunt chorum, versus reliquias Sancti
 Adalberti, aestimantes ibidem Monachos la-
 titare; Cum ergo Malhugo scandere vellet ia-
 nuam resiliit de ianua, & cecidit super unum
 stantem post sua terga, habentem super s. apulas
 suas quoddam instrumentum bellicum, dictum
 een kupsel/ hic per casum Malhugonis cecidit
 cum predicto instrumento in cortinis summi al-
 taris, unde & cortina rumpebantur, Iterum
 Malhugo resurgens aperuit ianuam, & nemi-
 nem

Monachos
 petunt læ-
 dūt, fugant.

p. Mathes-
 nes.

Bona Anti-
 stitis & Mo-
 nasterij diri-
 piunt.

Distinctis gla-
 dijs Mona-
 chos querūt,
 vel ipso in
 Templo.

Malhugo Mo-
 nachos non
 inueniens,
 discedit.

*nem inueniens recessit à Monasterio sapedito,
diuinum iudicium expectaturus.*

Interim Egmondæ Dynastes in Bauari expeditionibus vbique præcipuus, vt in Vltraiectinos qui secundo Iselsteynum incenderant, immane quoddam acerbissimumque habebat odiū, ipso hoc Anno Millesimo Quadringentesimo Vigesimo, post Bauaro à Philippo Wassenaro deditas Leydas, quamcunque in propria vsque saluum stipulatos egressum, VVoerdā inter & Vltraiectum, gregatim nulloque ordine incedentes, ex insidijs à tergo adorsus, moxque in fugam conuersos, cruentissima strage intercepti, & veluti vindicta impulsus insatiabili, palantes aut profugos alios, ad portas vsque Vltraiectinas prosequutus est.

Sub idem tempus Reinoldo Geldrensi Principi contra Fredericum Blanquenhenum Pontificem Vltraiectensem auxiliaris, postquam Vltraiectini Barneuedam, Nikercam, Schuyram, Puttam, Voerthusam, Erme-
lam,

Io. Eg. affiduus in Bauari expeditionibus,

Odioque in Vltraiectinos flagrans,

Post Leydas Bauaro deditas,

Woerden. Utrecht.

Eos cedit.

Io. Eg. Geldrix Principi auxiliaris. Ob Geldrix Pagos incensos.

l. 2. Barneuedam.
l. Nikercke.
l. Schuyze.
l. Putten.
l. Voerthusam.

1. Ennel.
1. Ede.
1. Redichem.
1. Rosendacl.
1. Welpe.

lam, Edam, Redichemum, Rosenda-
lam (Castro seruato) & Velpam non
procul Arnhemio incenderant, am-
plumque Geldriæ tractum flâma fer-
roque depopulati, cum prædis atque
captiuis Ultraiectum redierant; Mox
cum Iacobo Gaef bequio, & Huberto
Culenburgio, Houtenum, Loericam,
Amerongam, ac pene omnes inferio-
ris agri Ultraiectensis Pagos liberè di-
ripiens atque inflammans, non modo
incendia incendijs, sed & prædas præ-
dis, captiuos captiuis, quoad potuit,
vindex æquauit.

p. Gaeßbeek
p. Culenburg.
1. Houten.
1. Loerick.
1. Amerong.
ghen.
Ultraiectinos
incendijs, &
direptioni-
bus vexat.

Maria Vxor
Ioannis Eg-
mōdani, hæ-
res Reynoldi
Geldriæ Prin-
cipis.

Anno Milleſimo Quadringēteſimo ¹⁴²³
Vigefimotertio, cum Reinoldus Iulia-
ci Geldriæ & Zutphanix Princeps, in
Velua morte obierat repentina; Maria
Arquelia, Ioannis Dynastæ Egmon-
dani coniunx, & Sororis Reinoldi filia,
Reinoldoque (propinquieribus extin-
ctis) iure & sanguine affinitatis proxi-
ma (Zutphanix tantum censu, Viduæ,
ad vitam testamento cedente) omni
Eius imperio Egmodanos amplissimè
auxit. per Eam enim Arnoldus filius
Impe²

Maria Reinol-
di vidua, obiit
Anno 1426.
quo Arnoldus
Egmondanus
solemni more
inauguratus est.

Imperatorum Geldriæ Iuliaci & Zutphaniæ factus ex asse hæres, per Filium Maritus Egmondæ Dynastes Ditiorum amplissimarum potentissimus factus est Administrator.

Magis hinc pressi Antistes & Sacerdotes; Oquenbergio enim Ultraiecti, Antistitis & Sacerdotum persequutio.

1424 Anno Millesimo Quadringentesimo Vigesimo quarto, morte absumpto, Guilielmus Mathenesius in locū eius electus, dum magno persecutionis metu, cum Hérico Houteno Priore Monasterij, & Priuilegijs omnibus Ultraiectum petit, procurante Dynasta, à Gifberto Mudeno alijsque, omnibus cum p. Houten. rebus & comitatu est interceptus, arctissimaque simul Rosendalæ Geldriæ Rosendalæ seruatur. Castro inclusus custodia, multis integrum ferè trimèstre cū Socijs affectus est pænis atque incommodis; Inde Famulis prætio quoque redemptis, postquam Infula cæterisque solennibus de more ornatus est & cōsecratus, Consecratur. rursum discessit; atque ad Annum Millesimum Quadringentesimum Trigesimum septimum, iram vimque expertus Dyna-

A Monasterio se continet.

Philip. Bur. conditiones pacis tentat inter Dynastam & Antistitem.

Petitur Pöt. Max. confirmatio.

stæ, à Monasterio, grauissimis passim sparsis quærelis, sese cōtinuit; Illis motus Philippus Burgundus Hollandiæ Princeps, dum varias tentat conditiones pacis, Placuit vel Sacerdotibus aliquot reclamantibus, Conditiones nondū planè conceptas, sed suo aliorumue interim arbitrio moderandas, Pontificis Maximi autoritate confirmari. Qui facilè persuasus, Antistiti Præmonstratensi Middelburgi, his literis vices suas strictè mandat.

EVGENIVS EPISCOPVS SERVVS
SERVORVM DEI, *Dilecto Filio Abbati Monasterij Middelburgensis Traiectensis Diocesis, Salutem & Apostolicam benedictionem. Ad exequendum pastoralis officij debitum, studijs intendentes assiduis circa Monasteriorum aliorumq. piorum locorum, & eorundem nec non & aliarum nobis & Apostolicæ Sedi deuotarum personarum statum salubriter dirigendum, nostra cōsiderationis aciem solerter extendimus, & per quæ possit illorum dispendijs obuiari, statusq. reddatur tranquillus ipse, media libenter amplectimur, & ea quæ propterea gesta comperimus, vt potioribus fulciantur adminiculis, dum à Nobis petitur, Apostolico disponimus munimine roborari. Sanè pro parte dilectorum filiorum Abbatis & Conuentus Monasterij*

*naſterij Sancti Adalberti, loci ad Romanam
 Eccleſiam nullo medio pertinētis, ordinis S. Be-
 nedicti, ac Nobilis Viri Joannis de Egmonda
 Militis Traiectenſis Dioceſis, Nobis nuper
 exhibita petitio continebat; Quod olim ipſi fre-
 quenti libramine recensentes; quod inter Abba-
 tem & Conuētum prædictos ac ſuos inibi præde-
 ceſſores ex una, nec non Militem præſatum &
 eius progenitores ex altera partibus, ſuper Do-
 minio temporali ac territorio dicti loci, Necnon
 quibuſdam alijs terris, bonis, libertatibus, ſu-
 perioritatibus, ſubiectionibus, ſeruitutibus, iuri-
 bus atq; rebus, & illorum occasione, multis an-
 norum curriculis, grauiffimæ diſſenſiones & diſ-
 cordia vignerunt, & propterea partes ipſæ di-
 ctumque Monaſterium (quod à Dilecti filij
 Nobilis Viri Philippi Ducis Burgondia pro-
 genitoribus, Hollandia Comitibus ſolenniter do-
 tatum fuerat) damna plurima pertulerant, Et
 niſi deſuper celeris acceptaretur via promiſſio-
 nis, ipſum Monaſterium magna deſolationis
 periculo ſubiaceret, accipientes Abbas & Cō-
 uentus nec non Miles prædicti diſſenſionibus
 & diſcordijs huiusmodi finem quantotius im-
 poni, ſuper præmiſſis omnibus in eundē Ducem
 ſub certa forma compromittere curarunt; Ei per
 ſe vel alium deſuper ubicunq; locorum de alto
 & baſſo, nec non in toto & parte ſtando vel ſe-
 dēdo, etiam iuris ordine prætermiſſo ſententiā di-
 arbitrandi & laudandi concedētes poteſtatem,*

& permittentes ipsius inde sententiam arbitra-
 lem siue laudum ratificationē enulgare & im-
 mobiliter observare; nec non appellationi reclama-
 tioni & ad arbitrium boni viri reductioni,
 ac cuicunque iuri aduersus sententiam siue lan-
 dem huiusmodi penitus renunciarunt. Postmo-
 dum verò prædictus Dux ipso compromisso in se
 sponte suscepto arbitralem super his in earundē
 tunc præsentia partium sententiam promulga-
 uit, quam Abbas, Conuentus, & Milites prædi-
 cti, &c. suis inde sigillis appensis efficaciter ap-
 probarunt, ut qua in utilitatem dicti Mona-
 sterij cedere dinoscuntur evidentem. Quare pro
 parte Abbatis & Conuentus ac Militis eorun-
 dē, Nobis fuit humiliter supplicatū, ut huius-
 modi sententie pro illius subsistentia firmiori, ro-
 bur Apostolica confirmationis adijcere, & alias
 super his oportunè providere de benignitate A-
 postolica dignaremur. Nos igitur qui de præ-
 missis certam notitiam non habemus, huiusmodi
 supplicationibus inclinati, discretioni tue per
 Apostolica scripta mandamus, quatenus super
 præmissis omnibus & singulis, auctoritate no-
 stra te diligenter informes, Et si per informatio-
 nem huiusmodi ita esse inueneris (super qua
 conscientiam tuam oneramus) sententiam præ-
 dictam & quacunque inde secuta auctoritate
 Apostolica approbes & confirmes, supplendo
 omnes defectus, si qui forsitan interuenerint in
 eisdem; Et insuper sententiam præfatam & illius
 effe-

effectum facias à singulis quos contigerit, per censuram ecclesiasticam & alia oportuna iuris remedia firmiter obseruari. Contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, non obstantibus constitutionibus Apostolicis, ac Monasterij & ordinis predictorum iuramento confirmationis, Apostolica vel quauis alia firmitate roboratis statutis vel consuetudinibus ceterisque contrariis quibuscunque; aut si Abbati Conuentui & Militi prefatis vel quibusuis alijs communiter vel diuissim à Sede Apostolica sit indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam & expressam de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Datum Ferrarie, Anno in-

1437 carnationis Dominica, Millesimo Quadringentesimo Trigesimo septimo, Quintodecimo Calendas Aprilis, Pontificatus nostri Anno Octauo.

Quibus acceptis, Philippus amplissimo hoc dato Diplomate, Sequester causam definiijt.

PHILIPPVS MISERATIONE DIVINA DVX BVRGVNDIÆ, Lotharingie, Brabantia, Limburgia, Comes Flandrie, Arthesij, Burgundia, Palatinus Hannonie, Hollandia, Zelandia, & Namurcensis; Marcgrauis Sancti Imperij; Dominus Frisia, de Salinis, & Malinis.

Notum facimus vniuersis, Quod multis annis discordia & inimicitia fuerunt, inter Reuerendum in Christo Patrem Abbatem & Conuentum Hæmundensem ex una parte, & Dominum Egmondensem & suos Vicinos Egmondenses ex altera parte, qui nunc sunt & pro tēpore fuerunt, unde multa inquietudines, homicidia, & multiplices malitia excreuerunt; Et ut illa malitia tollerentur atque radicitus euellerentur, multi tractatus obseruati sunt ab amicis utrarumq; partium, & tandem ad hoc in fine deductum est, Quod Reuerendus in Christo Pater Wilhelmus de Mathenes Abbas Hæmundensis, Iacobus Eelman Prior, Helias de Alckmade, conuentuales Hæmundenses, auctoritatē habentes ex parte totius conuentus Hæmundensis ex una parte, & Dominus Egmondensis cum suis amicis ex parte sua & suorum vicinorum ex altera parte, venerunt ad Hagam Comitum in Camerā consulatus, in presentia fidelis Nostrī Domini de Santes, & aliorum Consulum Hollandiæ, & cum eorum libera voluntate, pro asssecuratione suarum consciētiarum ex utraq; parte, ad vitandum omnia mala quæ adhuc inter eos possent oriri, de omnibus discordijs & inimicijs inter eos usq; in presentem diem habitis, integraliter submiserunt se Nobis & Consiliarijs nostris, seu in absentia Nostra, Fideli Nostro, Domino de Santes, cum prædictis Nostris Consiliarijs, quicquid abdicauerint separauerint

p. Mathenes.
p. Eelman.
p. Alckmade

Io. Eg. cū ad-
uocarijs co-
ram summo
Hollandiæ
Magistratu
comparet.
p. Santes.

Submittūt se
iudicio Phi-
lippi & Con-
siliariorum
Hollandiæ.

tauerint in arbitrando, sub pœna amissionis Pœna Violantis Sententiam.
 Quatuor Milium coronarum argenti, ex parte
 violentis hanc nostram pronunciationem; pro
 media parte applicandarum pro nobis, & alteri
 parti scilicet obseruanti nostram pronunciationem
 pro medietate pro alia applicandarum. De
 qua compromissione confecta sunt litera sigillata
 & instrumenta auctentica ex utraque parte,
 quas ipsæ partes apud se habent. Et ut de cetero
 Reuerendus in Christo Pater Abbas & Con-
 uentus Hæmundensis in tranquillitate pacis
 possint viuere, ideo per fidelem nostrum, Domi-
 num de Santhes, & alios nostros Consules in
 quibus amba partes cõpromiserunt, omnes cau-
 se benè sunt perspecta & visitata, & partes ad
 longum audita de omnibus dicendis vel preten-
 dendis, & propterea eorum arbitratio est in se-
 quenti forma.

Sententia Phi-
 lippi & Con-
 siliatorum
 Hollandiæ.

In primis arbitratum est, Quod Dominus
 Egmondensis, bona sua & Dominium suum de
 Egmonda, in feudum accipiet à Monasterio
 Hæmundensi in omni forma sua, sicut à Comi-
 tatu nostro Hollandiensi obtinuit secundum te-
 norem suarum literarum, cum Aduocatia eius-
 dem Monasterij, scilicet quod ipse Defensor &
 protector erit secundum suam possibilitatem in
 omnibus in quibus requisitus fuerit & nō aliter.
 Et idcirco pro augmentatione sui feudi tenebit
 & habebit à iam dicto Monasterio in feudum
 ministeria curruum in ex Rijnegom, & etiam
 omnia

1.

Bona Egmon-
 dana lure be-
 neficiali pos-
 sidentia.

Dynasta Mo-
 nasterij Adu-
 uocatus.

2.

Ministeria
 Reinego-
 miorum Dy-
 nastæ debita.

Bona emphiteotica tam Egmondæ quam Reinegem, Dynastæ cedunt.

3.

omnia alia ministeria quæ villani de Rijnegom Monasterio sepedicto exhibere consueverunt, cum alijs bonis dictis landtwinninghen/ hereditates cum omnibus bonis emphiteoticis tam in Egmonda quam in Rijnegom, hoc est tales redditus quales positi sunt super domos traditas cum locatione pipera, caponibus, pullis gallinarum, ouis, scutellis, & montgelt; Saluo quod de domibus, de arcis Monasterij, seu eius hospitali, pertinentibus, quas ipsi annuatim consueverunt locare pro certo precio, Dominus Egmondensis nihil habebit, sed manebunt in libertate eiusdem Monasterij, super quas nunquam fuerunt locationes emphiteotica seu pactiones prescriptæ;

4.

Hillegemenses, decimæ Monasterio soluendæ. Item alia. p. Scotam.

Et tunc iterum in recompensam Dominus Egmondensis resignabit Monasterio decimas in Hillegom, Et insuper adhuc tales decimas, quales antè Dominium Egmondense deuolutæ sunt ex parte matertera Isbrandi de Scotam apud Lijs, dabit etiam prædicto Monasterio integraliter, seclusis omni fraude & dolo, magnas & paruas.

5.

Egmondani à ministerijs curruū Monasterio exhibitis, deinceps liberi.

Cæterum ex quo Monasterium Hacmundense longo tempore in Villa Egmondensi habuit decem & octo cum dimidio ministeria carruum; ut omnia sopiantur, & ad bonum pacis singula deducantur, & in posterum discordiæ nequaquam inde oriantur, prædicti Villani de Egmonda erunt de cætero liberi ab hac seruitute, Sed pro redemptione illius seruitij dabunt Monasterio Hacmundensi singulis annis per-

petuos

petuos redditus, hoc est pro quolibet seruitio v-
nius currus summam quatuor Coronarum Frā-
cie aurea moneta, de quibus due corona erunt
in valore vnius anrei Nobilis anglicani, in pō-
dere habētis quatuor anglicanos & dimidium.

Pecunia pro
curribus
Monasterio
soluenda.
Croonghelt.

Et solutio ista fiet, infra quatuor dies Natiui-
tatis Domini, scilicet Innocentum, omni anno.

Solutionis
tempus.

Et in casu quo aliquis infra dictos dies sue pra-
dictum terminum, non soluerit cū moneta pra-
scripta, vel eius valore cum alijs denarijs bona
moneta currētibus, ad plenam solutionem, tunc
ad Abbatem & Conuentum Hæmundensem,
terra super quas ex antiquo predicta ministeria
constituta fuerāt liberè deuoluentur, de quibus
tunc Abbas & Conuētus poterunt ad placitum
disponere sicut ipsis placuerit. Præterea omnes

Pœna non
soluentium.

Domos terras & areas quas Monasterium &
suum hospitale habēt situatas infra dominium
Egmordense, quæ locata nunquam fuerunt lo-
catione emphiteotica, id est, op̄erfhyer singulis
annis consueverunt locari pro certo precio ad
placitum, illa manebunt ipsis libera perpetuali-
ter cum suis decimis magnis & paruis quas ha-
bent infra dominium Egmordense; Et illas do-
mos & areas & terras infra annum sequentem,
in literis & instrumentis inde conficiendis, no-
minabunt & describent quāta sint & ubi situa-
ta sint. Et illa prænominata bona cum alijs eo-
rum mobilibus bonis, quæ nunc possident vel in
posterum possidebunt, non subiacebunt iudicio
secu-

6.
Bona abem-
phiteosi libe-
ra, Mona-
sterio relin-
quantur.

Eorundem &
Decimæ.

Eadem à Iu-
dicio sæcu-
lari libera.

secularium Iudicum, sed manebunt libera ab omnibus expensis exactiōibus & contributiōibus Domini Egmondēsis, & ab omnibus alijs expēsis quouis colore exquisitis, exceptis expēsis aggerum, aqueductuum, & obstruccionum, hoc est Dijkken/Slupsen/Dammen; In quibus secundum quantitatem terrarum suarum facient secundum antiquā consuetudinem, sicut moris est in Hæcmondensi terra. Sanè quascū-

7.

Bona intra
limites Egmō-
danos, a fide-
libus Mona-
sterio deinceps
danda,
vendi debēt.

que possessiones quacunque bona idem Monasterium largitione siue oblatione fidelium Christi præstante Domino, in posterum poterit adipisci infra Dominium Egmondense, illas possessiones & illa bona Conuentus Hæcmondensis vendet infra annum subsequentem, & illas pecunias in alios vsus commutabit extra Dominium Egmondense, expendet aut retinebit sibi ad placitum; Et in casu quo ipsi vendere non vellent, tunc prædicta possessiones & prædicta bona, stabunt sub exactiōibus atque consuetudinibus illius Territorij. Item Abbas Hæc-

8.

Quæstor ab
Antistite,
constituen-
dus, pro cen-
sibus Egmō-
dz recipien-
dis.

mondensis & Conuentus ordinabunt unum bonum virum qui eorum debita infra Dominium Egmondense poterit vulgariter wotpanden / in winnen ende wtrecchten. Super quibus Dominus Egmondensis pro se & suis Successoribus permittet Monasterio in tali iure arras recipere per eundem bonum virum, sicut consuetudinis est recipere de suis redditibus, scilicet arras competētes pro secundo denario meliores.

Et

Et in casu quo aliquis resisteret, hoc esset sub pena vulgariter de hoochste boet illius territorij, ad usum Domini Egmondensis, dummodo debita illa fuerint notoria; Et nullus excipietur ab illa pena nisi de consensu Domini Abbatis. Et si post receptionem arra talis debitor Monasterio adhuc non satisfecerit de suis debitis, hoc potest manifestari Domino Egmondensi, seu suo Balino, vel eius Sculteto, aut eius reddituario, qui pro tempore fuerit. Et infra quindenam post manifestationem praefatam, talis debitor potest à Monasterio ad iudicium trahi spirituale, infra Comitatum Hollandiae, vel infra Diocesim Traiectensem, & ibidem terminari, nisi appellatio compelleret eum ad superiora consistoria. Caterum si aliquis subditorum Domini Egmondensis sub locatione annuali, aliquas terras emeret seu decimas à praedicto Monasterio in Dominio Domini Egmondensis, illi subiacerent cõsimili iudicio de talibus. Item Dominus Egmondensis & sui Successores de cetero persolvent Monasterio praedicto testamenta progenitorum suorum singulis annis, & ipsi Religiosi facient sua debita pro eis, in memorijs annalibus sicut tenentur. Sanè quilibet erit liber à Domino Egmondensi infra interiores muros Monasterij, & infra Monasterium, & de illis Dominus Egmondensis & sui Successores nequaquam se habebunt intromittere. Et in casu quo homicidium ibidem perpetraretur ab aliquo, qui non

Multa no-
lentiũ solue-
re census.

9.
Testamenta
ab Egmonda-
nis, Mona-
sterio facta,
soluenda
deinceps.

10.
Delinquẽtes
intra septa
Monasterij
aut Xenodo-
chij à quibus
puniendi?

mona-

Eadem à Iu-
dicio ſæcu-
lari libera.

ſecularium Iudicum, ſed manebunt libera ab omnibus expenſis exactionibus & contributionibus Domini Egmondēſis, & ab omnibus alijs expēſis quonvis colore exquisitis, exceptis expēſis aggerum, aquaductuum, & obſtructionum, hoc eſt Dijkhen/Sluſſen/Dammen; In quibus ſecundum quantitatem terrarum ſuarum facient ſecundum antiquā conſuetudinem, ſicut moris eſt in Hacmundenſi terra. Sanè quaſcū-

7.

Bona intra
limites Egmō-
danos, a fide-
libus Mona-
ſterio deinceps
danda,
vendi debēt.

que poſſeſſiones quacunque bona idem Monaſterium largitione ſive oblatione fidelium Chriſti præſtante Domino, in poſterum poterit adipiſci infra Dominium Egmondenſe, illas poſſeſſiones & illa bona Conuentus Hacmundenſis vendet infra annum ſub ſequentem, & illas pecunias in alios uſus commutabit extra Dominium Egmondenſe, expendet aut retinebit ſibi ad placitum; Et in caſu quo ipſi vendere non vellent, tunc prædictæ poſſeſſiones & prædicta bona, ſtabunt ſub exactionibus atque conſuetudinibus illius Territorij. Item Abbas Hac-

8.

Quæſtor ab
Antiftite,
conſtituen-
dus, pro cen-
ſibus Egmō-
dæ recipien-
dis.

mundenſis & Conuentus ordinabunt unum bonum virum qui eorum debita infra Dominium Egmondenſe poterit vulgariter wtpaunden / in winnen ende wtrecchten. Super quibus Dominus Egmondenſis pro ſe & ſuis Succelloribus permittet Monaſterio in tali iure arras recipere per eundem bonum virum, ſicut conſuetudinis eſt recipere de ſuis redditibus, ſcilicet arras competētes pro ſecundo denario meliores.

Et

Et in casu quo aliquis resisteret, hoc esset sub pena vulgariter de hoochste boet illius territorij, ad usum Domini Egmondensis, dummodo debita illa fuerint notoria; Et nullus excipietur ab illa pena nisi de consensu Domini Abbatis. Et si post receptionem arra talis debitor Monasterio adhuc non satisfecerit de suis debitis, hoc potest manifestari Domino Egmondensi, seu suo Balino, vel eius Sculteto, aut eius reddituario, qui pro tempore fuerit. Et infra quindenam post manifestationem praefatam, talis debitor potest à Monasterio ad iudicium trahi spirituale, infra Comitatum Hollandia, vel infra Diocesim Traiectensem, & ibidem terminari, nisi appellatio compelleret eum ad superiora consistoria. Caterum si aliquis subditorum Domini Egmondensis sub locatione annuali, aliquas terras emeret seu decimas à praedicto Monasterio in Dominio Domini Egmondensis, illi subiacerent cōsimili iudicio de talibus. Item Dominus Egmondensis & sui Successores de cetero persolvent Monasterio praedicto testamenta progenitorum suorum singulis annis, & ipsi Religiosi facient sua debita pro eis, in memorijs annalibus sicut tenentur. Sanè quilibet erit liber à Domino Egmondensi infra interiores muros Monasterij, & infra Monasterium, & de illis Dominus Egmondensis & sui Successores nequaquam se habebunt intromittere. Et in casu quo homicidium ibidem perpetraretur ab aliquo, qui non

mona-

Multa no-
lentiū solue-
re census.

9.
Testamenta
ab Egmonda-
nis, Mona-
sterio facta,
soluenda
deinceps.

10.
Delinquētes
intra septa
Monasterij
aut Xenodo-
chij à quibus
puniendi?

monachus vel homo Spiritualis ibidem nō esset, tunc homicida à suo iudice competenti iudicaretur. Et si quis non esset spiritualis homo, & forfaceret extra muros seu extra sepra Monasterij hoc idem teneretur emendare secundum iura & consuetudines illius territorij. Item si aliquis subditorum Domini Egmondensis infra muros Monasterij seu hospitalis prescripti forfaceret, contra tales poterant Abbas & Conuentus suus procedere in re & iudicio spirituali.

Inimici Dynastæ à Monasterio excludendi.

Item inimici Domini Egmondensis in Monasterio seu Hospitali non recipientur, nec fovebuntur scienter in preiudicium & damnum eiusdem Domini Egmondensis & suorum subditorum. Caterum in Ecclesia Parochiali Abbas

II.

Parochialis Ecclesia Egmondæ, quatenus Monasteriensibus obnoxia.

& Conuentus de nullis rebus habebunt se intramittere excepta collatione; & Pastor sepeliet liberè mortuos suos, & faciet singula quæ in Ecclesia sua fuerint faciendæ, absque contradictione alicuius; salvo quod in tribus temporibus, scilicet in diebus rogationum, Sacramenti, & in die Sancti Adalberti, quando Abbatē & suum Conuentum contingit processionem facere, tunc Pastor cum Scholasticis precedet, & Abbas cum suo Conuentu subsequetur, absque aliquo strepitu & tumultu inordinato, secundum antiquam cōsuetudinem. Etiam salvo quod idem Pastor persoluet Monasterio omni anno duos grossos flandrenses, pro oblatione quæ fit in die Parasceves ante imaginem Sanctæ Crucis in Ecclesia

Ecclesia Parochiali. Et etiam idem Pastor singulis annis sua sacramenta, scilicet Oleum & Crisma, ex Monasterio praefato auferet. Et 12.
omnem terram quam Monasteriū poterit pro- Possessiones
bare per sua registra & Hospitale vel aliunde agroſū Con-
docere, quod possederunt eam per sexaginta an- trouerſa,
nos, de cetero possidebunt eam pacifice absque quatenus Mo-
aliqua contradictione. Præterea secundum an- nasterio re-
tiquam consuetudinem Villani de Egmonda & linquenda?
de Rijnegom exhibebunt Monasterio sua serui- 13.
tia quando necesse fuerit cum suis lectis, lintea- Seruitia Eg-
minibus, supellectilibus, & pulvinaribus, Et in mōdanorum
recompensam huius seruitij, liberi de cetero erunt & Reynege-
à decimis stipularum. Sane in omni causa, ubi miorum Mo-
Monasterium Hæmundense hoc indigebit, nasterio præ-
Dominus Egmondensis in suo Dominio remoue- standa.
bit secundum suam potentiam ubique manum
violentam. Item cum prædicto erunt omnia ar- Manus vio-
bitria, quæ inter Monasterium præscriptum lenta per Dy-
ex una parte & Dominum Egmondensem cum naltam re-
suis subditis ex altera parte fuerūt ex antiquo, mouenda.
arbitrata, mortificata, & annihilata. Et ulte- 14.
rius nemo prædictarum partium habebit pote- Præſenti de-
statem cōtra se inuicem causas infra Dominium cisione, om-
Egmondense opponendi, sicut in præscripto ar- nis cōtrouer-
bitrio est notatum. Et in casu quo haberent ali- ſia finienda.
quas literas ex aliqua parte contradicētes huic
arbitrio, ceu continentes articulos contrariātes,
non erunt amplius alicuius vigoris, ex utraque
parte. Sed si haberent literas continentes arti-

culos huic arbitrio non contrariantes, illa manebunt in suo vigore. Et desuper de nouo dabunt sibi inuicem literas novas in forma bona sicut decet. Caterum Dominus Egmondensis retradet

Litteræ Priuilegiarum, aliarum scriptarum, Monasterio reddenda.

15. Abbati Hæmundensi & suis Religiosis, literas & priuilegia sine de fundatione seu dotatione eiusdem Monasterij, vel alterius rei, continentes narrationes pertinentes prædicto Monasterio vel Hospitali, exceptis literis contrariantibus huic arbitrio nostro, quia illæ erunt mortificatæ

16. & annihilatæ amoto omni dolo & fraude. Præterea quia domus super Sandmerch apud Bachem, pertinuit Monasterio antequam ministri Domini de Egmonda exegerunt ab illa exactiōnem nuncupatam Hertgelt/ Ideo iterum prædicta domus libere deueniet ad prænominatum

17. Monasterium absque aliqua exactiōne. Item talis processus seu expeditio sicut exercuerunt Ministri Domini Abbatis qui reacceperunt blada Domini de Egmonda, & similiter de Petro Loijs, de cætero non erunt alicuius vigoris, sed omnino annihilabitur.

p. l. 115.

Et quia volumus hoc nostrum arbitrium in omnibus articulis præscriptis sub pœna prædicta obseruari, ideo in huius rei testimonium Signillum nostrum appendimus; Et nos Wilhelmus de Mathenes Dei gratia Abbas, Prior & omnes Conuentuales Monasterij Hæmundensis ex una parte, Et Nos Joannes Dominus de Egmonda, pro me & Vicinis nostris de Egmonda
ex al-

ex altera parte, Volentes istud præscriptum
 arbitrium in omnibus suis articulis, sub pana
 præscripta, pro Nobis & nostris successoribus
 in perpetuum observari, Ideo in huius rei testi-
 monium, appendimus Sigilla nostra ad præsen-
 tem paginam; In vicesima quarta die Mensis
 1437 Septembris, In Anno Domini Millesimo Qua-
 dringentesimo Trigesimo septimo. Per nostrum
 Dominum & Ducem, in præsentia Guidonis
 Domini de Anthinie Cæcellarij Episcopi Traie-
 ctensis, Magistri Ioannis Bont Cæcellarij Bra-
 bantie, Magistri Philippi de Moruiller, Do-
 mini de Santhes Præsidis Hollandie, Domini
 de Trienceux, Magistri Wilhelmi Bont, Ma-
 gistri Petri de Renes Doctorum, Magistri Hen-
 rici Wtenhout, Magistri Bartholomai Ala-
 truye, & Aliorum plurimorum de Consulatu.
 Adnotauerat Scriptor Annalium.

Hac pagina sic sigillata cum suis declarationibus qua hic desunt, ha-
 bentur in Abbatia Hæmundensi in teutonico, in consimili sensu.

Porro autem Mathenesius Antistes
 lecto Pontificis Maximi, à Petro Mid-
 delburgensi Antistite, misso sibi Diplo-
 mate, petijt tantisper prorogari senten-
 tiam, donec Monasterij Priuilegia bre-
 ui exhibeat. Sed Ioanne Necco Ordi-
 nis Prædicatorum Grauenhagæ Prio-
 re, cum præmissis Conditionibus pacis
 eum præueniente, multisque ac serijs

Antistes le-
 cto Pontificis
 Diplomate
 petit proro-
 gari senten-
 tiam.

p. Nekk.
 Sed præueni-
 tur à Priore
 Prædicato-
 rum.

Confirmatur
Conditiones
Pacis.

Citatur signa
appressum.

Renunt Mo-
nachi plerique.

Alij reuulsis
feris vi aufer-
runt sigillum
Monasterij.

Consignan-
turque Pacis
Diplomata.

Quibus SUM-
MA EGMON-
DANI IMPE-
RIJ Dynastis
adiudicatur.

rationibus Cōfirmationem Petro Antistiti à Summo Pontifice commissam, Anno Millesimo Quadringentesimo¹⁴³⁹ Trigesimonono extorquēte, mox Ioānes Dynasta, Mathenesius Antistes, & Monasteriēse Collegium, proprijs singuli cum Sigillis Grauenhagam citati sunt. Igitur factione diuisum Collegiū, dum quidam prompti, alij diurnis nocturnisque vigilijs, Monasterij Sigillum custodiunt, moram grauiſſimo negotio iniiciebāt, donec custodia casu fortē neglecta, & claustris repagulisque reuulsis, id pars sibi tandem vindicaret infirmior. Inde demū omnibus simul præsentibus Grauenhagæ, iam dudum Pōtificis Maximi & Philippi Burgundi, Aliorumque iudicio & auctoritate conscripta, capseque inclusa Diploma, itemque (adiunctas exclusasque pro numero Personarum membranulas) omnium signis cōsignata, depromptaque, ac palam recitata, Mathenesio illachrymante, Imperij Egmondani Summam multaque alia Dynastis adiudicata, perpetuam in memoriā sunt contestata.

testata. Inueniôque Magnum illum Den groo-
ten Prior.
Priorem (eo nomine celebris erat) quo
moestum solaretur Antistitem, contra
communem omnium propè Pontifi-
cum & Antistitū opinionem, præsen-
ti tempestate multorum animis pro-
batam, protulisse sentētiam: *Nulla sci-
licet profana ciuiliâue imperia à sacris ad-
ministrationibus deditis, possidenda vel
administrâda.* Verumenimvero (Quid
non mortalia pectora cogis auri sacra
fames?) priuatis imperio mansit ambi-
tio; auctâque est nō sine grauiori Mo-
nasteriensium malo, tot sæculis inue-
terata æmulatio, adeo vt Anno circi-

Ciuitia Impe-
ria Sacerdo-
tibus adi-
menda.

Gliscit nihi-
lominus ve-
tus inter Par-
tes æmula-
tio.

1444ter quarto & quadragesimo, supra Mil-
lesimum Quadringentesimum, partes
Dynastæ Adelberto Raephorstio Alc-
marix tum militum præfecto seuerif-
simè tuente, pristinis rursus exagita-
ti sint damnis atq; periculis. *Nam idem* cap. 81.

Dum Adel-
bertus Raep-
horstius Mo-
nasteriis libus
infensus,

Adelbertus (ait auctor Annalium) *sustē-*
tauit atque nutrit quatuor Monachos Ab-
bati suo rebelles; Et hic etiam venit una die,
Et cum eo etiam tredecim viri satellites armati
ad cœmiterium Monasterij prædicti, ut ei vim
atque violentiam crudeliter inferrent. Porro

Quatuor Mo-
nachos Anti-
stiri rebelles
fouer,

Militēq; ap-
mato Mona-
steriū tentat.

p. Lepden.

in prefato cœmiterio nitebatur occidere Nicolaum de Leydis Monachum, qui euadens solerter mortis periculum cucurrit citius quo potuit ad ianuam Ecclesie Monasterij, ubi sui fratres, eius præstolabantur aduentum; Quo ingressu & ostio clauso, inimici cum armis moliebantur infringere ianuam ecclesie, percutientes eam malleis. Sed intelligentes quod intranei erant preparati ad resistendum, recesserunt à Monasterio, & introierunt Castrum Mansus Domini de Egmonda, ubi & recipiuntur pro defensione. Sed tandem pœnitentes ab Abbate pacem obtinuerunt, & à Iudice tam spirituali quam temporali.

Cap. 82.

Henricus Westphalus, Nuncius Dynastæ, Anstæti concumeliosus.

Alio quoque tempore, scilicet octaua die Mensis Octobris, venit Henricus Westphalus Nuncius Domini Egmondensis, & præsentauit Domino Abbati literas Cōsulatus Ducis Burgundia, quas cum Abbas reuerenter suscepisset. Nuncius ille querens malignandi occasiones, ait cum indignatione Domino Abbati; Si tu es Abbas, vel Mabbas, Prior vel Mijor, Vos intenditis Dominum meum de Egmoda profugare & destruere, Sed non erit Vobis tanta potestas; Cui respondebatur, Quod de Domino Egmondensi nihil mali sed omne bonum diceretur, Sed cum ipse tantum esset Nuncius, haberet se verecundius, & ubique honestatem prætenderet in verbis suis. Et quia in introitu huius Nunciij Gisbertus de Huel Scultetus Egmondensis,

cum

p. Guel.

eum suis Socijs non fuit intromissus, Ideo idem
 Gisbertus ante portam Abbacia cum suis cla-
 mauit, quod Nuncius pradietus eis retradere-
 tur, alioquin portam violenta manu infringere
 vellent. Quibus respondebatur quod statim per
 aliam portā transmitti deberet, scilicet per por-
 tam conuentus, & non per Abbacia portā, quod
 & statim factū est. Sed interim idem Nuncius
 Monasterio maximas turbationes verbis & fa-
 ctis fecit. Nam in Ecclesia extracto cultello suo
 vnum de Conuentualibus percussisset, nisi à cir-
 cumstantibus prohibitus fuisset. Semper tamen
 extranei Satellites clamabant cum impetu, ha-
 bere volumus per istam portam Abbacia Nun-
 cium Domini Nostri, & scire volumus litera-
 rum tenorem, sin alias portā infringemus. Itaq;
 ad tumultum cauendum extraneorum, pradi-
 etus Nuncius per aliam portam emittitur &
 ad eos venit; Quem & coegerunt vt rediret &
 reintraret Monasterium, & sic ad eos rediret
 per portam; per quam ingressus fuerat, scilicet
 Abbacia, vt sic illius occasione Abbaciam in suo
 exitu intrarent. Sed cum non intramitteretur,
 tunc statim Gisbertus Scultetus pradietus cā-
 panam pulsare iussit quasi ad horam. Ob quam
 causam communitas de Villa congregata in ar-
 mis est, ante portam Monasterij, & accipiētes
 currum Monasterij, & currentes cum eodem
 cum impetu ad ianuam Abbacia, confregerunt
 eam, processeruntque vltcrius ad ianuam ante

Qui per por-
 tā Monasterij
 emittendus,
 ad confede-
 ratos exclu-
 sos.
 Turbat Mo-
 nasterium.

In Templo
 Monachum
 cultero petit.
 Dum interim
 exclusi Hue-
 lij Satellites,
 ad Portam
 Adiū Anti-
 stitis tumu-
 tuantur.

Huelius cam-
 panæ pulsu
 Egmonda-
 nos ad arma
 concit.

Qui Portas
 Aedium An-
 tistitis con-
 uellunt.

Fugientem
Antistitem
sagittis pe-
cunt,

Obuia om-
nia rapiunt;
destruunt,

Famuli Anti-
stitem pro-
pugnant.

De vicende
gastem ver-
trecken.

Qui mox Eg-
mondanos ad
satisfaciendū
de iniurijs
cogit.

Aulam quam fregerunt, & Dominum Abba-
tem cum sua familia fugauerunt super vnā ca-
meram, in quam sagittas immiserūt, ut eundem
Abbatem interficerent, & dicebant quod Mo-
nasterium vellent incendere; Et rapuerunt &
destruxerunt omnia quæ inuenire poterāt. Por-
ro ministri Abbatis armati steterunt super ca-
meram Abbatis & super solarium Aula cum
sagittis circa Dominum Abbatem, ut eum ab
imminenti periculo defenderent, qui cum inimi-
cos suos sagittis vellent percutere, à Domino
Abbate prohibiti sunt. Tandem extranei ho-
spites, videntes quod nihil proficerent recesserūt
a Monasterio. Quibus sic gestis Dominus Ab-
bas & suus Conuētus querimonias de prædictis
molestijs Vicecomiti fecerunt & Consulibus, qui
istam causam tractantes, rebelles illos ad pœni-
tentiam coegerunt & satisfactionem; Nam no-
uam portam loco noua porta destructa fabri-
cantes, die festino cum cereis accensis chorum
Ecclesie Monasterij vbi Dominus Abbas cum
suis religiosi ad Diuinum officium peragendum
venerat, veniam flexis genibus petentes intra-
uerunt, peragentesq; vltius pœnitentiam ipsis
iniunctam, reconciliati sunt. Hæc Auctor
Annalium.

Tandem Ioannes Egmondæ Dyna-
sta, Annos duos & Quadraginta do-
minatus, Anno Millesimo Quadrin-¹⁴⁵¹
gente-

gentesimo Quinquagesimoprimo decedens, Bona à morte Bervoldi perpetuo ferè controuersa, atque è potestate Antistitum prorsus tandè m vindicata, Posteris liberè possidenda reliquit. Situs in Arcis Templo, quod multa impensa amplius, & Sex Sacerdotijs (quæ Canonicorum vocant) sanctius fecerat.

Io. E. Bona à morte Bervoldi, semper controuersa, libera posteris relinquere.

Templū Arcis Egmondanæ, Collegio Canonicorū à Io. E. auctum.

Vixit sub hoc tempus, ad Arcem Egmondanam, Ioannes Clopperus, Centum & Quadraginta annorū, nunquam ante solis occasum edere solitus.

Op de hœue

p. Clopper.

ARNOLDVS, IO ANNIS SEC VN-
DI FILIVS NATV MAIOR.

Anno Christi Millesimo Quadringentesimo Vigesimo tertio, ætatis Decimoquarto, GELDRIÆ ZVTPHANIÆQVE PRINCEPS inauguratus. Guilielmo enim & Reinoldo Geldriæ & Zutphanix Regulis, sine liberis excedētibz, Maria eorum soror Ioanni Arquelio nupta, iure succedēs, Guilielmum, sine sobole Gorcomi cæsum, & Mariam Ioanni Vigesimo Egmondæ Domino nuptam, (Arnoldi

Geldriæ Zutphanix quæ imperium, quomodo ad Egmondanos venerit.

Geldriæ & Guilielmi Egmōdæ Regu-
lorum matrēm) filios habuit. Cēso ita-
que Guilielmo, eiusq̃ue ex affe hæres,
amplissima illa imperia Arnolde filio,
possidenda reliquit; manauitq̃ue ex eo
per legitima matrimonia Egmōdanus
sanguis ad maxima & præcipua Euro-
pæ Regna. Diffidij vero caussa hæredi-
tatis inter Eum & Fratrem tollēdi caussa,
(quod vel Patre adhuc superstite acer-
bissimum erat) firmissimo vtriusq̃, con-
sensu & pacto; Anno Millesimo Qua-
dringentesimo Trigesimo octauo, in
tempore est cautum;

Egmōdanus
Sanguis ad
maxima Eu-
ropæ Regna
manat.

Diffidij inter
Fratres Eg-
mondanos
compositio
ratione hæ-
reditatis Pa-
triar.

1.
Egmondæ &
Iselsteyni im-
perij aliaque
Bona, Gui-
lielmo cedūt.

Egmondæ & Iselsteyni imperium, &
omniaque tam Patruī quam Patris, &
vel nunc possessa, vel via hæreditatis à
parte vtriusque in posterum possiden-
da bona, Guilielmo eiusq̃ue heredibus
perpetuo cederent.

2.
Pecuniarum op-
pignerati
Hathemi, uo
exigendæ.

Pecunias ratione oppignerati Ha-
themi, Egmondano Ioanni, vtriusque
parenti debitas, Guilielmus nequaquā
exigeret.

3.
Weerden.
Terrarū qua-
liacunque

Census, Decimæ, Fundi insulares,
terrarumq̃; intra extraq̃; aggeres qua-
liacunque

„liacunque augmenta, & reliqua tam in
 „superiori quam inferiori Betua, olim
 „Geldrie bona, Guilielmo obuenirent.

augmenta, in
 vtraq. Betua,
 Guilielmo
 Eg. cedunt.

Fundi insulares in Betuis futuri, at-
 „que à fundis bonisue Guilielmi diui-
 „si, (ni forte patrio & insulari iure ad a-
 „lios pertinere constaret) Arnoldi eius-
 „que hæredum forent.

4.
 Noui in
 Betuis futuri
 fundi insula-
 res, à Guiliel-
 mi bonis di-
 uisi, Arnol-
 do cedunt.

Census oppigneratos, ac redemptio-
 „ni obnoxios, Guilielmus eiusque hæ-
 „redes redimere, ac liberè sine cōtrouer-
 „sia, seruare possent.

5.
 Census oppi-
 gnerati, à
 Guilielmo
 possunt re-
 dimi.

Census item & bona iam dicta, in
 „vtraque Betua, Guilielmus eiusque hæ-
 „redes, iure Zutphaniensi, quoties ne-
 „cesse foret, ab Arnolde eiusque hære-
 „dibus beneficio acciperet, quomodo
 „& iam ante acceperat.

6.
 Census & bo-
 na in Betuis,
 beneficio
 possidenda.

Vcctigalia Iseloirdæ, modo literis ab
 „Arnolde expresso, Guilielmo eiusque
 „hæredibus penderentur.

7.
 Iseloirdæ ve-
 ctigalia Guil-
 ielmo pen-
 denda.

Lederdamum retineret.

8.
 Lederdamū
 Guilielmi.

Nergenam eoque referenda, quam-
 „diu Parens superstes foret, Guilielmus
 „item possideret. Collabentia interim
 „inibi ædificia repararet, tantumque so-
 lum

9.
 Nergena quo
 padō à Guil.
 possidenda.

lum lignorum excinderet, quanto vel ad ædificia vel ad focum egeret. A morte vero Patris, Arnoldus & Arnoldi hæredes, persolutis ter Mille Germaniæ Florenis Rhenēsis (si modo ante semestre præmoneantur vel Guilielmus vel eius hæredes) Nergenam vendicare sibi possent.

10.
Quinq. Mille
Floreni Guilielmo persoluedi.

L. Hathem.

Arnoldus ex primo tributo Geldris imponēdo, Guilielmo Quinque Mille iusti pretij Germaniæ Florenos Rhenēses numeraret, alioquin quoad soluerentur, Guilielmus eiusque hæredes, Hathemum à morte Patris utriusque, pacto quò pater possederat, seruaret.

11.
L. Doern.
p. J. Doers.
Voernensis
Dominatus
qua ratione,
& quousque
à Guili. possidendus.

Voernense imperium Moersæ Comitatu oppigneratum, Guilielmus redimere posset, Ipseque Arnoldus ad hoc iuuaret, Redemptum verò (liberato reddituque Hathemo) dictis iam Quinque Mille Florenis, pecuniisque pro redemptione persoluedis Arnoldo grauaretur, Arcemque Agros aliisque eiusdem imperij, Guilielmus tamdiu possideret, quamdiu utraque summa illi debita non solueretur. Eodem item do-

minatu,

„minatu, è Moersensis potestate exem-
 „to, mox Arnoldus solutis ter Mille Flo-
 „renis Rhenensibus pacto præscripto,
 „Nergenam posset recipere.

l. Nergena.

Omnia Aui Auunculi & Matris Ar-
 „queliensium, intra Geldriam bona, ma-
 „ximèque Castrum Oyenum eoque re-
 „ferenda, soli Arnoldo cederent.

*12.
Arnoldi bo-
na.*

l. Open.

Cluiæ & Pireponti actionem, solus
 „item Arnoldus seruaret.

*13.
Actio Cluiæ
& Pireponti.
Arnoldo reli-
cta.*

Mechliniæ actionem simul tam Gui-
 „lielmus quàm Arnoldus prosequeretur.

*14.
Actio Mechli-
niæ utriusque
communis.*

Omnia Aui Auunculi & Matris Ar-
 „queliensium bona extra Geldriæ Iulia-
 „ci & Zutphanix limites, Guilielmus
 „haberet.

*15.
Alia Guiliel-
mi Bona.*

Beneficijs astrictos, quisq; cum pro-
 „prijs bonis haberet, Soli Lederdamē-
 „sis ditionis, Principi Geldriæ obnoxij
 „forent.

*16.
Beneficiarij
vtriusque.*

Neque Guilielmus, neque Guiliel-
 „mi hæredes, Geldriæ, Iuliaci, Zutpha-
 „niæ, Cluiæ, Pireponti, Oyeni, Domi-
 „natuum; Lobedæ & Saltbomeliæ Ve-
 „stigalium; Item pecuniarum Hathe-
 „mensium; aut vllorum intra Geldriæ
 Iuliaci

*17.
Guilielmus
nullâ actionē
habet, in bo-
na sibi præse-
ti diuisione
nō concessa.
l. Pireponti.
l. Open.
l. Lobede.
l. Saltbomel*

Iuliaci & Zutphanix limites Bonorū, ꝑꝑ
 præfenti diuifione ijsdem non conces-
 forum; vllam fibi vnquam actionem
 vendicarent.

18.

Arnoldus nul-
 lam actionē
 habet, in bo-
 na Guilielmo
 concessa.

Arnoldus eiuſque hæredes nullam
 item fibi actionem vendicarent, Bono-
 rum, Censuum, & Imperiorum, Gui-
 lielmo eiuſque hæredibus præfenti di-
 uifione concessorum.

19.

Guilielmo
 fine prole
 decedente,
 Bona eius
 Arnoldo
 cedent.

Si Guilielmus fine prole legitima
 decederet, bona eius omnia Arnoldo
 eiuſue rurfum pofteris cederent.

Quæ publico Diplomate fuſius ex-
 preſſa, manu ſignóq; Arnoldi & Gui-
 lielmi, Item nominibus ac ſigillis, Ioã-

p. Egmond

p. Iſelſteyn.

p. Boſſelen.

p. Oſteruant

p. Gaefbrech

p. Putten.

p. Strijen.

p. Boſſelen.

p. Were.

p. Brederode

p. Geunip.

p. Dianen.

p. Ameide.

p. Waſſenaer

nis Egmondani Dynaſtę vtriuſque pa-
 rentis, Guilielmi Iſelſteyni Domini,
 patrui vtriuſque, Franconis Boſſalięſis
 Oſteruandię Comitit, Iacobi Gaefbe-
 cę Apcoudę Puttę & Striję Domini,
 Henrici Boſſalięſis, Verę Domini,
 Reinoldi Brederodę Gennepi Vianę
 & Ameidę Domini, Henrici & Ioan-
 nis Waſſenarorum Fratrum, Anno Mil-
 leſimo Quadringenteſimo Trigeſimo
 octauo, amplè ſunt confirmata.

Duxerat

Duxerat Arnoldus iamdudum eodem quo inaugurabatur anno, Catarinam Adolphi Marcani Cliuię Ducis filiam, septennem; tulitque ex ea, postquam coniugio ambo erant idonei, Adolphum Geldrie Iuliaci & Zutphanix item Principem; Guilielmum tenera ætate fato functum. N. Anno Millesimo Quadringentesimo Quadragesimo octauo. 2. Iacobo, Scotiæ Regi nuptam, Margaretam Bauariæ Duci matrimonio iunctam; & * Catarinam innuptam.

Vander Grauen vander March.

* Laboratum à Geldris vs Frederico Brunsvicensi Regulo numeret, sed frustra.

Diu ut Princeps optimus, pacisque amantissimus, feliciter dominatus, Anno tandem Millesimo Quadringentesimo Sexagesimo tertio, cum Adolpho Filio, longè à virtutum suarum indole alienissimo, capitali dissidens odio, amplam scribendi dedit materiam.

Graulissimum dissidiũ inter Arnoldum & Adolphum Egmondanos.

Animaduenterat ob crimen rebellionis fortè seuerius in Drielenſes Geldriæ paganos, adeo ut poena eorũ acerbissimè offensi Nouiomagenses, custodia Eum cohibendum, Filiumq; Adolphum in locum eius subrogandum ducerent.

Occasio rebellionis Adolphi in Patrem.

Nouiomagenses Arnoldo offensus.

cerent. Vel quod magis reor, Adolphus longam Parentis vitam pertæsus, eiusque imperia diu atque immodicè affectas, Matris potissimum instinctu, Nouiomageneses Zutphanienses & Venloanos, in suam traxit sententiam, idque facilius, quod cum Nouiomagensibus etiam Nobiles plerique, cum aliorum tum Drielsensium potissimum poena offensi, animo iam ab Arnolando defecerant. Quamobrem Ruremondenses Arnolando Principi suo fidelissimè addictos Venloani vexare, Arnoldus illis minari, illi contrà nefarium Adolphi animum magis in Eum accendere, Adolphusque cum eis primum in Patrem coniurare, imperiaque senecta eius detineri ferocius, quam ut cupidinem occultaret crebrius iactare; adeo ut mox velut probris obnoxium tantoque imperio ineptum palam traduceret, Venloam muniret, Agrosque & villas Ruremondensium vastaret latèque incenderet; Donec Venloæ à Patre obsessus, viribusque diffusus, ac maleficij fortè conscientia stimulatus, Patruis sui Guilielmi

Venloani Adolpho additi Ruremondenses vexant.

Cum Adolpho in Arnolando coniurant.

Vnde mox aperta Adolphi in Patre rebellio.

Obsidetur Venloæ à Patre.

lielmi ope (quam implorabat) stipu- Guilielmus
Egmon. Dy-
nasta, pacem
componit.
Nouiomagū
Adolpho cō-
ceditur.
 » lationēque: Nouiomagum (suprema
 » cius iurisdictione Arnolde relicta) Ei
 » cederet, Eaque Geldriæ portione cō-
 » tentus, omni ambitione temeritateque
 » exuta. Patrem iustissimo imperio libe-
 » re petiri deinceps sineret. Sed immani Rumpit fœ-
dus Adol-
phus.
 scelere semel corruptus, iamque ad
 omne flagitium factus propensior, ru-
 pto fœdere, non multo post, Duos
 Fratres Arnolde Famulos è cœmiterio
 (quod tum fieri vetabat religio) vio- Patris Famu-
los capitibus
mulctat.
 lentè abreptos, leuem ob noxam, No-
 uiomagi palam resectis capitibus, mor-
 te mulctauit. Nec ignarus quàm Pa-
 trē offenderet, Bruxellam ad Magnum Fugit Bruxel-
lam ad Phi-
lippum Bur-
 auunculum Philippum Burgundum
 se cōtulit, beneuolēque exceptus abiit
 in Palestinā, vbi equestri initiatus ho- Inde in Pale-
stinam.
 nore, Anno Millesimo Quadringente-
 simo Sexagesimoquarto, cum Patre Redit cū Pa-
tre in gratiā.
 reuersus in gratiam, postquam & Ma-
 trem Ei reconciliaffet, mox Anno Mil- Matrē Patri
reconciliat.
 lesimo Quadringentesimo Sexagesimo
 quinto, pristina cum matris tum pro- Rursum cum
Matre in Pa-
trem conspi-
rat.
 prii animi recrudescente elatione & im-
 I   potentia,

Graue beni-
gnè cū Ma-
tre, à Patre
excipitur.

Sequuntur-
que Nouio-
magenſes pa-
rati ad faci-
nus.

Intromiſſi-
q. in Arcem,

potentia, nefarium rursus in Patrem
meditatus est facinus: Et facta conspi-
ratione, post Christi Natalitia mater
medico comitatu Grauem profecta,
humanissimeq; in arcem admissa, ma-
gno mariti excepta est gaudio; acces-
sitque singulari item Patris aggratula-
tione Adolphus cum paucis famulis,
Qui quarto post Epiphaniâ die (vt lu-
dis ac epulis is erat destinatus) iam an-
te compositâ orbi exhibiturus tragœ-
diam, alijs ad numeros in mediâ usque
noctem saltantibus, cum Frederico pa-
truële ludebat latrunculis, Dū interim
tenebris vsi Nouiomagenſes ac cæteri
cōiurati expeditos ad facinus se adesse,
secreto ei referri iubent, Id callidè sup-
primēs, ac veluti tadio deferens alueū,
tripudiabundus Patruëlem in saltatio-
nis chorum trahere nitebatur; Sed Ar-
noldo Principe cubitum discedente,
etiam Ille discessit. Moxque ab Adol-
pho clam intromiſſi armati, subito
Principis conclaue pulsare, atque vt
prodeat perere: Isque ad choreas se vo-
cari ratus, Filiorum nomine eos com-
pellans,

pellans, saltationem molestiasque in-
 tempestiuas blandè deprecari: Illi ve-
 rò fores effringere, irruere, ac velut in
 Martis campo, Principè quam tumul-
 tuosissimè strictis vndique gladijs ado-
 riri: Inter hæc, senex feminudus, atque
 inermis, communes Familiæ Ditionis-
 que suæ subito ad se hostes ingressos
 existimans, deque Filij magis quam
 propria salute anxius, de eo perquirat:
 Cum venisset; captum te dedas Pater
 ait, necessitatique pareas: Et Pater, Filij
 iuxta ac aliorum impietate immanitate-
 que consternatus, lachrymantibus ocu-
 lis Eum cõtuens, quidque Parenti pa-
 ret interrogans, nefariè simul abreptus
 Nouiomagèsibus traditur; sed quam-
 cunque asperam potius, quam Nouio-
 magensium custodiã à Filio atque vxo-
 re deprecatus, equo impositus, primùm
 Lobecam inde Burenū perductus est.

In Arnoldi
 conclaue
 irrumpunt.

Eumque stric-
 tis gladijs
 adoriuntur.

A Filio ca-
 pitur.

Nouiomag-
 ensibus tra-
 ditur.

Burenū
 ducitur.

Incredibili
 contumelia
 à Filio attri-
 bitur.

Lego non defuisse, qui nudis pedi-
 bus, ac thorace tantum indutum, equi-
 tatem Filium sequi fuisse compulsus,
 tradiderunt. Porro id magis constat,
 feminudum summèque defatigatum à

Filio in carcerem esse coniectum, ac præter Principibus vel Barbaris haberi solitam reuerentiam, arctiore fediorque quam pater erat custodia, Diuino humanoque Iure, Potētissimorumque Europæ hominum precibus pertinacissimè contēptis, sex annos continuos miserè mansisse inclusum.

Adolphus à Geldriæ Ciuitatibus passim recipitur.

Sed Ruremōdenses nec Patri, nec Filio addi.

Noua Adolphi in Propinquissimos impietas.

Confiscat Patruum bona.
I. Vachters.
Donck.
I. Diffelen.
I. Apperwalb.

His ita gestis, Adolphus Nouiomagi Zutphanix, Venloæ, Arnhem, ac in omnibus pene Geldriæ locis, præterquam Ruremondæ (quod Ruremōdij neque Patris, neque Filij partes, sed sese tuebantur) inauguratus, quo scelus nefarium & truculentum, alia in propinquissimos impietate cumularet, accedente occasione Florentij Patruelis, (quem quoque in custodiam dederat) per acerbis cum Guilielmo Patruo Egmondano Dynasta, & Auunculo Ioanne Cliuix Regulo habuit gessitque inimicitias. Confiscabat omnia intra Geldriā Guilielmi bona. Vachendoncam, Diffeleni & Rijxvaldæ agros, aliisque à Patre oppignerata, violentè repetebat. Aiebat ad hæc, mater-

nam

„nam dotem, & matrimonij illius pacta, Maternā dotem nōdum completam ait.
 „Patri integrè nondum persoluta. Anno itaque Millesimo Quadringentesimo Sexagesimosexto, cum Ioānes Cluuiorum Princeps, Guilielmus Egmondæ & Iselsteyni Dynasta, Gerardus Culēburgius, N. Bochouæ Dominus, & Fredericus Egmōdanus Bureni Comes (qui cum Arnaldo captus hoc tēpore euaserat) & dictas ob causas, & quó Principem liberarent, Adolpho bellum simul indicerent, mox Otho Otho Fuere-nus Adolpho additus Iselsteynum incendit.
 Fuere-nus, egregia ab Adolpho manu armatus, sæpe hætenus incensum Iselsteynum, rursus inuasit, expilauit, incendit, latrocinatumque deinde vtrinque magis quam bello iusto conflictū.

Auctoritate inde sua intercessurus Philippus Burg. inter-cessurus, conuentum indicit Slusæ.
 Burgundus Philippus, Anno Millesimo Quadringentesimo Sexagesimoseptimo, Mense Maio, paucis quam fato fugebatur septimanis, Principum Procerumque conuentum Slusæ celebrandum indicit. Conueneruntque inter Alios præcipui, Carolus Philippi Filius, Ioānes Dux Cluiæ & Marcæ p. Cleef. p. Marck.
 I 3 mes,

Filio in carcerem esse coniectum, ac præter Principibus vel Barbaris haberi solitam reuerentiam, arctiore fediorque quam par erat custodia, Diuino humanoque Iure, Potētissimorumque Europæ hominum precibus pertinacissimè contēptis, sex annos continuos miserè mansisse inclusum.

Adolphus à Geldriæ Ciuitatibus passim recipitur.

Sed Ruremōdenses nec Patri, nec Filio, addiēti.

Noua Adolphi in Pro-pinquissimos impietas.

Confiscat Patruū bona.
I. Wachters
Donck.
I. Diffelen.
I. Appwald.

His ita gestis, Adolphus Nouiomagi Zutphaniæ, Venloæ, Arnheimi, ac in omnibus pene Geldriæ locis, præterquam Ruremondæ (quod Ruremōdij neque Patris, neque Filij partes, sed sese tuebantur) inauguratus, quo scelus nefarium & truculentum, alia in propinquissimos impietate cumularet, accedente occasione Florentij Patruēlis, (quem quoque in custodiam dederat) per acerbis cum Guilielmo Patruo Egmondano Dynasta, & Auunculo Ioanne Cliuix Regulo habuit gessitque inimicitias. Confiscabat omnia intra Geldriā Guilielmi bona. Vachendoncam, Diffeleni & Rijxvaldæ agros, aliāque à Patre oppignerata, violentè repetebat. Aiebat ad hæc, mater-

nam

„nam dotem, & matrimonij illius pacta, Maternā do-
 „Patri integrè nondum persoluta. An- tem nōdum
 no itaque Millesimo Quadringentesi- completam
 mo Sexagesimo sexto, cum Ioānes Cli- ait.
 uiorum Princeps, Guilielmus Egmon- Quambrem
 dæ & Iselsteyni Dynasta, Gerardus bellum Ei
 Culēburgius, N. Bochouæ Dominus, indicitur.
 & Fredericus Egmōdanus Bureni Co- p. Cleef.
 mes (qui cum Arnolde captus hoc tē- p. Egmonde
 pore euaserat) & dictas ob causas, & p. Iselsteyn.
 quó Principem liberarent, Adolpho p. Culēburg.
 bellum simul indicerent, mox Otho p. Bochouen
 Fuereus, egregia ab Adolpho manu p. Egmonde
 armatus, sæpe hætenus incensum Isel- p. Bueren.
 steynum, rursus inuasit, expilauit, in-
 cendit, latrocinatumque deinde vtrin-
 que magis quam bello iusto conflictū.

Otho Fuere-
 nus Adolpho
 additus Isel-
 steynum in-
 cendit.

Auctoritate inde sua intercessurus Philippus
 Burgundus Philippus, Anno Mille- Burg. inter-
 mo Quadringentesimo Sexagesimo se- cessurus, con-
 ptimo, Mense Maio, paucis quam fato ueniunt in-
 fugebatur septimanis, Principum Pro- dicat Slusæ.
 cerumque conuentum Slusæ celebrā-
 dum indicit. Conueneruntque inter
 Alios præcipui, Carolus Philippi Fi-
 lius, Ioānes Dux Cliuix & Marcæ Co-
 mes,

p. Cleef.
 p. March.

p. Frauesteyn
p. Burgundia
dici.

Adolphus
infamis, sibi
metuens, è
conuentu se
subducit.

Vocatur à
Carolo Belli-
coso Graue-
hagam.

sed nõ venit.

Ad hæc, Pon-
tificis Maxi-
mi & Impe-
ratoris, ad-
monitiones
ac minas cõ-
temnit.

Carolo Belli-
coso liberã di-
pocellã data.

mes, eiusque Frater Adolphus Cliuius Rauesteyni Dominus, Antonius Burgundia, Nothus, & crudeli iam potius Geldriae dominatu Adolphus. Sed summa is pertinacia obstinatus, omniūque se consensu puniendū animaduertens, non sine infamia clam est reuersus in Geldriam.

Rursus Anno Millesimo Quadringentesimo Sexagesimonono, à Carolo Bellicoso (qui Grauenhagæ magno cum Principum vndique accedētium honore tunc erat) literis legationēque admonitus, omni vt excusatione ommissa, ad se veniret; rescripsit Geldria sibi sine Nobilium Optimatumque permissu (stipulatione à se data) egredi non licere.

Ad hæc, cū Cliuiæ Princeps 2. Pauli Pōtificis Maximi, & 3. Frederici Imperatoris Augusti opem implorauerat, scribunt Adolpho vt Parētem liberet, verum cum neq; admonitionibus, neque minis vtriusq; mouebatur, Carolo Bellicoso, quo Principem è Filij potestate vindicaret, auctoritatem potestatem-

statemque omnem, literis tradunt.

Quater iam Legatos deprecatoresq; Adolphus à
Carolo ci-
tatur.
ad se à Carolo missos Adolphus de-

spexerat. Itaque per Facialem tandem
& literas, asperius citatus, cogitur se

Anno Millesimo Quadringentesimo

Septuagesimo in Caroli, & frequenti

Procerum Cōsiliariorumque præsenti-

tia Hefdijni sistere, Profectusque cum Hefdijni cō-
paret.

amplo Nobilium comitatu, & quam

amantissimè à Carolo exceptus, post-

quā secretò multa contulerāt, apertus

tandem multos inter Principes, de Ar-

noldo liberando institutus est sermo, Consilium
Principum
pro Arnoldo
liberando.

Ipsēque Carolus Sequester gravissi-

» mus, inter alia, per suā perque tot præ- Granis Caro-
li monitio,
ad Adolphū.

» sentium Principum & consanguineo-

» rum gratiam, Adolphum vt Patrem è

» carcere emitteret primum obtestatus;

» addit, summè dedecere, tantum tantā-

» que præditum probitate Principem,

» nedum Parentem à Filio, scurræ & ne-

» bulonis instar inclusum teneri custo-

» dia, decere vt bene monenti pareat,

» rursumque quidlibet petiturus, à se ob-

» tineat. Sed sceleris magnitudine iam-

Adolphi Per-
tinacia.

Vincitur
tandem.

Liberatusq.
Arnoldus
Wassenaro
comittitur.

Tielam ad
Pervesium
ducitur.
A Ducissyl-
uensibus
excipitur.
Hesdijni à
Proceribus
cōsalutatur.

Iacobus
Meyerus.

dudum obstinatissim⁹ Adolphus, cau-
satur id sine iurisiurandi violatione,
Geldrię Nobilibus & Ciuitatibus prę-
stito, ni fortè consentiant, fieri nō pos-
se. Adhęc Carolus consensum Eorum,
modò omni bello deinceps extincto,
pari iure cum Patre Geldriam simul
administret, haud ægrè impetraturum
se ait, adduntq̃ Reliqui magnas iu-
stasq̃ rationes, quibus veluti ariete
percussus animus ille intolerabili am-
bitione & pertinacia diu obfirmatus,
tandem disruptus est: Multisq̃ Caro-
li precibus parens, scribit Castellano
Burenensi, Arnoldum Patrē vt car-
cere liberatum Henrico Pervasio tra-
dat; Itaque Philippo Wassenaro com-
missus, Bureno Tielam ad Pervesium
ductus, atque à Ducissyluensibus so-
lennissimè exceptus, indēque Hesdij-
num ad Bellicosum veniens, maxima
summorum Procerum benciuolentia
gratulationēque (amarè æmulante A-
dolphi) cōsalutatur. Refert Iacobus
Meyerus Baliolanus, Carolum egisse,
vt cum Patre Adolphus fide publica Hesdijnū
ad

ad se cōcederet; eoq; recētiōr Pōtus Heu- Pontus Heu-
terus.
terus, Adolphus ait, cū patre è carcere educto

Dorlanum ad Pugnacem venit; Ac in eius Pater à Filio
vehementer
accusatur.
Consiliariorūq; præsentiā, innocentem Patrem

varijs criminibus (qua natura lege, etiamsi ve- Sed egregiè
se defendit.
ra fuissent te gere debuisset) accusat. Contra Pa-
ter cōstanter fortiterq; se defendit, ac in Filij

impietate crudelitatemq; præsenti animo inue-
ctus, cum rationibus, bonorūq; virorū testi-

„ monijs innocentiam probasset, ad singulare cer- Filiumq; ad
singulare cer-
tamen pro-
uocat.
„ tamen filium provocat, reperturum se Virum

„ nobilem affirmans, qui pro innocentia sua vin-
„ dicatione, propriam vitam periculo esset expo-

„ siturus, si senio, longiq; carceris squalore confe-

„ ctus, filio in congressu impar videretur. Pugnax
re in deliberationem adhibita, cum naturam nō
admittere iudicasset, ut pater filio singulari
certamine committeretur, potestate sibi à Papa
ac Imperatore tradita innixus, sententiam hoc

„ tenore pronuntiat; Arnoldus quamdiu vixerit, Sententia
Caroli.
„ solus Ducis titulo utetur, ac excepta arce oppi-

„ doq; Graua, omnibus reliquis Ducatus urbibus,

„ oppidis, castellis, ac munitionibus, Filio Adolfo

„ cedit, numerabunturq; ei singulis annis è Gel-

„ dria Ducalibus redditibus, quo familiam pro di-

„ gnitate sustētet, tria aureorum liliorum millia.

„ Adolfo cedēt reliqui Ducatus Geldriae redditus,

„ contentusq; titulo Gubernatoris Burgundiae, eo

„ profectus ad mortem usque Patris habitabit.

Audita Adolfus sententia, in hac verba pro-

I 5 rumpit;

Nefaria A-
dolphi ver-
ba.

*rumpit; Prius Patrem capite prouum in puteo
inijci cōspiciam, meque desuper immitti sinam,
quam hac stare sententia. Contentus sum Patri
Mille quingenta numerare aurea lilia singulis
donec vixerit annis, modo Ducis titulo absti-
nere, ac Geldria possessione in vniuersum ce-
dere velit, cum plus quam aquum sit, me iam
tandem Ducis semel titulo ornari, ac emolu-
mentorum fructus gustare, quos ipse per Qua-
draginta quatuor continuos deuorauit annos.*

Ambianū &
D. Quintini
Fanū à Fran-
co inualum.

Hæc Heuterus. Occupauerat sub idem
tempus, contra fœdus, Peronæ initum
II. Ludouicus Francorum Rex, Am-
bianum Famumque D. Quintini; vn-
de cum Adolphus Carolum non nihil
commotum, in reconciliâdo remissio-
rem fortè videbat, grauiori magisque
intolerabili fastu tumēs, omnes nimia
sua petulâtia procacitate & impietate,
iamdudum animo à se alienatos, acer-
bius in se prouocabat, ac tandem aper-
tis se confectari conuicijs, & vbiq;
despectui ludibrióque haberi, portaf-
que ne elaberetur munitas custodijs
animaduertens, clam cum præsentibus
Geldriæ Nobilibus à Carolo se circū-
uentum, eoque se deuenisse vnde cum
vellet

Vnde Adol-
pho aucta
contumacia.

Sed se aperto
discrimini
expositum
sentiens,

vellet digredi non liceret, conquerens;
 monet eos vt Geldriā petant. Cū itaq;
 Præcipui abierāt, cum duobus occultè
 sequuturus, habitu vt illi indutus galli- Mendici ha-
bitu se sub-
ducit.
 co, vel vt alijs placet, in mendici vesti-
 bus, solus errās Namurcum vsque per-
 uenit. Carolus, euasisse intelligēs, mis- Quæritur
vbique.
 sis quocunque inquisitoribus, Castri
 Namurcensis Præfectum præcipuè, li- Namurci de-
prehenditur.
 teris admonebat: Qui omnia Urbis
 diuerforia perlustrans, postridie manè,
 à Sacerdote, fortè cum aureum ad Mo-
 sam traijciendū portitori offerret agni-
 tum, honestè in Castrum secum redu-
 xit: moxque Viluordæ, ac postremo Viluordæ pri-
mum, inde
Contraci ser-
uatur.
 Contraci vsque ad mortem Caroli, li-
 bera satis custodia detentus est.

Dehinc cum Carolus Arnoldum Caroli dili-
gentia pro
Arnoldo Gel-
dris reconci-
liando.
 Geldris recōciliari posse sperans, mul-
 tum ac frustra Ciuitates & Nobiles, vt
 propriū legitimūque Principem, iu-
 stè tādē è carcere vindicatum, agno-
 scerent, reciperent, colerent, erat hor-
 tatus; Anno Millesimo Quadringen-
 tesimo Septuagesimo primo, liberali
 gaza, & multa ad faciēdum exercitum
 pecunia

Arnoldus pecunijs à Ca. solo instructus Geldria repetit.
p. Douch.
p. Haffeyn.
 Arcem Grauanam expugnat.

À Ruremondensibus & Geldranis recipitur.
 Ab Alijs repudiatur.

Vnde Geldria bellis in-
 quieta.
p. Douch.

pecunia ab Eo instructus Arnoldus in Geldriam Grauanamque reuertit. Castróque ibidē Ioannis Doncani Equestris Nobilis & Nicolai Hafteyni Castellatorum potissimum opera aliquādiu exclusus, post frequentes & varias ignis ponderumque vtrinque eiaculationes, fortissimo Arcis propugnaculo expugnato, rebelles vitam tandem paciscentes, violentè subegit. Nec multò post à Ruremondæ & Geldræ quoque Ciuibus admissus, ab Alijs Nouiomagensium hortatu cōstanter repudiatus est. Mansitque exinde diuisa & bellis inquieta Geldria, dum Illi legitimo Principi, Hi verò Vincentio Meursæ Comiti, Adolphi Vicario parent.

Quamobrem Filij primū, inde aliorum filij causa rebellium improbitate impietateque diu fatigatus, Vir lenis pacisque cum primis studiosus, omni administratione cessurus (priscos Romanos liberos improbos atque rebelles testamentis excludentes sequutus) Patribus & Matribus à filiis (quod non raro contingit) exagitatis, commemorandum

randum & imitandum dedit exemplū. Imitandum
Arnoldi ex-
plum.
 Geldriæ, Zutphanixque imperiū, cum
 diuini humanique iuris violatione, ab
 impijssimo filio nefariè & intèpestiuè
 inuasum, Carolo Bellicoso de se opti- Geldriam &
Zutphaniam
Carolo Belli-
coso ven-
dendis.
 mè merito, præsentibus inter Testes
 Alios, Ioāne Cliuie Regulo Fratrèque
 Guilielmo Egmondæ Dynasta, Nona-
 ginta duobus Florenorum aureorum
 Rhenensium milibus, certisque decem
 annos continuandis redditibus vendi- Eumque ex
asse hæredem
scribentis.
 dit; scripsitque quò prorsus iusta Adol-
 phum poena mulctaret, Carolum ex
 asse hæredem.

Biennium è Filij manibus vindica- Arnoldi
mors &
Sepultura.
 tus, Anno Millesimo Quadringentesi-
 mo Septuagesimotertio, Vigesimo ter-
 tio Calend. Martij, pridie D. Matthiæ,
 Graux decedens, Graux conditus est.

ADOLPHVS, ARNOLDI

EGMONDANI GELDRIÆ ET

ZUTPHANIÆ PRINCI-

PIS FILIVS;

In aula Philippi Burgundi ab ado- Adolphus
Philippo
Burgundo
Charus.
 lescencia versatus, atque vnicè ab eo
 dilectus,

Ab eodem in
Aurei Velle-
ris Collegiū
cooptatur.

Eiusque ope-
ra Catarinæ
Borboniæ
matrimonio
iungitur.

Capitur.

Libertus.

Flandros du-
cit in Gallos.

Ludovicus
Rex Galliæ
Mariam petit
Filio suo cō-
iugem.

dilectus, inque Velleris Collegium
cooptatus, Anno Millesimo Quadri-
gentesimo Sexagesimo tertio, eiusdem
potissimum opera, Catarinam Borbo-
ni Ducis filiam accepit coniugio; libe-
rosque tulit, Carolum Egmondanum
Geldriæ Iuliaci Zutphanixque Prin-
cipem, Sobole nulla relicta extinctum,
& Philippam Renato Lotharingiæ re-
gulo nuptam.

Geldriæ tyrannide sex circiter An-
nos potitus, Anno Millesimo Quadri-
gentesimo Septuagesimo in custodiam
traditus, à morte Caroli Burgūdi, Ma-
riæ filix eius & Gandauensium potissi-
mum opera, medium iam circiter an-
num è carcere emissus, mox propriæ
recuperandæ ditionis spe, duxit Flan-
drorum exercitum in Ludouicū Gal-
liæ Regem. Is enim Bellicoso Carolo,
Anno Millesimo Quadringentesimo
Septuagesimo septimo ad Nancium
cæso, Mariam vnicam eius filiam,
Carolo Filio Galliæ Delphino in ma-
trimonium nequicquam exposcens,
cum primum Maximiliano 3. Frederici
Impe-

Imperatoris filio, desponsam intellexit, intolerantissimè Prouincias eius inuadens, non ita pridem, Tornacum fraude occupauerat. Hucque festinans Adolphus, circa vndecimum Cal. Augusti, incendijs atque rapinis, proxima Urbis infestans, erumpentes in se Gallos accersit, longiusque in Eos penetrans, cæsus, transuersusque positus equo, hinc capite sparsisque crinibus, illinc pedibus miserabiliter pendens, in Urbem vectus, inque Augustissimo ibidè Templo humatus, Deo tandem summæ impietatis ultore, iustas in Patrem rebellionis poenas luisse creditur.

Lud. Gal.
Rex Prouincias Maria
inuadit.

Adolphus
prope Torna-
cū cæditur.

Tornacum
Mariano
sepelitur.

CAROLVS EGMONDANVS,

ADOLPHI FILIVS;

Anno Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo tertio, Puer octennis Bellicoso Carolo Geldriam subiugenti, post deditum Nouiomagum, à Nouiomagensibus, cum Philippa Sorore oblatus, osculisque exceptus, ad materteram, Bellicosi coniugem missus

Carolus Puer
cum Sorore
in deditione
Nouiomagen-
si Bellicoso
oblatus.

In Aula Burgundia educatur.

sus Gandauum, & in Aula Burgundia liberaliter educatus; postea Maximiliano Austrio qui vnicam Bellicosi filiam duxerat, coniunctissimus, circa Annum Nonagesimum supra Millesimum Quadringentesimum (contra 8. Carolum Gallie Regem) Bethunam Artesia oppidum pro eodem iuuasurus, simul cum Nassouia Regulo Engelberto, à Cordesæ Domino captus, ad Regem in Galliam relegatus est. Annóque Millesimo Quadringentesimo Nonagesimosecundo, multa Vincentij Meursæ Reguli opera, & summa Geldrorum diligentia liberatus, Nouiomagi viros & vires occultè colligens, mox Geldria Iuliaci & Zurphania auitos Dominatus recuperauit. Sed vt grauissima sæpe Parentum Filiorumue ab scelera Illustrissimas Familias sterilitate interijssse, vel amplissimis imperijs (Deo vt credo auctore) legimus exutas, ita à morte eius Anno Millesimo Quingentesimo Trigesimo octauo, (Iuliacensi ditione Guilhelmo Marcano Cliuia Regulo obueniente) cum

Cum Engelberto Nalio uio capitur. l. Bethunen.

p. Cordes.

In Galliam relegatur.

p. Meurs.

Liberatus auitos dominatus recuperat.

Geldria & Zurphania imperiū ab Egmondanis alienatum.

Cliuia & Iuliaci ditiones iunguntur.

cum Nothos quidē plurimos, è Con-
iuge vero legitima Ducis Lunebur-
gensis filia Elisabeta prolem nullam
habebat hæredem, Geldrense Zutpha-
nienſeque imperiū, Cluiæ item Re-
gulo à Geldris oblatum, 5. Cærolus
Imperator, poſt bella plurima mul-
taſque ac varias Geldrorum clades, ſi-
bi tandem vendicauit atque ſeruauit.

Geldriæ &
Zutphaniz
imperii Gul-
lielmo Mar-
cano oblatū.
A 5. Cærolo
Imperatore
poſſeſſum.

K PARS

PARS STEMMATIS LOTHARINGMONDANOS

PHILIPPA,
Adolphi Egmondani Filia,
Anno Milleſimo Quadringentiſimo Octuageſimo quinto, Renato Regi Siciliae & Duci Lotharingiae matrimonio iuncta. Liberos genuit Duodecim, è quibus Quingentum ſexto fungebatur reliquit ſuperſtites. Die vero obiit Renatus Anno 1508.

ANTONIUS,
Dux Lotharingiae. *ſunctus Renatae Borboniae, Filiae Engelberti Borbonij, Comititis Monpenſire filiae; quae die obiit An. 1539.*

IOANNES,
Cardinalis.

CLAVDIVS,
Cuius Genealogia pagina ſequenti.

LVDOVICVS
Vaudeinontij Comes. Mortuus Neapolim proficiſcens, Anno 1527.

FRANCISCVS Comes
Lambſcaë & Orgoni. Fato ſunctus, In bello Papienſi, Anno 1525.

* * *
* * *

FRANCISCVS
Sapiens, Dux Lotharingiae *ſunctus Anno Milleſimo Quingentiſimo Quadrageſimo primo, Chriſtiana Chriſtierni, Danie Regis Filiae ex Eliſabeta Austria, Sorore s. Caroli Imperatoris, quae primo matrimonio iuncta fuerat Franchſco Sforcie, vltimi eius familiae Ducis Mediolanenſis.*

NICOLAVS, Praeſul Metenſis, Et Verduni Comes. Matrimonio iunctus Margaretae, Filiae 4. Ioannis Egmondani Dynaſtae.
IOANNES, Septimo aut octauo etatis anno mortuus.

ANTONIUS,
Infans mortuus.

ELISABETA,
Prima etate item extincta.

ANNA, Renato Chaloniæ Auran-
tij Principi, & Naſſonie Comiti, Anno 1540. matrimonio iuncta. At eo Anno 1544. magne barbarie ictu in bello caſo, iterum iuncta, N.

Ayſchoti Duci Viduo, peperitq; Carolum philippum, Hauerei Dominum.

CAROLVS,
Dux Lotharingiae. Natus An. 1543. 15 Ianuarij. Matrimonio iunctus, N. Filiae Henrici Francie Regis.

RENATA.
Vxor Guilielmi, Sereniſſimi Bauariae Ducis, Pientiffima Princeps,

DOROTHEA,
Vxor Erici Brſuici Ducis.

A. RINGICA, QVATENVS
CONTINGIT.

CLAVDIVS
Filius Philip-
pæ Egmoda-
næ Dux Guisæ,
Iunctus An-
toniæ Borbo-
niæ, Filia Du-
cis Vendome.

FRANCISCVS Dux
Guisæ. *Matrimonio*
iunctus Anna Ducis
Ferrariensis filia. Ad
Aureliā proprijs in Ca-
stris, à Poltrotio quo-
dam ex insidijs glande
traiectus.

CAROLVS, Cardi-
nalis.

CLAVDIVS, Mar-
chio Maijnnæ.

LVDOVICVS, Car-
dinalis.

FRANCISCVS,
Eques Rhodius.

RENATVS, Marchio
Bouinus.

MARIA, Scotia Regi
nupta, post primi Ma-
riti Dynasta Lōga villa
interitū. // *matrimo-*
nio, Delphino postea
Franciæ Regi, iuncta.

HENRICVS,
Dux Guisæ.

CAROLVS,
Dux Maijnnæ.

LVDOVICVS,
Cardinalis.

CATARINA,
Vxor Ludouici
Borbonij Mon-
pensieræ Ducis.

ANTONIVS.*
FRANCISCVS.*
MAXIMILIA-
nus. *Prima ata-*
te extincti.

MARIA, Nu-
per in Anglia,
capite truncata. //

Ioannes Eg-
mondanus,
Prætor Del-
phensis casus.

p. Soeter
meer.

Anno Millesimo Quadringentesi-
mo Vigesimo septimo, Delphis sedi-
tione concitata, cæsus est cum Alijs
quinque, à Maselandis, IOANNES EG-
MONDANVS Soetermeræ Dominus,
Prætor Delphensis; Verum quibus pa-
rentibus ortus, ignoro.

XXI.

.1451.

.1483.

.32.

GVILIELMVS QVARTVS,
Ioannis Secundi filius, & Arnol-
di Geldriæ, Zutphanixque Principis
Frater; Prudens, doctus, facetus, cor-
pore longo & aquilo, crine nigro &
crispo. Patris ac Patruï bonorum hæ-
res, Egmondæ, IJelsteyni, Lederdami,
Schonreuorti, Haestrecht, Baræ, A-
liarumque Ditionum Dominus. In-
ter alia actionem item aliquamdiu ha-
buit Hathemi Oppiduli Geldriæ, eius-
que Vectigalium, (quæ bona Arnol-
dus Quinque Aureorum Rhenensium
milibus, Patri suo Ioanni Egmondano
oppi-

1. Egmondt.
1. IJelsteyn.
1. Lederdant.
1. Schaent-
uort.
1. Haestrecht.
1. Saer.

1. Hathem.

A Lionem
habet Ha-
them.

oppignerauerat) Sed Anno Millesimo
 Quadringentesimo Quadragesimosex-
 to, Calendis Ianuarij actioni illi cedēs,
 pro repignerandis, à Fratre Arnol-
 do Prouinciam accepit Mechliniensem;
 qua post biennium à Philippo Burgū-
 do priuatus, mox pro recuperanda, li-
 tem instituit, à Posteris diligenter qui-
 dē prosequutam, sed nōdum decisam.

Pro qua Pro-
 uinciā Mech-
 liniensem
 accepit.

Impetravit à Pontifice Maximo Pri-
 uilegium, corruptos Monasteriensium
 mores corrigendi, multumq; cum Ni-
 cola Cusano, Cardinale, ad Hollandos
 misso legato laborauit, ad expellēdum
 è Monasterio cum Mathenesio Anti-
 stite Sacerdotes aliquot, quo commo-
 dius, Iacobum Poelgheestium intru-
 deret. Verum Philippi Burgundi au-
 ctoritate implorata Mathenesius, locū
 dignitatemque (qua nō malè functum
 inuenio) constanter retinuit.

Impetrat Pri-
 uilegiū cor-
 rigendi cor-
 ruptos Mo-
 nasteriensiū
 mores.
 Nicolaus
 Cusanus.

Remouere
 coatur Ma-
 thenesium.

Iacobū Poel-
 gheestium in-
 trudere.

Eodem Anno graue inter Eum
 atque Antistitem, caussa Ecclesia-
 rum vtriusque Egmondæ, aliasque ob
 caussas, ortum dissidium, arbitris Gis-
 bertto Vianio Nordelosæ Domino,

Nouū inter
 Eum & An-
 tistitem, dis-
 sidium.

Cōponitur,
 p. Vianen.
 p. Noordel-
 osæ.

p. Merens-
steyn.
p. Denhage
p. Duele.

Arst. Benefi-
ciū Dynastæ.

Othone Merensteynēsi, Gerardo Vtē-
hagio, & Gifberto Huelio, componi-
tur; firmatumque inter alia, vt Ager
critius, cœmiterio Egmondano vici-
nus, Beneficium foret Dynastæ; ita ta-
men, vt neque ædificijs, neque arbori-
bus, neque fossis, vnquam impediret
planitiem.

p. Moers.

*Matrimonium ei fuit cum Valburge
Frederici Moersensis Reguli filia, tulitque
ex ea, tres Filios; Ioannem, Primum Eg-
monda Comitem, Fredericum; & Guiliel-
mum; Filias quatuor; Annā, Elisabetam,
Valburgim, & Margaretam.*

Nijenbur-
gorū origo.

*Ex thoro item minus honesto, inter Alios ha-
buisse fertur, Gerardum, ex quo se Nijenburgij
proferunt; Et Nicolaum, Anno Millesimo
Quadringentesimo Septuagesimo octauo, cum
Frederico & Guilielmo à Noniomagensibus
captum.*

Guilielmus
Arnoldo
Fratri hde-
lissimus.

Arnoldo Fratri ab Adolpho nefariè
in custodiā dato (dissidij ob bona olim
exorti, ex animo prorsus remotis reli-
quijs) fidelissimus, & quò liberaretur,
armis consilióque, simul cum Filijs &
Cliuix Règulo, constanter laborans,
grauia à Geldris damna perpeffus est;

Vnde Grauia
à Geldris dà-
na perpeffus,

Nec

Nec destitit quam è vinculis emissum, Adolphumq; iusta talionis poena multatum videret. In mutuam vero beneficij beneuolentiæq; remunerationem præter alia, Anno Millesimo Quingentesimo Septuagesimosecundo. Heloirdæ & Arnheimi ab eo tulit vectigalia.

*Vectigalibus
Heloirdæ &
Arnheimi re-
muneratur.*

1473 Anno Millesimo Quadringentesimo Septuagesimotertio, quo Carolus Bellicosus Geldros subigens, Arnheimi, Augustissimum Concilium instituebat, Concilij Præses, ac Summus Geldriæ ab eo constitutus est Administrator. Item:

Summo Geldria Concilio Præses præficitur. Simul Principis Vicarius.

1477 Anno Millesimo Quadringentesimo Septuagesimoseptimo, post mortem Bellicosi, quâdo à Maria eius filia, Hollandi inter alia priuilegia obtinuerunt, Vt Patriæ officia tantum concederetur indigenis; moxque Vincestriæ Comes Gruythusæ Dominus Ludouicus, Hollandiæ Zelandiæ & Frisiæ Administratione cedebat; multum ab Holladiæ Optimatibus omnique Nobilitate laboratum, pro Egmondæ Dynastia, verum Gruythusio pro Volphar-

Officia Hollandiæ Hollandis, solum concedenda,

p. Vincestriæ.

p. Gruythusæ.

Vnde Gruythusius, administratione cedit.

Petit utque Guilielmus Eg. Hollandiæ Administrator.

p. Decr.

Sed frustra.

do Veræ Domino (cuius Sororem duxerat) satagente, Hollandorum frustratis votis, non successit.

Burgundis & Austrijs additus Guilielmus.

Burgundiæ Domui, mox item Maximiliano Austrio additus, multusque semper in Geldris subigendis, Anno 478

Arnhemii
Arnhemioque rem gerit.
Ioannem Catzium Lederdamsen-
bus Præfatum.
Hostibus Maximilianum opponit.
Mediū Arnhemum sibi vendicat.

Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octavo, Ipse Arnhemii atque Arnhemio rem vndique gerens, Ioannem Catzium Castro Oppidulūq; Lederdamsen-
bus præfecit, ac deficientibus à Maximiliano inde opposuit. Mansitque Arnhemii, donec Ioanni Cluiæ Principi Ciuitas media (quæ Patri eius Ioanni à Maximiliano fuerat oppign-
rata) cedens, alteramque sibi partem Ipse vendicans, à Cluijs totam inuadentibus, pellebatur.

Sed pellitur.

Aureo velle-
re à Maximi-
liano deco-
ratur.

Vir bello togæque eximius, Anno item Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octavo, Brugis à Maximi-
liano in Summum Torquatorū Prin-
cipum Senatū relatus. Memoratur Louanij Doctores Theologos super conuiuium, Quæstionibus religiosis habuisse intentos. Cumque Ganda-
uensi

Quæstio de
fide sine Cha-
ritate.

uenſi cuidam naſo (vt lego) carenti, vel
quod verius reor, naſo non ſat integro,
liberriméque dicaci Alij fidé definién-
tes informem non ſatisſacerent; (vt in
omni vita mira præſtans vrbanitate,
honestos facilè effundebatur in iocos)

Fides illa informis ait, ſimilis eſt Naui ^{Doctè à Gui-}
clauo, aut vultui naſo egenti. duplici ^{lielmo ſo-}
comparatione, breuiſſimè acutiſſime- ^{lra.}
que prolixas eorum definitiones ac ra-
tiones explanans. Vt enim nauis, amo-
to clauo curſu incerto perpetuo flu-
ctuat, vultusque quantacunque excel-
lens ſymmetria, ſine naſo omnibus di-
ſplicet; ita Fides Charitate deſtituta,
inſtabilis Deoque cenſetur ingrata.

1483 Moritur Anno Milleſimo Quadrin-
geſimo Octuageſimo tertio, Deci-
monono die Ianuarij. Humaturque
Graue, ad Arnoldum Fratrem Geldric ^{l. Graeff.}
Principem: vbi præſens legitur Epita-
phium:

Dat hups van Egmond in grooter eer/
Van welken hupſe die eerſte heer/
Dooglichtich van Vader en ooc vā Moeder/
Was van Dzielſandt des Conincx Broeder.
Van welken bloede hoogh ghepreſen/
Coninghen vnd Hertoghen zyn ghereſen/

Guiljelmi
Epitaphium.

Die Croon van Schotlandt/sonderlinghe hy
namen/

Gock Gelrelandt vnd Bepzen te samen.

Wt welken hupse der edelhept/

Hy was die in deser plaetsen leyt/

Begrauen hier in/door Gods ghenaden/

Hoochgehozen vnd vroom van daden.

Heer Willem / Heer van Egmond vnd van
Baer/

Welck hy regeerde twee vnd dertich Jaer.

Die waraftichste Heer die man vant

Was hy. Een eenich broeder tot Gelrelant:

Die Gulicker halp hy vromelicken beuechtē/

Om zijne moederlicke erue/ naer allē rechten.

Hy was wijs vnd verstandel in allen rade/

Druck/verdziet vnd menich schade/

Heeft hy achtien Jaer lanck gheleden.

Sp waren hem te nae/die hem dat deden.

Die Orden droech hy van t'gulden Vlies.

Zijn doot was den Lande een groot verlies/

Want der armen bewees hy veel charitaten.

Gock heeft hy van zijnen bloede ghelaten/

Op een dochter van Moers / die hy nam te
wijue/

Drie sonen vroom vnd schoon van lijue/

God wilse in deuchden altijt stercken.

Gotmoedich was hy inder kercken.

Gheestelicke personen hy seer beminde/

Zijn woozt zijn zeghel/so hem elck kinde.

Sonnedaech naer S. Antonis dach hy bleef/

Affgwich ter doot/ als men schreef/

Dupsent Vierhondert/Tachtetich vnd Dyp/

God make hem van allen sonden vry.

FREDE.

FREDERICVS, GVILIELMI

QVARTI FILIVS SE-

CVNDVS;

Diligentissimus cum Patre ac Fratribus ad Patrum è carcere vindicandum; eoque liberato ac mox extincto, Nouiomagensibus & Zutphaniensibus reliquisque Burgundici imperij hostibus pertinacissimè infensus. Anno tandem Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo octauo, cum Guilielmo fratre, ac parte familiæ, nō procul Nouiomago à Nouiomagensibus captus, & Nouiomagi triennium in maxima Castri inclusus turri, cum Fratre varijs sæpe tormētis exanimatus; & è Famulis Adrianus Hacquius veluti proditoris reus, capite amputato, quatuor in partes dissectus est.

Fredericus
Burgundici
Imperij pro-
pugnator.

A Nouioma-
gensibus ca-
pitur.

Quæstioni
cum Fratre
subijcitur.
Adrianus
Hacquius
supplicio
athcitur.

Ifelsteyni & Lederdami Dominus, ob damna à Geldris caussa Arnoldi Patruī accepta, Anno Millesimo Quadringentesimo Septuagesimo secūdo, Dominatu Burenensi ab eo est auctus. 1. 23. Buren.

BVRE-

BVRENI COMITES.

I.

II.

III.

IIII.

V.

FREDERICVS	FLORENTIVS	MAXIMILIANVS	ANNA	PHILIPPVS
quarti Guilielmi Dynasta Egmondani Filius. An. 1492. favore Maximiliani Imperatoris, Primus saluatus Burenius Comes. Egit in matrimonio Adelheydis Filie Gerardi Culenburgi Domini, quæ Martinagge redotata est.	unicus Frederici Filius, Secundus Bureni Comes; Iselsteyni, Lederdami & Martinaggeri Dominus. An. 1505. à Philippo Austrio, Middelburgi, Vellere honestatus. Egit in matrimonio Margarete, Corneliij Bergosomensis, Domini Seuebergij, & Equitis Velleris Filie.	tertius Bureni Comes; Iselsteyni Lederdami & Martinaggeri Dominus. Administrator Frisie. Anno 1531. à s. Carolo Imperatore, Tornaci Vellere donatus. Egit in matrimonio Franciscæ Lanoy, Filie Hugonis Lanoy, vnice Distionum Lanoy & Rouleucourtii heredis. Extinctus Anno 1548. ANNA Vxor Iosephi Mommeranchij Horne Comitiss. N. Vxor Roberti Marcani Arberge Domini, Mater Roberti, Primi Arenberge Comitiss.	Filia Maximiliani. Bureni Comes; Iselsteyni, Lederdami & Martinaggeri Domina. Nupta Guilielmo Nassouio Aurantiij Principi.	Nassouius. Quintus Bureni Comes; Iselsteyni, Lederdami, & Martinaggeri Dominus. In Hispania hactenus saluus. MARIA Nassouia Delphus superstes, nondum matrimonio iuncta.

GVI-

GVILIELMVS, GVILIELMI
QVARTI, FILIVS TERTIVS;

Meræ Dominus, ob strenuè cum ^{p. Meert.}
Patre ac Fratribus in Patruī liberatio-
ne nauatam operam, & ob varia illius
caussa, perpeffa incommoda, Anno
Millesimo Quadringentesimo Septua-
gesimosecūdo, Castro ditioneq; Her-
pensi ab eo auctus.

Dat hups
tot hærpe/
met alle zyn
rechten.

Habuit in matrimonio, Margaretā
Hesuicam, vnicam Domini Boxme- ^{p. Vreeswiche}
ræ filiam, Petri Vertijni Viri equestris ^{p. Wormeet.}
ordinis viduam. Genuitque Mariam ^{p. Derijm.}
planè fatuam, Et Annam Comiti Ber- ^{p. Bergh.}
genfi nuptam.

ANNA, GVILIELMI QVARTI
FILIA PRIMĀ;

Vxor Bernardi Benthemi Comitis. ^{p. Benthem.}
Genuit Anno Millesimo Quadringē-
tesimo Sexagesimoprīmo, Eruinum
Paterni imperij hæredem.

ELISABETA, GVILIELMI
QVARTI FILIA SECVNDĀ;

Vxor Gisberti, Bronchorsti Domi- ^{p. 23. 2011}
ni. ^{hoft.}

p. Waderma. ni. Eoque mortuo Ioannis ab Aa,
p. Bruchoue. Bruchouæ Domini.

VALBURGIS, GVILIELMI
QUARTI FILIA TERTIA;

l. Redichem
Clooster. Redichemi in Velua, non procul
Arnhemo virginitatem professa.

MARGARETA, GVILIELMI
QUARTI FILIA QUARTA;

p. Peterfhem Vxor Ioannis, Filij Domini Peterf-
hemi.

PRIMVS
EGMON-
DÆ CO-
MES.

.XXII.

.1483.

.1516.

.33.

IOANNES TERTIVS, Guiliel-
mi Quarti Filius primus; Natus An-
no Millesimo Quadringētesimo Qua-
dragesimoprimo; Statura neque ma-
gna, neque parua, facie venusta & ho-
nesta; virtute eruditione & laude bel-
lica egregius.

Ioannes, Hie-
rosolymæ
honore eque-
strem init.

Circa Annum Millesimum Qua-
dringentesimum Sexagesimumquin-
tum, Hierosolymæ equestri initiatus
honore,

honore, reuersurus, indignam fertur
 subiſſe fortunam; afflicta enim valetu- Indignam
ſubit fortuna-
nam.
 dine, dilapſiſq; famulis, deſtitutus præ-
 fidijs, ad multa miliaria Ioannis Meliſ- Meliffus æ
Reniſſe Præ-
tor Egmon-
danus.
 ſi ceruice ac humeris vtebatur. Qui è
 triremi in libertatem pretio ab eo ven-
 dicatus, atque ob hoc cæteris fortè fi-
 delior, Prætura remuneratus eſt Eg-
 mondana.

Anno Milleſimo Quadringēteſimo Ioan. Egmon-
Geldris op-
poſitus.
 Octuageſimo primo, Arci Gorcomēſi
 contra Geldrorum irruptiones præfe-
 ctus, cum ob Afellinæ factionis quos-
 dam, Dordracos excluſos atque à ſe ad-
 miſſos, ab Adriano Ianſenio Dordra-
 cenſium Prætore verborum contume- Cum Præto-
re Dordracē-
ſi diſſidet.
 lijs dicebatur laceratus; præmiſſa de-
 nunciatione, claro ſe die Dordracum
 venturum, déque iniurijs propediem
 expoſtulatūrū; mox ſexto Aprilis ma-
 ne ſeptima hora, nauigio cum proſcri-
 ptis militeſque armato Dordracum ap- De Waters-
poort tot
Dordrecht.
 pulit: Forteſque ad Portam aquariam
 tum præſens Prætor, à Nauta quid
 adueheret percontatus, cum ille om-
 nis generis bona, iamque exponenda
 reſpon-

Dordracum
armata ma-
nu, astu in-
greditur.

Ciues inua-
dit.

respōdisset, doli mali ignarus, Urbem
ingreditur: Prodeuntēsq; è naui veluti
ex equo Troiano intraque mœnia se
recipientes armati, mox item armis in-
structos, occurrentesque Ciues (cæso
Proprætore, Ægidióque Adriani Cō-
sule,) in fugam compulerunt: Indéque
Roterdamo, firmissimo accedēte præ-
sidio, ac cum Prætore, Ducentis simul
Ciuibus comprehensis, magno Hama-
torum & Geldrorum dolore, Vrbe po-
titus est.

Hornæ Afel-
linorum Ha-
marorumq;
dissensio.

Anno item Millesimo Quadringē-
tesimo Octuagesimosecundo, Cum A-
sellini Horna proscripti, Iodoci Lalai-
ni Hollandiæ Administratoris studio
reuocati, bona, tandemque officia pri-
stina erant consequi; rursumque ab his
exclusi Hamati, (Ducibus Adriano &
Henrico Naelduicensibus Fratribus,
Ioāne Middachteno, Itē Schernevij-
bio & Hommone Levvenio Frisijis,)
Urbem improuiso & sine cæde inuase-
rāt, mox cum Lalaino Alijsque, extre-
ma memorandaque ciuium clade ite-
rum inuasam, recuperauit. Rebantur,
qui

p. Naeld-
wyck.

p. Midd-
acht.

p. Scher-
nevijb.

p. Leuwen.

Ioannes Eg-
Hornā me-
morāda cum
ciuium clade
laquadit.

qui neque Afellini, neque Hamati, vel
 qui parti aduersæ erant addicti, dum
 hostis à moenibus propulsatus, im-
 pressionem faciebat, si relictis moeni-
 bus domum se reciperent, tela se ma-
 nusque ingredientium euitaturos. Quid
 accidit? Soli relictæ Duces Adrianus
 Naelduicus & Middachtenus, Alijque
 Hamati, hostium multitudine superati
 & cæsi; Schernevvijbius Hommoque
 Egmondam missi captiui. Hostesque
 ingressi, nulli aut ætati, aut sexui peper-
 cere, Afellinos iuxta atque Hamatos
 trucidauerunt, Sacra ut prophana diri-
 puere, Duos Sacerdotes è turris fasti-
 gio præcipites misere, Non à sacrificio
 intētis manus abstinuere, Calices è Sa-
 cra conficientium manibus eripuerunt,
 ipsiq; in Aris promiscuos, ubi religio-
 ne se tutos existimabant, ut victimas ma-
 ctauerunt, Amplissima undiq; in Urbem ad-
 uecta congestaq; bona Ciuumq; for-
 tunas totam per Hollandiam distraxere,
 Nullum sceleris genus prætermisere. Ac
 postremo cladis superstites, tanta imma-
 nitate perculsi relictis sedibus profugere.

Stuiti per-
 suasione, de-
 ceptis Ciu-
 bus.

Duces cæsi
 aut capti.

Ciues pro-
 miscue lu-
 gulati.

Sacra ut pro-
 phana diru-
 pra.

In Sacrificio
 intētibz sa-
 uicium.

Fortunæ am-
 plissimæ tota
 Hollandia
 distractæ.

Superstites
 Cladis, pro-
 fugi.

L

Anno

Hic . . .
Administra-
tor. Iodocus
Lalainus ad
Vltraiectum
casus.

Succedit La-
laine, Io. E.
Hollandiæ
Administra-
tor.

Purmerenda-
no Domina-
tu augetur.
p. S. Monts
foorde.

p. Wolken-
steen.

Nuptias ce-
lebrat Gra-
uenhagæ.

p. Waerden-
burgh.

Imperliū Eg-
mondanum
Comitatus
Titulo au-
gum.

Anno sequenti cum Iodocus Lalai-¹⁴⁸³
nus, Hollandiæ Zelandiæ & Frisiæ Ad-
ministrator, in Urbis Vltraiectinæ op-
pugnatione, Quarto Augusti, glande
ictus, vitam postridie finiuerat, Magno
Hollandiæ Optimatum consensu stu-
dióque (quo priuilegij de alienigenis
non admittendis auctoritatem, suáque
dignius tuerentur) à Maximiliano Au-
strio in locum eius est surrogatus. Ac
Anno altero, 4. Nonas Aprilis, Pur-¹⁴⁸⁴
merendano iam solenniter sumpto im-
perio, (quod (ante Ioannis Montfor-
diensis Dynastæ, à Maximiliano cōfis-
catum, collatumq; Baltasaro Wolquen-
steyno) non ita pridem coëmerat) in-
sequenti Maio, magnificētissimis Gra-
uenhagæ in Palatio nuptijs celebratis,
*Magdalenam Georgij Comitum Waerden-
burgij Filiam, minimo quidem censu, sed
quindecim liberis fœcundam Maximiliani
potissimum instinctu, accepit coniugio.*
Inde ab eodem Maximiliano Roma-¹⁴⁸⁶
norum Rege, Anno Millesimo Qua-
dringētesimo Octuagesimo sexto, cum
ob varia in eum merita, tum sanè ob
multam

multam bello togâque contestatam
virtutem & gloriam, Comitatus dignita-
te magnificentissimè auctus, Egmon-
danum Imperium Comitatus titulo &
amplitudine exornatum posteritati re-
liquit.

MAXIMILIANVS divina fauente clemen-
tia Romanorum Rex semper Augustus, &c.
Spectabili Joanni Comiti de Egmond, Nostro
& Imperij sacri Fidei dilecto, gratiam Regiam
& omne bonum. Spectabilis, Fidelis, Dilecte,
Etsi Regia dignitatis gloriosa sublimitas, nec nō
eius circumspēcta benignitas, vniuersorū exal-
tationi studiosè consuevit intēdere, & adeo qua
Reipublica grata compendia afferunt ampla
consideratione perpendere, ad illorum tamen
sublimitationem procurandam proniori & sin-
gulariori quodam seruire inclinatur vberius,
quos intemerata deuotionis firma constantia, &
veritata fidei diuturnitas, euidentibus testimo-
nijs, in conspectu Regia Maiestatis, nec nō me-
diocriter recommendavit. Sanè cōsideratis mul-
tiplicibus & studiosis tuis obsequijs, & nobilium
tuarum virtutū industrijs, quibus Tu & Pro-
genitores tui solida & integra probitate, cura
peruigili, & Sacro Romano Imperio irrefraga-
biliter claruisse, & complacuisse dinoscimini, &
in antea equidem feruentius & sedulius clarere
& complacere poteris ac debebis, quanto maio-
ribus

Primum, Di-
ploma Priuile-
gij Comitatus
Egmondani. Postea va-
rijs Diplomatijs
mutatum &
auctum.

ribus honoribus prerogatiuis larga nostra manu
 Regalis senties frugalius te reſectum atque coſo-
 latum. Ideoq; noſtra Maieſtatis oculos, & in-
 terna meditationis aciem, ſingulari quadam
 feruentia, in te gratioſius dirigentes, Te Ioan-
 nem tuosq; heredes legitimos qui de lumbis tuis
 deſcenderunt, Illuſtrium Principum, Comitum
 Baronum, & Procerum Sacri Imperij, ad hoc
 accedente conſilio; animo deliberato, & ex cer-
 ta noſtra ſcientia, auctoritate noſtra Regia &
 Regalis poteſtatis plenitudine, Hodie in No-
 mine Domini Saluatoris Noſtri à quo omnis
 honor prodire agnoſcitur, in veros dicti Comi-
 tatus Egmondensis Comites eleuamus, erexi-
 mus ſublimanimus creamus atq; nobilitamus,
 prout eleuamus erigimus creamus & ſubleua-
 mus auctoritate & poteſtate predictis; per præ-
 ſentes decernentes & hoc Regali ſtatuentes edi-
 cto. Quatenus tu & heredes tui legitimi, ſin-
 gulinati & naſcitur, ut veri Comites dicti Co-
 mitatus, perpetuo, omnium dignitate, nobilita-
 re, iure, poteſtate, libertate, & honore gaudere
 poſſitis & frui, quibus Sacri Romani Imperij
 Comites hactenus freti ſunt, & quotidie potiun-
 tur, conſuetudine vel de iure. Terras quoq; ve-
 ſtras, nec nō Villas, Diſtrictus, Montes, Colles,
 Plana cum omnibus Syluis, Rubetis, Pratibus,
 Aquis, Aquarumue diſcurſibus, Paſcuis Piſ-
 cinis, Piſcaturis, Indicijs, Bannis, Venationi-
 bus, Aucupationibus, & Pœnis, Feudis, Vaſali-
 lis,

lis, Vasallagijs, Plebeis, Rusticis, Agricolis,
 Pauperibus, & Dinitibus, & cum omnibus eo-
 rum pertinentijs, tibi per paternas hereditates
 succedentibus, sicut dictus Comitatus Egmondē-
 sis & eius latitudo comprehendit, una cum Do-
 minio Oppido & Castro de Durmerepnde &
 Villagijs dictis, Neck/Purmerlant/& Alpen-
 damme/cū omnibus suis pertinentijs, Comita-
 tui tuo Egmondēsi, ex certa nostra sciētia, pro te
 & tuis successoribus inseparabiliter adiūximus,
 & per presentes annectimus, in verū Comitātū
 ereximus & erigimus, insigniuimus & insigni-
 mus, & prædicta Regalis potestatis plenitudine
 decoramus. At vero omnes tui Comitatus sub-
 ditos à quocunq; onere liberos reddimus, absol-
 uimus, atq; releuamus. Et eundem Comita-
 tum, in Feodum nobile, ex Sacri Romani Impe-
 rij potestatis plenitudine, Tibi & heredibus
 tuis prædictis conferimus & donamus presentīū
 per tenorem, Ita & taliter, Quod Tu & hare-
 des tui prædicti ex nūc in antea perpetuis tem-
 poribus quodocunque & quotiescunque casus
 se obtulerit, eundem Comitatum cum omnibus
 & singulis pertinentijs suis à Nobis & Succes-
 soribus nostris Romanorum Imperatoribus &
 Regibus, ac ab ipso immediatè subiectum Roma-
 no Imperio, in nobile Feodum, prout moris est
 recognoscatis & recipiatis, dolo & fraudē pro-
 cul motis. Statuimus insuper & hac edictali
 cōstitutione sancimus, Quod Tu & heredes tui

Comitatus
 Egmondanus
 Beneficium
 Imperij. Ad
 tempus.

prædicti, perpetuo Comites dicti Comitatus Egmondensis nominari & appellari, & ex nunc in antea, tanquā Sacri Romani Imperij Comites, teneri honorari, & ubique ab omnibus reputari, atque jure, iurisdictione, privilegio honore gratia, dignitate, immunitate, ac mero & mixto imperio perfrui possitis & debeatis, quibus Alij Sacri Romani Imperij Comites in dandis & recipiendis iuribus & in conferendis seu suscipiendis feodis, & in omnibus alijs spectabilem conditionē & statum Comitum concernentibus freti sunt hactenus, seu quomodolibet potiūtur, impedimentis cessantibus quibuscunque. Mandantes igitur omnibus & singulis Principibus, Comitibus, Baronibus, Proceribus, & generaliter toti Vniuersitati Sacri Romani Imperij, quatenus sub pœna indignationis nostræ grauissima, Te & heredes tuos legitimos, Spectabiles Comites, & dicti Comitatus Egmondensis nomine intitulent reuerentur & honorent, Vosque dignis semper prosequantur honoribus, cunctis temporibus, presentibus & futuris, jure Comitatus Hollandiæ semper saluo, presentium sub nostri Regalis sigilli appensione testimonio literarum. Datum in oppido nostro Bruxellensi, Die Duodecima Mensis Nouembris; Anno Domini Millesimo Quadringentesimo Octua-1486
gesimo sexto. Regni vero nostri, Anno primo.

Anno Millesimo Quadringentesimo, 1490
Nonagesimo, Franciscū Brederodium,
& Ioan-

& Ioannem Naelduicum, Aliosq; Romanorum Regi Maximiliano rebelles, igne ferróque latè grassantes, nauali proelio vicit.

Io. Eg Franciscu Bredodum & Ioannem Naelduicum Vincit.

Eodem Anno, cum hætenus ob Hamatorum Asellinorumque intestinos motus nefaria & impunita Monasteriensium in dies magis gliscebant licentia, Partium studio deferuescente, Drielióque Iordano Antistite quod Gellidrus esset, apud Hollandiæ Optimates, (contra Priorum Antistitum morem, ex Nobilissimis ferè Batauiæ Nobilitatis ortorum Familijs) parua pollente gratia, Guilielmi Patris, hac in parte voluntatis frustratæ, Priuilegijque à Pontifice Maximo olim per Eum impetrati memor, Gerardum Ridderum, Ordinis Prædicatorij Conuersum (quo nunc nomine Religiosos Monasteriorum Sacris nō initiatos, vilioribusque officijs deputatos vocant) ad Octauum Innocentium Summum Pontificem, rursus pro nouo Diplomate, quo tandem Monasterij mores inueterata consuetudine dudū corruptos collapsoque

Mores Monasterij corrigi.

Neglecta Drieli Antistitis auctoritate.

Gerardum Ridder ad Pontificem Maximum mittit.

Impetrat mo-
rum Mona-
sterij Arbi-
tros.

Cum quibus
ægrè à Mo-
nasteriis
intrinmitti-
tur.

Rebelles Cel-
læ penariæ
includit.

Aliunde vo-
catos Mona-
chos.

p. Bosman.

Loco rebel-
lium substitui-
t.

corrigeret, mittens Romam, obtinuit
D. Martini apud Colonienses Diuique
Ludgeri apud Werdenenses Antistites,
sanctissimi negotij Arbitros; Diplo-
matisque auctoritate fretus, venit cum
eis, Anno sequenti, die ferè Paulinæ 1491
Conuersioni dicato, Egmondam, Mo-
nasteriensisque, qui fabas in se cuden-
das intelligebant, Monasterium vndi-
que arctissime claudentes, minis armo-
rum portas referare cōpellit; indicto-
que conuentu, lecto Diplomati mor-
dicus contradicentes, consilio Antisti-
tum, simul omnes cellæ penariæ peran-
gustæ includi seruarique iussit. Moxq;
ex D. Pauli Ultraiecto, Diuique Lau-
rētij Ostbroca, Monasterijs, asciti ma-
gis contingentes, Theodoricus Bosma-
nus Præpositus, Iacobus Oudvyatera-
nus Prior, Ieronymus Groeninganus
Vinariæ cellæ Præfectus, Symō Huyf-
dunēsis Custos, Alijsq; Alij Monasterij
muneribus deputati, votis, sacris, iura-
mentisq; præmissis solennibus, loco
remotorum, Pōtificia auctoritate sunt
substituti. Inde demum Captorum ani-
mis

mis per amicè, sed frustra, quo nouo regimini cōsentirent tētatis, permissu Pontificis, singulis centum annuè floreni, liberâque ad Studijs Religionique dicata loca proficiscendi concessa facultas.

Libertate rā-
dem rebelli-
bus cōcessa.

Aberat à Monasterio, dum hæc geruntur Antistes Driellius, quem fide publica perhumanè vocatum, contumaciæque conuictum, omni primum Ecclesiastica Ciuilique administratione priuatum, inde animos intemperatius augentē, ab omni Christianorum cōsuetudine (potestate illa Antistitum (quæ cum raro exercebatur, vel Summis Principibus olim videbatur horribilis) excludunt, ac rerum diuinarum humanarumque Curatorem pro eo, Theodoricum Bosmanum cōstituunt. Quibus altius perculsus Driellius, Romanæ Curix mores egregiè callens, mox ipse Alios negotijs summis arbitros, aliosque è Diui Iacobi Monasterio, Leodio asciscendos impetrat Religiosos; Adrepensq; Philippo Austrio, cum vel Romana auctoritate cedere

Iordanus
Driellius con-
tumaciæ cō-
uictus, excō-
municatur.

Bosmanus.
loco eius
substituatur.
Sed resumit
vires.

cogebantur Ultraiecto nuper Ostbro-
câque adducti, leui opera fecit, ne No-
uis persoluerentur census, Egmonda-
nôque Dynastæ indefesso eorum pro-
pugnatori, pœna etiam capitis inter-
minata, omne auxiliâdi studium inter-
diceretur. Sed nihil ille in opitulando
segnior, (vt ferè validissima in animis
Præstantissimorum est religio) quan-
quã cum ab ipso Philippo, tũ ab Adel-
berto Saxonix Duce, in Aula Philippi
Primario, Cæterisque aduersarijs, non
modicas interim ferret iniurias, mul-
tisq; & amplis ab Alijs sollicitaretur pe-
cuniarũ summis atque muneribus, fan-
ctioris vitæ Monasterienses illos, modo
in Pontificis, modo in Principis foro
miserè exagitatos, vel cantui alijsque
Monasterij functionibus intetos, quia
non solum pristinis illis gulæ otijque
illecebris sed vitæ propè necessarijs de-
stituebatur, constâtissimè fœuit. Au-
gebatque vt Ei miserandi, ita pieta-
tis Religiosorum materiam, magna
vtroque in foro Drieli cura atq; indu-
stria, dum Monasterij aureis atque ar-
genteis

Census nouis
Monasteriis
sibus adimi
curat.

Interim Io.
Eg. vel cum
vitæ periculo
Pios fouet.

Nec iniurijs,
nec muneribus
cedit.

Miseria Pio-
rũ Monaste-
riensium.

Dum Drie-
lius de Mam-
mona iniqui-
tatis, malè
sibi amicos
facit.

genteis poculis, Mammona scilicet iniquitatis sibi amicos faciens, præ cæteris Henricum Bergensem Præsulem Cameracensem, Philippi Consiliarium Summum corrumpit. Qui Philippica auctoritate, veteres rursus Nepotes, cellariosq; Lurcones illos, nomine religiosos, vita vero & moribus religionis hostes detestabiles, pristinae restitutus dignitati, Vtrisque Partibus Grauenhagæ præsentibus, asperrima oratione, Pios ni cedant in carcerem coniiciendos palam declaras, primum Martini Viscæri Beueruicensis Iuriconsulti, insigni modestia & virgētibus rationibus à temeritate, vt videbatur aliquantum repressus, postridie omnibus qui Grauenhagæ erant conductis curribus, suscepta nihilominus temeritatis grassaturus via, Dynastę eiusque Fratris Friderici minis deterritus est. Ioannes enim cum primum iter eum habere Egmondam sensit, brachij eius leni percussione asperrimoque eum adoriens stomacho, Cras Domine Præsul vt Egmondanus Dynastes comparebo

Henricū Bergensem Præsulem Cameracensem corrumpit. Qui veteres Lurcones pristinae dignitati restituere conatur.

p. Discher.

Sed à conata nefario deterritur.

Minis Dynastę,

Eiusq. Fratris
Frædrici.

rebo Egmondæ inquit, Addiditq; Frater,
si opus foret in tanti detestationem fa-
cinoris, nec sanguini suo nec vitæ par-
citurum; Celerimèque recedens Ioā-
nes, mox cum Quinquaginta armatis
properasset Egmondam, ni Præsul te-
meritate exuta, rationem cum eo ma-
luisset inire concordia; Qua stipulatū,
Vt Monasterij vsus cum bis Mille & cc
Ducentis Florenis Bosmano Præposi-
to, Sanctioribusque iam aliunde vo-
catis Sacerdotibus; Census reliqui-
cum Domo Antistitis, Drielio ac cæ-
teris cederent. Quibus ita decisis, An-
tistes Drielius Socijs singulis, Sexagin-
ta Florenos annuos, ex veteri vero pa-
cto, soli Gisberto Boetzelaro centum
assignat; Iussitque Quinque inueterate
consuetudinis, Reformatis illis, fortè
quo studia eorum perspiceret, ficto (vt
opinatur) pietatis prætextu cohabita-
re; Ipse melioris disciplinæ perditus
æmulus, adeo vt Ioannis Dynastæ me-
tu, ad Anni Millesimi Quadringente-
simi Nonagesimi tertij exitum, quo vi-
tam finijt, vicino Bredæ Castello, deli-
tescere

Moxque Co-
cordiam in-
it cū Dynasta.

Qua Mona-
sterij vsus,
Pijs conce-
ditur.

Census Præ-
cipui impijs.

p. Boetzel-
læ.

Mali bonis
allure iuncti.

Jordanus
Drielius An-
tistes, Sanctæ
disciplinæ
inimicus.

Quoad vi-
xit.

tescere cogeretur. Gesta hæc sunt, Anno Millesimo Quadringentesimo Nonagesimo primo, quo à Philippo Austrio Maximiliani filio, Mechliniæ comitia torquata habere, torque & velle aureis euasit insignior.

1492 Sequenti Anno, Panecasiarios, qui primum Alcmariam inuaserat & opulentissimorum domos diripuerant, indeque Harlemum ingressi, Nicolao Ruuenio Prætorè, Alijsque ex Ordine Senatorio Viris primarijs cæsis, ac tam publicis quam priuatis direptis bonis, mox manu expedita, Leydā tentabant, primū promiscuas inter glandes, à Ciuibus strenuè repressos, ac vano deinde metu conterritos dilabentésque, patēfactis portis, latè palabundos cecidit cepit. Rursūmq; ad Hemskercam collectos, auxiliante Adelberto Saxonie regulo, à Maximiliano Austrio misso, alijs proelio cæsis, alijs publico apparatu supplicio extremo affectis, alijs exilio mulctatis, Et Harlemēsisibus Alcmariensibusque summa pecuniaria imperata, Hollandiam commotione seditio-
néque

Io. E. à Phi-
lippo Austrio
Vellere aureo
augetur.

Met Casus
brootsbolck.
Panecasiarij
Alcmariam
& Harlemū
inuadunt.

p. Finiunt.

Leydamque
tentantes, à
Io. E. cedun-
tur.

1. Gens heret.

Panc-
nortu origo.

neque periculofissima liberauit. Coa-
luerat Factio insignis ex perditissimis
Cunemariorum, qui in summa anno-
næ sæuitia, quam dudum acriter incu-
labant, etiam exactiones vectigaliaque
crescere considerantes, vno sub signo
cōgregati, pro pane & caseo se bellum
fufcipere iactitabant, panis caseiq; ima-
gines in vexillo circumferentes.

Ioannes Pri-
mus Eg. Co-
mes Bello
Clarissimus.

Vir omnibus denique bellis, toto
administrationis suæ tempore, aut in
Hollandia, aut in Zelandia, aut in Fri-
sia, aut in Geldria, aut in Vltraiekti-
na Prouincia gestis, ac singulis prope
proelijs, expeditionibusq; Clarissimus;
præter plurimos Egmondano imperio
Dominatus, Titulosq; virtute sua ad-
iectos, Hoogvvoudam quoque & Ertf-
vvoudam, terramque Puttanam, aquis
olim inundatam, rursusque excrefcē-
tem coëmit & aggeribus sepfit; Castrū
Egmondanum reparauit.

Egmondani
Imperij, Am-
plificator
Magnificus.
I. Hoort-
woude.
I. Ertswou-
de.
Puttam ag-
geribus sepit.
Castrum, Eg-
mondanum,
reparat.

Annos duos supra triginta domina-
tus, mortuus est ætate grauissima, An-
no Millesimo Quingētesimo Decimo
sexto, Duodecimo Cal. Septembris.

1516

Egmon-

Egmondæ in Tēplo à Maioribus fundato & Sacerdotum Canoniorum Collegio honestato, Mausoleo æneo (quod ante struxerat) magnificè conditus.

Ex Quindecim eius liberis, Quinque prima ætate extinctis, Mares quinque, ac totidem Fœminas, hoc ordine nominatim inueni.

MAXIMILIANVS.

Decimo circiter ætatis anno extinctus.

GVILIELMVS.

Vigesimo circiter ætatis anno defunctus.

IOANNES.

Vigesimus tertius Egmondæ Dynastes.

GEORGIVS SIVE IORIANVS.

Sexagesimus Pontifex Ultraiectinus, Antistes D. Amandi. Item Hoogvvoudæ & Ertsvvoudæ Dominus.

PHILIPPVS.

Baræ Dominus, Anno Millesimo p. 23^{arr.}

Quin-

Quingentesimo, Vigesimo nono fato
functus, nulla Sobole relicta.

VALBURGIS.

p. Nassou.

Vxor Guilielmi Nassouiae Comititis.

IODOCA.

p. Wasse-
nær.

Vxor Ioannis, Vndecimi Wassen-
nær Herois.

CATARINA.

p. Borsali.
p. Cortgen.

F. Borsalij, Cortgenæ Domini Cō-
iunx, à Patre, puerili ætate Deo Lofdu-
ni deuota, vbi Virginum illecebris, &
Antistitæ N. Vander-æ nimia indul-
gentia, (vt ferè naturali affectu, & vo-
luntatis inclinatione propendimus in
tales) paulatim facta liberrima, intra
Monasterij septa, placitisque ordinis
illius, coërceri diutius noluit. Quam-
obrem domum reducta, locoque eius,

p. Wäber.

Catarina Eg-
mondana,
nimis corru-
ptelis, à Mo-
nasterio alic-
nata.

Anna Egmō-
dana, loco
Sororis in
Monasterio
substituta.

Anna soror, veluti Iphigenia quōdam
Agamemnonis filia, ob formæ præstā-
tiam, victima Deo, est substituta. Pater
enim cum fortè equorum suorum ge-
nerosissimum, Romano Imperatori
dono obrulerat, mox item Filiarum
suarum

suarum forma elegantissimam (vt ex familiari relatu Agnetis Mervvedanæ, p. Mervvedæ Monasterij illius Virginis Nobilis omniâque ibidem gesta egregiè callentis, accepi) vt charissimum sibi munus pignusque, Deo sponte sua deuouit.

ANNA.

Nono circiter ætatis anno ex amplissimo orbis theatro, Losdunum abducta. Statura inter magnâ & paruam Statura & forma Annæ Egmondanæ. media; Forma adeo venusta & liberali, vt summæ nobilitatis, animiq; illustris radios quosdam in contuentium oculos à se diffunderet. Ætate adulta, omni- Losdunenſis Antistita. busque in rebus disponendis solers ac diligens, Monasterij facta Antistita, integras œconomiae rationes, non solum studiosè accipere, sed ad amussim item describere solita.

IOANNA.

Coniunx Georgij Schenquij, Tau- p. Schenck. p. Tauten- burgh. tenburgi Domini, Occidentalis Frisiae Transulaniæque Administratoris.

.XXIII.

SECVN-
DVS EG-
MONDÆ
COMES.

.1516.

.1528.

.12.

IOANNES QVARTVS, Ioannis
Tertij filius, Statura magna, animo-
que & corpore ad bellū & arduā quæ-
que expeditus. Patri succedens, *Bruxelle*
Decimoseptimo atatis anno, nuptias cele- 1516
brauit cum Francisca Iacobi Lutzenbur-
gij Domini Fiennæ, & Margareta filia
Principis Steenhuse & Domini Gruythu-
sa Filia. Quæ edidit, Carolum, Lamoralū,
& Margaretam.

p. Lutzen-
burgh.

p. Fiennæ.

p. Steenhuse.

p. Gruythu-
se.

Egmonda
conflagrata.

Io. Eg. & Ca-
roli Cubicu-
larius.

Et gaudiorū
periculorū-
que eius assi-
duus socius.

Anno Millesimo Quingentesimo 1517
Decimo septimo, quo funditus, (ipso
die D. Adelberto sacro) exusta Egmō-
da, Castrumq; extremo discrimini ex-
positum, à Ioanne Wassenaro ægrè est
conseruatum; Caroli Hispaniæ Regis
factus Cubicularius, & cum Eo in Hi-
spaniam profectus, deinceps omnium
itinerum nauigationum laborū expe-
ditionum periculorum ac denique Fe-
storū eius gaudiorumque, tam in Ita-
lia, Germania, Belgio, Anglia, quam in
Hispa-

Hispania perpetuus ferè comes; aut
alias ab eo disiunctus, liberalissimis eius
seruitijs semper districtus fuit. Donec

1527 Anno Millesimo Quingentesimo Vi-
gesimoseptimo ortu Philippi Hispaniæ
Regis, & Romana clade memorabili,
Turmis leui armaturæ Neapolitanis
ac Mediolanensibus præfectus, mox
post Canos Rhaëtos contusos, Ferra-

Leui arma-
tura Præ-
fectus.

1528 riæ contracto morbo, Anno Millesimo

Lei Grisoni.
Ferratiæ
morbum
contrahit.

Quingentesimo Vigesimo octauo, Vi-
gesimonono die Aprilis, Anno vitæ
nono item & Vigesimo, Mediolani vi-
ta discederet. Cor eius Egmondæ in
busto Parentum, Corpus Mediolani
relictum.

Moritur Me-
diolani.

MARGARETA FILIA

IOANNIS QVARTI;

Vxor Nicolai (Antonij Ducis Lotha-
ringiæ Filij) Vaudemontij Comitis; Pe-
perit LVDOVICAM Lotharingam
Henrico 3. Gallia Regi, cum è Polo-
nia rediret matrimonio iunctam.

p. Loteringe.
p. Vaudes-
mont.

.XXIIII.

TERTIVS
EGMON-
DÆ CO-
MES.

.1528.

.1541.

.13.

CAROLVS, Ioannis Quarti fi-
lius; Iuuenis robustus & valens,
colore fusco. Anno circiter Millesimo ¹⁵³⁸
Quingentesimo Trigesimo octauo, cū
Fratre Lamoralo in Hispaniam able-
gatus, & 5. Caroli Imperatoris factus
Cubicularius; rursus Anni sequentis ¹⁵³⁹
exitu, cum Imperatore, per Gallias iter
in Belgium veredis faciēte, Anno Mil-
lesimo Quingētesimo Quadagesimo, ¹⁵⁴⁰
præcipuas Belgij obiuit Prouincias:
Iterumque per terram Lutzenburgen-
sem, & bonum Germaniæ Italiæque
tractum Genuam abeuntē comitatus,
simulque Genua in Africam soluens,
calamitosissimæ Argieranæ expeditio-
ni, cum Lamoralo (vt vbiq̃ue cōiuncti
erant) interfuit. Rediensque eadē quā
Cæsar triremi, fedissimis illis tempesta-
tibus iactationibusque fortē vehemen-
tius afflictus, valetudinēque correptus
aduersa, Nouæ Cartagini in Hispanijs
(quo

Cum Fratre
Lamoralo
Hispaniam
petit.

Fit 5. Caroli
Cubicula-
rius.

Cum Eo Bel-
gium obit.

Item Lutzen-
burgum, Ger-
maniam, &
Italiani.

Item Argie-
ram petit.

Vnde rediēs
in morbum
incidit.

I. Cartagene
in Granarē.

(quo seui rursus turbines nouique maris æstus, (magnos Caroli & tot Miliū animos exagitantes) cogeant appellere) tertio aut quarto die, expers Matrimonij vita excessit. Humatus Murcia regia Regni Granatensis Ciuitate, in Templo Amplissimo & Sede Pontificia nobili. Anno Millesimo Quingentesimo Quadragesimo primo, Nono die Decembris.

Moritur.

I. Maurice.

.X X V.

Q V A R T V S
E G M O N -
D Æ C O -
M E S .

.1541.

.1568.

.27.

L A M O R A L V S, Ioannis Quarti filius Secundus; Vigesimaquintus Egmondæ Dynastes, & Quartus Comes, Princeps Gaucræ, Dominus Fiennæ, Aliorumque Dominatuū, Patris Matris Fratrisque Hæres. In 5. Caroli Imperatoris profectionibus expeditionibusque, ab Anno Millesimo Quingentesimo Trigesimo octauo cum Carolo Fratre assiduus, post infelicem & ærumnosam illā in Africa acceptam

p. Egmondæ

p. Gaucere.

p. Fiennes.

Lamoralus
cum Carolo
Fratre, in
5. Caroli Im-
peratoris, co-
mitatu assi-
duus.

M 3

cladem,

TERTIVS
EGMON-
DÆ CO-
MES.

.1528.

.1541.

.13.

CAROLVS, Ioannis Quarti fi-
lius; Iuuenis robustus & valens,
colore fusco. Anno circiter Millesimo ¹⁵³⁸
Quingentesimo Trigesimo octauo, cū
Fratre Lamoralo in Hispaniam able-
gatus, & 5. Caroli Imperatoris factus
Cubicularius; rursus Anni sequentis ¹⁵³⁹
exitu, cum Imperatore, per Gallias iter
in Belgium veredis faciēte, Anno Mil-
lesimo Quingētesimo Quadagesimo, ¹⁵⁴⁰
præcipuas Belgij obiuit Prouincias:
Iterumque per terram Lutzenburgen-
sem, & bonum Germaniæ Italiæque
tractum Genuam abeuntē comitatus,
simulque Genua in Africam soluens,
calamitosissimæ Argieranæ expeditio-
ni, cum Lamoralo (vt vbique cōiuncti
erant) interfuit. Rediensque eadē quā
Cæsar triremi, fedissimis illis tempesta-
tibus iactationibusque fortē vehemen-
tius afflictus, valetudinēque correptus
aduersa, Nouæ Cartagini in Hispanijs
(quo

Cum Fratre
Lamoralo
Hispaniam
petit.

Fit 5. Caroli
Cubicula-
rius.

Cum Eo Bel-
gium obit.

Item Lutzen-
burgum, Ger-
maniam, &
Italiam.

Item Argie-
ram petit.

Vnde rediēs
in morbum
incidit.

I. Cartagine
in Granatæ.

(quo seui rursus turbines nouique maris æstus, (magnum Caroli & tot Miliū animos exagitant) cogeant appellere) tertio aut quarto die, expers Matrimonij vita excessit. Humatus Murcia regis Regni Granatensis Ciuitate, in Templo Amplissimo & Sede Pontificia nobili. Anno Millesimo Quingentesimo Quadagesimo primo, Nono die Decembris.

Moritur,

I. Maurice.

.X X V.

QVARTVS
EGMON-
DÆ CO-
MES.

.1541.

.1568.

.27.

LAMORALVS, Ioannis Quarti filius Secundus, Vigessimus quintus Egmondæ Dynastes, & Quartus Comes, Princeps Gaucæ, Dominus Fiennæ, Aliorumque Dominatuū, Patris Matris Fratrisque Hæres. In 5. Caroli Imperatoris profectionibus expeditionibusque, ab Anno Millesimo Quingentesimo Trigesimo octauo cum Carolo Fratre assiduus, post infelicem & ærumnosam illā in Africa acceptam

p. Egmondæ

p. Gaucæ.

p. Fiennæ.

Lamoralus
cum Carolo
Fratre, in
5. Caroli Im-
peratoris, co-
mitatu assi-
duus.

M 3

cladem,

5. Caroli
Pulcherrima
Classis, in Ar-
girana expe-
ditione, tem-
pestatibus
lacerata.

Vnde Lamo-
ralus in Cor-
sicam expo-
situs.

p. de la Chaulx.

I. Scimia.

Redit in
Belgium.

Fig. 5. Caroli
Cubicula-
rius.

cladem, eadem fortè qua Frater cum
Cæsare Cartaginem appulit tempesta-
te (vt fatali illa Cæsaris nauigatione,
inuito Neptuno ne dicam Deo, mul-
tisque Principibus reclamantibus, du-
rissimo tempore suscepta, pulcherrima
Christianorum Classis, cum maximo
hominum iumentorum omniumque
rerum iactura, miserando casu vndique
est dissipata) in Corsicā, mediterranei
maris insulam, Cum Domino Chaul-
xio fuit expositus. Indèque cum eo
Genuam nauigans, Fraternali excessus
ignarus, mox per Burgundiam, Anno
Millesimo Quingentesimo Quadrage-¹⁵⁴²
simo secundo, in Belgium (vnde an-
te quatuor circiter annos cum Fratre
abierat) redijt. Factusque ex Prægu-
statore Cæsaris, loco Fratris Cubicu-
larius, bellis quæ cum Francisco Vale-
sio Gallorum Rege, quæquecum Gel-
dris & Iuliacensibus gessit Cæsar du-
rantibus, in familia & clientela eius ex-
cellens; Anno Millesimo Quingente-¹⁵⁴⁴
simo Quadragesimo quarto, Mense
Maio, Spire tempore comitiorum Im-
perialium,

perialium, *Sabinæ Ioannis Comitis Palatini Rheni, Ducis Bauariæ & Comitis Spanhemensis Filia*, *incredibili rerum omnium apparatu, iunctus est matrimonio.*

Ducem rem.
p. Pals.
p. Heperem.
p. Spanheim

Intererant nuptijs (quò sanè nihil dignius nihilque magnificentius inter mortales) Ipse Carolus Imperator Augustus, Ferdinandus & Maximilianus,

Solennia nuptiarum,

postmodum item Imperatores, cum Principibus Electoribus ut accepi omnibus, Cæteri que primarij Germaniæ Reguli, cū pompa foeminea luxu cultūque meliore Europæ parte collectis superbissima. Altero nuptiarum die, quia pactum fuerat ut *Gaueræ Principatus, Lamoralo cum sponsa cederet,*

Gaueræ Principatu augetur,

Francisca Lamorali Mater hætenus Gaueræ Princeps, solenni apparatu, Insigne Principatus, iam recens nuptæ transmissit. Comitibus finitis, Cæsarem, Lutzenburgum Linæum & Sâdesiram subigētem sequutus, post Renati Chalonij Aurantij Principis interitum, Ordinariæ Equitum Lanceariorum Turmæ præficitur. Verum cum eodē prope tempore, Cæsar cum Galliæ Rege

Turmæ equitum Lanceariorum præficitur.

pacifcebatur foedus, in Cubicularij
 munere nihilominus perstitit; donec
 Anni Millesimi Quingentesimi Qua-¹⁵⁴⁶
 dragesimi sexti initio, Comitij Tor-
 quatis, Ultraiecti in Augusto Marti-
 niano, inter alios plus viginti, Italiae,
 Hispaniae, Germaniae & Flandriae Re-
 gulos, in amplissimum illud Principū
 Collegium cooptandos, secundoloco,
 Nobili vellere magnificè est adorna-
 tus. Cæsare Regens burgum abeunte
 mansit in Belgio ad Annum Millesimū¹⁵⁴⁸
 Quingentesimum Quadragesimum
 octauum, quo rursus Comitiorum
 tempore Augustam abiēs, iterum cum
 Cæsare in Belgium redijt, vbi Anno
 Millesimo Quingentesimo Quadrage-¹⁵⁴⁹
 simonono Philippo iam Rege Hispa-
 niarū Imperia singula capeffente, om-
 nibus in gratiam eius ludis, spectacu-
 lis, epulis, ac gaudijs deniq; omnibus,
 publicè per oppida & vicos exhibitis,
 simul interfuit; Rursusque Cæsarem
 & Philippum, Anno Millesimo Quin-¹⁵⁵⁰
 gentesimo Quinquagesimo, ad Comi-
 tia comitatus Augustam, in febrim in-
 cidit

Aureo velle-
 re à Cæsare
 adornatur
 Ultraiecti.

Aliquamdiu
 in Belgio
 manet.

Redit in Ger-
 maniam.

Iterum in Bel-
 gium venit.

Rursusque
 Augustam
 cum Cæsare
 proficiscens
 in febrim in-
 cidit.

cidit diuturnam & periculosam; quæ
 cum decesserat, mox 2. Henrico Gal-
 lorum Rege nouum Cæsari bellum fa-
 1551 ciente, Anno Millesimo Quingentesi-
 mo Quinquagesimoprimo, Lutzen-
 burgensibus & Centurionibus nō pau-
 1552 cis præfectus, Anno altero cum hyber-
 nę tempestates ab hominum memoria
 asperrimæ, magnam Cæsariani exerci-
 tus partem miserè absumebant, in Me-
 tensi illa obsidione, omnibus quodam-
 modo aduersis elementis, magnaqué
 constantia ne dicam pertinacia, teme-
 rè à Cæsare tentata, sedecim Belgarum
 peditum vexillis præpositus; ac duran-
 te obsidione bis Mille equites Germa-
 nos nigræ armaturę, Aliosque in Gal-
 los Metensibus opem, Cæsareanisque
 cladem allaturos, ducendos accepit.
 Auctusque deinde magis magisque, cum
 1553 rebus præclarè gestis tum fauore Cæ-
 saris, maximè post expugnationi Te-
 rouanæ & Hesdino à Gallis denuo re-
 cuperando, ipsique Cæsari constanter
 vbique nauatam operam, Initio Anni
 1554 Millesimi Quingentesimi Quinqua-
 gesimi

Lutzenbur-
 gensibus Cen-
 turionibusq;
 præficitur.

In Metensi
 obsidione,
 rursum No-
 uis muneribus
 auctus,

Semperque
 Clarior.

Legatione
fungitur in
caussa Matti-
monij Philip-
pi His. Regis,
& Mariæ
Ang. Re.

Flandriæ &
Artesiæ præ-
ficitur.

L. S. Quinti-
nii.
Multis simul
expeditioni-
bus celebris.

L. Cales.

p. Guise.

L. S. Wijnor-
berghen.
L. Duynker-
ken.
L. Hondscot-
ten.

gesimi quarti, in Anglia nomine Eius
amplissima legatione fungens, Philip-
pi Regis Catholici, & Mariæ Reginae
Angliæ 8. Henrici filia, pactus est ma-
trimonium. Moxque in Hispaniã mis-
sus, cum Rege Sponso maxima ma-
gnificentia ad nuptias rursus in Angliã
redijt. Finitis nuptijs vt manu erat prõ-
ptissimus, inter præcipuos rursus Belli
quod Cæsar cum Gallis gessit Duces,
omni tandẽ leuis armaturæ Equitatu,
totique Flandriæ & Artesiæ præfectus,
cum alias passim, tum Anno Millesimo¹⁵⁵⁷
Quingentesimo Quinquagesimo septi-
mo, in Fani D. Quintini expeditione
expugnationeque, virtute industria &
gloria bellica, inter Principes cæteros,
maximè emineuit. Annõque sequenti,¹⁵⁵⁸
Summus Regij exercitus imperator,
postquam Calesium opera Francisci
Guisæ Ducis in Gallorum venerat po-
testatem, Gallos ex improviso Vinoci-
bergas Duynkercamque incendentes,
Hondiscotam omniãque passim illius
tractus Flandriæ loca, (incolis longè
latèque diffugientibus) diripientes, &
ante

ante se homines iumenta gregesque securè agentes, totique iam Flādriæ imminentes, non procul Greuelinga in-

Greuelinga.

1559 coëgit. Anno Millesimo Quingentesimo Quinquagesimonono, Parisijs inter Alios Sūmi ordinis Principes, Philippi Hispaniæ Regis, cum Elisabeta

Parisijs inter summos Principes, Regis Philippi celebrat sponsalia.

Henrici Gallia Regis filia celebrauit sponsalia. Quo mox in Hispaniā abeunte, Flandriæ Artesiæque relictus Administrator, Bruxellæ deinde Summum Belgij Senatum plurimum frequentauit; quousque ob nondum sedatam tempestatem, à Margareta Parmesi Principe omnium Prouinciarū Administratrice, etiam ipse in Hispaniā missus est.

Mittitur in Hispaniam.

Reuersus, sæuientibus in dies magis, libidine & intemperatā hominū Reipublicæ procellis, eisque cum præcipuò Belgicæ Nobilitatis flore aliquamdiu inuolutus, ac tandem obrutus, Anno

Inuoluitur Reipublicæ procellis.

1568 Millesimo Quingentesimo Sexagesimo octauo, Quinto die Iunij, Caput sanctissime

fungitur vio
lento fato.

L. Sottegem.

ctissimè interponēs, Bruxellæ, celeberrimo Urbis loco, summo totius Belgij luctu, & magno multorum malo, fato functus est violēto. Sottegemi Flādriæ Pago, eodem quod Matri Franciscæ Lutzenburgiæ struxit Mausoleo honestissimè funeratus.

Reliquit Sabinam Coniugem, cum liberis vndecim (sola Isabella (quæ è Duodecim sexta erat) ante se extincta.)

1. LEONORA EGMONDANA;

p. Horn.
p. Houtkerck
ke.

p. Gaesbeek

Vxor Georgij Hornani, Houtkerckæ Comitissæ, Filij Maximiliani Hornani, Gaesbecæ Domini, tēpore nuptiarum natu maximi. Genuit SABINAM, FRANCISCUM, & LAMORALVM; post cui⁹ partum, Anno Millesimo Quingentesimo Octuagesimo secundo decedens, Grauenhagæ in Aulæ Sacello humata est.

2. MARIA EGMONDANA.

I. De Abbdie
ter Camere.

Camere, Monasterio Virginum non procul Bruxella, post Patris obitū, matura ætate, virginitatē professæ. Solers ac prouida Maternas literas ad Potentissimos Principes missas, ipsa vel scribere

bere vel dictare, vel (si forte lingue ignara) argumēto alijs tradito, quoad poterat expedire solita. Diem obiit Bruxellæ, vbi ob tempestates id genus Religiosis præcipuè aduersas cum Alijs instituti sui degebat.

3. FRANCISCA EGMONDANA.

Iam Annos prope Nouem cum Sabina sorore Grauenhagæ degenſ.

4. MAGDALENA EGMONDANA.

Vxor N. Staelani, Herlijæ Dynastis, & Glasionis Domini. Filij Hêrici Glasionis Domini, Aurei Velleris Equitis, & Machinarum Tormentorūq; bellicorum in omni Belgio Præfecti.

p. Staelen.
p. Herlij.
p. Glasion.

5. MARICHRISTIANA EGMONDANA.

Primus Nuptijs Oduardo Bornon-uillano, Hennijni Comiti, & Cappersij Domino, (ex quo Alexandrū genuit) alteris Guilielmo Hoochstratæ Comiti iuncta.

p. Bornon-
uile.
p. Hennijn.
p. Cappers.
p. Hooch-
strate.

6. ISABELLA EGMONDANA.

Bruxellæ primo vitæ anno extincta.

7. PHI-

7. PHILIPPVS EGMONDANVS.

Quintus Egmondæ Comes.

8. ANNA EGMONDANA.

Forma ingenioque præstans, Annos
nata Viginti octo, nuperrimè non pro-
cul Atrebato, D. Claræ Monasterium
ingressa.

Clarissæ.

9. SABINA EGMONDANA.

Hactenus cum Francisca Sorore,
Grauenhagæ.

10. IOANNA EGMONDANA.

Camæræ Monasterium post Mariæ
Sororis obitum, Anno circiter ætatis
Vigesimoquinto ingressa, iamque triën-
nium institutis illis addicta.

I. Ter Cas-
mæ.

11. LAMORALVS EGMONDANVS.

In 3. Hêrici, Galliæ Regis (qui Ludo-
uicę Filię Amitę eius Margarete matrimonio iunctus est) amicitia & cliëtela.

12. CAROLVS EGMONDANVS.

Primis annis Colonix & Mogun-
tiæ literis imbutus; Inde multa amicitia
Iuniori Cliuiæ Principi coniunctus;
Iam in Philippi Fratris Aula degit.

.XXVI.

QVINTVS
EGMON-
DÆ CO-
MES.

.1568.

PHILIPPVS Lamorali filius; Aurei Velleris Eques, Nunc Administrator Artesiæ; Pacto matrimonij vinctus Mariæ Hornanæ filiæ Maximilianæ Gaesbecæ Domini. p. Hæren.
p. Gaesbech

Ab Anno Nati Christi, Septingentesimo Trigesimonono, vsque ad Annum Millesimum Quingentesimum Octuagesimumnonum, PER ANNOS OCTINGENTOS ET QVINQVAGINTA, Florentes Illustrissimos Egmōdæ Dynastas, cum omni sua Sobole vndiq; dispersa atque collecta, durissimo hoc nostro tēpore, summa fide diligentia & obseruantia profecutus; Quia quanto præclarius ob publicam Patriæ vtilitatem, de Priuatis qui-

quibusdam mereor, tãto indignius
 æmulorum meorum aut Pernicio-
 sissimorum Assentatorum quorũ-
 dam opera, studiorum & laborũ
 meorum fructu fraudari interdum
 soleo; Oro vehementerque rogo,
 Omnes quos calamus meus vllò
 modo contingit (contingit enim
 nominatim innumerabiles) ne be-
 ne de singulis iuxta ac de Republi-
 ca merere studenti, odium, contu-
 meliam, aut damnum, pro amore,
 reuerentia, & officijs, insigni cum
 Reipublicæ detrimento mihi red-
 dant. Sed Qui se læsos fortè existi-
 mabunt, beneuolè me commo-
 nere non grauentur; quo & mihi,
 & Ipsis, & Reipublicæ, melius ci-
 tiusque satisfaciam.

P. C. B. G.

Hadriani Iunij Hornani, Batauiæ hac
nostra ætate Doctissimi Descriptoris, De
origine Egmondanorum, sententia.

EGMONDANA STIRPS, in controuersia
& contentione versatur, ceu in trutina appesa, &
perinde hinc illincue momentū tractura amplioris
aut lenioris claritudinis, prout studia hominum iniqua
in hanc vel illam partem proniora inclinauerint. Nam
qui accidunt atq; eleuant vetustæ Domus claritudinem,
ortum eius referunt ad officiū & nomen Aduocati &
Tutoris, additi Abbæ Egmodano; usurpato inde agno-
mine, quod natalibus aut stirpi ditū inficiantur, mune-
ris dumtaxat & officij per Abbam impositi atq; indulti
beneficiū. Si tamē vera est Aduocati interpretatio, quā
Iacobus Meyerus Aliq; adferunt, pro Ciuitatis princeps;
vesana atq; improba istorū qui diuersum sentiunt, cla-
ritatemque familiæ de luce in tenebras vocant, expositio
fuerit, & calūniæ proxima. Melior pars fontes Nataliū
arcescit à Radbodo Principe, siue (ut volunt, quo digni-
tas augeat) Rege Frisiorum, qui siue is sit, quem è lau-
cri regenerationis folio, tingēdus cum esset, pedem reuo-
casse, Sigibertus testatur; siue alius eo minor, Qui Gou-
deboldi, eius qui in Pyrenæi montibus in conflictu cōtra
Saracenos Scenitis occubuit, frater, primus Christianæ
religionis rudimentis imbutus, Egmondanam arcē stru-
xisse dicitur, tum certē causā casuros, & calumniæ ma-
nifestæ insimulandos fore auguror, qui alteram illam
opinionem tuentur; quippe si ad Radbodum Secundum,
qui ad annum salutis septingentesimum nonagesimum
mortem obiit, initia natalium reuocabuntur, octoginta
minimum annorum curriculum defluxisse cōperiemus,
ante conditum à Theuderico primo Egmondense cæno-
bium; quod ille regnāte Carolo Caluo inauguratus Hol-
landiæ principatus fuerit, cui octingentesimus septuage-
simus

Arx Egmon-
dana quan-
do primum
structa.

simus octauus annus vitæ finem, si bene colligo, attulit: quum plures multo anni numerandi veniant, si ad priorem respiciamus. quæ res clarè ingeret se legenti Regionis & posteriorum scriptorum historis, ne prolixitatem odiosam querere videamur, quando priuati voluminis materiam satis locupletem ea præbitura facile sit, si exequi subtiliter annorum numerum & primordia familiæ instituam. Video alios arcis fundamenta ad inferiora longè tēpora reſcere, nimirum ad annū 1140. vel circiter, quando Beroldus vnus ex ista familia, ob singularem fidem quam in omnibus exhibuerat, latifundio donatus ab antistite, quod sex fundos continebat, arcis prima in eo fundamenta iecerit, à quo posteritas illius Egmondanorum nomen & titulum sumpserit atque usurparit, sed malè consutus nugis neſcere mihi illi videntur. Gerit hæc familia sex normas, seu canones alternis rubras & aureas in clypeo, quibus adumbrari sex præcipuas virtutes militares significant, quibus instructum esse ac relucere ducem nobilem volunt, cuius ad exactam libellam & normam exigi & quadrari vitæ actiones & munia debeant, qualem Simonides in Lyricocarmine ad Scopam Theſſali Creontis filium describit, *χρῆς τε χιρὸς τετραγώνος ἀνὴρ ὡς τε λογμῆτος*, hoc est, qui & dextra & animo quadratus citra reprehensionem sit. Nimirum iustitiam colendo, fortiter agendo, viuendo continenter, consiliis prouidendo, labores tolerando, & à clementia non discedendo, quæ ornamenta citius quam deferendo ille se inquinet, malis decora morte pacisci, Plautinum illud semper in ore habens, Qui per virtutem perit, non interit.

Egmondana
Insignia.

CATA-

CATALOGVS,
 CONIVGV
 DYNASTARVM
 EGMONDANORVM;

tam Earum quæ certis, quam
 quæ incertis auctõribus,
 vulgo referuntur.

P. C. Bockenbergij.

.I.

RADBODI PRIMI
 CONIVNX.

AMARRA, Hungariæ Regis Filia.

(.II.

GERBRANDVS,

Celebs, Anno Octingentesimo Quadra-
 gesimoquinto ad Patrem sepultus.)

.III.

VOLBRANDI.

ADELHEIDIS, Saxonix Regulix filia,

.IIII.

RADBODI SECVNDI.

LVCRETIA. Gallix Regis Caroli Calui
 filia.

N 1.

.V.

.V.

DODONIS PRIMI.

CORNELIA. Brunsvici Ducis filia.

.VI.

VALGERI.

CATARINA. Glocestriæ Ducis filia.

HELENA. Brandenburgensis Marchionis filia.

.VII.

DODONIS SECUNDI.

APOLLONIA. Limburgi Ducis filia.

.VIII.

BERVOLDI PRIMI.

HELIONORA. Osteruadiæ Comititis filia.

.IX.

BERVOLDI SECUNDI.

ROSEMONDA. Flandriæ Comititis filia.

.X.

ALARDI.

ANTONIA. Hannoniæ Comititis filia.

.XI.

DODO TERTIUS.

Celebs mortuus, Anno Millesimo Ducen-
tesimo.)

.XII.

GVALTERI PRIMI.

CLEMENTIA. Geldriæ Comititis filia.

His

His ferè & similibus matrimonijs magnificentissimis, Nobilium Egmódanorum Genealogiam existimationemque, suspectam hactenus magis quam commendatam fuisse existimabo, quamdiu Regum aut Principum Historijs, vel Patriæ nostræ vetustis monumentis, astruere ea, vt quæ sequuntur, nequiuerò.

.XIII.

GVILIELMI PRIMI.

BADELOCHA, Amstelæ Domini filia; *Van de Wescen vanden stel.*
 1244 Anno Millesimo Ducétesimo Quadragesimo quarto, 5. Calen. May fato functa, & in Castri Egmondani Sacello humata.

.XIIII.

GERARDI PRIMI.

MABELIA, Diem obiit, vt in fide dignissimis scriptis legi, Anno Millesimo Ducentesimo Sexagesimo secundo, 12. Cal. May.

.XV.

GVILIELMI SECVNDI,

ADA, De hac in Catalogo bene de Monasterio Egmondano meritorum legi:

1297 *Vigesima Ianuarij, Anno Millesimo Ducentesimo Nonagesimo septimo, Obijt Ada uxor Wilhelmi de Egmonda Militis, que legauit Cōuentui unam libram annuatim; & sepulta est sub petra à latere boreali, supradicti Wilhelmi, videlicet inter Wilhel mum Maritum suum,*

N 3

& Mar-

& Margaretam de Blankenhem uxorem Iunioris Wilhelmi de Egmonda, Filij Gerardi militis. Ista Ada fuit prima, qua infra Ecclesiā Monasterij sepulta extitit, de prosapia Egmondensium, quia antea in Paradiso sepeliebantur.

.XVI.

GVILIELMI TERTII,

Dan de Gras
uen bā 23 Jan
guenhem.

MARGARETA, Comitis Blanquenhemij filia; Anno Millesimo Trecētesimo Duo-¹³¹² decimo, sub finē Iunij, ad latus Adæ, Egmondæ in Monasterio sepulta.

.XVII.

GVALTERI SECUNDI,

Dan de Hees
et van Doer-
toghe.

BEATRIX, Doertogana, Anno Millesimo¹³²³ Trecentesimo Vigestimotertio, Egmondæ in Monasterio ad Maritum humata.

.XVIII.

IOANNIS PRIMI,

Dan de Hees
ren van Isels-
teyn.

GVIDA, Domini Iselsteynensis Filia vni-
nica, Matrem habuit Mariam, Filiā Notham
Guidonis Hannonij, Fratris Ioannis Decimi-
octani Hollandiæ Reguli, postmodum Pon-
tificis Ultraiectensis. Diem obiit, Anno Mil-¹³⁴⁰ lesimo Trecentesimo Quadragesimo.

.XIX.

ARNOLDI PRIMI,

Dan de Gras
ren van Lis-
tinghem.

IOLENDIA, Comitis Lininghemij Filia;
Anno Millesimo Quadringentesimo Triges-¹⁴³⁴ mo quarto,

moquarto, Die 28. Aprilis, fato functa. Isel-
steyni ad maritum sepulta.

.XX.

IOANNIS SECUNDI,

MARIA Prima, Ioannis Dynastæ Arque-
1415 lij filia; Anno Millesimo Quadringentesimo
Decimoquinto, Die 18. Iulij decedens, Isel-
steyni humata. Van de Hee-
ren van He-
kel.

.XXI.

GVILIELMI QVARTI,

VALBURGIS, Frederici Moersensis Re-
1459 guli filia; Anno Millesimo Quadringentesi-
mo Quinquagesimonono, Partus difficultate
extincta. Grauenhagæ in Monasterio Domi-
nicorum sita. Vader Graue
van Moers.

.XXII.

IOANNIS TERTII,

Primi Comitis.

MAGDALENA, Georgij Waerdenburgi
1438 Comitis filia; Anno Millesimo Quadringete-
simo Trigesimo octauo, 9. Nouëbris. morbo
absumpta, & ad Maritum Egmondæ sepulta. Vander Gra-
ue van Waer-
denburgh.

.XXIII.

IOANNIS QVARTI,

Secundi Comitis.

FRANCISCA, Iacobi Lutzenburgij, Do-
mini Fiennæ Filia, forma ingenioque egre-
gia, Fratris Fiennæ Domini, Bonorū omnium Vander Gra-
uen van Lute-
zenburgh.
p. Fiennes.

ex alle hæres. Anno Millesimo Quingentesimo¹⁵⁵⁷
mo Quinquagesimoseptimo, 1. Nouembris

L. Sotteghē. mortua; Sottegemi in Flandria, magnifico
à Filio Lamoralo honorata Mausoleo.

(.XXIIII.

CAROLVS,

Tertius Comes.

Celebs; Anno Millesimo Quingentesimo¹⁵⁴¹
Quadragesimo primo, morte absumptus.)

.XXV.

LAMORALI,

Quarti Comitis.

Wā de Walsgrave aen dē
Fijn/ende de
Hertogē vā
Beveren. SABINA, Ioannis Comitis Palatini Rhe-
ni, Ducis Bauariæ, & Comitis Spanhemensis
Filia.

.XXVI.

PHILIPPI,

Quinti Comitis.

Wā de Graue
uē van Ho-
ren. p. Gaesbeek MARIA Secunda, Hornana; Maximilia-
ni Gaesbecæ Domini Filia. Superstes.

Has Coniuges Potētissimorum
Dynastarum Egmōdæ, PER AN-
NOS CIRCITER TRECENTOS
ET QVINQVAGINTA extitisse
inuenio. Nec dubium quin Aliæ
Am-

Amplissimarum item gentiũ, quarum à Quarto Dynasta, ad Decimũ tertium vsque, nullam in Historia facio menciónem, incertis illis Matrimonijs sint obscuratæ, vel Monasteriensũ æmulatione, (quia interdũ in officijs suis, (quas Memorias mortuorum, Sacrificiaque pro defunctis vocant) omnẽ Egmondanorum Heroum & Heroinarũ contempsisse legũtur memoriam) è chartis Monasterij sint deletæ, aut certè varijs bellorum incurfionibus, penitus fuerint, ex hominum memoria sublata; Vix salua hætenus Nobili Ipsorum Dynastarum Genealogia, quam ipsis Monasterij Annalibus, longè vidi vetustiore.

P. C. B. G.

CATALOGVS GENTILICIVS,

DECLARANS EX QVA GENTE, PLE-

raëque Dynastarum Egmondanorum Coniuges, proximè sint oriundæ.

P. C. BOCKENBERGII.

FAMILIA ET GENVS.	PARENTES.	CONIVGES.	DYNASTÆ.	OR DO.
AMSTELÆ DOMINI.	Domini Filia.	<i>Badelocha.</i>	Guilielmi. 1.	13.
ARQVELI DOMINI.	Ioannis Arqueli Domini Filia.	<i>Maria. 1.</i>	Ioannis. 2.	20.
BLANQVENHE- MI COMITIS.	Comitis Filia.	<i>Margareta.</i>	Guilielmi. 3.	16.
DORTOGÆ. D.		<i>Beatrix.</i>	Gualteri. 2.	17.

HORNÆ DY- NASTÆ.	Maximiliani Hornani, & Gaesbecæ Domini Filia.	<i>Maria. 2.</i>	Philippi.	26.
ISELSTEYNI DOMINI.	Domini Filia.	<i>Guida.</i>	Ioannis. 1.	18.
LININGHEMI COMITIS.	Comitis Ellia.	<i>Iolenda.</i>	Arnoldi. 1.	19.
LVTZENBVR- GI COMITIS.	Iacobi Lutzenburgij Fiennæ Domini Filia.	<i>Francisca.</i>	Ioannis. 4.	23.
MOERSÆ CO- MITIS.	Frederici Comitis Moersc- fis Filia.	<i>Valburgis.</i>	Guilielmi. 4.	21.
PALATINI RHE- NI DVCS BA- VARIÆ.	Ioannis Comitis Palatini Rheni, & Comitis Spanhe- menfis Filia.	<i>Sabina.</i>	Lamoral.	25.
WÆRDENBVR- GI COMITIS.	Georgij Waerdenburgi Co- mitis.	<i>Magdalena.</i>	Ioannis. 3.	22.

FAMILIAE AVT DOMINI

QVIBVS DYNASTARVM EGMONDA-

norum, Liberi plerique matrimonio sunt iuncti.

P. C. BOCKENBERGII.

FAMILIÆ.	CONIVGES.	LIBERIDYNASTARVM EG.	OR. DO.
ARQVELI DOMINI.	Mabelia Domini Arquely Filia.	Otho Ioannis. 1. Filius quintus.	18.
AÆ DOMINI.	Joani ab Aa Bruchonæ Do- mino. Secundis nuptijs.	Elisabeta Guilielmi. 4. Filia se- cunda.	21.
BENTHEMI COMITIS.	7ps Comiti.	Anna Guilielmi. 4. Filia prima.	21.
BORNONVIL- LÆ DOMINI.	Oduardo Hennini Comiti & Cappersij Domino.	Mari-Christiana Lamorali Filia quarta.	25.

Henrico Borsaliensij

Maria Guilielmi 2. Filia tertia.

18.

BORSALIÆ DOMINI.	<i>Henrico Borsaliensi.</i>	Maria Guilielmi 2. Filia tertia.	15.
BREDERODÆ DOMINI.	<i>F. Borsalio Cortgene Domini. no.</i>	Catarina Ioannis. 3. Filia.	22.
BRONCHORSTI DOMINI.	<i>Valrauo Brederodio. Filio iuniori. 5. Theodorici.</i>	Berta secunda Ioannis. 1. Filia se- prima.	18.
CVLENBVRGI DOMINI.	<i>Gisberto Bronchorsti Domini. no, primis nuptijs.</i>	Elisabeta Guilielmi. 4. Filia se- cunda.	21.
H E M E R T I DOMINI.	<i>Gerardo Culenburgi Do- mino.</i>	Berta prima Ioannis. 1. Filia se- cunda.	18.
HENNINI DY- NASTÆ.	<i>Adelheydi, Filie Gerardi Culenburgi Domini.</i>	Fredericus Guilielmi. 4. Filius se- cundus.	21.
	<i>Machtildi Hemertina.</i>	Guilielmus Ioannis. 1. Filius quar- tus.	18.
	<i>Anna Hennine Filie Iacobi Bosui Domini.</i>	Guilielmus Arnoldi Primi Filius iunior.	19.

FAMILIÆ.	CONIVGES.	LIBERI DYNASTARVM EG.	
HESVICI DOMINI.	<i>Margareta Hesvuicia, unica Domini Boxmere Filia.</i>	Guilielmus Guilielmi 4. Filius tertius.	21.
HOCHSTRATÆ COMITIS.	<i>Guilielmus Hoochstrate Comes.</i>	Mari-christiana, Lamorali Filia quarta.	25.
HORNÆ DYNASTÆ.	<i>Georgio Hornano Houtkerce Comiti.</i>	Leonora Lamorali. Filia prima.	25.
LEYDÆ BVRGRAVII.	<i>Henricæ Leyde Burgrauio.</i>	Haleuina Guilielmi 2. Filia prima.	15.
LICHTENBERGÆ DOMINI.	<i>Iacobo Lichtenbergio.</i>	Adelheydis Guilielmi 2. Filia secunda.	15.
LOTHARINGIÆ DVCS.	<i>Nicolao Ducis Lotharingie Filio, Vaudemontij Comiti.</i>	Margareta Ioannis 4. Filia.	23.
MARCÆ COMITIS.	<i>Catarina Adolphi Marchionis Cliniæ Ducis Filia.</i>	Arnold ² Ioanis 2. Fili ⁹ natu maior, Geldriæ & Zutphanix Princeps.	20.

NASSOVIAE

Henrici Nassovii

Valtheris Ioannis 4. Filii

22.

NASSOVIAE; COMITVM.	Guilielmo Nassovia Comiti.	Valburgis Ioannis 3. Filia.	22.
PETERSHE- MI DOMINI.	Ioanni, Filio Domini Peter- terhemii.	Margareta Guilielmi 4. Filia quar- ta.	21.
RAEPHORSTI DOMINI.	Ioanne Filie Theodorici Raephorstij.	Gerardus Ioannis. 1. Filius secun- dus.	18.
RODENBVR- GI DOMINI.	Bartholomeo Raephorstio.	Catarina Ioannis 1. Filia quarta.	18.
STAVELÆ, BVRGRAVII.	Hērica Rodenburgia Wel- dami Domina. Secundo Matrimonio.	Ioannes, Ioannis 1. Filius tertius.	18.
STRENÆ DO- MINI.	N. Stauelano, Herlye Co- miti.	Magdalena Lamorali Filia tertia.	25.
VIANÆ DO- MINI.	Elisabeta, Domini Stren- e Filia.	Gerardus Guilielmi 2. Filius.	15.
	Gisberto Viane Domino.	Beatrix Ioannis 1. Filia prima.	18.

FAMILIÆ.	CONIVGES.	LIBERIDYNASTARVM EG. DO.
WASSENARÆ HEROIS.	<i>Philippo Wassenaræ Heroi & Leyde Burgrauo.</i>	Maria prima Ioannis. 1. Filia se- cunda. 18.
WATERINGÆ DOMINI.	<i>Ioanni Wassenaræ Heroi.</i>	Iodoca Ioannis. 3. Filia. 22.
WOVDÆ DO- MINI.	<i>Gulielmæ Waringie. Pri- mo matrimonio.</i>	Ioannes, Ioannis. 1. Filius tertius. 18.
	<i>Jacobo Woudano Warmon- ti Domino.</i>	Sophia Gerardi Primi Filia. 14.

CATALOGVS, RE- RVM, PERSONARVM, & Locorum, Quorum in Eg- mondana Historia, fit mentio.

P. C. Bockenberghj.

Numerus paginas designat.

A <i>Ckerfloot. p.</i> Hugo Acquerflotius, Anno 1174. 21	
Adelbertus Sanctus, Præceptor Radbodi, Pri- mi Egmondæ Dynastis.	1
Adolphus Egmondanus, Patris æmulus, à Patre Gel- driæ Principe Venloæ obsessus.	112
Varia eius facinora.	113
Eius in Propinquos impietas.	116
Infamis, è Conuentu Principum Slusæ indicto, se subducit.	118
Pontificis Maximi & Imperatoris minas con- temnit.	118
Eius in Patrem Geldriæ Principem nefaria ver- ba.	122
Mendici habitu, è Principum Conuentu se sub- ducit; Sed capitur Namurci.	123. 126
Aureo vellere adornatur.	126
Flandros ducit in Gallos.	126
Cæditur à Gallis prope Tornacum.	127
Aduocati Egmondani munus, statim à morte Ber- uoldi, velut Genti Egmondanæ hæreditarium, à Dodone inuasum.	20
Aduocatus Egmondanus quis habendus.	20
Aduocati munus. 1. Guilielmo, Decimotertio Eg- mondæ Dynastæ, eiusque hæredibus, à Lubberto O Antistite	

Antistito datum.	29
<i>Aelfmaer. p.</i> Duo Theodorici, Aelfmarani, fratres;	
Anno 1227.	40
<i>Aeltrudenlandt. l.</i> Terra Aeltrudis, Guilielmo Decimo tertio Egmondæ Dynastæ titulo locationis Emphitheoticæ data. Anno 1218.	40
<i>Alatrue. p.</i> Magister Bartholomæus Alatrue; Anno 1437.	99
<i>Albertsbergh. l.</i> Albertiberga.	44
<i>Alckemade. p.</i> Helias Alquemadus Monachus Egmondanus.	90
<i>Alcmere. p.</i> Gerbrandus de Alcmere. 1213.	
<i>Alderdorp. l.</i> nunc Huyfdunen. Alderdorpa à Primo Egmondæ Dynasta reparata.	2
<i>Amerongen. l.</i> Ameronga, à Ioanne Vigesimo Egmondæ Dynasta, & Alijs, incensa.	84
<i>Amstel. p.</i> Gisbertus Amstelijs, partium Loffensis, contra Hollandiæ Optimates. An. 1203.	22
Amsterlandia, à Gualtero Egmondano aquis obruta, & incensa.	23
Anna Egmondana, loco Sororis, Loosduni, Deo dicata.	160
Eximia eius forma.	161
<i>Anthiniæ. p.</i> Guido Anthiniæ Dominus, Cancellarius Pontificis Ultraiectensis. Anno 1437.	99
Antistes Egmondanus armata se manu tuetur contra Vndecimum Dynastam.	32
Antistes Egmondanus; grauissimè accusat Dynastam.	35
Antistes Oquenbergius, Causam prosequitur contra Dynastam.	68
Periculum eius.	80
Antistitis Egmondani bona direpta.	82
Antistitis & Monachorum Egmondanorum persecutio.	85
Antistes	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

- Antistes Egmondanus sagittis petitus. 104
Antwerpen. p. Symon Antuerpiensis, cum Alardo
 Decimo Egmondæ Dynasta, Alijsque, An. 1168. à
 Frisijis cæsus. 19
Appeldoren. p. Guilielmus Appeldornius, Gorcomi in
 Bello Arquelienfi cæsus. 79
Aremersweet, & Winnemersweet. l. Primus Guilielmus
 Decimus tertius Egmondæ Dynastes, Aremers-
 wedam & Winnemerswedam sibi vendicat. 30
 Vtriusque supremam iurisdictionem ad se perti-
 nere, Decimus quintus Egmondæ Dynastes, s. Flo-
 rentio, Hollandiæ Principi declarat. 43
 Vtraque Vtriusque iurisdictione Dynastis conces-
 sa. 70
Arkel. p. Henricus Arquelius Nothus, Gorcomi in
 bello Arquelienfi cæsus. 79
 Arnheimi & Iseloirdæ vectigalia, Egmondano Dy-
 nastæ, Guilielmo. 4. concessa ab Arnoldo Fratre
 Geldriæ Principe. 135
 Arnoldus Egmondanus, Geldriæ Princeps, incredi-
 bili contumelia à filio affectus. 115
 E custodia Filij liberatur. 120
 Grauius à Filio in Conuentu Principum accu-
 satur. Egregiè se defendit. 121
 Filium ad singulare certamen prouocat. 121
 Pecunijs à Bellicoso Carolo instructus Geldriam
 repetit. 124
 Adolphum Filium rebellem, legitima hæreditate
 priuat. 125
 Arcem Grauanam expugnat. 124
 Asellinorum & Hamatorum Hornæ dissidium. 144
 Baer. p. Guilielmus Vigessimus primus Egmondæ Dy-
 nastes, Baræ Dominus. 132
 Baniaert. p. Adelbertus Baniaert, Anno 1174. 21
 O 2 Adel-

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

- Adelbertus Baniaert à Breroo, Cunemarijs cum
Gualtero Egmondano Præfectus. 22
- Adelbertus Baniaert. Anno 1213. 38
- Nicolai Baniardi familia, Anno 1304. Egmondæ
clara. 48
- Barneveldt. l. Barnevelda ab Ultraiectionis incensa. 83
- Batenburg. p. Batenburgi Domini filius; Gorcomi in
Bello Arquehiensi captus. 79
- Bauariæ Ducis Serenissimi Guillelmi Pientissima
Coniux Renata, Egmondanis sanguine iuncta.
130.
- Berghen. p. Anna Guillelmi Egmondani filia, Comi-
ti Bergensi nupta. 141
- Berghen. p. Henricus Bergensis, Præsul Cameracen-
sis, à Drieho Antistite, munetibus corruptus. 155
- Beruoldus Beruoldi Primi, Octaui Dynastæ Egmon-
dani filius, natu secundus, Primus Aduocatus Mo-
nasterij Egmondani; vnde Alij male Genealogiâ
Egmondanorum exordiendam putant. 7
- Beruoldi Iunioris & Senioris grauis hallucinatio. 9.
& sequentibus.
- Beueruicum (olim, D. Agathæ Pagus) à Lossensi in-
censum. 23
- Bochouen. p. Bochouæ Dominus, cum Alijs, Adolpho
Egmondano Bellum indicit. 117
- Boetzelaer. p. Gisbertus Boetzelaerus, Egmondensis
Monachus. 156
- Bokel. p. Theodoricus Boquellius, Vices Hollandiæ
Principis in tribunali, in caussa Dynastis Egmon-
dani & Antistitis gerit. 33
- Bont. p. Magister Ioannes Bontius, Cæcellarius Brä-
bantia. Anno 1437. Item;
Magister Guillelmus Bontius, ibidem. 99
- Borbon. p. Catarina Borbonia, vxor Adolphi Geldric
Principis. 126

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

- Catarina Guiffa, Vxor Ludouici Borboni, Egmondanis sanguine iuncta. 13
- Borselen. p.* Franco Borsaliensis, Osteruadiæ Comes, Anno 1438. 110
- Henricus Borsaliensis Veræ Dominus, An. 1438. 110
- Bosman. p.* Theodoricus Bosmannus Monasterij Egmondani Præpositus. 152
- Bouyn. p.* Renatus Guiffus, Marchio Bouinus, Egmondanos sanguine contingit. 131
- Boxmeer. p.* Margareta Hefuica, vnica D. Boxmeræ filia, Vxor Guilielmi Egmondani. 141
- Brederode. p.* Valrauius Brederodæ Dominus, cum Ioanne Montfordiensi Hefsteynum inuadit. 77
- In Bello Arqueliensi, Gorcomi occumbit. 79
- Brederodius Franciscus, cum Ioanne Naelduico, à Ioanne Primo Egmondæ Comite victus. 151
- Bruchouen. p.* Ioannes ab Aa, Bruchouæ Dominus, Elisabetæ Egmondanæ matrimonio iunctus. 142
- Brunsuici Ducis Vxor, Dorothea, Egmondanis sanguine iuncta. 131
- Bueren. p.* Otho Burenus, Gorcomi in Bello Arqueliensi cæsus. 79
- Alardus Burenus, Gorcomi in bello Arqueliensi captus. 79
- Burenorum Comitum Catalogus. 140
- Burenus Frederico Egmondano cedit. 139
- Bureni Comes Fredericus Egmondanus Adolpho Egmondano, cum Alijs, bellum indicit. 117
- Bueren. l.* Arnoldus Geldriæ Princeps, Sex Annos, in Castro Burenensi, à Filio captus. 115
- Bunschotij, à Ioanne Decimo octauo Egmondæ Dynasta, Anno 1355. cæsi. 55
- Bijl. p.* Bijlij vnde nobiles? 25

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

<i>Cales. l.</i> Calesium, opera Francisci Guisæ Ducis, in Gallorum venit potestatem.	170
<i>Camer. p.</i> Vandercameri vnde Nobiles?	125
<i>Cappers. p.</i> Oduardus Bornonuillanus, Hennijni Comes, & Cappersij Dominus, Maritus Mari-Christianæ Egmondanæ.	173
Carolus Bellicosus, Arnoldi Egmondani Geldriæ Principis, ex asse scriptus hæres; excluso filio Adolpho.	125
Carolus 5. Imperator, Geldriæ & Zutphania quomodo factus Princeps.	129
Carolus Egmondanus, à Cordesâ Domino captus. cum Nassouia Regulo Engelberto.	128
Auitos Dominatus recuperat.	128
<i>Cartagene. l.</i> Carolus Tertius Egmondæ Comes, Cartagini in Hispania mortuus.	164
<i>Casembroofs volck. p.</i> Panecasiarij vnde orti.	158
<i>Castrichem. p.</i> Bruno Castrichemus, cum Alardo Decimo Egmondæ Dynasta, Alijsque, Anno 1168. à Frisijis cæsus.	19
Catarina Egmondana, Vxor F. Borfalij Cortgenæ Domini, nimis corruptelis, à Mōnasterio Losdunensi alienata.	160
<i>Catwýck. l.</i> Hollandiæ Princeps, Rijnlandiæ habenas cepessit Catuici.	57
<i>Catz. p.</i> Ioannes Catzius, à Guilielmo Vigessimoprimo Egmondæ Dynasta, Castro Oppiduloque Lenderdamenti præfectus, & hostibus Maximiliani Austrij oppositus.	136
Cluiæ & Piereponti actio Arnaldo Egmondano Geldriæ Principi cedit.	109
Cluiæ & Iuliaci Ditiones iunguntur.	128
Cluiæ Regulus Theodoricus Hollandiæ Septentrionalis Administrator.	45
Cluiæ Princeps Ioannes, Adolpho Egmondano bellum	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

bellum indicit.	117
<i>Clopper. p.</i> Clopperi quomodo nobilitati.	25
Ioannes Clopperus, Cētum & Quadraginta Annorum.	105
<i>Codde. p.</i> Coddij quomodo nobilitati.	25
<i>Cordes. p.</i> Cordesæ Dominus Carolum Egmondanum, & Engelbertum Nassouicę Regulum, Berhnam inuasuros capit.	128
<i>Contrijck. l.</i> Arnoldus Egmondanus, Contraci in custodia detentus.	
<i>Craenhem. p.</i> Alnold ⁹ Craenhemius, Gorcomi in Bello Arquelienfi captus.	80
<i>Creuel. p.</i> Henrici Creuelij familia, Anno 1304. Egmondæ clara.	48
<i>Cronenburgh. l.</i> Cronenburgum Mudenaque expugnantur à 15. Egmondæ Dynasta.	45
<i>Croonghelt.</i> Pecunia pro curruum ministerio Monasterio soluenda ab Egmondanis.	93
<i>Culenburg. p.</i> Hubertus Culenburgius, cum Ioanne Vigesimo Egmondę Dynasta, Inferiorem agrum Ultraiectinum vastat.	84
Culenburgius Gerardus, Adolpho Egmondano, cum Alijs bellum indicit.	117
Cunemarij à Lossensi Regulo mulctati.	23
Cusanus Nicolaus Cardinalis, Morum Monasterij Egmondani, deputatus corrector.	133
<i>Dapifer. p.</i> Gerardus Dapifer, cum Alardo Decimo Egmondæ Dynasta, Alijsque, Anno 1168. à Frisij cæsus.	19
Theodoricus Dapifer. Anno 1215.	38
<i>Diffelen. l.</i> Diffeleni & Rijxvaldæ agri ab Adolpho Egmondano confiscati.	116
Dodo secundus Aduocatus Egmondanus, contendit Aduocati munus, sibi suisque hæreditariū.	20

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

- Donck. p.* Ioannes Doncanus, Castellanus Grauanus, cum Nicolao Hafteyno, Arnoldū Geldriæ Principem Castro excludit. 124
- Dordracum* à Ioanne Vigesimo secundo Egmondē Dynasta, astu inuasum. 144
- Driel. p.* Drielijs Arnoldus, Monasterij Egmondani Prior, à Ioanne Egmondano occisus. 61
- Drielijs* Antistes Egmondanus excommunicatur. 152
- Male sibi de Mammona iniquitatis amicos facit, 154
- Duyndel.* Terra litoralis Dynastis, pro Quadringentis Cuniculis Monasterio annue soluendis cedit. 71
- Duykercken. l.* Duykerca, cum Vinocibergis à Francis incensa. 170
- Ede. l.* Eda, ab Ultraiectinis incensa. 83
- Eelman. p.* Iacobus Eelmannus, Prior Egmondanus. 90
- Egmond. l.* Egmonda olim magnificentia præcipuis Hollandiæ Ciuitatibus æqualis. 48
- Egmonda cum Arce Anno 1315. à Frisijs incensa. 54
- A Ioanne Decimooctauo Dynasta restituta. 54
- Egmondanæ Scholæ Rector, à quo constituendus. 72
- Egmondana bona Emphitheotica Egmondani Dynastis. 92
- Egmondani à ministerijs currum Monasterio olim præstitis liberati. 94
- Egmondæ Parochiale Templum quatenus Monasteriensibus obnoxium. 96
- Egmondani imperij summa, Dynastis à Philippo Burgundo adiudicata. 100
- Egmondanum imperium, Comitatus Titulo quando auctum? 146
- Egmondani Comitatus primum diploma. 147
- Egmon-

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Egmondanus Comitatus Beneficium Imperij ad tempus.	149
Egmondani imperij maximus Amplificator, Ioannes Tertius, Vigefimus fecundus Egmondæ Dynaftes.	158
Egmonda conflagrata.	162
Egmonda ab Angelo propugnata.	3
Egmondana foffa Alcmariam ducta à Dodone primo.	5
Egmondani Caftri primordia.	8, 177
Egmondanum Cafttrum, à Dodone Vndecimo Dynafta consummatum.	21
Egmondanum Cafttrum à Loffenfi incenfum.	23
Egmondanum Cafttrum à Frifijs incenfum,	25
A Gualtero Duodecimo Dynafta reparatum.	25
Egmondani Caftri Sacellum, à Guilielmo Decimotertio Egmondæ Dynafta fundatum.	41
Egmondanum Cafttrum à Ioanne Primo Egmondæ Comite reparatum.	158
Egmondanorum infignia.	178
Egmondanorum Reliquiæ à Radbodi cœmiterio translata.	5
Egmondani Dynaftæ vnde Antiftitibus facti obnoxij.	8
Egmondanorum vetuftiffimi Catalogi.	9
Egmondanorum Dynaftarum potentia minime noua.	15. 35
Egmondanorum Dynaftarum Coniuges.	179. & fequentibus.
Egmondani Dynaftæ priuilegia. 5. Florentio, Hollandiæ Principi, Anno 1283. exhibita.	43
Egmondanus Dynaftes, fouere potest exfules Hollandiæ Principis.	43
Egmondanorum Dynaftarum, Decimæ.	74
Egmondani Arquelienfium Bonorum hæredes.	79

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

- Egmondæ Dynastes, declaratur Aduocatus Monasterij Egmondani, à Philippo Burgundo. 91
- Egmondanorum Testamenta Monasterienſibus debita ſoluenda deinceps. 95
- Egmondani Dynaſtæ tenentur propugnare Monasterium Egmondanum. 97
- Egmondanus Dynaſtes Vigefimus Ioannes, Bona à morte Beruoldi ſemper controuerſa, libera poſteris, relinquit. 105
- Egmondani quomodo Geldrię & Zutphaniz imperium adepti. 105
- Egmondanorum Fratrum Arnoldi & Guilielmi concordia, de poſſeſſionibus bonorum inita. 106
- Egmondani Dynaſtis, & Antiſtitis, grauiffima coram Hollandia Principe contentio. 32. 33
- Egmondani Dynaſtis beneficia, à quibuſcunque heredibus poſſidenda, Priuilegio Henrici Decimij tertij Antiſtitis. 39
- Egmondanus Dynaſtes, expers coniurationis Velfenæ, & Caput hoſtium Velfeni. 44
- Egmondani Dynaſtæ & Antiſtitis, vnde perpetua illa æmulatio? 53
- Egmondanus Dynaſtes Decimuſoſtavius, Ioannes, cum Suis, Anno 1366. à 4. Urbano Pontifice Maximo excommunicatus. 61
- Egmondanus Dynaſtes, Beneficio Hollandiæ Principis & armis, Egmondanum Imperium ſibi vendicat. 66
- Egmondanus Dynaſtes Vigefimus, 2. Ioannes, cum Hollandiæ Principe grauēs inimicitias gerit. 68
- Principem metuens munit ſe Iſelſteyni. 75
- Proſcribitur à Principe. 76
- Egmondani Dynaſtis Vigefimi Ioannis, graue cum Antiſtite Oquenbergio diſſidium. 80
- Egmondani Dynaſtis vxor Maria, hæres Reynoldi Geldriæ

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Geldriæ Principis.	84
Egmondanus Dynastes Vigefimus, Ioannes, in Ca- stro Egmondano Canoniorum Collegium fun- dat.	105
Egmōdanus Arnoldus, Geldriæ & Zutphania Prin- ceps.	105
Egmondanus fanguis ad maxima Europæ regna manauit.	106
Egmondæ & Ifelsteyni Dynastes Guilielmus Adol- pho Egmondano bellum denunciat.	117
Egmondæ Vigefimus primus Dynastes Guilielmus, grauia à Geldris damna perpeffus.	134
Fit Geldriæ Administrator.	135
Egmondanus Dynastes, Quæftionem de fide infor- mi, inter Theologos, belle foluit.	137
Egmondanus Dynastes Ioannes, Hollandiæ Admi- niftrator.	146
Monafterienfium corruptos mores corrigere co- natur,	151
Cum vitæ difcrimine Pios fouet.	154
Egmondanus Dynastes, Ioannes, Primus Comes violente fe Cameraceni Pontifici in cauffa reli- gionis opponit, & vincit.	155
Aureo Vellere adornatur.	157
Egmondanus Secundus Comes Ioannes, 5. Caroli Imperatoris Cubicularius, Et Gaudiorum peri- culorumque eius affiduus focius.	162
Egmondanus Dynastes Duodecimus, Gualterus, Cunemarijs, contra Loffenfem Præfectus, An- no 1203.	12
Egmondanus Fredericus, cum Guilielmo Fratre, A- lijfque à Nouiomagenfibus captus, & quæftioni fubiectus.	139
Egmond op Zee. l. Egmondæ ad mare fundator Val- gerus, Sextus Egmondæ Dynastes.	6
Egmon-	

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

Egmondani Prætoris electio, penes Antistitem ne an penes Dynastam?	53
Egmondanus Villicus à quo constituendus?	70
Officium eius.	70
Egmondanus Ioannes, Zoetermeræ Dominus, Præ- tor Delphenfis, à Maselandis cæsus.	132
Epitaphium vernaculum, Guilielmi 4. Vigessimipri- mi Dynastis.	137
Ermel. l. Ermela ab Ultraiectinis incensa.	83
Ertswouda & Hoogwouda, à Ioanne Primo Egmo- dæ Comite emta.	158
Excommunicationis solennis ritus.	62
<i>Ferrare. p.</i> Anna Ducis Ferrariensis filia, Francisco Guiseæ Duci matrimonio iuncta.	131
<i>Fiennes. p.</i> Lamoralus Egmondæ Comes, Fienne Com- minus.	165
Frisiæ & Bataviæ Regum Stemma hastenus incolu- me creditum.	13
Frisiæ & Bataviæ Regni occasus.	13
Fuerenus Otho, Adolpho Egmondano addictus, Ilfelsteynum incendit.	117
<i>Gaesbeeck. p.</i> Iacobus Gaesbequius, & Hubertus Cu- lenburgius, cum Ioanne Vigesimo Egmondæ Dynasta, Agrum Inferiorem Ultraiectinum va- stant.	84
Iacobus Gaesbecæ, Abcoude, Putte, & Strijæ Do- minus. Anno 1438.	110
Galliæ Rex Ludouicus, Mariam Bellicosi filiam, Fi- lio suo petit in matrimonium, sed frustra.	126
Galo. p. Symon Galo & Frater eius Nicolaus. An- no 1174.	21
<i>Gaueren. p.</i> Lamoralus Egmondæ Comes, Princeps Gaueræ.	165. 167
<i>Gellichem.</i>	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Gellichem. p. Otho Gellichemus, Gorcomi in bello Arquelienſi cæſus. 79

Geldria bellis inquieta. 124

Geldriæ & Zutphanix imperium, quomodo ab Egmondanis alienatum. 128

Idem Guilielmo Marcano oblatum. 129

Gemen. p. Otho Gemenius, Gorcomi in bello Arquelienſi cæſus. 79

Glaſion. p. Glaſionis Dominus Herlijæ Dynaſtēs, Maritus Magdalenæ Egmondanæ. 173

Gorcomum à Ioanne Vigefimo Egmondæ Dynaſta inuaſum. 78

Mox à Iacoba Principe, magna cum clade aduerſariorum recuperatum. 79

Gorcomi in Bello Arquelienſi cæſi; & capti; 79

Grauana Atx ab Arnolſo Eg. Geldriæ Principe expugnata. 124

Greuelinge. l. Franci bonam Flandriæ partem depulati, ad Grauelingam, à Lamoralo Egmondano cæſi. 171

Griſons. p. Cani Rheti, à Ioanne Secundo Egmondæ Comite contuſi. 163

Gruythuſen. p. Ludouicus Vinceſtriæ Comes Gruythuſæ Dominus, Hollandiæ adminiſtrationem deſerit, quia extraneus. 135

Gualteri Egmondani, quem Alij haſtenus malè inſerie Dynaſtarum poſuerunt, Genealogia. 28

Guiſij Egmondanis ſanguine iuncti. 131

Hack. p. Hacquius Adrianus ſupplicio affectus. 139

Hæſten. p. Otho Hæſtenus, Gorcomi in Bello Arquelienſi cæſus. 79

Haſteyn. p. Nicolaus Haſteynus, cum Ioanne Doncāno, Caſtellanus Grauanus, Arnolſum Egmondanum Geldriæ Principem excludit. 124

Haerlem.

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

<i>Haerlem. p.</i> Balduinus Harleminus, cum Alardo Decimo Egmondæ Dynasta, Anno 1168. à Frisijscæsus.	19
<i>Isbrandus & Frater eius Gerardus, Harlempjes. Anno 1174.</i>	21
<i>Ioannes & Isbrandus Harlempjes. Anno 1203. Partium Loissensis.</i>	23
<i>Isbrandus Harleminus. Anno 1215.</i>	38
<i>Isbrandus & Theodoricus Harlempjes, An. 1227.</i>	40
<i>Haestrecht. p.</i> Guilielmus Vigessimus primus Egmondæ Dynastes, Haestrechtii Dominus.	132
<i>Halhem. l.</i> Egmonda olim Halhemum.	1
<i>Hannonius Guido, Australis Hollandiæ Administrator.</i>	45
<i>Harga. p.</i> Albertus Harganus, Anno 1227.	40
<i>Harlaer. p.</i> Arnoldus Harlarensis, Ordinis Equestris, Gorcomi in bello Arquelienfi captus.	80
<i>Harp. l.</i> Castrum ditioque Harpens, Guilielmi Egmondani.	141
<i>Hathem. l.</i> Hathemum Ioanni Egmondano Dynastæ oppigneratum.	106. 132
<i>Idem quo pacto à Guilielmo Egmondano possidendum.</i>	108
<i>Heemskerck. l.</i> Gualterus Duodecimus Egmondæ Dynastes, Heemskerckæ, in custodia detentus.	24
<i>Panecastarij, à Ioanne Primo Egmondæ Comite, ad Heemskerckam cæsi.</i>	157
<i>Heemskerck. p.</i> Gerardus Heemskerckanus Equestris Ordinis. Anno 1312.	51
<i>Gerardus Heemskerckanus & Gualterus Merensteynensis; in Templo Egmondano tumultuantur. Anno 1361.</i>	57
<i>Idem Pastorem & Oves Monasterij inuadit; Cerasa, Antistitis rapit.</i>	59
	<i>Alia</i>

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

- Alia item damna Monasterio infert. 61
- Heiligheloo. p.* If brandus Heiligheloanus, An. 1213. 30
- Iacobus* Heiligheloanus. Anno 1215. 38
- Iacobus & Henricus*, Heiligheloani. An. 1227. 40
- Heinsbergh. p.* Heinsbergi Comes, in Bello Arque-
liensi captus, Gorcomi. 79
- Hennijn. p.* Oduardus Bornonuillanus, Hennijni
Comes, maritus Mari-Christiænæ Egmondanæ. 173
- Herlij. p.* Magdalena, Lamorali Egmondæ Comitissæ
filia, Herlijæ Dynastæ, & Glasionis Domino ma-
trimonio iuncta. 173
- Herwine. p.* Ioannes Heruini Dominus, Gorcomi in
bello Arquelienfi cæsus. 79
- Heteren. p.* Ioannes Heterenus, Gorcomi in bello Ar-
quelienfi captus. 80
- Hoer. p.* Bertholdus Hoenius, sagitta in Monasterio
petitus. 60
- Holburgh. p.* Holburgi Comes, Gorcomi in bello Ar-
quelienfi captus. 79
- Hollandiæ Princeps vt Aduocatus Monasterij Eg-*
mondani, causam eius agit, contra Decimumter-
tium Dynastam. 33
- Idem Summus Monasterij declaratus Aduoca-*
tus. 35
- Idem litem inter Dynastam & Antistitem com-*
ponit. 37
- Modus compositionis.* 37
- Item Guilielmus Holladiæ Princeps, Anno 1411.*
litem decedit. 69
- Hollandiæ officia, Hollandis tantum concedenda.* 135
- Homme. p.* Theodoricus Hommenus, Gorcomi in
bello Arquelienfi captus. 79
- Hommed.*

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

- Homoed. p.* Henricus Homoedius, Gorcomi in bello
Arqueliensi captus. 79
- Hondtschoten. p.* Hondiscota cum magno illius tra-
ctus Flandriæ parte, à Francis depopulata. 170
- Hoogwouda & Ertswouda, à Ioanne Primo Egmondæ
Comite emta. 158
- Hornæ Afellinorum & Hamatorum grauis dissen-
sio. 144
- Horna, à Ioanne Vigesimo secundo Egmondæ Dy-
nasta, memoranda cum clade inuasa. 144
- Houten. l.* Houtenum incensum à Ioanne Vigesimo
Egmondæ Dynasta, & Alijs. 84
- Houten. p.* Henricus Houtenus, Prior Egmondensis,
cum Mathenesio Antistite captus. 85
- Huel. p.* Gisbertus Huelius, Prætor Egmondensis, tu-
multuatur ad Monasterium. 103
- Pulsu campanæ Egmondanos ad arma in Mona-
chos concit. 103
- Gisbertus Huelius Dissidium inter Dynastam
Egmondanum & Antistitem componit, cum Alijs.
134
- Huisdunen. l.* olim Alderdorp. Huisdunum, à Primo
Egmondæ Dynasta reparatum. 2
- Ionche van Munster. p.* Gerardus Iongeus à Monaste-
rio, cum Alardo, Decimo Egmondæ Dynasta, A-
lijsque, Anno 1168. cæsus. 19
- Iseloirde. l.* Iseloirdæ vestigalia, Guilielmo Vigesimo
primo Egmondæ Dynastæ, olim persoluta.
107. 135
- Iselsteyn. l.* Iselsteynense Imperium, ad Hollandiæ
Principes deuolutum, Egmondanis cōcessum. 62
- Iselsteyni imperium simul cum Egmondano Do-
minatu, Guilielmo, Vigesimo primo Dynastæ ce-
dit. 106. 132
- Iselstey-

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Ifelsteynum & Lederdamum, Frederici, Guilielmi
Quarti, Filij. 139

Ifelsteyni, Monasterium Ordinis Diui Bernardi, ab
Arnoldo Egmondæ Decimonono Dynasta fun-
datum. 66

Ifelsteynum à Ioanne Vigesimo Egmondano Dyna-
sta, in Hollandiæ Principem munitum; Principi
deditum; Item deditionis pacta. 76

Ab Egmondanis recuperatur, rursumque ab eis-
dem deditur. 76

Ifelsteynum cum Arce, ab Vltraiectinis diruitur, in-
cenditur. 77

Ifelsteynum, iterum ab Othone Fuereño incendi-
tur. 117

Ifelsteyn. p. Arnoldus Decimus nonus Egmondæ Dy-
nastes, Ifelsteyni Dominus. 65

Ifendoren. p. Guilielmus Ifendornius Gorcomi in
bello Arqueliensi captus. 79

Iuliaci & Cliuiæ Ditiones iunguntur. 128

Iunij Hadriani, de Origine Egmondanæ Gentis sen-
tentia. 177

Kenneburgh. p. Queneburgiorum mater, Henrica Ro-
denburgia, vxor Ioannis Egmondani. 63

Krijt. l. Campus Crijtius, cœmiterio Egmondano
vicinus, beneficium Dynastæ. 24. 134

Lalain. p. Iodocus Lalainus, Hollandiæ Administra-
tor, ad Vltraiectum cæsus. 146

Lamoralis Quarti Egmondæ Comitis vita. 165

Lamoralis Liberi à morte eius relictæ superstites De-
cem. 172

Laene. p. Isbrandus de Lane. An. 1213. 30

Laen. p. Theodoricus de Laen. An. 1227. 40

Lederdam. l. Lederdamum, Guilielmi Vigessimipri-
mi

RES, PERSONÆ, ET LQCA,

mi Egmondæ Dynastis.	107.132
<i>Leeuwen. p.</i> Hommo Lewenius, Dux Hamatorum	
Hornæ.	144
Leydæ à Panecasiarijs temerè tentatæ.	157
Leydenſe Caſtrum in Bello Loſſenſi, à Gualtero	
Duodecimio Egmondæ Dynaſta & Alijs capta,	
ſed mox iterum amiſſa. An. 1203.	22.23
<i>Leyden. p.</i> Nicolaus de Leydis Monachus Egmondan-	
us, in cœmiterio penè occiſus,	102
<i>Leythem. nunc Leyden. p.</i> Iacobus Caſtellanus in Ley-	
them. Anno 1215.	38
<i>Lichtenbergh. p.</i> Iacobus Lichtenbergius matrimonio	
iunctus, Adelheydi Egmondanæ.	48
<i>Lienden. p.</i> Theodoricus Liendanus, Gorcomi in bel-	
lo Arquelienſi captus.	79
<i>Limmen. l.</i> Limenum à Primo Egmondæ Dynaſta	
reparatum.	1
<i>Loerick. l.</i> Loerica, à Ioanne Vigefimo Egmondæ	
Dynaſta incenſa.	84
<i>Loijs. p.</i> Petrus Loijſius.	95
<i>Loofdunen. l.</i> Anna Egmondana Loofdunenſes An-	
tiſtita.	161
Lotharingici Stemmatſis pars quatenus Egmondan-	
os contingit.	129
<i>Luneburgh. p.</i> Eliſabeta Ducis Luneburgēſis filia, Ca-	
rolī Egmondani vxor.	129
Malhugo & Trooſtgen, Monafterium Egmondanum	
perturbant.	81
Manſus (ſic enim vocant Latifundium) in quo Ca-	
ſtrum Egmondanum, à Monafterio alienatus.	70
<i>Mathenes. p.</i> Guiljelmus Matheneſius, in Monafterio	
grauiter vulneratus.	82
Matheneſius Antiſtes Egmondanus, cum ſuis captus,	
& pœnis affectus.	85
<i>Maïne.</i>	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

<i>Majne. p.</i>	Carolus Guisius, Dux Maijnæ, Egmondan- nis sanguine iunctus.	131
	Mechliniæ actio, Egmondanis Fratribus, Arnol- do & Guilhelmo communis.	109 133
<i>Meer. p.</i>	Guilhelmus Guilhelmi 4. Egmondani filius, Meræ Dominus.	141
	Rogerus Vandermerus, partium Loffensis An- no 1263.	22
	Melissus Ioannes, mirabili casu Prætor Egmondan- nus, è Remige.	143
	<i>Merefeyn. l.</i> Merefeynum Castrum.	47
	Merefeynorum origo.	47
	Merefeynensis Qualterus, cum Gerardo Hemsker- cano, in Templo Egmondano, tumultuatur, An- no 1361.	57
	Idem pace violata, noua Monasteriensibus dam- na infert.	58
	Stricto gladio Monachos petit, & rursum damna Monasterio infert.	59
	Iterum gladio grassatur.	61
	Otho Merefeynensis cum Alijs dissidium inter Dynastam & Antistitem Egmondanum compo- nit.	134
<i>Merwede. p.</i>	Agnes Merwedana, Virgo Loofdunen- sis.	163
<i>Middacht. p.</i>	Ioannes Middachtanus, Dux Hamato- rum Hornæ. Anno 1482.	144
<i>Milanen. l.</i>	Ioannes Secundus Egmondæ Comes, Me- diolani mortuus.	163
<i>Milendonck. p.</i>	Milendoncæ Dominus, Gorcomi in bello Arquelienfi captus.	79
<i>Moers. p.</i>	Moersensis Comes, Voernense imperium habet oppigneratum.	108
	Vincentius Moersæ Comes, Geldriæ Admini- strator.	124

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

- Monachi Egmondani, durè ab Vndecimo Dynasta tractati. 31.32
- Monachi Egmondani strictis gladijs in Templo petiti. 82
- Monachorum dissidium Egmondæ, in causa subfignationis Conditionum pacis, inter Monasteriũ & Dynastas factorum. 100
- Monachorum Egmondanorum mores à Ioanne Vigesimo primo Dynasta, & Nicolao Cusano Cardinale, corrigendi. 133
- Monachi Egmondani incontinentes, omnes cellæ penariæ inclusi, à Ioanne Primo Egmondæ Comite. 152
- Monachi ex Alijs Monasterijs, loco rebellium Egmondam vocati. 152
- Monachorum Piorum Egmondæ miseria. 154
- Monachi Egmondani corruptissimæ vitæ, ab Henrico Bergenfi Cameracensi Pontifice defensi, Pij iniuria affecti, &c. 155
- Monachorum Egmondæ pax, & Conditiones pacis. 156
- Monasterij Egmondani status, annos aliquot incertus. 27
- Monasterij Egmondani, summum ius, Vndecimus Egmondæ Dynastes sibi vendicat. 30
- Monasterio Egmondano addictorum bona, à Guilielmo Vndecimo Dynasta inuasa. 30. & 31
- Monasterium Egmondanum, Sedi Apostolicæ immediate (vt loquuntur) subiectum. 33
- Monasterio Egmondano bellum indictum. 56
- Monasterij Egmondani Stabula & alia, incensa. 56.57
- Monasterium in hæreditate Nothorum Dynastis prælatum. 71
- Montfoort. p. Ioannes Montfordiensis, cum Valra-
uio

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

- uio Brederodio Hellesteynum inuadit. 77
 Montfordiensis Dominus Ioannes Purmerenda-
 no imperio priuatur. 146
Moruiller. p. Magister Philippus de Moruiler. An-
 no 1437. 99
Muden. p. Gifbertus Mudenus, Mathenesium Anti-
 stitem, eiusque Socios capit. 85
Mule. p. Costinus Mulanus. Anno 1174. 121
Murce. l. Carolus Tertius Egmondæ Comes, Mur-
 ciæ, Regia Regni Granatensis ciuitate sepultus.
 165
Naeldwÿck. p. Adrianus & Henricus Naelduicenses
 Fratres Hornæ, Hamatorum Duces. 144
 Ioannes Naelduicus, cum Francisco Brederodio,
 à Ioanne Primo Egmondæ Comite victus. 151
Nassow. p. Engelbertus Nassouïæ Regulus, Bethu-
 nam inuasurus, cum Carolo Egmondano captus.
 128
Neck. p. Ioannes Neccus Ordinis Prædicatorum
 Prior, Grauenhagæ. 99
Nergena. l. Nergena certis à Guiljelmo Egmonda-
 no, Vigesimo primo Dynasta, pactis possessum.
 107
Nienrode. p. Splinterus Nienrodus Nothus, in bello
 Arqueliensi, Gorcomi cæsus. 79
Nikercke. l. Nikerca, ab Vltraiectinis incensa. 83
Niuelde. l. Niuelde Arx, à Ioanne Egmondano Dy-
 nasta, An. 1356. capta. 55
 Ab Hollandis demolita. 56
 Nobilitati Hollandiæ & Frisiæ à Francis summa
 clades illata, tempore Primi Hollandiæ Reguli. 4
 Nobilitas Hollandiæ, ante Egmondæ degens, An-
 no 1315. migrat Harlemum & Leydas. 54
Noordeloos. p. Gifbertus Vianius Nordelofs Domi-
 nus,

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

nus, diffidium inter Dynastam, & Antistitem Egmondanum componit.	133
Noortwijck. p. Euerardus Noortuicus, cum Alardo Decimo Egmondæ Dynasta Alijsque, An. 1168. cæsus, à Frisijs.	19
Nouiomagum Arnolde Egmondano cedit.	113
Nouiomagenses Arnolde Eg. Geldriæ Principi infensi.	111
Eorundem, in Arnoldum coniuratio & facinus.	
114. 115	
Nijenburgiorum origo.	134
Odonis & Othonis idem nomen.	5
Oesteruandt. p. Franco Borsalienfis Osteruandiæ Comes. An. 1438.	110
Oorflot. p. Domini Orslotæ filius, Gorcomi in Bello Arqueliensi captus.	80
Opburgh. p. Opburgi Comes, Gorcomi in bello Arqueliensi cæsus.	79
Ordinghen. p. Guilielmus & Raso Ordingeni, Gorcomi in bello Arqueliensi capti.	79
Oyen. l. Castrum Oyenum, Arnolde Egmondano Geldriæ Principi cedit.	109
Oyen. p. Ioannes Oyenus, Gorcomi in bello Arqueliensi captus.	80
Panecasiarij Alcmaria & Harlemo potientes, à Primo Egmondæ Comite Ioanne, cæsi.	157
Pax inter Dynastam & Antistitem, tentata à Philippo Burgundo.	86
Pacis inter Dynastam & Antistitem Egmondanum Diploma Philippi Burgundi. Datum An. 1431.	
86	
Perlijn. p. Ioannes Perlijnus, partium Loffensis, Anno 1203.	23. & 38
Nicolaus	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Nicolaus Persijnus, Anno 1227.	40
Ioannes Persijnus Senior. Anno 1312.	51
<i>Petershem. p.</i> Domini Petershemi filius, Gorcomi in bello Arquelienſi cæſus.	79
<i>Pierepont. l.</i> Piereponti actio, Arnoldo Egmondano cedit.	109
<i>Poderoye. p.</i> Poderoye Dominus, Gorcomi in bello Arquelienſi captus.	79
<i>Poelgheest. p.</i> Iacobus Poelgheestius, loco Matheneſij Antistitis Egmondani intrudendus.	133
Pontifex Max. ſcribit Hollandiæ Principi, vt Monasterium Egmondanum defendat.	33
Pontificiſ Maximi ad Guilielmum Decimū ſextum Egmondæ Dynaſtem, Diploma quo eius bonæ priuilegiaque confirmat.	49
Pontificiſ Maximi Diploma ad Antistitem Middelburgēſem, de pace inter Dynaſtam & Antistitem Egmondanum componenda.	85
<i>Purmerende. l.</i> Ioannes Vigefimus ſecundus Egmondæ Dynaſtes, Purmerendano imperio augetur.	146
<i>Putten. l.</i> Putta ab Vltraieſtinis incenſa.	83
Putta aggeribus ſepta, à Ioanne Primo Comite Egmondano.	158
Radbodi Egmondæ Primi Dynaſtis Cœmitem.	2
<i>Raephorſt. p.</i> Vneri Raephorſtij familia, An. 1304. Egmondæ clara.	48
Adelbertus Raephorſtius, armato milite, Monasterium Egmondanum tentat.	105
<i>Raueſteyn. p.</i> Adolphus Cliuius Raueſteyni Dominus, Ioannis Cliuię Ducis & Marce Comitis Frater; Sluſæ cum Alijs Principibus, in cauſſa Egmondanorum.	118

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

<i>Redichem. l.</i> Redichemum ab Vltraiectinis incensum.	84
<i>Reineghem. l.</i> Reinegemum, Radbodi Primi Egmondæ Dynastis Sedes.	29
Reinegemiorum ministeria Dynastæ debita.	91
Reinegemensia bona emphitheotica Egmondani Dynastis.	92
<i>Reinskens. p.</i> Petrus Reinskens à Dynasta Egmondano, in Monasterio captus.	61
<i>Rel. l.</i> Relum & Scorelum, à Primo Egmondæ Dynasta reparatum.	2
<i>Renes. p.</i> Ioannis Renessei familia, An. 1304. Egmondæ clara.	48
Magister Petrus Renesseus. An. 1437.	99
<i>Ridder. p.</i> Gerardus Ridderus Ordinis Dominicanorum Conuersus, à Ioanne Primo Egmondæ Comite, ad Pont. Max. missus.	151
<i>Rietwijck. p.</i> Theodorici Rietuici Domus, hospitio Gualteri Duodecimi Egmondæ Dynastis clara. Anno 1205.	24
Adriani Rietuici Familia, Anno 1304. Egmondæ clara.	48
Henricus Rietuicus, cum Ioanne Vigesimo Egmondæ Dynasta, contra Hollandiæ Principem munit Iselsteynum.	75
<i>Rollandt. p.</i> Theodoricus Rollandus. An. 1312.	51
<i>Rosendael. l.</i> Rosendala (<u>Castro seruato</u>) incensa ab Vltraiectinis.	84
Mathenesius Antistes cum suis in Castro Rosendalensi captus.	85
Ruremondenses, Neque Arnolde neque Adolpho, Egmondanis, pro Geldriæ imperio contendentibus parent.	116
<i>Ruuen. p.</i> Gualterus Ruuenius, Partium Loffensis.	23
Nicolaus Ruuenius, Prætor Harlemensis, à Pancasarijs	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

caſarijs Harlemi cæſus.	157
<i>Ruſſch. p.</i> Florentius Ruſchius, cum Alardo Decimo Egmondæ Dynaſta, Alijſque, Anno 1168. à Friſijs cæſus.	19
<i>Rijſwijck. p.</i> Arnoldus & Henricus Rijſuici Partium <i>Loffenſis.</i> Anno 1203.	23
Arnoldus Rijſuicus Anno 1215.	38
Reynerus Rijſuicus. Anno 1227.	40
<i>Rijxwald. l.</i> Rijxvaldæ & Diffeleni agri, ab Adolpho Egmondano conſiſcati.	116
Sacerdotibus Ciuilia imperia adimenda, ex ſententia Magni Prioris, Ordinis Prædicatorum, Grauenhagæ.	101
<i>Schagen. l.</i> Scagenum ab Alardo Decimo Egmondæ Dynaſta incenſum.	19
<i>Schoenreuoert. p.</i> Guilielmus Vigefimus primus Egmondæ Dynaſtes, Schoenreuoerti Dominus.	132
<i>Schorel. l.</i> Schorelum, olim Relum, à Primo Egmondæ Dynaſta reparatum.	2
Hollandiæ Principis Exercitus Schoreli.	18
<i>Schernewijb. p.</i> Schernewijbius cum Hommone Leuenio, Hornæ Dux Hamatorum. An. 1482.	144
<i>Schippelingherberghe. l.</i> Hollandiæ Princeps Schippelingherbergæ Cunemariæ Gubernacula capit.	37
<i>Schuyre. l.</i> Schuyra ab Ultraieſtiniſ incenſa.	83
<i>Scotam. p.</i> Matertera Iſbraudi Scotami.	92
Scotiæ Regina Maria, Egmondaniſ ſanguine iuncta.	131
<i>Segwaert. p.</i> Guilielmus Egmondanus, Seguarti, Zoutermeræ, & Seuenhufæ Dominus.	63
<i>Sliclands. l.</i> Terra limoſa Monafterij Egmondani.	73
<i>Sluijs. l.</i> Sluſæ Principum conuentus, à Philippo Burundo	

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

gundo indictus, ad concordiam conciliandam inter Arnoldum Egmondanum, & Filium eius Adolphum. 117

Sonneveldt p. Cornelij Sonneveldij familia. An. 1304. Egmondæ clara. 48

Sotteghem. l. Lamoralus Egmondæ Comes Sotteghemi sepultus. 172

Statingos hæreticos Ditionis Bremensis, Guilielmus Decimustertius Egmondæ Dynastes cum Alijs oppugnans, cæditur. 41

Stemmatis Lotharingici pars quatenus Egmondanos contingit. 129

Suytmade. l. Sijtmadani agri Reinegemi, Monasterio adiudicati. 73

Teylinghe. p. Guilielmus de Teylinge An. 1174. 21

Guilielmus Teylingius, Guilielmo Holladię Principi, contra Loffensem fidelis. 23

Guilielmus Teylingius. Anno 1215. 38

Triceux. p. Dominus Triceusefæ Anno 1437. 99

Troostgen. p. Troostken & Malhugo, Monasterium Egmondanum perturbant. 81

Vaudemont. p. Vaudemontij Comes Ludouicus Lotharingus, Egmondanis sanguine iunctus. 130

Velpe. l. Velpa ab Vltraiectinis incensa. 84

Venloani Adolpho Egmondano addicti, Ruremondenses vexant. 112

Mox in Arnoldum Principem, cum Adolpho filio eius coniurant. 112

Verduni Comes Nicolaus, sanguine iunctus Egmondanis. Matrimonio iunctus Margaretę filię 4. Ioannis Egmondani Dynastis. 130

Vere. p. Volphardus Veræ Dominus, quomodo in Hollan-

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

- Hollandiæ Administratione, Gruythufio successerit. 136
- Verenaeltruden landt.* l. titulo locationis emphitheoti-
cæ, à Dynastis possidenda. 72
- Vernenburgh.* p. Vernenburgi Comes, Gorcomi in bel-
lo Arqueliensi captus. 79
- Vertijn.* p. Petrus Vertijnus, Equestris Ordinis. 141
- Vianen.* p. Gisbertus Vianius Nordelosæ Dominus,
dissidium inter Mathenesium Antistitem & Vi-
gesimum primum Egmondæ Dynastam compo-
nit. 134
- Viluoorde.* l. Viluordæ, Adolphus Egmondanus ali-
quamdiu in custodia detentus. 123
- Vischer.* p. Martinus Viscærus Beueruicensis, Iurif-
consultus. 155
- Vlaerdingæ Persona, Anno 1215. 38
- Vltraiectini à Ioanne Vigesimo Egmondæ Dynasta
cæsi. 83
- Voeren.* p. Florentius & Frater eius Theodoricus de
Voeren, Anno 1174. 25
- Hugonis Voernensis tyrannis Zelandos à Lossen-
si alienat. 23
- Voernense imperium Moersæ Comiti oppignera-
tum. 108
- Idem qua ratione & quousque à Guilielmo Eg-
mondano possidendum. 108
- Voerthusen.* l. Voerthusa ab Ultraiectinis incensa. 83
- Volbrandus, Tertius Egmondæ Dynastes à Francis
cæsus. 3
- Voorhout.* p. Guilielmus Voorhoutanus cum Alardo
Decimo Egmondæ Dynasta Alijsque, à Frisijis,
Anno 1168. cæsus. 19
- Voorschoten.* p. Otgerus Voorschotanus, An. 1215. 38
- Vriese.* p. Beruoldus Vriesius. 1213. 30

Vienhaghe.

RES, PERSONÆ, ET LOCA,

<i>Vtenhaghe. p.</i> Gerardus Vtenhagius, cum Alijs diffidium inter Antistitem & Dynastam Vigefimum primum componit.	134
<i>Vtenhout. p.</i> Henricus Vtenhoutanus. An. 1437.	99
<i>Vierwijck. p.</i> Gualterus Vteruicenfis Anno 1312.	51
<i>Vuren. p.</i> Otho Fuerenus, partium Loffenfis.	22
Otho Fuerenus Equeſtris Ordinis, Gorcomi in bello Arqueliensī captus.	80
<i>Vvachtendonck.</i> Vachtendonca ab Adolpho Egmondano confifcata.	116
<i>Vvaldorp. p.</i> Waldorpæ Tutor, Gorcomi in bello Arqueliensī captus.	79
<i>Vvarmenhuſe. l.</i> Warmenhuſa à Primo Egmondæ Dynaſta, reparata.	2
<i>Vvaſſenaer. p.</i> Philippus Waſſenarus, Guilielmo Hollandiæ Principi contra Loſſenſem fidelis.	23
Theodoricus & Philippus Waſſenari Fratres, Anno 1215.	38
<i>Vwaterlandt. p.</i> Nicolaus Waterlandus Decimas Monafterij emit. vulgo nunc, <i>Lorrendraien.</i>	60
<i>Vveldam. p.</i> Henrica Rodenburgia Weldami Domina, Vxor Ioannis Egmondani, Viginti quatuor liberis fœcunda. Mater Quenneburgiorum.	63
Westphalus Henricus Nuncius Dynaſtæ Egmondani, Monafterienſibus, & Antiftiti contumelioſus.	102
<i>Vvilde. p.</i> Gualterus Wildius Monafterio Egmondano bellum denunciat.	56
<i>Vvinceſtrien. p.</i> Ludouicus Vinceſtriæ Comes Gruythuſæ Dominus, Hollandiæ adminiſtrationem relinquere cogitur, quia extraneus.	135
<i>Vvinnen. l.</i> Winnenſes decimæ Decimo quinto Egmondæ Dynaſtæ olim beneficio datæ.	43
<i>Vvinnox.</i>	

EGMONDANÆ HISTORIÆ.

Vinwoxberghen. l. Vinocibergæ à Gallis simul cym
Duynerca incensa. 175

Woerdeni Castri Præfectus, Arnoldus Egmonda-
nus Equestris Ordinis, Guilielmi Iselsteynensis
Domini filius Nothus. 67

VVolkensteyn. p. Balthasar Wolquenssteynus, Domi-
nio Purmerendano à Maximiliano Austrio do-
natus. 146

Zoetermeer. l. Guilielmus Egmondanus, Zoetermeer-
Seguarti & Seuenhusæ Dominus. 63

P. C. B. G.

CATA-

